

Nr. 13 – 2011
Side 1721–1903

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 13 – 2011
Utgitt 20. januar 2012

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2011	
Des. 16. Lov nr. 58 om endr. i folketrygdloven og enkelte andre lover.....	1721
Des. 16. Lov nr. 59 om endr. i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre)	1725
Des. 16. Lov nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringpensjonsloven)	1733
Des. 16. Lov nr. 61 om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesloven).....	1740
Des. 16. Lov nr. 62 om endr. i offentliglova	1742
Des. 16. Lov nr. 63 om endr. i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.).....	1742
Des. 16. Lov nr. 64 om endr. endringer i sjøloven.....	1744
Des. 16. Lov nr. 65 om næringsberedskap (næringsberedskapsloven)	1746
Des. 7. Deleg. av myndighet til Statens jernbanetilsyn etter lov om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv. § 1a første ledd og § 1b tredje ledd og lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. § 15 (Nr. 1236).....	1750
Des. 8. Deleg. av myndighet til Utlendingsdirektoratet etter forvaltningsloven § 13d (Nr. 1238)	1751
Des. 16. Ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater (Nr. 1244).....	1756
Des. 16. Deleg. av myndighet etter lov om elsertifikater § 18 annet ledd annet punktum (Nr. 1245) ...	1756
Des. 16. Ikrafts. av lov 16. desember 2011 nr. 65 om næringsberedskap (næringsberedskapsloven) (Nr. 1247)	1758
Des. 16. Deleg. av myndighet til departementet etter lov om næringsberedskap (Nr. 1248).....	1758
Des. 16. Delvis ikrafts. av lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre) (Nr. 1249).....	1758
Des. 16. Delvis ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) (Nr. 1252).....	1766
Des. 16. Deleg. av Kongens myndighet på Helse- og omsorgsdepartementets område til Helse- og omsorgsdepartementet for å gjøre tekniske og begrepsmessige forskriftsendringer som er nødvendig som følge av ikraftsetting av helse- og omsorgstjenesteloven (Nr. 1253).....	1766
Des. 16. Ikrafts. av lov 16. desember 2011 nr. 63 om endringer i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.) (Nr. 1260)	1782
Des. 16. Ikrafts. av lov 16. desember 2011 nr. 64 om endringer i sjøloven (Nr. 1261)	1783
Des. 16. Ikrafts. av lov 24. juni 2011 nr. 19 om endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven (Nr. 1276)	1793
Des. 19. Utpeking av tilsynsmyndighet etter sivilbeskyttelsesloven § 23 (Nr. 1354).....	1903
Kunngjøring av stortingsvedtak	
2011	
Des. 13. Vedtak om formues- og inntektsskatt mv. til Svalbard for inntektsåret 2012 (Nr. 1241)	1755
Des. 13. Vedtak om avgift av kol som blir utført fra Svalbard for budsjetterminen 2012 (Nr. 1242) ...	1755
Des. 8. Forskrift om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesforskriften) (Nr. 1265)	1785
Forskrifter	
2011	
Des. 12. Forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2012 (Nr. 1239)	1751
Des. 15. Forskrift om renter ved forsinket betaling (Nr. 1243).....	1756
Des. 16. Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Nasjonalt register over hjerte- og karlidelser (Hjerte- og karregisterforskriften) (Nr. 1250).....	1758
Des. 16. Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge (Nr. 1251).....	1765
Des. 16. Forskrift om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon (Nr. 1254)	1766
Des. 16. Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket (Nr. 1255)	1767
Des. 16. Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator (Nr. 1256)	1768
Des. 16. Forskrift om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern m.m. (psykisk helsevernforskriften) (Nr. 1258)	1771
Des. 16. Forskrift om medlemspremie i pensjonstrygden for fiskere for 2012 (Nr. 1259)	1782
Des. 8. Forskrift om regulering av fisket etter blåkkeite nord for 62° N i 2012 (Nr. 1264).....	1784

Des.	12.	Forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2012 (Nr. 1268).....	1787
Des.	12.	Forskrift om takseringsregler til bruk ved beskatning ved trekk i lønn mv. (lønnstrekkordningen) av personer som skattlegges på Svalbard i inntektsåret 2012 etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (Nr. 1269).....	1789
Des.	12.	Forskrift om regulering av fisket etter reker ved Grønland i 2012 (Nr. 1271).....	1790
Des.	12.	Forskrift om kvoter i jakt på kystsel i 2012 (Nr. 1272).....	1791
Des.	13.	Forskrift om norsk farmakopé (Nr. 1328).....	1805
Des.	13.	Forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2012 (Nr. 1329).....	1806
Des.	13.	Forskrift om forbud mot å fiske lodde i Svalbards territorialfarvann (Nr. 1331).....	1808
Des.	13.	Forskrift om forbud mot å fiske lodde i fiskevernsonen ved Svalbard (Nr. 1332).....	1808
Des.	13.	Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2012 (Nr. 1333).....	1809
Des.	13.	Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i Svalbards territorialfarvann i 2012 (Nr. 1334)	1809
Des.	13.	Forskrift om regulering av fisket etter torsk i fiskevernsonen ved Svalbard i 2012 (Nr. 1335)	1809
Des.	14.	Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker (Nr. 1336).....	1810
Des.	15.	Forskrift om fiske etter røye på Svalbard (Nr. 1338).....	1811
Des.	13.	Forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2012 (Nr. 1344).....	1879
Des.	13.	Forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2012 (Nr. 1345)	1880
Des.	15.	Forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2012 (Nr. 1346)....	1890
Des.	16.	Forskrift om kommunens dekning av utgifter til helse- og omsorgstjenester (Nr. 1348)	1898
Des.	16.	Forskrift om egenandel for helse- og omsorgstjenester (Nr. 1349).....	1899

Endringsforskrifter

2011

Des.	6.	Endr. i forskrift om fôrvarer (Nr. 1235).....	1749
Des.	7.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1237).....	1750
Des.	12.	Endr. i forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften) (Nr. 1240)	1752
Des.	16.	Endr. i forskrift 29. juni 2007 nr. 742 om genetisk masseundersøkelse (Nr. 1246).....	1756
Des.	16.	Endr. i forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften) (Nr. 1257)	1771
Juni	22.	Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 1262)	1783
Nov.	23.	Endr. i forskrift om opptak til masterprogram og videreutdanningsstudier ved Universitetet i Agder (Nr. 1263).....	1783
Des.	12.	Endr. i forskrift 25. januar 2008 nr. 67 om rapportering for forsikringsformidlingsforetak (Nr. 1266)	1787
Des.	12.	Endr. i forskrift om krav til elektrisitetsmålere (Nr. 1267)	1787
Des.	12.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 (Nr. 1270)	1789
Des.	12.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 (Nr. 1273)	1792
Des.	13.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1274).....	1792
Des.	13.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1275)	1793
Des.	5.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer (Nr. 1321).....	1793
Des.	9.	Endr. i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) (Nr. 1322).....	1794
Des.	9.	Endr. i forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) (Nr. 1323)	1800
Des.	9.	Endr. i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) (Nr. 1324).....	1803
Des.	9.	Endr. i forskrift om næringsmiddelhygiene (Nr. 1325).....	1804
Des.	12.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 1326).....	1805
Des.	12.	Endr. i utleggsregistreringsforskriften (Nr. 1327).....	1805
Des.	13.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler (Nr. 1330).....	1807
Des.	15.	Endr. i forskrift om engangsavgift på motorvogner (Nr. 1337)	1810
Des.	15.	Endr. i forskrift om krav til taksametre (Nr. 1339)	1812

Nov.	25.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 1340).....	1813
Des.	6.	Endr. i forskrift 21. desember 1993 nr. 1381 om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften) (Nr. 1341)	1815
Des.	8.	Endr. i diverse forskrifter som inneholder navnene ABM-utvikling og Kultur- og kirke departementet (Nr. 1342).....	1878
Des.	12.	Endr. i forskrift om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (Nr. 1343).....	1878
Des.	16.	Endr. i forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. (trafikkopplæringsforskriften) (Nr. 1347)	1898
Des.	19.	Endr. i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) (Nr. 1350).....	1901
Des.	19.	Endr. i forskrift om fortegnelse over sykdommer som omfattes av matloven (Nr. 1351)	1902
Des.	19.	Endr. i forskrift om rett til dekning av utgifter ved pasienters reise for undersøkelse eller behandling (syketransportforskriften) (Nr. 1352).....	1902
Des.	19.	Endr. i forskrift om sanksjoner og tiltak mot Libya (Nr. 1353).....	1903
		Oversikt over rettelser	3. omslagsside
		Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 20. januar 2012

Nr. 13 – 2011

---

16. des. Lov nr. 58 2011

Lov om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover

Prop.7 L (2011–2012), Innst.81 L (2011–2012), Lovvedtak 20 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 5. og 8. desember 2011. Fremja av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner.
- 2 Lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner.
- 3 Lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn.
- 4 Lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere.
- 5 Lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser.
- 6 Lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd.
- 7 Lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering.
- 8 Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 9 Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).
- 10 Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven).
- 11 Lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven).
- 12 Lov 19. februar 2010 nr. 5 om statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskottsloven).
- 13 Lov 25. juni 2010 nr. 28 om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse.
- 14 Lov 17. desember 2010 nr. 80 om endringer i folketrygdlova og enkelte andre lover.

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd skal disse endringane gjerast:

§ 3–2 fjerde ledd bokstav a skal lyde:

- a) som får uførepensjon eller alderspensjon,

§ 3–24 tredje ledd bokstav c skal opphevast.

§ 3–26 tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a) pensjonsytelser og overgangsstønad fra folketrygden

§ 4–4 femte ledd skal lyde:

Når grunnbeløpet blir regulert etter § 1–4, skal endringen i kravet til minsteinntekt først gjelde fra og med det tidspunktet Kongen bestemmer.

§ 8–3 første ledd andre punktum skal opphevast. Tredje og fjerde punktum blir andre og tredje punktum.

§ 8–50 første ledd skal lyde:

Det ytes ikke sykepengar til et medlem som mottar hel uførepensjon etter kapittel 12.

§ 8–50 andre ledd skal lyde:

Til et medlem som mottar gradert uførepensjon ytes det sykepengar etter bestemmelsene i kapitlet her ut fra den arbeidsinntekt som medlemmet har i tillegg til ytelsen.

§ 9–3 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Det ytes ikke stønad til medlem som er fylt 70 år.

§ 10–4 skal lyde:

§ 10–4. Alder

Det er et vilkår for rett til stønad etter § 10–5 at krav er framsatt før fylte 67 år. Stønad etter § 10–7 bokstavene e til g gitt i medhold av § 10–5 kan ytes fram til vedkommende fyller 70 år.

Stønad til anskaffelse av bil i medhold av § 10–6 gis bare når vilkårene for rett til slik stønad var oppfylt før vedkommende fylte 70 år.

§ 10–5 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Det ytes ikke stønad etter denne paragrafen til en person som mottar uførepensjon eller avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3–19 sjette ledd.

§ 11–13 fjerde ledd skal lyde:

Arbeidsavklaringspenger kan gis til studenter som har behov for aktiv behandling for å kunne gjenoppta studiene.

Tiande strekpunktet i innhaldsoversikta til kapittel 12 blir oppheva.

§ 12–5 overskrifta skal lyde:

§ 12–5. Hensiktsmessig behandling og arbeidsrettede tiltak

§ 12–5 andre ledd første punktum skal lyde:

Når det skal avgjøres om et behandlingstiltak eller et arbeidsrettet tiltak er hensiktsmessig, legges det vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter.

§ 12–13 nytt sjuande ledd skal lyde:

Uførepensjon tilstått i medhold av § 12–2 fjerde ledd beregnes på grunnlag av trygdetid til og med kalendermåneden før uføretidspunktet og poengår til og med kalenderåret før nevnte tidspunkt. For øvrig gjelder reglene i første til sjette ledd.

§ 12–14 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) ektefellen mottar alderspensjon, uførepensjon eller avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3–19 sjette ledd, og

§ 12–16 blir oppheva.

§ 15–8 første ledd innleiinga skal lyde:

Når det yngste barnet har fylt ett år, er det et vilkår for rett til overgangsstønad etter § 15–6 andre og åttende ledd at den enslige moren eller faren enten

§ 15–14 første punktum skal lyde:

Overgangsstønad etter dette kapitlet faller bort i den utstrekning vedkommende mottar ytelser til livsopphold fra folketrygden i form av pensjon eller overgangsstønad som gjenlevende ektefelle, alderspensjon, uførepensjon eller tilsvarende ytelser fra utlandet.

§ 16–10 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) får rett til uførepensjon, eller

§ 17–11 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) når vedkommende får rett til uførepensjon, eller

§ 18–7 andre ledd skal lyde:

Barnepensjonen faller bort i den utstrekning barnet har rett til uførepensjon.

§ 19–4 tredje punktum skal lyde:

Det gis ikke alderspensjon til en person som mottar hel uførepensjon.

§ 19–8 tredje ledd skal lyde:

Lav sats ytes til den som lever sammen med en ektefelle som mottar uførepensjon, alderspensjon eller avtalefestet pensjon som nevnt i § 3–19 sjette ledd.

§ 19–17 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) ektefellen mottar alderspensjon, uførepensjon eller avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3–19 sjette ledd, og

§ 20–9 andre ledd bokstav a skal lyde:

- a) som får uførepensjon eller alderspensjon, eller

§ 22–10 tredje ledd bokstav b blir oppheva.

§ 22–10 fjerde ledd bokstav b skal lyde:

- b) tilleggsstønader (§ 11–12)

§ 22–12 andre ledd første punktum skal lyde:

Uførepensjon til en person som har rett til sykepenger, utbetales fra og med den måneden retten til sykepenger utløper.

§ 22–13 fjerde ledd ny bokstav d skal lyde:

- d) Arbeidsavklaringspenger etter kapittel 11 gis tidligst fra det tidspunktet da kravet ble satt fram.

II

I lov 6. mai 1988 nr. 22 om arbeidsgivers lønnsplikt under permittering skal § 3 nr. 1 første ledd bokstav a lyde:

- a) 10 arbeidsdager ved hel permittering og ved minst 40 % reduksjon av arbeidstiden,

III

I lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen skal § 14 a tredje ledd lyde:

Brukere som har fått fastslått at de har et bistandsbehov, har rett til å delta i utarbeidelsen av en konkret plan for hvordan de skal komme i arbeid (aktivitetsplan). Det skal likevel ikke utarbeides aktivitetsplaner for personer som har rett til kvalifiseringsprogram etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 29.

IV

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. skal § 4–1 nytt åttande ledd lyde:

(8) Når hensynet til helse, miljø og sikkerhet tilsier det, kan departementet i forskrift gi bestemmelser om at virksomheter som tilbyr renholdstjenester må godkjennes av Arbeidstilsynet, og om det nærmere innholdet i en slik godkjenningsordning. Når det stilles krav om slik godkjenning, vil det være ulovlig å benytte tjenester fra virksomheter uten godkjenning.

V

I lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner skal disse endringene gjerast:

§ 18 nr. 1 tredje ledd første punktum skal lyde:

Har invaliden rett til overgangsstønad fra folketrygden som inneholder tilleggspensjon, gjelder bestemmelsene i første ledd på samme måte.

§ 18 nr. 1 sjette ledd første punktum skal lyde:

Dersom det ytes overgangsstønad fra folketrygden som inneholder tilleggspensjon, gjelder bestemmelsene i fjerde ledd på samme måte.

VI

I lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner skal disse endringene gjerast:

§ 23 nr. 1 tredje ledd første punktum skal lyde:

Har invaliden rett til overgangsstønad fra folketrygden som inneholder tilleggspensjon, gjelder bestemmelsene i første ledd på samme måte.

§ 23 nr. 1 sjette ledd første punktum skal lyde:

Dersom det ytes overgangsstønad fra folketrygden som inneholder tilleggspensjon, gjelder bestemmelsene i fjerde ledd på samme måte.

VII

I lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn skal disse endringene gjerast:

§ 4 nr. 3 skal lyde:

3. Alderspensjon ytes til og med den kalendermåned pensjonisten fyller 67 år, eller til den kalendermåned pensjonisten får uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger etter lov om folketrygd for hel uførhet eller full avtalefestet pensjon som omfattes av lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 1 nr. 1 første ledd bokstav d.

§ 5 nr. 2 skal lyde:

2. For pensjonist som har uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger etter lov om folketrygd for mindre enn hel uførhet eller gradert avtalefestet pensjon som omfattes av lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons-

og trygdeytelser § 1 nr. 1 første ledd bokstav d, bortfaller en forholdsmessig del av alderspensjonen som svarer til uføregraden eller pensjonsgraden.

§ 16 nr. 1 bokstav e skal lyde:

- e) på det tidspunkt vilkårene i bokstav a–d er oppfylt, ikke får uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger fra folketrygden for hel uførhet eller full avtalefestet pensjon som omfattes av samordningsloven § 1 nr. 1 første ledd bokstav d.

§ 28 nr. 2 første punktum skal lyde:

2. Den som er innvilget eller innvilges alderspensjon etter denne loven og uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger fra folketrygden eller avtalefestet pensjon som omfattes av samordningsloven § 1 nr. 1 første ledd bokstav d med virkning fra et tidspunkt før 1. januar 2001, har rett til alderspensjon etter bestemmelsene i denne loven som gjaldt før denne datoen, herunder pensjon etter satser som nevnt i nr. 1.

§ 29 nr. 2 første punktum skal lyde:

2. Til en pensjonist som får uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger fra folketrygden, eller avtalefestet pensjon som omfattes av samordningsloven § 1 nr. 1 første ledd bokstav d, som er mindre enn det alderspensjon etter denne loven ville utgjøre hvis han ikke hadde hatt slik ytelse fra folketrygden eller avtalefestet pensjon, gis det et overgangstillegg som tilsvarende forskjellen.

VIII

I lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere skal § 8 andre ledd første punktum lyde:

Alderspensjon oppheves fra og med kalendermåneden etter den måned da pensjonisten fylte 67 år eller fra og med den kalendermåneden da pensjonisten får rett til uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger etter loven om folketrygd for hel uførhet eller tar ut full avtalefestet pensjon som nevnt i samordningsloven § 1 nr. 1 første ledd bokstav d.

IX

I lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser skal disse endringene gjerast:

§ 19 andre ledd første punktum skal lyde:

Bestemmelsene i nr. 1 og 3 gjelder tilsvarende for samordning av tjenstepensjon med uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger etter loven om folketrygd.

§ 20 tredje ledd første punktum skal lyde:

Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder tilsvarende for samordning av pensjon fra personskadetrygd med uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger etter loven om folketrygd.

§ 21 tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsen i første og annet ledd gjelder tilsvarende for samordning av pensjoner fra tjenstepensjonsordning, personskadetrygd og uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger etter loven om folketrygd.

X

I lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd skal disse endringene gjerast:

§ 11 nr. 4 første ledd skal lyde:

4. Til enslig person som har rett til pensjon etter denne lov eller sykepenger etter bestemmelsene i pkt. 2, annet eller tredje ledd og som er innlagt i institusjon som omfattes av folketrygdloven § 3–27 eller § 3–29, skal det fra og med den andre kalendermåneden etter den måned da forpleiningen tok til bare utbetales en så stor del av nevnte ytelser etter denne lov som sammen med de sykepenger, arbeidsavklaringspenger og den pensjon eller overgangsstonad som vedkommende eventuelt har rett til etter lov om folketrygd, svarer til 10 prosent av full og ikke samordnet pensjon etter denne lov, tillagt 15 prosent av folketrygdens grunnbeløp.

§ 11 nr. 4 andre ledd skal lyde:

Til person som forsørger ektefelle eller barn skal det i tilfelle som nevnt i første ledd bare utbetales en så stor del av pensjon eller sykepenger etter denne lov, som sammen med de sykepenger, arbeidsavklaringspenger og den pensjon eller overgangsstonad som vedkommende eventuelt har rett til etter lov om folketrygd, svarer til 10 prosent av full og ikke samordnet pensjon etter denne lov, tillagt 15 prosent av folketrygdens grunnbeløp, samt pensjon etter §§ 19 og 22 i denne lov.

§ 12 nr. 3 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Dersom den skadede har rett til overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggspensjon, gjelder bestemmelsene i annet ledd på samme måte.

§ 19 nr. 1 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dersom det ytes overgangsstonad fra folketrygden som inneholder tilleggspensjon, gjelder bestemmelsene i annet ledd på samme måte.

XI

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt skal disse endringane gjerast:

§ 6–81 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Fra og med den måned skattyter mottar uførepensjon fordi ervervsevnen er satt ned med minst 2/3, gis det et særfradrag i alminnelig inntekt på 2 667 kroner pr. påbegynt måned.

§ 6–81 andre ledd første punktum skal lyde:

(2) Andre skattytere enn nevnt i første ledd som har mottatt uførepensjon etter folketrygdloven eller uførepensjon etter andre lover, skal for hver påbegynt måned slike ytelser er mottatt, ha et særfradrag lik halvparten av månedsfradraget etter første ledd.

§ 17–1 første ledd bokstav a skal lyde:

a) mottar uførepensjon fordi ervervsevnen er satt ned med minst 2/3. Dette gjelder ikke skattyter som samtidig mottar arbeidsavklaringspenger fra folketrygden.

XII

I lov 19. februar 2010 nr. 5 om statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor skal § 16 lyde:

§ 16. *Forholdet til ytelser fra folketrygden mv.*

Avtalefestet pensjon etter kapitlet her må ikke kunne ytes for tidsrom hvor det ytes arbeidsavklaringspenger, uførepensjon, etterlattepensjon eller alderspensjon fra folketrygden.

XIII

I lov 25. juni 2010 nr. 28 om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse skal § 3 bokstav e første punktum lyde:

e) Det ytes ikke avtalefestet pensjon etter loven her for tidsrom hvor det ytes arbeidsavklaringspenger, uførepensjon eller pensjon til gjenlevende ektefelle fra folketrygden.

XIV

I lov 17. desember 2010 nr. 80 om endringar i folketrygdlova og enkelte andre lover skal del IV andre punktum lyde:

For medlem som per 31. desember 2010 er minst 63 år og som har fremma krav om dagpengar som gir rett til dagpengar før 1. januar 2011, får opphevinga av § 4–17 verknad først frå 1. juli 2012.

XV Iverksetjing og overgangsreglar

1. Endringane i folketrygdloven §§ 9–3, 11–13, 12–5, 12–13, § 22–10 fjerde ledd og § 22–13, i arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a og endringa i arbeidsmiljøloven § 4–1 trer i kraft straks.
2. Dei andre endringane i folketrygdloven og endringane i del II, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII og XIII trer i kraft 1. januar 2012. Personar som mottok førebels uførepensjon etter folketrygdloven § 12–16, mottok likevel ytinga fram til Arbeids- og velferdsetaten har handsama kravet om uførepensjon.
3. Endringa i del XIV trer i kraft straks.

16. des. Lov nr. 59 2011

Lov om endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre)

Prop.130 L (2010–2011), Innst.80 L (2011–2012), Lovvedtak 30 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 12. og 15. desember 2011. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Endringer i følgende lov:

Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

I innledningen til loven skal «Kapittel 12 Uførepensjon» endres til «Kapittel 12 Uføretrygd».

Fjerde, femte og sjette strekpunkt i innholdsfortegnelsen til kapittel 3 skal lyde:

- særregler for alderspensjon til mottakere av uføretrygd står i §§ 3–17 og 3–18
- godskriving av pensjonspoeng for mottakere av avtalefestet pensjon står i § 3–19

– garantert tilleggspensjon til unge uføre født før 1941 står i § 3–22

Nåværende femte til sjuende strekpunkt blir sjuende til niende strekpunkt.

Nåværende åttende strekpunkt i innholdsfortegnelsen til kapittel 3 oppheves.

§ 3–2 fjerde ledd bokstav a skal lyde:

- a) som får foreløpig uføretrygd, uføretrygd eller alderspensjon

§ 3–5 overskriften skal lyde:

§ 3–5. *Trygdetid ved beregning av ytelser etter kapitlene 16, 17, 18 og 19*

§ 3–5 første ledd oppheves.

§ 3–5 andre ledd skal lyde:

Som trygdetid etter kapitlene 16, 17, 18 og 19 regnes tidsrom etter 1. januar 1967 da en person fra fylte 16 år til og med det året han eller hun fylte 66 år, har vært medlem i trygden med rett til ytelser etter pensjonskapitlene. Også tidsrom mellom 1. januar 1937 og 1. januar 1967 regnes som trygdetid dersom vedkommende da ville ha fylt vilkårene for medlemskap som nevnt.

§ 3–5 femte ledd bokstav a oppheves. Nåværende bokstavene b og c blir bokstavene a og b.

§ 3–5 nåværende åttende ledd blir sjuende ledd og skal lyde:

For en alderspensjonist som ved fylte 67 år hadde rett til uføretrygd etter kapittel 12, skal trygdetiden minst svare til trygdetiden for uføretrygden.

§ 3–5 nåværende niende ledd blir åttende ledd og første punktum skal lyde:

Trygdetid etter andre ledd regnes som botid, se §§ 17–4, 18–3 og 19–3.

§ 3–6 oppheves.

§ 3–12 andre ledd og tredje ledd første punktum skal lyde:

Ved beregningen av tilleggspensjonen regnes det med

- a) faktiske pensjonspoeng som er opptjent ved pensjongivende inntekt, se §§ 3–13 og 3–14,
- b) framtidige pensjonspoeng som benyttes ved beregning av pensjon og overgangsstonad til gjenlevende ektefelle, og som gis for hvert år fra og med året for dødsfallet til og med året da den avdøde ville ha fylt 66 år,
- c) godskrevne pensjonspoeng som gis for hvert år vedkommende har mottatt uføretrygd, se § 3–17,
- d) godskrevne pensjonspoeng som gis for enkelte år vedkommende har utført omsorgsarbeid, se § 3–16.

En person får fastsatt et pensjonspoengtall for hvert år han eller hun har opptjent pensjonspoeng i (§§ 3–13 og 3–14) og/eller er godskrevet pensjonspoeng for (§§ 3–16 og 3–17).

I § 3–14 overskriften og i første, andre og tredje ledd skal ordet «uførepensjon» erstattes med ordet «uføretrygd».

§ 3–14 fjerde ledd første punktum skal lyde:

For år da vedkommende har mottatt uføretrygd etter en uføregrad lavere enn 100 prosent, kan summen av de opptjente og de godskrevne pensjonspoengene (§§ 3–13 og 3–17) ikke overstige de fastsatte pensjonspoengene etter § 3–17.

§ 3–14 femte ledd skal lyde:

For det året da inntektsevnen/arbeidsevnen ble varig nedsatt, opptjenes pensjonspoeng på grunnlag av pensjongivende inntekt (§§ 3–13 og 3–15) bare dersom de opptjente pensjonspoengene er høyere enn pensjonspoengene beregnet etter § 3–17.

§ 3–14 sjette ledd skal lyde:

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder også for personer som mottar avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3–19.

§ 3–16 tredje ledd skal lyde:

Poengtallet etter første ledd reduseres med poengtall som for det enkelte år er opptjent etter §§ 3–13 og 3–14 eller godskrevet etter § 3–17.

Deloverskrift III til kapittel 3 skal lyde:

III. Særregler for alderspensjon til mottakere av uføretrygd mv.

§ 3–17 skal lyde:

§ 3–17. Fastsetting og godskriving av pensjonspoeng for mottakere av uføretrygd

Den som mottar uføretrygd, godskrives pensjonspoeng for hvert kalenderår han eller hun har mottatt ytelsen. Dersom uføretrygden er en omregnet uførepensjon, er det et vilkår at vedkommende mottok tilleggspensjon som var beregnet med framtidige pensjonspoeng.

Pensjonspoeng fastsettes etter følgende alternativer:

- a) Dersom beregningsgrunnlaget for uføretrygden er fastsatt etter reglene i § 12–11, skal det fastsettes pensjonspoeng på grunnlag av en antatt inntekt. Den antatte inntekten fastsettes på samme måte som beregningsgrunnlaget for uføretrygden, men slik at det medregnes pensjongivende inntekt opp til 12 ganger grunnbeløpet for hvert kalenderår. Antatt inntekt omgjøres til pensjonspoeng slik det framgår av § 3–13.
- b) Dersom uføretrygden er en omregnet uførepensjon, skal pensjonspoengene tilsvare de framtidige pensjonspoengene som var fastsatt for den tidligere uførepensjonen.

Dersom vilkårene i § 12–13 tredje ledd er oppfylt, skal pensjonspoengene for år da vedkommende var medlem i folketrygden minst tilsvare 3,50.

Ved uføretrygd etter en uføegrad lavere enn 100 prosent skal de godskrevne pensjonspoengene utgjøre en så stor del av de fastsatte pensjonspoengene som svarer til uføegraden. For det året da inntektsevnen ble varig nedsatt, skal de godskrevne pensjonspoengene likevel svare til de fastsatte pensjonspoengene.

For tidsrommet fra uføretidspunktet, se § 12–7 tredje ledd, til uføretrygd blir utbetalt, godskrives det pensjonspoeng dersom opptjente pensjonspoeng på grunnlag av pensjongivende inntekt etter § 3–13 er lavere, se også § 3–14 femte ledd. Det skal likevel ikke regnes med pensjonspoeng etter tredje ledd for år før medlemmet fyller 20 år.

Dersom medregning av framtidig trygdetid for uførepensjonen eller uføretrygden er begrenset på grunn av utenlandsopphold etter fylte 16 år, godskrives det pensjonspoeng til og med det siste året vedkommende har fått framtidig trygdetid for.

§ 3–18 skal lyde:

§ 3–18. Beregning av alderspensjon ved yrkesskade

Den som ved fylte 67 år mottok uføretrygd på grunn av yrkesskade, får alderspensjonen etter kapittel 19 beregnet med følgende særregler:

- a) Grunnpensjonen reduseres ikke selv om vedkommende har mindre enn 40 års trygdetid, se § 3–2.
- b) Tilleggspensjonen reduseres ikke selv om vedkommende har mindre enn 40 poengår, se § 3–8.
- c) Antatt årlig arbeidsinntekt på skadetidspunktet omregnes til pensjonspoeng etter bestemmelsene i § 3–13. Dette poengtallet legges til grunn ved beregningen av tilleggspensjonen (§ 3–8) dersom sluttpoengtallet (§ 3–11) er mindre.

Når antatt inntekt etter første ledd bokstav c skal fastsettes, regnes godtgjørelse av midlertidig eller tilfeldig art ikke med. Naturalytelser og overskudd på utgiftsgodtgjørelser regnes med og gis den verdien som legges til grunn ved utligning av inntektsskatt.

Dersom uføegraden på grunn av yrkesskaden var lavere enn 100 prosent, beregnes bare en tilsvarende andel av alderspensjonen etter bestemmelsene i første og andre ledd.

Departementet kan gi forskrifter om godskriving av pensjonspoeng og beregning av alderspensjon når uførhet skyldes yrkesskade.

§ 3–19 skal lyde:

§ 3–19. Godskriving av pensjonspoeng for mottakere av avtalefestet pensjon

Departementet kan gi forskrifter om godskriving av pensjonspoeng for den som mottar avtalefestet pensjon som omfattes av AFP-tilskottsloven § 12 eller avtalefestet pensjon fra offentlig pensjonsordning før fylte 65 år.

§§ 3–20 og 3–21 oppheves.

§ 3–24 første ledd oppheves. Nåværende andre til fjerde ledd blir første til tredje ledd. I bokstavene b og c i andre ledd erstattes ordet «uførepensjon» med «uføretrygd».

§ 3–25 første ledd oppheves.

§ 3–25 nåværende andre til sjuende ledd blir første til sjette ledd.

§ 3–26 tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a) pensjonsytelser, overgangsstonad, uføretrygd og foreløpig uføretrygd fra folketrygden

§ 3–26 nåværende femte ledd oppheves.

§ 3–26 nåværende sjette ledd blir femte ledd. Innledningen skal lyde:

Fribeløpet som er nevnt i første ledd, fastsettes etter følgende alternativer:

§ 3–26 nåværende sjuende og åttende ledd blir sjette og sjuende ledd.

Deloverskrift VII til kapittel 3 oppheves.

§ 3–30 oppheves.

Overskriften til kapittel 12 skal lyde:

Kapittel 12 Uføretrygd

Innledningen til kapittel 12 skal lyde:

Bestemmelser om

- formål står i § 12–1
- vilkår for rett til uføretrygd står i §§ 12–2 til 12–7
- fastsetting av inntekt før og etter uførhet står i § 12–8
- fastsetting og endring av uføregrad står i § 12–9
- uføretrygd til hjemmearbeidende ektefelle står i § 12–10
- grunnlaget for beregning av uføretrygd står i § 12–11
- trygdetid står i § 12–12
- uføretrygdens størrelse står i § 12–13
- reduksjon av uføretrygd på grunn av pensjonsgivende inntekt mv. står i § 12–14
- barnetillegg står i § 12–15
- reduksjon av barnetillegg på grunn av inntekt står i § 12–16
- uføretrygd ved yrkesskade står i § 12–17
- avkall på uføretrygd står i § 12–18
- foreløpig uføretrygd står i § 12–19.

I § 12–1 skal «ytelser etter dette kapitlet» endres til «uføretrygd».

§ 12–2 første ledd første punktum skal lyde:

Det er et vilkår for rett til uføretrygd at vedkommende har vært medlem i folketrygden i de siste tre årene fram til uføretidspunktet, se § 12–7 tredje ledd og § 12–10 andre ledd.

I § 12–2 tredje ledd innledningen skal «ytelser» endres til «uføretrygd».

§ 12–2 fjerde ledd skal lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke dersom vedkommende var medlem i folketrygden på uføretidspunktet og uføretrygd ved 100 prosent uføregrad, beregnet på grunnlag av trygdetiden fram til uføretidspunktet, minst svarer til halvparten av full minsteytelse for vedkommende etter § 12–13 andre ledd. Framtidig trygdetid skal da ikke regnes med, se § 12–12 femte ledd.

§ 12–3 skal lyde:

§ 12–3. Fortsatt medlemskap

Det er et vilkår for rett til uføretrygd at vedkommende fortsatt er medlem i folketrygden. Den som ikke er medlem i folketrygden, får likevel uføretrygd dersom vedkommende har minst 20 års trygdetid etter § 12–12 andre ledd (botid). Til den som har mindre enn 20 års botid, ytes det uføretrygd på grunnlag av beregningsgrunnlaget etter § 12–11, men slik at år før uføretidspunktet da vedkommende ikke har hatt pensjonsgivende inntekt over grunnbeløpet, ikke regnes som trygdetid ved beregningen av ytelsen.

Uføretrygd etter § 12–2 tredje og fjerde ledd om unntak fra medlemskap i folketrygden fram til uføretidspunktet beholdes bare så lenge vedkommende er medlem i folketrygden. Det samme gjelder uføretrygd på grunnlag av § 12–13 tredje ledd og fjerde ledd andre punktum om uføretrygd til unge uføre og til flyktninger.

§ 12–4 første og andre ledd skal lyde:

Det er et vilkår for rett til uføretrygd at personen er mellom 18 og 67 år. Dersom krav om uføretrygd settes fram etter at medlemmet har fylt 62 år, er det et vilkår for rett til uføretrygd at medlemmet hadde en pensjonsgivende inntekt på minst folketrygdens grunnbeløp i året før uføretidspunktet (se § 12–7 tredje ledd og § 12–10 andre ledd) eller minst tre ganger folketrygdens grunnbeløp i løpet av de tre siste årene før dette tidspunktet. Dette gjelder likevel ikke dersom uføretrygden er gitt med virkning fra et tidspunkt før personen fylte 62 år.

I § 12–5 første og tredje ledd og § 12–6 første og andre ledd skal «ytelser etter dette kapitlet» endres til «uføretrygd».

§ 12–7 skal lyde:

§ 12–7. Nedsatt inntektsevne. Uføretidspunkt

Det er et vilkår for rett til uføretrygd at evnen til å utføre inntektsgivende arbeid (inntektsevnen) er varig nedsatt med minst halvparten.

Før personer som mottar arbeidsavklaringspenger når krav om uføretrygd settes fram, er det tilstrekkelig at inntektsevnen er varig nedsatt med 40 prosent.

Uføretidspunktet er tidspunktet da inntektsevnen ble varig nedsatt med minst halvparten.

Ved vurderingen av hvor mye inntektsevnen er nedsatt, legges det vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn, arbeidsmuligheter på hjemstedet eller andre steder der det er rimelig at vedkommende tar arbeid. Inntektsmulighetene i ethvert arbeid som vedkommende nå kan utføre (inntekt etter uførhet) sammenlignes med inntektsmulighetene som vedkommende hadde før uføretidspunktet (inntekt før uførhet). Dersom sykdommen, skaden eller lytet har redusert inntektsevnen gradvis over flere år, kan det tas utgangspunkt i inntektsevnen før sykdommen, skaden eller lytet oppstod.

§ 12–8 skal lyde:

§ 12–8. Fastsetting av inntekt før og etter uførhet

Inntekt før uførhet fastsettes til personens normale årsinntekt i full stilling før uføretidspunktet. For selvstendig næringsdrivende legges den gjennomsnittlige inntekten for de siste tre kalenderårene før uføretidspunktet til grunn.

Inntekt før uførhet skal ikke settes lavere enn

- a) 3,3 ganger grunnbeløpet for personer som lever sammen med en ektefelle (se § 1–5 eller med en samboer i et samboerforhold som har vart minst 12 av de siste 18 månedene,
- b) 3,5 ganger grunnbeløpet for enslige,
- c) 4,5 ganger grunnbeløpet for medlemmer som fyller vilkårene for rett til minsteytelse som ung ufør.

Inntekt etter uførhet fastsettes til den inntekt han eller hun forutsettes å kunne skaffe seg ved å utnytte sin restinntektsevne.

Inntekt før og etter uførhet oppjusteres i samsvar med senere reguleringer av grunnbeløpet.

Som inntekt etter paragrafen her regnes all pensjonsgivende inntekt, se § 3–15. Det kan gjøres unntak for inntekt som skriver seg fra en avsluttet aktivitet. Inntekt som ikke er uttrykk for reell inntektsevne, medregnes likevel ikke for arbeidstakere.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om fastsetting av inntekt før og etter uførhet, blant annet om stillingsandelens betydning og om at visse inntekter ikke skal medregnes.

Ny § 12–9 skal lyde:

§ 12–9. Fastsetting og endring av uføregrad

Det skal fastsettes en uføregrad ved å sammenligne inntektsevne før og etter uførhet, se § 12–7. Dersom personen har tapt hele inntektsevnen, skal uføregraden settes til 100 prosent. Dersom personen har tapt en del av inntektsevnen, skal uføregraden svare til den delen av inntektsevnen som er tapt. Uføreheten graderes i trinn på fem prosentpoeng. Det skal alltid vurderes om uføregraden skal settes lavere enn 100 prosent.

Den fastsatte uføregraden endres ikke selv om uføretrygden reduseres på grunn av inntekt, se § 12–14.

Dersom uføretrygden faller bort etter § 12–14 tredje ledd, kan vedkommende beholde retten til uføretrygd med opprinnelig uføregrad inntil fem år (hvilende rett) ved å melde fra til Arbeids- og velferdsetaten. Retten til ytelsen kan etter søknad beholdes i ytterligere fem år.

Uføregraden kan økes dersom inntektsevnen blir ytterligere nedsatt og det settes fram krav om økt uføregrad. Det skal da fastsettes et nytt uføretidspunkt dersom dette er til fordel for vedkommende.

Nåværende § 12–8 blir § 12–10 og skal lyde:

§ 12–10. Uføretrygd til hjemmearbeidende ektefelle

Det er et vilkår for at en hjemmearbeidende ektefelle skal få rett til uføretrygd, at evnen til å utføre arbeid i hjemmet (arbeidsevnen) er varig nedsatt med minst halvparten.

Uføretidspunktet er tidspunktet da arbeidsevnen ble varig nedsatt med minst halvparten.

Ved vurderingen av hvor mye arbeidsevnen er nedsatt (hvor høy uføregraden er), skal den evnen til å utføre arbeid i hjemmet som vedkommende nå har, sammenlignes med den tilsvarende evnen som vedkommende hadde før sykdommen, skaden eller lytet oppstod.

En hjemmearbeidende ektefelle skal vurderes etter bestemmelsene i § 12–7 dersom det er sannsynlig at vedkommende ville ha begynt i inntektsgivende arbeid hvis uføreheten ikke hadde oppstått. Det samme gjelder dersom den andre ektefellens inntekt er mindre enn to ganger grunnbeløpet.

§ 12–11 skal lyde:

§ 12–11. Grunnlaget for beregning av uføretrygd

Uføretrygd beregnes på grunnlag av pensjonsgivende inntekt, se § 3–15, i de fem siste kalenderårene før uføretidspunktet, se § 12–7 tredje ledd. Gjennomsnittlig inntekt i de tre beste inntektsårene legges til grunn.

For år da en person har mottatt uføretrygd, skal pensjonsgivende inntekt, og en inntekt som svarer til beregningsgrunnlaget for uføretrygden, justert for fastsatt uføregrad, inngå i grunnlaget. Samlet inntekt kan likevel ikke overstige det som er høyest av beregningsgrunnlaget og den pensjonsgivende inntekten. Departementet kan gi forskrifter om hvilken inntekt som skal legges til grunn for år da en person har mottatt uførepensjon.

For år da et medlem har avtjent militær eller sivil førstegangstjeneste eller frivillig slik tjeneste, skal det legges til grunn en inntekt på minst tre ganger gjennomsnittlig grunnbeløp. Dersom medlemmet hadde en høyere inntekt i året før tjenesten tok til, benyttes denne inntekten.

Det skal ses bort fra år da et medlem har fått pensjonsopptjening på grunnlag av omsorgsarbeid etter § 3–16 eller § 20–8 dersom dette er til fordel for vedkommende. Året før og året etter slike år anses da for å følge umiddelbart etter hverandre.

Pensjongivende inntekt over seks ganger gjennomsnittlig grunnbeløp i et kalenderår regnes ikke med i grunnlaget for uføretrygd.

Den pensjongivende inntekten i det enkelte kalenderåret skal reguleres i samsvar med endringer i grunnbeløpet fram til det tidspunktet uføretrygden gis virkning fra.

Grunnlaget for uføretrygden reguleres i samsvar med senere endringer i grunnbeløpet.

§ 12–12 skal lyde:

§ 12–12. Trygdetid

Trygdetid er en faktor som brukes ved beregning av uføretrygd, se § 12–13 fjerde ledd.

Trygdetid er tidsrom fra 1. januar 1967 da en person har vært medlem i folketrygden med rett til ytelser etter kapitlene 12, 16, 17, 19 og 20. Trygdetid regnes fra fylte 16 år til og med det året han eller hun fylte 66 år. Tidsrom før 1. januar 1967 skal også regnes som trygdetid dersom vedkommende da ville ha fylt vilkårene for medlemskap som nevnt i første punktum.

Som trygdetid regnes også framtidig trygdetid fra uføretidspunktet (se § 12–7 tredje ledd eller § 12–10 andre ledd) til og med det året vedkommende fyller 66 år. Dersom mindre enn 4/5 av tiden mellom fylte 16 år og uføretidspunktet (opptjeningstiden) kan regnes som trygdetid, skal den framtidige trygdetiden utgjøre 40 år med fradrag av 4/5 av opptjeningstiden.

Når vilkåret om forutgående medlemskap oppfylles etter § 12–2 tredje ledd, regnes framtidig trygdetid tidligst fra det tidspunktet vedkommende sist ble medlem i folketrygden. Tidsrommet fram til dette tidspunktet regnes som opptjeningstid.

Framtidig trygdetid medregnes ikke når uføretrygd gis etter § 12–2 fjerde ledd.

Dersom trygdetiden er fastsatt etter tredje ledd andre punktum, skal den fastsettes på nytt når uføregraden økes dersom dette vil gi en lengre trygdetid. Opptjeningstiden regnes da fram til det tidspunktet da inntektsevnen ble ytterligere nedsatt.

Når den samlede trygdetiden utgjør minst tre år, avrundes den til nærmeste hele år.

§ 12–13 skal lyde:

§ 12–13. Uføretrygdens størrelse

Uføretrygd ytes med 66 prosent av grunnlaget etter § 12–11.

Minste årlige ytelse er 2,28 ganger grunnbeløpet (ordinær sats) for personer som lever sammen med en ektefelle (se § 1–5) eller med en samboer i et samboerforhold som har vart i minst 12 av de siste 18 månedene. For andre utgjør minste årlige ytelse 2,48 ganger grunnbeløpet (høy sats).

For et medlem som har blitt ufør før fylte 26 år på grunn av klart dokumentert, alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte, og som har satt fram krav om uføretrygd før fylte 36 år, er minsteytelsene som nevnt i andre ledd henholdsvis 2,66 og 2,91 ganger grunnbeløpet. Dette gjelder også når uføretrygd gis på nytt etter at ytelsen er falt bort på grunn av prøving mot inntekt etter § 12–14. Minsteytelsene etter leddet her ytes tidligst fra og med den måneden medlemmet fyller 20 år.

Når trygdetiden etter § 12–12 er kortere enn 40 år, avkortes uføretrygden tilsvarende. Ytelsen til en flyktning (se § 1–7) som er medlem i folketrygden, skal likevel ikke settes lavere enn minsteytelsen etter andre ledd uten avkorting for trygdetid.

Dersom uføregraden etter § 12–9 er lavere enn 100 prosent, fastsettes uføretrygden til en forholdsmessig andel av beløpet etter første til fjerde ledd.

§ 12–14 skal lyde:

§ 12–14. Reduksjon av uføretrygd på grunn av inntekt

Når uføregraden fastsettes etter § 12–9, skal det fastsettes en inntektsgrense, som skal svare til inntekt etter uførhet (se § 12–8 tredje ledd) tillagt 40 prosent av grunnbeløpet per kalenderår. Dersom uføretrygden er en omregnet uførepensjon, tillegges 60 000 kroner per kalenderår til og med år 2018.

Dersom mottakeren av uføretrygd har inntekt som overstiger inntektsgrensen, skal uføretrygden reduseres. Reduksjonen skal svare til den overskytende inntekten multiplisert med en brøk der vedkommendes uføretrygd ved 100 prosent uføregrad er teller og inntekten før uførheten (se § 12–8 første og andre ledd) er nevner. Som inntekt regnes pensjongivende inntekt eller inntekt av samme art fra utlandet.

Det utbetales ikke uføretrygd når den pensjongivende inntekten utgjør mer enn 80 prosent av inntekt før uførhet.

Den uføretrygdede skal opplyse om forventet pensjongivende inntekt og om endringer i inntekten. Dersom vedkommende har fått utbetalt for lite eller for mye, skal det foretas et etteroppgjør.

Når en mottaker av uføretrygd får økonomiske ytelser som ikke er pensjongivende inntekt, og ytelsene ble avtalt ved fratredelse eller ved reduksjon av arbeidstiden, skal uføretrygden for den samme perioden reduseres med et beløp som svarer til disse ytelsene. Vedkommende skal melde fra ved mottak av slike ytelser.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om reduksjon av uføretrygd på grunn av inntekt og om etteroppgjør.

§ 12–15 skal lyde:

§ 12–15. Barnetillegg

En person som mottar uføretrygd og som forsørger barn (se § 1–6), har rett til barnetillegg. Det ytes ikke barnetillegg hvis barnet har inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn grunnbeløpet.

Barnetillegg utgjør 40 prosent av grunnbeløpet for hvert forsørget barn, men avkortes tilsvarende dersom trygdetiden som legges til grunn for uføretrygden er kortere enn 40 år. Barnetillegg til en flyktning som er medlem i folketrygden, avkortes ikke på grunn av manglende trygdetid.

Barnetillegg påvirkes ikke av at uføregraden er lavere enn 100 prosent, men prøves mot forsørgernes inntekt, se § 12–16.

Når et barn blir forsørget av flere som mottar uføretrygd eller alderspensjon, ytes tillegget til den som har rett til høyest tillegg. Dersom forsørgerne ikke bor sammen, ytes tillegget til den som har den daglige omsorgen for barnet.

Barnetillegg for fosterbarn (se barnevernloven § 4–22) ytes dersom mottakeren har forsørget barnet i de siste to årene før krav om tillegg blir satt fram. Dette vilkåret kan fravikes når særlige grunner gjør det rimelig.

§ 12–16 skal lyde:

§ 12–16. Reduksjon av barnetillegg på grunn av inntekt

Når en person har rett til barnetillegg og samtidig har inntekt som nevnt i andre ledd, skal barnetillegg reduseres med 50 prosent av inntekten over et fribeløp. Fribeløpet fastsettes etter bestemmelsene i fjerde ledd.

Personinntekt etter skatteloven § 12–2 og inntekter fra utlandet av samme art kan føre til at barnetillegg blir redusert. Det skal likevel ses bort fra ytelser eller deler av ytelser som er underlagt inntektsprøving.

Når en person har rett til barnetillegg for barn som bor sammen med begge foreldrene, skal begge inntekter medregnes. For den av foreldrene som ikke mottar barnetillegg, skal summen av inntektene som regnes med etter andre ledd, med unntak av pensjonsytelser, uføretrygd og overgangsstonad fra folketrygden, reduseres med grunnbeløpet.

Fribelet etter første ledd utgjør 4,6 ganger grunnbeløpet for ett barn som bor sammen med begge foreldrene og 3,1 ganger grunnbeløpet for ett barn som bor sammen med én av foreldrene. Fribelet økes med 40 prosent av grunnbeløpet for hvert ekstra barn.

Hvis uføretrygden til den som mottar barnetillegg er redusert på grunn av manglende trygdetid, skal fribelet reduseres tilsvarende.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om reduksjon av barnetillegg på grunn av inntekt. Det kan blant annet gis bestemmelser om at visse offentlige ytelser ikke skal tas med i inntektsgrunnlaget og om endring i fastsatte barnetillegg når inntekten endres.

Nåværende § 12–18 blir § 12–17 og skal lyde:

§ 12–17. Uføretrygd ved yrkesskade

Til den som er arbeidsufør på grunn av en skade eller sykdom som går inn under kapittel 13, ytes det uføretrygd etter følgende særbestemmelser:

- a) Vilkåret i § 12–2 om minst tre års forutgående medlemskap gjelder ikke.
- b) Vilkåret i § 12–3 om fortsatt medlemskap gjelder ikke.
- c) Uføretrygd ytes ved uføregrader ned til 30 prosent.

Det skal fastsettes en særskilt uføregrad for den delen av uførheten som skyldes yrkesskade eller yrkessykdom. Det ses bort fra uførhet som skyldes andre forhold enn yrkesskaden, når denne delen utgjør under 30 prosent av den totale uførheten. Ved yrkesskade reduseres ikke uføretrygd og barnetillegg selv om vedkommende har mindre enn 40 års trygdetid, og antatt årlig arbeidsinntekt på skadetidspunktet legges til grunn for beregningen av uføretrygden dersom beregningsgrunnlaget etter § 12–11 er lavere.

Godtgjørelse av midlertidig eller tilfeldig art regnes ikke med ved fastsettingen av antatt inntekt etter tredje ledd. Naturalytelser og overskudd på utgiftsgodtgjørelser regnes med og gis den verdien som legges til grunn ved utligning av inntektsskatt.

Departementet kan gi forskrifter om beregning av uføretrygd når uførheten skyldes yrkesskade.

Nåværende § 12–14 blir § 12–18 og skal lyde:

§ 12–18. Avkall på uføretrygd

En mottaker av uføretrygd kan gi avkall på retten til uføretrygd dersom

- a) ektefellen mottar alderspensjon eller avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, og
- b) vedkommende enten har kortere trygdetid enn ektefellen eller får uføretrygd etter en uføregrad lavere enn 100 prosent.

Ektefellens ytelser fastsettes da etter reglene for pensjonister som forsørger den andre ektefellen.

Nåværende § 12–16 blir ny § 12–19 og skal lyde:

§ 12–19. Foreløpig uføretrygd

Når en person har satt fram krav om uføretrygd og det er sannsynlig at han eller hun vil bli innvilget uføretrygd, kan Arbeids- og velferdsetaten yte en foreløpig uføretrygd i ventetiden. Foreløpig uføretrygd ytes ikke dersom vedkommende kan dekke utgiftene til livsopphold ved hjelp av andre inntekter. Foreløpig uføretrygd beregnes på samme måte som uføretrygd, se §§ 12–9 og 12–13.

§ 19–3 fjerde ledd skal lyde:

Tilleggs pensjon som grunner seg på bestemmelsene i § 12–13 tredje ledd, § 3–22 eller tidligere § 3–21 om minsteytelser til unge uføre beholdes bare så lenge pensjonisten er medlem i trygden. Det samme gjelder alderspensjon til en flyktning så langt pensjonen er beregnet etter bestemmelsene i § 3–2 sjette ledd, § 3–9 tredje ledd, § 12–13 fjerde ledd andre punktum eller § 19–8 sjuende ledd.

§ 19–4 første ledd andre punktum skal lyde:

Det gis ikke alderspensjon til en person som mottar uføretrygd eller foreløpig uføretrygd etter en uføregrad på 100 prosent.

Ny § 19–9 a skal lyde:

§ 19–9 a. Overgang fra uførepensjon til alderspensjon for personer født i 1944–1951

Personer som er født i 1944–1951 og som mottok uførepensjon ved fylte 67 år, får et tillegg til alderspensjonen. Tillegget skal skjerme vedkommende for 0,25 prosentpoeng av virkningen av levealdersjusteringen etter § 19–6.

Ved gradert uførepensjon reduseres tillegget forholdsmessig.

Departementet kan gi forskrifter om beregning av tillegg etter denne paragrafen.

§ 19–10 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Dersom vedkommende mottar uføretrygd etter en uføregrad lavere enn 100 prosent, kan det gis gradert alderspensjon.

§ 20–2 nytt tredje punktum skal lyde:

Det gis ikke alderspensjon til en person som mottar uføretrygd eller foreløpig uføretrygd etter en uføregrad på 100 prosent.

§ 20–4 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) antatt inntekt ved mottak av uføretrygd (§ 20–7 a)

§ 20–7 a skal lyde:

§ 20–7 a. Pensjonsopptjening for mottakere av uføretrygd

Den som mottar uføretrygd får, for hvert kalenderår han eller hun har mottatt slik ytelse, pensjonsopptjening på grunnlag av en antatt inntekt. Pensjonsopptjening etter paragrafen her gis til og med det kalenderåret vedkommende fyller 61 år. Dersom uføretrygden er en omregnet uførepensjon, er det et vilkår at medlemmet mottok tilleggspensjon som var beregnet med framtidige pensjenspoeng.

Antatt inntekt fastsettes slik:

- Dersom beregningsgrunnlaget for uføretrygden er fastsatt etter reglene i § 12–11, skal den antatte inntekten fastsettes på samme måte som beregningsgrunnlaget for uføretrygden. Det regnes bare med pensjongivende inntekt opp til 7,1 ganger grunnbeløpet for hvert kalenderår.
- Dersom uføretrygden er en omregnet uførepensjon, skal den antatte inntekten tilsvare den pensjongivende inntekten som etter § 3–13 ville gitt et opptjent pensjenspoeng lik det framtidige pensjenspoenget som var fastsatt i den tidligere tilleggspensjonen. Det regnes bare med pensjongivende inntekt opp til 7,1 ganger grunnbeløpet for hvert kalenderår.

Dersom vilkårene i § 12–13 tredje ledd om minsteytelse for unge uføre er oppfylt, skal antatt inntekt for år da vedkommende var medlem i folketrygden minst tilsvare 4,5 ganger grunnbeløpet.

Årlig pensjonsopptjening tilsvare 18,1 prosent av antatt inntekt.

For år da vedkommende også har hatt opptjening etter §§ 20–5 til 20–7, skal opptjening etter paragrafen her reduseres med slik opptjening.

Dersom uføregraden er lavere enn 100 prosent, kan opptjening etter paragrafen her ikke overstige 18,1 prosent av den antatte inntekten justert for uføregraden.

For tidsrommet fra uføretidspunktet (se § 12–7 tredje ledd) til uføretrygd blir utbetalt, gis det pensjonsopptjening etter paragrafen her dersom opptjening etter §§ 20–5, 20–6 og 20–7 er lavere. Det skal likevel ikke regnes med antatt inntekt etter tredje ledd for år før medlemmet fylte 20 år.

Alderspensjon på grunnlag av inntekt som nevnt i tredje ledd utbetales bare til en pensjonist som er medlem i folketrygden.

Departementet kan gi forskrifter om fastsetting av antatt inntekt når uførheten skyldes yrkesskade.

§ 20–10 fjerde ledd nytt andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder for den som ved fylte 67 år mottok uføretrygd på grunn av yrkesskade, for så vidt gjelder den del av alderspensjonen som tilsvarer uføregraden på grunn av yrkesskaden.

§ 20–10 femte ledd andre punktum skal lyde:

Garantipensjon beregnet på grunnlag av fjerde ledd første punktum beholdes bare så lenge vedkommende er medlem i trygden.

§ 20–10 nytt sjette ledd skal lyde:

For den som ved fylte 67 år hadde rett til uføretrygd, skal trygdetiden minst svare til trygdetiden for uføretrygden.

§ 20–14 tredje ledd nye fjerde og femte punktum skal lyde:

Dersom vedkommende mottar uføretrygd etter en uføregrad lavere enn 100 prosent, kan det gis gradert alderspensjon. Summen av uføregrad og graden av alderspensjon kan ikke overstige 100 prosent.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Ny § 19–9 a gis virkning for personer som tar ut alderspensjon tidligst fra 1. januar 2011.

Loven for øvrig gis virkning for

- a) saker der vedtak fattes på den dato loven trer i kraft, og
- b) saker der vedtak fattes før lovens ikrafttredelse, men der uføreytelsen først kommer til utbetaling for tidsrom etter ikrafttredelsen.

Uførepensjon fra folketrygden omregnes til uføretrygd etter de nye reglene med virkning fra lovens ikrafttredelse.

Departementet kan gi forskrifter om

- a) anvendelsen av bestemmelsene i tredje ledd, blant annet om unntak for tilfelle der uføreytelsen kommer til utbetaling for et lengre tidsrom før lovens ikrafttredelse,
- b) nærmere regler om omregning av uførepensjon til uføretrygd og om
- c) fastsetting av pensjonspoeng og pensjonsopptjening for inntektsåret før loven trer i kraft.

16. des. Lov nr. 60 2011

Lov om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven)

Prop.9 L (2011–2012), Innst.97 L (2011–2012), Lovvedtak 26 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 8. og 15. desember 2011. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder.
- 2 Lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1–1. Formål

Formålet med pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer er å sikre medlemmene pensjonsytelser ved alderdom og uførhet. Ordningen skal også sikre pensjonsytelser til etterlatte.

§ 1–2. Medlemskap

Stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer er medlemmer i pensjonsordningen.

Vararepresentanter til Stortinget er medlemmer for den tiden de møter i Stortinget.

Regjeringsmedlemmer som ilegges karantene før overgang til ny stilling, opprettholder medlemskap i ordningen til karantenen utløper.

§ 1–3. Samordning

Alderspensjon etter kapittel 2 er en nettoberegnet ytelse, og den skal ikke samordnes etter bestemmelsene i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser (samordningsloven).

Alderspensjon etter kapitlene 3 og 4 og uførepensjon etter kapittel 5 samordnes etter bestemmelsene i samordningsloven. Alderspensjon etter kapitlene 3 og 4 skal regnes som to forskjellige ordninger ved anvendelse av bestemmelsene i samordningsloven.

Etterlattepensjon etter kapittel 6 skal samordnes etter bestemmelsene i samordningsloven når pensjonen beregnes som bruttoytelse. Når pensjonen beregnes som nettoytelse, gjelder bestemmelsen i samordningsloven § 3 tredje ledd.

Kapittel 2 Alderspensjon

§ 2–1. Virkeområde

Kapitlet gjelder alderspensjon til stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer.

§ 2-2. Opptjening av alderspensjon – pensjonsbeholdning

Pensjonsbeholdningen danner grunnlag for beregning av alderspensjonen, og den bygges opp ved å summere all pensjonsopptjening i ordningen.

Opptjeningsgrunnlaget er den faste godtgjørelsen som gis til den enkelte stortingsrepresentant eller regjeringsmedlem. Tillegg som gis til stortingsrepresentant som er medlem av Stortingets presidentskap eller er leder av Stortingets fagkomiteer, skal medregnes. Opptjeningsgrunnlaget begrenses til tolv ganger folketrygdens grunnbeløp.

Det gis pensjonsopptjening til den som mottar uførepensjon etter § 5-3 første ledd. Opptjeningsgrunnlaget skal være pensjonsgrunnlaget som uførepensjonen beregnes etter.

Kongen kan gi forskrift om pensjonsopptjening ved permisjon uten eller med redusert godtgjørelse.

Pensjonsopptjeningen utgjør 6,03 prosent av opptjeningsgrunnlaget opp til 7,1 ganger folketrygdens grunnbeløp og 24,13 prosent av opptjeningsgrunnlaget mellom 7,1 og 12 ganger grunnbeløpet. Opptjeningen gjennomføres på månedsbasis. Ved opptjening i deler av en måned skal det foretas en forholdsmessig beregning av pensjonsopptjeningen.

Pensjonsopptjeningen tilføres pensjonsbeholdningen fortløpende.

Pensjonsbeholdningen reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten, se § 7-2 første ledd.

§ 2-3. Krav til medlemstid for rett til alderspensjon

Det kreves minst ett års samlet medlemskap for å ha rett til alderspensjon etter kapitlet her.

§ 2-4. Alder ved uttak av alderspensjon

Alderspensjon kan tidligst tas ut fra fylte 62 år. Dersom pensjonen ikke er tatt ut innen vedkommende fyller 75 år, skal pensjonen uansett utbetales fra og med måneden etter fylte 75 år.

§ 2-5. Levealdersjustering og nøytralt uttak

Alderspensjonen skal levealdersjusteres, det vil si at den enkeltes pensjon justeres ved uttakstidspunktet for endringer i befolkningens levealder.

Alderspensjonen skal være nøytral i forhold til uttaksalder, det vil si at forventet nåverdi av den enkeltes samlede pensjonsutbetalinger er uavhengig av uttaksalder.

Levealdersjustering og nøytralt uttak gjennomføres ved hjelp av delingstall. For årskull fra og med 1963-kullet benyttes delingstall som i folketrygden, se folketrygdloven §§ 20-12 og 20-13. For årskullene 1943 til og med 1962 benyttes særskilte delingstall som sikrer at levealdersjusteringen mellom årskull skal være den samme som i folketrygden. De særskilte delingstallene fastsettes av Statens pensjonskasse. Departementet kan gi forskrift om fastsetting av særskilte delingstall.

§ 2-6. Beregning av alderspensjon

Pensjonen beregnes på grunnlag av pensjonsbeholdningen på uttakstidspunktet. Pensjonsbeholdningen gjøres om til årlig pensjon ved å dividere den med vedkommendes delingstall ved inngangen til den måneden pensjonen tas ut fra.

§ 2-7. Tidspunkt for uttak og opphør av alderspensjon

Alderspensjonen gis tidligst fra og med måneden etter den måned melding om uttak av pensjon ble gitt, likevel tidligst fra og med måneden etter fylte 62 år.

Alderspensjonen opphører ved utgangen av måneden etter pensjonistens død. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, utbetales pensjonen i ytterligere én måned.

§ 2-8. Omregning av alderspensjon ved opptjening etter pensjonsuttak

Pensjonsopptjening som tilføres pensjonsbeholdningen etter uttak, regnes om til årlig pensjon ved hjelp av delingstallet på omregningstidspunktet og legges til pensjonen som allerede er tatt ut. For pensjonsopptjening etter fylte 75 år benyttes delingstallet ved fylte 75 år.

Omregningen foretas med virkning fra 1. januar året etter at opptjeningen fant sted.

§ 2-9. Alderspensjon til den som også har opptjening etter kapitlene 3 og 4

For den som har opptjening etter kapitlet her, og som har opptjente rettigheter etter kapitlene 3 og 4 eller begge kapitlene, skal samlet pensjon ikke overstige en beregnet maksimal pensjon.

Beregnet maksimal pensjon skal tilsvare pensjon beregnet etter kapitlene 3 og 4 for hele opptjeningstiden som den enkelte har som stortingsrepresentant og regjeringsmedlem. Har vedkommende både vært stortingsrepresentant og regjeringsmedlem, skal reglene i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser (samordningsloven) kapittel II også anvendes. Eventuelle andre pensjoner som er omfattet av samordningsloven skal holdes utenfor ved beregningen av maksimal pensjon.

Ved beregning etter første og andre ledd skal delingstallet ved 65 år benyttes.

Blir samlet pensjon høyere enn beregnet maksimal pensjon, skal pensjonen opptjent etter kapitlet her settes ned med det overskytende beløpet. Gjenværende beløp multipliseres med delingstallet ved 65 år og divideres med delingstallet på uttakstidspunktet.

Kapittel 3 Alderspensjon opptjent etter den tidligere loven om pensjonsordning for stortingsrepresentanter

§ 3-1. Virkeområde

Kapitlet gjelder alderspensjon som er opptjent etter tidligere lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter.

§ 3-2. Opptjeningstid

Opptjeningstiden etter kapitlet her beregnes etter bestemmelsene om pensjongivende tid i tidligere lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter.

Den tiden en person som var valgt som stortingsrepresentant har vært regjeringsmedlem, medregnes som opptjeningstid etter kapitlet her så lenge den ikke samtidig benyttes som opptjeningstid etter kapittel 4.

§ 3-3. Krav til opptjeningstid for rett til alderspensjon

Det kreves minst tre års opptjeningstid for å ha rett til alderspensjon etter kapitlet her, jf. likevel reglene i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 6. Det kan gis alderspensjon for kortere opptjeningstid når summen av opptjeningstid etter kapitlet her og medlemstid etter kapittel 2 er minst tre år.

§ 3-4. Uttak av alderspensjon

Alderspensjonen kan tas ut fra fylte 65 år.

Alderspensjonen kan tas ut før fylte 65 år når summen av alder og opptjeningstid er minst 75 år. Dette gjelder likevel ikke når vedkommende har eller får pensjongivende inntekt etter folketrygdloven § 3-15, eller arbeidsinntekt av samme art i utlandet, som overstiger en inntektsgrense. Inntektsgrensen skal settes til full pensjon beregnet etter § 3-6 første ledd første punktum i loven her ut fra pensjonsgrunnlaget fastsatt ved lovens ikrafttredelse og oppregulert etter § 7-2 andre ledd. Feriepenger som skriver seg fra opphørte arbeidsforhold, skal ikke medregnes. Pensjonen kan heller ikke tas ut samtidig med uførepensjon etter loven her.

Pensjonen en har rett til i perioden fra 65 til 67 år, kan tas ut tidligst fra fylte 62 år beregnet etter bestemmelsen i § 3-6 tredje ledd. Det kan ikke tas ut alderspensjon etter andre og tredje ledd i paragrafen her samtidig. Den som tar ut pensjon etter første punktum i leddet her, mister retten til å ta ut pensjon etter andre ledd.

Det gis ikke pensjon etter tredje ledd for tidsrom der det ytes avtalefestet pensjon som nevnt i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 1 nr. 1 første ledd bokstav d, arbeidsavklaringspenger eller uførepensjon fra folketrygden eller uførepensjon etter loven her.

Det gis ikke alderspensjon til den som har verv som stortingsrepresentant eller stilling som regjeringsmedlem. Det samme gjelder den som er ansatt i statlig eller kommunal tjeneste i minst 80 prosent stilling, eller har minst 80 prosent stilling som kommunalt ombud.

§ 3-5. Pensjonsgrunnlag

For den som er stortingsrepresentant ved lovens ikrafttredelse, er pensjonsgrunnlaget den årlige bruttogodtgjørelsen som er fastsatt for stortingsrepresentanter på dette tidspunktet.

For stortingsrepresentant som har fratrudd vervet før lovens ikrafttredelse, benyttes det pensjonsgrunnlaget som følger av reglene i tidligere lov 12. juni nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter.

Før pensjonen tas ut, reguleres pensjonsgrunnlaget årlig i samsvar med lønnsveksten, se § 7-2 andre ledd.

§ 3-6. Pensjonsberegning

Full alderspensjon gis etter 12 års opptjeningstid, og den utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Ved kortere opptjeningstid reduseres pensjonen forholdsmessig.

Reglene om levealdersjustering og garantert pensjonsnivå i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 24 og § 24 a gjelder tilsvarende fra fylte 67 år. Ved anvendelsen av reglene om garantert pensjonsnivå skal kravet til full tjenestetid fastsettes etter første ledd.

Pensjon som tas ut etter § 3-4 tredje ledd, beregnes slik:

- Det tas utgangspunkt i summen av årlig alderspensjon etter § 3-6 første ledd i perioden fra 65 til 67 år beregnet ut fra pensjonsgrunnlaget på uttakstidspunktet, se § 3-5.
- Summen av alderspensjon for perioden fra 65 til 67 år beregnet etter bokstav a fordeles på perioden fra pensjonsuttaket til 67 år.
- Pensjonen utbetales fram til 67 år og erstattes da av alderspensjon beregnet etter første og andre ledd i paragrafen her.

Dersom det er opptjent rett til tjenstepensjon som omfattes av lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser og som kan tas ut ved 65 år, skal denne inngå som en del av beregningen etter tredje ledd bokstav a ved at det foretas samordning som om den var tatt ut fra 65 år.

§ 3-7. Barnetillegg

Forsørger pensjonisten barn under 18 år, skal det for hvert barn gis et barnetillegg på 10 prosent av alderspensjonen etter levealdersjustering. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering når pensjonen er beregnet etter full opptjeningstid. Er pensjonen beregnet etter redusert opptjeningstid, reduseres begrensningen tilsvarende. Når alderspensjonen tas ut etter § 3-4 tredje ledd, gis det barnetillegg fra 65 år. Tillegget beregnes som om alderspensjonen hadde vært tatt ut ved 65 år.

Barnetillegg utbetales til og med den måneden barnet fyller 18 år. Dersom barnet dør før fylte 18 år, utbetales tillegget til og med måneden etter at barnet døde.

§ 3–8. Tidspunkt for uttak og opphør av alderspensjon

Alderspensjonen gis fra og med måneden etter den måneden vedkommende fyller vilkårene for rett til alderspensjon. Alderspensjon etter § 3–4 tredje ledd gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak av pensjon ble gitt.

Alderspensjonen opphører ved utgangen av måneden etter pensjonistens død. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, utbetales pensjonen i ytterligere en måned.

Kapittel 4 Alderspensjon opptjent etter den tidligere loven om pensjonsordning for statsråder

§ 4–1. Virkeområde

Kapitlet gjelder alderspensjon som er opptjent etter tidligere lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder.

§ 4–2. Opptjeningstid

Opptjeningstiden etter kapitlet her beregnes etter bestemmelsene om pensjongivende tid i tidligere lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder.

§ 4–3. Krav til opptjeningstid for rett til alderspensjon

Det kreves minst tre års opptjeningstid for å ha rett til alderspensjon etter kapitlet her, jf. likevel reglene i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 6. Det kan gis alderspensjon for kortere opptjeningstid når summen av opptjeningstid etter kapitlet her og medlemstid etter kapittel 2 er minst tre år.

§ 4–4. Uttak av alderspensjon

Alderspensjonen kan tas ut fra fylte 65 år.

Pensjonen en har rett til i perioden fra 65 til 67 år, kan likevel tas ut tidligst fra fylte 62 år beregnet etter bestemmelsen i § 4–6 tredje ledd. Dersom vedkommende også har rett til å ta ut pensjon etter § 3–4 andre ledd før fylte 65 år, kan ikke pensjonen etter første punktum i leddet her tas ut samtidig. Den som tar ut pensjon etter første punktum, mister retten til å ta ut pensjon etter § 3–4 andre ledd.

Det gis ikke pensjon etter andre ledd i paragrafen her for tidsrom der det gis avtalefestet pensjon som nevnt i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 1 nr. 1 første ledd bokstav d, arbeidsavklaringspenger eller uførepensjon fra folketrygden eller uførepensjon etter loven her.

Det gis ikke alderspensjon til den som har verv som stortingsrepresentant eller stilling som regjeringsmedlem. Det samme gjelder den som er ansatt i statlig eller kommunal tjeneste i minst 80 prosent stilling, eller som har minst 80 prosent stilling som kommunalt ombud.

§ 4–5. Pensjonsgrunnlag

Pensjonsgrunnlaget for den som er regjeringsmedlem ved lovens ikrafttredelse, er den årlige bruttogodtgjørelsen som er fastsatt for regjeringsmedlemmer på dette tidspunktet.

For regjeringsmedlem som har fratrudd vervet før lovens ikrafttredelse, benyttes det pensjonsgrunnlaget som følger av reglene i tidligere lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder.

Før pensjonen tas ut, reguleres pensjonsgrunnlaget årlig i samsvar med lønnsveksten, se § 7–2 andre ledd.

§ 4–6. Pensjonsberegning

Full alderspensjon gis etter 6 års opptjeningstid, og den utgjør 57 prosent av pensjonsgrunnlaget. Ved kortere opptjeningstid reduseres pensjonsprosenten med 5 prosentpoeng for hvert opptjeningsår slik at årlig alderspensjon for dem med 3 års opptjeningstid, utgjør 42 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Reglene om levealdersjustering og garantert pensjonsnivå i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 24 og § 24 a gjelder tilsvarende fra fylte 67 år. Ved anvendelsen av reglene om garantert pensjonsnivå skal kravet til full opptjeningstid og pensjonsprosent fastsettes etter første ledd.

Pensjon som tas ut etter § 4–4 andre ledd, beregnes slik:

- Det tas utgangspunkt i summen av årlig alderspensjon etter § 4–6 første ledd i perioden fra 65 til 67 år beregnet ut fra pensjonsgrunnlaget på uttakstidspunktet, se § 4–4.
- Summen av årlig alderspensjon beregnet etter bokstav a fordeles på perioden fra pensjonsuttaket til 67 år.
- Pensjonen utbetales fram til 67 år og erstattes da av alderspensjon beregnet etter første og andre ledd i paragrafen her.

Dersom det er opptjent rett til tjenstepensjon som omfattes av lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser og som kan tas ut ved 65 år, skal denne inngå som en del av beregningen etter tredje ledd bokstav a ved at det foretas samordning som om den var tatt ut fra 65 år.

§ 4–7. Barnetillegg

Forsørger pensjonisten barn under 18 år, skal det for hvert barn gis et barnetillegg på 10 prosent av alderspensjonen etter levealdersjustering. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering når pensjonen er beregnet etter full opptjeningstid. Er pensjonen

beregnet etter redusert opptjeningstid, reduseres begrensningen tilsvarende. Når alderspensjonen tas ut etter § 4–4 andre ledd, gis det barnetillegg fra 65 år. Tillegget beregnes som om alderspensjonen hadde vært tatt ut ved 65 år.

Barnetillegg utbetales til og med den måneden barnet fyller 18 år. Dersom barnet dør før fylte 18 år, utbetales tillegget til og med måneden etter at barnet døde.

§ 4–8. Tidspunkt for uttak og opphør av alderspensjon

Alderspensjonen gis fra og med måneden etter den måneden vedkommende fyller vilkårene for rett til alderspensjon. Alderspensjon etter § 4–4 andre ledd gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak av pensjon ble gitt.

Alderspensjonen opphører ved utgangen av måneden etter pensjonistens død. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, utbetales pensjonen i ytterligere en måned.

Kapittel 5 Uførepensjon

§ 5–1. Virkeområde

Kapitlet gjelder uførepensjon for den som er eller har vært stortingsrepresentant eller regjeringsmedlem.

§ 5–2. Forholdet til lov om Statens pensjonskasse

Reglene om uførepensjon i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse kapittel 6 gjelder så langt ikke annet følger av loven her.

§ 5–3. Rett til uførepensjon

Uførepensjon gis når et medlem må fratre vervet som stortingsrepresentant eller stilling som regjeringsmedlem på grunn av sykdom eller skade, og vedkommende er under 65 år.

Den som blir ufør etter at vervet som stortingsrepresentant eller stilling som regjeringsmedlem er fratrudd, har rett til uførepensjon etter samme uføregrad som i folketrygden når vedkommende

- a) har rett til uførepensjon etter folketrygdloven,
- b) har en samlet medlemstid i ordningen på minst tre år, der opptjeningstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder også regnes med, og
- c) er under 65 år.

§ 5–4. Pensjonsgrunnlag

Pensjonsgrunnlaget for den som omfattes av § 5–3 første ledd, er det opptjeningsgrunnlaget som stortingsrepresentanten eller regjeringsmedlemmet har på tidspunktet uførepensjonen gis virkning fra, se § 2–2 andre ledd.

Pensjonsgrunnlaget for den som omfattes av § 5–3 andre ledd, er opptjeningsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Har vedkommende fratrudd ved lovens ikrafttredelse, fastsettes pensjonsgrunnlaget etter § 3–5 andre ledd eller § 4–5 andre ledd. Pensjonsgrunnlaget reguleres fram til virkningstidspunktet for pensjonen i samsvar med lønnsveksten, se § 7–4 om reguleringsfaktorer.

Pensjonsgrunnlaget begrenses til tolv ganger folketrygdens grunnbeløp.

§ 5–5. Pensjongivende opptjeningstid

Som opptjeningstid regnes den tid stortingsrepresentanten eller regjeringsmedlemmet har vært medlem av pensjonsordningen. For den som omfattes av § 5–3 første ledd, skal tiden fram til fylte 65 år regnes med i opptjeningstiden.

Opptjeningstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder skal medregnes som opptjeningstid ved beregning av pensjon etter kapitlet her. Opptjeningstiden skal omregnes ved at

- a) opptjeningstid inntil 12 år fra pensjonsordningen for stortingsrepresentanter skal multipliseres med 2,5, og
- b) opptjeningstid inntil 6 år fra pensjonsordningen for statsråder skal multipliseres med 5.

Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 19 første ledd om avrunding av opptjeningstid gjelder tilsvarende.

§ 5–6. Pensjonsberegning

Uførepensjonen for den som omfattes av § 5–3 første ledd, utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved 30 års opptjeningstid og full uføregrad. Det samme gjelder for den som omfattes av § 5–3 andre ledd og som har opptjeningstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder. Ved kortere opptjeningstid reduseres pensjonen forholdsmessig. Det samme gjelder ved lavere uføregrad enn 100 prosent.

Uførepensjonen for den som omfattes av § 5–3 andre ledd og som ikke har opptjeningstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder, utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved full opptjeningstid og full uføregrad. Som full opptjeningstid regnes perioden fra vedkommende ble medlem og fram til 65 år, likevel ikke mer enn 40 år og ikke mindre enn 30 år. Ved kortere opptjeningstid reduseres pensjonen forholdsmessig. Det samme gjelder ved lavere uføregrad enn 100 prosent.

§ 5–7. Barnetillegg

Forsørger pensjonisten barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på ti prosent av uførepensjonen. Uførepensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget når pensjonen er beregnet etter full opptjeningstid og full uføregrad. Ved kortere opptjeningstid reduseres begrensningen

tilsvarende. Det samme gjelder ved lavere uføregrad enn 100 prosent. Barnetillegg betales ut den måned barnet fyller 18 år. Dersom barnet dør før fylte 18 år, utbetales tillegget til og med måneden etter at barnet døde.

§ 5–8. Opphør av uførepensjon

Uførepensjon opphører ved utgangen av måneden pensjonisten fyller 65 år.

Dersom pensjonisten dør før fylte 65 år, opphører uførepensjonen ved utgangen av måneden etter dødsfallet. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, utbetales pensjonen i ytterligere en måned.

Kapittel 6 Etterlattepensjon

§ 6–1. Virkeområde

Kapitlet gjelder etterlattepensjon til gjenlevende ektefelle og barn under 20 år etter stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer.

§ 6–2. Forholdet til lov om Statens pensjonskasse

Reglene om etterlattepensjon i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse kapittel 7 gjelder så langt ikke annet følger av loven her.

§ 6–3. Rett til etterlattepensjon

Etterlattepensjon gis når en stortingsrepresentant eller et regjeringsmedlem dør.

Det kan også ytes etterlattepensjon til etterlatt etter tidligere stortingsrepresentant eller regjeringsmedlem når samlet medlemstid i pensjonsordningen er minst tre år. Som medlemstid regnes også opptjeningsstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder.

§ 6–4. Pensjonsgrunnlag

Pensjonsgrunnlaget for etterlatte som omfattes av § 6–3 første ledd, er opptjeningsgrunnlaget avdøde hadde på tidspunktet for dødsfallet, se § 2–2 andre ledd.

For etterlatte som omfattes av § 6–3 andre ledd, er pensjonsgrunnlaget det opptjeningsgrunnlaget avdøde hadde ved fratredelsen. Har avdøde fratrudd før lovens ikrafttredelse, fastsettes pensjonsgrunnlaget etter § 3–5 andre ledd eller § 4–5 andre ledd. Pensjonsgrunnlaget reguleres fram til virkningstidspunktet for pensjonen i samsvar med lønnsveksten. Når avdøde var over 67 år ved dødsfallet, skal pensjonsgrunnlaget for tiden fra 67 år reguleres med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Ved regulering benyttes de reguleringsfaktorer som fastsettes årlig, jf. § 7–4.

Pensjonsgrunnlaget begrenses til tolv ganger folketrygdens grunnbeløp.

§ 6–5. Pensjonsgivende opptjeningsstid

Som opptjeningsstid ved beregning av etterlattepensjon regnes den tid stortingsrepresentanten eller regjeringsmedlemmet har vært medlem av pensjonsordningen. For tilfeller der retten til etterlattepensjon følger av § 6–3 første ledd, regnes tiden som avdøde ville ha fått ved å fortsette i vervet eller stillingen fram til fylte 65 år med i opptjeningsstiden.

Opptjeningsstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder skal medregnes som opptjeningsstid ved beregning av pensjon etter kapitlet her. Opptjeningsstiden skal omregnes ved at

- a) opptjeningsstid inntil 12 år fra pensjonsordningen for stortingsrepresentanter skal multipliseres med 2,5, og
- b) opptjeningsstid inntil 6 år fra pensjonsordningen for statsråder skal multipliseres med 5.

Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 19 første ledd om avrunding av opptjeningsstid gjelder tilsvarende.

§ 6–6. Pensjonsberegning

Det gis full etterlattepensjon ved 30 års opptjeningsstid når etterlattepensjonen gis etter § 6–3 første ledd. Det samme gjelder når etterlattepensjonen gis etter § 6–3 andre ledd og avdøde hadde opptjeningsstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder.

Når etterlattepensjon gis etter § 6–3 andre ledd og avdøde ikke hadde opptjeningsstid etter de tidligere lovene om pensjonsordninger for stortingsrepresentanter og statsråder, regnes full opptjeningsstid som perioden fra vedkommende ble medlem og fram til 65 år, likevel ikke mer enn 40 år og ikke mindre enn 30 år.

Ved kortere opptjeningsstid enn full opptjeningsstid, skal pensjonen beregnes ut fra forholdet mellom opptjeningsstiden og full opptjeningsstid.

Beregningen av etterlattepensjon skjer for øvrig i samsvar med lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse, men med de særskilte beregningsfaktorene som framgår av kapitlet her.

§ 6–7. Opphør av etterlattepensjon

Etterlattepensjonen opphører i samsvar med bestemmelsene i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse kapittel 7.

Kapittel 7 Regulering

§ 7-1. Regulering av alderspensjon

Alderspensjon etter kapittel 2 under utbetaling reguleres årlig med virkning fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i perioden pensjonen ble tatt ut.

Regulering av alderspensjon etter kapitlene 3 og 4 under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig med virkning fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak gjelder første ledd andre punktum tilsvarende.

Alderspensjon etter kapitlene 3 og 4 som er tatt ut før 67 år, skal omregnes fra måneden etter fylte 67 år ved at pensjonsgrunnlaget oppreguleres med lønnsveksten fra uttakstidspunktet og fram til omregningstidspunktet. Bestemmelsen i første ledd andre punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter at pensjonsgrunnlaget er omregnet.

§ 7-2. Regulering av opptjente rettigheter før uttak av alderspensjon

Pensjonsbeholdningen etter § 2-2 reguleres årlig med virkning fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten.

Pensjonsgrunnlaget etter §§ 3-5 og 4-5 reguleres med lønnsveksten fram til tidspunktet det tas ut alderspensjon etter loven her.

§ 7-3. Regulering av uførepensjon og etterlattepensjon

Regulering av uførepensjon og etterlattepensjon til gjenlevende ektefelle under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig med virkning fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten. Barnepensjon reguleres tilsvarende.

Fra måneden etter fylte 67 år reguleres etterlattepensjonen i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter 67 år i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i perioden pensjonen ble tatt ut.

§ 7-4. Reguleringsfaktorer

Ved regulering benyttes de reguleringsfaktorene som er fastsatt av Kongen etter folketrygdloven § 19-14 åttende ledd og § 20-18 åttende ledd.

Kapittel 8 Forskjellige bestemmelser

§ 8-1. Administrasjon

Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse.

Pensjonskassen skal senest seks måneder etter at regnskapsåret er avsluttet, utarbeide en beretning om virksomheten i siste regnskapsår. Beretningen utarbeides for departementet og forelegges Stortinget.

§ 8-2. Melding om uttak av fleksibel alderspensjon

For å få alderspensjon etter kapittel 2, § 3-4 tredje ledd og § 4-4 andre ledd må den som har rett til ytelsen, gi melding om uttak av pensjonen.

§ 8-3. Plikt til å gi opplysninger

Den som skal ha utbetalt en pensjon etter loven her, har plikt til å gi de opplysninger og levere de dokumenter som er nødvendige for at Statens pensjonskasse skal kunne vurdere om vedkommende har rett til ytelsen. Den som mottar en ytelse, plikter å underrette Statens pensjonskasse om forhold som etter loven her kan føre til at ytelsen skal endres eller falle bort.

§ 8-4. Innhenting av opplysninger

Statens pensjonskasse har rett til å innhente de opplysninger som er nødvendige for å kontrollere om vilkårene for pensjon etter loven her er oppfylt eller har vært oppfylt i tilbakelagte perioder. Opplysninger kan innhentes fra nåværende og tidligere arbeidsgivere, andre tjenstepensjonsordninger, folketrygdens organer samt skatteetaten.

Den som blir pålagt å gi opplysninger, plikter å gjøre dette uten godtgjørelse og uten hinder av taushetsplikt.

§ 8-5. Utbetaling av pensjon

Utbetaling skjer til den som har rett til pensjon. Når særlige grunner tilsier det, kan pensjonen utbetales til andre enn den som har pensjonsretten. Restpensjon ved en alders- eller uførepensjonists død utbetales til ektefellen, eller til boet dersom avdøde ikke etterlater seg ektefelle. Restpensjon ved en etterlattepensjonists død utbetales til boet.

Pensjon utbetales etterskuddsvis hver måned. Terminbeløp avrundes til nærmeste hele krone.

Feilutbetalt pensjon kan kreves tilbakebetalt etter bestemmelsene i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 44 sjette til niende ledd.

Renter ved forsinket utbetaling av pensjon gis etter bestemmelsene i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 44 a.

Det er et vilkår for rett til ytelse etter kapitlene 3 til 6 at pensjonssøkeren setter fram krav om tilsvarende ytelse etter folketrygdloven. Departementet kan gi forskrift om framsetting av slikt krav.

§ 8–6. Finansiering

Utgifter til pensjoner og administrasjon etter denne loven dekkes av staten.

Kapittel 9 Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser**§ 9–1. Ikrafttredelse**

Loven trer i kraft 1. januar 2012.

Fra samme tidspunkt oppheves lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder og lov 6. desember 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter.

§ 9–2. Overgangsbestemmelser

Det godskrives opptjening etter bestemmelsene i kapittel 2 i perioden 1. oktober 2009 til 31. desember 2011 til dem som i denne perioden er eller har vært

- a) stortingsrepresentanter og som ikke hadde opparbeidet rett til pensjon etter lov 6. desember 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter før 1. oktober 2009,
- b) regjeringsmedlemmer og som ikke har opparbeidet rett til pensjon etter lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder før 1. januar 2012.

Ved vurderingen av om det er tjent opp rett til pensjon etter første ledd gjelder bestemmelsen i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 6 om sammenlegging av tjenestetid.

Stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer som får opptjening i kapittel 2 etter første ledd skal ikke ha opptjening etter kapitlene 3 og 4 for samme periode.

Pensjonsopptjening etter første ledd skal legges til grunn for fastsetting av en pensjonsbeholdning 1. januar 2012. Opptjeningen beregnes etter § 2–2. Opptjeningen 1. mai 2010 reguleres i samsvar med økningen i folketrygdens grunnbeløp på dette tidspunkt. Opptjeningen 1. mai 2011 reguleres i samsvar med folketrygdens grunnbeløp på dette tidspunkt.

De som før 1. januar 2012 mottar uførepensjon eller etterlattepensjon etter lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter eller etter lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder, skal fortsatt ha pensjonen beregnet etter disse reglene. For øvrig gjelder loven her. Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon ved fylte 65 år skal alderspensjonen beregnes etter bestemmelsene i kapitlene 3 og 4.

16. des. Lov nr. 61 2011**Lov om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesloven)**

Innst.89 L (2011–2012), Lovvedtak 27 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 8. og 15. desember 2011. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Følgende lov oppheves:

Lov 30. juni 1954 nr. 11 om godtgjørelse til stortingsrepresentanter.

§ 1. Virkeområde og definisjoner

Bestemmelsene i loven her gjelder for valgte stortingsrepresentanter og for fast møtende og innkalte vararepresentanter, med mindre det er fastsatt noe annet.

Som fast møtende regnes vararepresentanter som møter for stortingsrepresentanter som er utnevnt til statsråder, statssekretærer eller politiske rådgivere i regjeringen, eller for stortingsrepresentanter som er avgått ved døden. Øvrige vararepresentanter betegnes i loven her som innkalte.

§ 2. Stortingets lønnskommisjon

Den godtgjørelsen som i henhold til Grunnloven § 65 tilkommer stortingsrepresentanter og faste og innkalte vararepresentanter, fastsettes av Stortinget etter innstilling fra Stortingets lønnskommisjon, etter reglene fastsatt i eller i medhold av loven her.

Stortingets presidentskap oppnevner leder og to andre medlemmer til Stortingets lønnskommisjon, med en funksjonstid på fire år. Stortingets lønnskommisjon er beslutningsdyktig når alle medlemmer er til stede. Stortingets presidentskap kan fastsette nærmere regler om lønnskommisjonens virksomhet.

§ 3. Stortingsrepresentantenes godtgjørelse

Det fastsettes samme godtgjørelse til alle stortingsrepresentanter, med de unntak som fremgår av loven her. Godtgjørelsen fastsettes som et årlig beløp.

Stortingets president tilkommer samme godtgjørelse som statsministeren.

Innkalte vararepresentanter tilkommer samme godtgjørelse som stortingsrepresentantene, for de dagene eller den perioden de er innkalt til å møte. Innkalte vararepresentanter tilkommer i tillegg godtgjørelse for hver dag eller del av dag på mer enn seks timer som er nødvendig for reise til og fra Stortinget, og som faller utenom de dagene representanten møter i Stortinget.

Stortinget kan gi nærmere bestemmelser om at vararepresentanter kan gis rett til å beholde godtgjørelsen i perioder ut over det som følger av tredje ledd.

For valgte stortingsrepresentanter og fast møtende vararepresentanter utbetales den årlige godtgjørelsen med 1/12 hver måned. Innkalte vararepresentanters opptjente godtgjørelse utbetales månedlig.

§ 4. *Tilleggsgodtgjørelse*

Stortingets første visepresident tilkommer en tilleggsgodtgjørelse på 14 prosent av den årlige godtgjørelsen etter § 3 første ledd. De øvrige visepresidentene tilkommer en tilleggsgodtgjørelse på 7 prosent av den årlige godtgjørelsen etter § 3 første ledd.

Lederne for Stortingets fagkomiteer tilkommer en tilleggsgodtgjørelse på 7 prosent av den årlige godtgjørelsen etter § 3 første ledd. Den som fungerer som komitéleder ut over fem dager når komitélederen har permisjon fra Stortinget, tilkommer tilsvarende tilleggsgodtgjørelse som komitélederen for den tid fungeringen varer.

§ 5. *Godtgjørelse under permisjoner*

Under permisjon fra Stortinget beholder representantene godtgjørelsen i inntil 14 dager, med mindre de meddeler at de gir avkall på slik godtgjørelse.

Under svangerskapspermisjon, omsorgspermisjon, fødselspermisjon, foreldrepermisjon og permisjon ved barns og barnepassers sykdom har representantene rett til å beholde godtgjørelsen etter tilsvarende regler som for tilsatte i staten etter arbeidsmiljøloven kapittel 12, folketrykkløven kapittel 14 og reglene i Hovedtariffavtalen i staten om permisjon med lønn ved svangerskap, fødsel, adopsjon, amming og barns og barnepassers sykdom. Dette gjelder også for innkalte vararepresentanter for den perioden de er innkalt til å gjøre tjeneste, jf. § 3 tredje ledd første punktum i loven her.

Stortingets presidentskap kan etter søknad beslutte at en representant skal beholde godtgjørelsen ut over 14 dager i følgende tilfeller:

- a) Ved permisjon på grunn av representantens sykdom eller skade.
- b) Ved permisjon til deltakelse på reise som medlem av delegasjon oppnevnt av Stortinget eller Stortingets presidentskap.
- c) Ved permisjon for å delta i møter eller utføre andre oppdrag etter oppnevning av Kongen, Stortinget eller et departement.

Ved permisjoner innvilget av velferdsgrunner kan Stortingets presidentskap i særlige tilfeller etter begrunnet søknad beslutte at godtgjørelsen skal beholdes helt eller delvis i en tidsavgrenset periode ut over 14 dager.

Ved søknad om permisjon på grunn av sykdom må sykemelding fremlegges sammen med permisjonssøknaden eller snarest mulig etter at permisjon er innvilget. Dersom dette ikke etterkommes, kan Stortingets presidentskap bestemme at representantens godtgjørelse skal falle bort for den resterende del av permisjonen.

§ 6. *Dekning av reiseutgifter mv. på tjenestereiser*

Representanter som foretar reiser i sammenheng med utøvelsen av stortingsvervet, innenlands og utenlands, får dekket sine reiseutgifter etter nærmere bestemmelser fastsatt av Stortinget.

Representanter kan be om anvisning av forskudd til dekning av tjenestereiser etter nærmere bestemmelser fastsatt av Stortinget.

§ 7. *Dekning av andre utgifter i forbindelse med fravær fra hjemstedet*

Stortinget kan gi nærmere regler om dekning av utgifter til pendling, flytting, hjemreiser og andre særlige utgifter i forbindelse med representantenes fravær fra hjemstedet.

§ 8. *Fratredelsesyttelse*

Storingsrepresentanter og fast møtende vararepresentanter som etter valg ikke fortsetter på Stortinget, kan etter søknad til presidentskapet tilstås fratredelsesyttelse tilsvarende månedlig godtgjørelse etter § 3 første ledd, for inntil tre måneder. Tilleggsgodtgjørelse etter § 4, eller forhøyet godtgjørelse til stortingspresidenten etter § 3 annet ledd, inngår ikke i grunnlaget for fratredelsesyttelse. Reglene i leddet her gjelder tilsvarende for fast møtende vararepresentanter som trer ut av Stortinget i løpet av valgperioden.

Stortingets presidentskap kan etter søknad beslutte at innkalte vararepresentanter som har møtt sammenhengende i minst 12 måneder i én valgperiode, skal tilstås fratredelsesyttelse etter første ledd. I særlige tilfeller kan presidentskapet etter søknad beslutte at innkalt vararepresentant skal tilstås fratredelsesyttelse i inntil én måned også ved kortere møtetid.

Fratredelsesyttelse kan ikke innvilges for mer enn til sammen tre måneder i løpet av én og samme valgperiode.

Fratredelsesyttelsen kan bortfalle eller avkortes mot annen inntekt. Stortinget kan fastsette nærmere regler om dette.

§ 9. *Etterlønn*

Storingsrepresentanter og faste vararepresentanter som etter valg ikke fortsetter på Stortinget, kan etter søknad til presidentskapet tilstås etterlønn for inntil tolv måneder etter opphør av innvilget fratredelsesyttelse. Etterlønnen utgjør 66 prosent av stortingsrepresentantenes godtgjørelse etter § 3 første ledd. Tilleggsgodtgjørelse etter § 4, eller forhøyet godtgjørelse til stortingspresidenten etter § 3 annet ledd, inngår ikke i grunnlaget for etterlønn.

Etterlønnen kan bortfalle eller avkortes mot annen inntekt. Stortinget kan fastsette nærmere regler for dette. Stortinget kan også fastsette vilkår om aktiv arbeidssøking og utdanning i etterlønnperioden.

§ 10. Feriepenger

Storingsrepresentanter som etter valg ikke fortsetter på Stortinget, utbetales i januar året deretter feriepenger etter satsene fastsatt i Hovedtariffavtalen i staten. Feriepengegrunnlaget beregnes på grunnlag av godtgjørelsen utbetalt i siste kalenderår i valgperioden, inkludert eventuell fratredelsesytelse etter § 8 i loven her. Leddet her gjelder tilsvarende for fast møtende vararepresentanter som trer ut av Stortinget mellom 1. juli og 31. desember.

Første ledd gjelder ikke for stortingsrepresentanter som trer inn i regjeringen.

Innkalte vararepresentanter får siste ordinære utbetalingsdag før avbrytelse av Stortingets forhandlinger i juni, utbetalt feriepenger etter satsene fastsatt i Hovedtariffavtalen i staten. Feriepengegrunnlaget beregnes på grunnlag av godtgjørelsen utbetalt i foregående kalenderår. Leddet her gjelder tilsvarende for fast møtende vararepresentanter som trer ut av Stortinget mellom 1. januar og 30. juni.

Feriepenger utbetales likevel ikke til innkalte vararepresentanter som etter beslutning av Stortingets presidentskap beholder godtgjørelsen i perioden etter at Stortinget har avsluttet forhandlingene i juni. Disse får beregnet feriepenger etter første ledd, med utbetaling i januar året etter fratredelse som vararepresentant.

Stortinget kan gi nærmere bestemmelser om beregning og utbetaling av feriepenger.

§ 11. Ytelser i forbindelse med representanters dødsfall i løpet av valgperioden

Hvis en stortingsrepresentant eller fast møtende vararepresentant dør i løpet av valgperioden, skal de etterlatte utbetales representantens godtgjørelse for hele døds måneden samt de tre påfølgende månedene. I tillegg dekkes nødvendige utgifter i forbindelse med representantens begravelse.

Hvis en innkalt vararepresentant dør under reise til eller fra Stortinget eller i perioden vedkommende er innkalt for, dekkes nødvendige utgifter i forbindelse med vararepresentantens begravelse.

§ 12. Ikrafttredelse og overgangsregler

Loven trer i kraft 1. januar 2012.

Fra samme tid oppheves lov 30. juni 1954 nr. 11 om godtgjørelse til stortingsrepresentanter.

Forskrift om godtgjørelse for stortingsrepresentanter, vedtatt 8. desember 2011 med hjemmel i lov 30. juni 1954 nr. 11 om godtgjørelse til stortingsrepresentanter § 1, skal fortsatt gjelde etter at loven her har trådt i kraft.

16. des. Lov nr. 62 2011**Lov om endringer i offentleglova**

Prop.125 L (2010–2011), Innst.66 L (2011–2012), Lovvedtak 18 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 1. og 8. desember 2011. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Endringer i følgende lov:

Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova).

I

I lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd blir det gjort følgende endringer:

§ 25 overskrifta skal lyde:

Unntak for tilsetjingssaker, lønnsoppgåver m.m.

§ 25 nytt fjerde ledd skal lyde:

Det kan gjerast unntak frå innsyn for skriftleg oppgåve over utrekna lønn eller liknande godtgjeriing, utrekningsgrunnlag for feriepengar og trekk som blir gjorde ved utbetalinga. Unntaket i første punktum omfattar ikkje opplysningar om bruttoutbetalingar. Innsyn i opplysningar om bruttoutbetalingar kan givast ved oppstilling av opplysningane i eit anna dokument.

§ 26 overskrifta skal lyde:

Unntak for eksamensdokument, forskingsopplysningar og fødselsnummer m.m.

§ 26 nytt femte ledd skal lyde:

Det kan gjerast unntak frå innsyn for fødselsnummer og nummer med tilsvarende funksjon.

II

Lova tek til å gjelde straks.

16. des. Lov nr. 63 2011**Lov om endringer i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.)**

Prop.148 L (2010–2011), Innst.57 L (2011–2012), Lovvedtak 25 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 6. og 15. desember 2011. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak.
- 2 Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven).
- 3 Lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven).

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 2–5 første ledd første punktum skal lyde:

Selskapet kan dekke utgifter ved stiftelsen i den utstrekning utgiftene ikke overstiger aksjeinnskuddet.

§ 2–8 tredje ledd annet punktum oppheves.

§ 2–8 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke så langt aksjeinnskudd skal brukes til dekning av stiftelsesutgifter i samsvar med § 2–5.

§ 2–18 annet ledd nytt femte punktum skal lyde:

Skal aksjeinnskuddene utelukkende gjøres opp med penger, kan bekreftelsen gis av en finansinstitusjon.

§ 2–19 første ledd første punktum skal lyde:

Styrets medlemmer og revisor eller finansinstitusjon som har avgitt bekreftelse etter § 2–18 annet ledd, er solidarisk ansvarlig for det som måtte mangle av aksjeinnskudd som i meldingen til Foretaksregisteret er oppgitt og bekreftet innbetalt eller gjort opp på annen måte.

§ 3–1 første ledd skal lyde:

- (1) Et aksjeselskap skal ha en aksjekapital på minst 30 000 norske kroner.

§ 10–9 annet ledd fjerde og femte punktum skal lyde:

Skal aksjeinnskuddene utelukkende gjøres opp med penger, kan bekreftelsen gis av en finansinstitusjon. § 2–19 gjelder tilsvarende.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 2–5 første ledd første punktum skal lyde:

Selskapet kan dekke utgifter ved stiftelsen i den utstrekning utgiftene ikke overstiger aksjeinnskuddet.

§ 2–8 tredje ledd annet punktum oppheves.

§ 2–8 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke så langt aksjeinnskudd skal brukes til dekning av stiftelsesutgifter i samsvar med § 2–5.

§ 2–18 annet ledd skal lyde:

Før selskapet meldes til Foretaksregisteret skal aksjeinnskudd være ytet fullt ut. Herunder skal resultatet av teknisk bistand, forsknings- og utviklingsarbeider mv være stilt til rådighet for selskapet. I meldingen til Foretaksregisteret skal det opplyses om at selskapet har mottatt aksjeinnskuddene. Dette skal bekreftes av revisor. Skal aksjeinnskuddene utelukkende gjøres opp med penger, kan bekreftelsen gis av en finansinstitusjon.

§ 2–19 første ledd første punktum skal lyde:

Styrets medlemmer og revisor eller finansinstitusjon som har avgitt bekreftelse etter § 2–18 annet ledd, er solidarisk ansvarlig for det som måtte mangle av aksjeinnskudd som i meldingen til Foretaksregisteret er oppgitt og bekreftet innbetalt eller gjort opp på annen måte.

§ 10–9 annet ledd fjerde og femte punktum skal lyde:

Skal aksjeinnskuddene utelukkende gjøres opp med penger, kan bekreftelsen gis av en finansinstitusjon. § 2–19 gjelder tilsvarende.

III

I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endring:

§ 4–4 bokstav e første punktum skal lyde:

Erklæring fra revisor, eller eventuelt erklæring fra en finansinstitusjon, om at de opplysninger som er gitt om innbetaling av aksjekapital, selskapskapital i kommandittselskap, jf. § 3–3 nr. 6 og 7, grunnkapital i stiftelse og innskuddskapital i samvirkeforetak, statsforetak, interkommunalt selskap, regionalt helseforetak og helseforetak er riktige.

IV

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelser kan settes i kraft til forskjellig tid.

2. Kongen kan gi overgangsregler.

16. des. Lov nr. 64 2011

Lov om endringer i sjøloven

Prop.143 L (2010–2011), Innst.51 L (2011–2012), Lovvedtak 7 (2011–2012). Stortingets første og andre gongs behandling hv. 15. november og 1. desember 2011. Fremja av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Endringer i følgende lov:

Lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

I

Lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) blir endra slik:

§ 8 første ledd første punktum skal lyde:

For skip som innføres i skipsregisteret, velger eieren hjemstedet blant de byer og andre tettbebyggelser ved kysten som den myndighet departementet bestemmer har godkjent som hjemsteder.

§ 472 andre ledd, samt tredje ledd annet, tredje og fjerde punktum, vert oppheva. Noverande tredje og fjerde ledd blir nytt annet og tredje ledd.

Ny § 472 a skal lyde:

§ 472 a. *Definisjoner*

Med alvorlig ulykke menes i denne loven en ulykke hvor det har vært brann, eksplosjon, sammenstøt e.l., ekstreme vær- eller isforhold, sprekker eller feil på skroget mv. som fører til:

- 1) maskinstans, betydelig skade i innredningen, betydelig strukturell skade, herunder vanngjennomtrengning i skroget, slik at skipet ikke er i stand til å fortsette seilassen, eller
- 2) forurensning, eller
- 3) havari som gjør det nødvendig å taue skipet eller få assistanse fra land.

Med hurtiggående passasjerfartøy menes i denne loven et hurtiggående fartøy som definert i regel X/1 i SOLAS-konvensjonen av 1974 med senere endringer, og som kan transportere flere enn tolv passasjerer.

Med roroferge menes i denne loven et sjøgående passasjerskip som er utstyrt med innretninger som gjør det mulig å kjøre vei- eller skinnegående kjøretøyer på og av skipet, og som kan transportere flere enn tolv passasjerer.

Med sjøulykke menes i denne loven når det ved driften av skip oppstår en hendelse hvor:

- 1) noen omkommer eller det voldes betydelig skade på person,
- 2) skipet har eller må antas å ha gått tapt, eller skipet er forlatt,
- 3) det oppstår betydelig skade på skipet,
- 4) skipet har grunnstøtt eller vært involvert i et sammenstøt eller hendelse som medfører at skipet ikke lenger er funksjonsdyktig, eller
- 5) det oppstår betydelig skade på miljøet eller fare for miljøet som følge av skade på skipet.

Med svært alvorlig sjøulykke menes i denne loven en sjøulykke som innebærer at skipet har gått tapt, noen har omkommet eller det er påført betydelig skade på miljøet, eller det har vært umiddelbar fare for noe av dette med et passasjerskip.

Skade på skip, personer eller miljøet som er foretatt med hensikt, skal ikke anses som en sjøulykke eller svært alvorlig sjøulykke.

§ 473 tredje ledd og fjerde ledd andre punktum vert oppheva.

§ 475 første ledd annet og tredje punktum samt tredje ledd vert oppheva.

Ny § 475 a skal lyde:

§ 475 a. *Plikt til sikring av bevis*

Enhver som er involvert i en sjøulykke skal så snart omstendighetene tillater det samle inn og ta vare på alle bevis som kan være nødvendige for sikkerhetsundersøkelsen, herunder:

- a) ta vare på alle opplysninger fra sjøkart, skipsdagbøker, elektroniske og magnetiske innspillings- og videobånd, herunder opplysninger fra ferdskriver (VDR) og andre elektroniske innretninger i tidsrommet før, under og etter ulykken,
- b) sikre at slike opplysninger ikke overskrives eller endres på annen måte,
- c) hindre forstyrrelse fra annet utstyr som kan ha betydning for sikkerhetsundersøkelsen eller ulykken.

Plikten til å samle inn og ta vare på bevis etter første ledd opphører når sikkerhetsundersøkelsen er avsluttet.

§ 476 skal lyde:

§ 476. Iverksetting av undersøkelse

Når undersøkelsesmyndigheten har mottatt melding om en sjøulykke, skal den straks avgjøre om den skal foreta undersøkelser av ulykken, og skal i så fall iverksette undersøkelsene så snart som mulig og senest innen to måneder etter at ulykken fant sted. Undersøkelsen skal bringes til avslutning uten ugrunnet opphold. Undersøkelsesmyndigheten avgjør selv omfanget av undersøkelsen og hvordan den skal gjennomføres.

Det skal iverksettes undersøkelser etter svært alvorlige sjøulykker i følgende tilfeller:

- a) når et norsk skip er innblandet, uansett hvor ulykken inntreffer,
- b) når det er et utenlandsk skip som har vært utsatt for ulykken, og ulykken inntreffer innenfor riket,
- c) når ulykken berører vesentlige norske interesser, uavhengig av skipets flagg og hvor ulykken fant sted.

En svært alvorlig sjøulykke med et fiskefartøy under 15 meter der skipet har gått tapt, men uten at noen har omkommet, omfattes ikke av bokstav a til c.

Undersøkelsesmyndigheten skal foreta en foreløpig vurdering for å avgjøre om det skal iverksettes undersøkelse ved alvorlige ulykker.

Sjøulykker med fritidsbåter omfattes ikke av annet og tredje ledd.

For andre sjøulykker enn dem som omfattes av annet ledd, avgjør undersøkelsesmyndigheten selv om den vil foreta undersøkelser. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på behovet for å klarlegge forholdene vedrørende sjøulykken, hvor alvorlig ulykken er, hvilken fartøystype og last som er involvert, hvilket bidrag undersøkelsene kan gi til sjøsikkerhetsarbeidet, forventet ressursbruk ved en undersøkelse, om nødvendige undersøkelser kan gjennomføres på annen måte, og om en særlig berørt stat mener undersøkelser bør skje. Særlig berørte stater bør om mulig gis anledning til å uttale seg om ulykken bør undersøkes. Det skal også legges vekt på at antallet undersøkelser generelt bør være av et slik omfang at det kan gi et tilfredsstillende grunnlagsmateriale for det generelle sjøsikkerhetsarbeidet.

Undersøkelsesmyndigheten kan uten hensyn til tidligere avgjørelse beslutte å undersøke forhold vedrørende en eller flere sjøulykker.

Undersøkelsesmyndighetens avgjørelser etter denne paragraf kan ikke påklages.

Undersøkelsene skal følge retningslinjene som er fastsatt i medhold av forordning 1406/2002/EF artikkel 2 bokstav e. Undersøkelsesmyndigheten kan fravike retningslinjene når det er nødvendig for å oppfylle undersøkelsens formål.

§ 477 tredje ledd skal lyde:

Forklaringer som nevnt i første og annet ledd kan ikke stilles til rådighet for andre formål enn sikkerhetsundersøkelsen. Dette gjelder også for opplysninger som avslører identiteten til personer som har avgitt forklaring, og opplysninger av særlig følsom eller privat art om personer som har vært innblandet i ulykken. Opplysninger fremkommet under forklaringene kan ikke brukes som bevis mot den som har avgitt forklaringen i en senere straffesak mot vedkommende.

§ 482 skal lyde:**§ 482. Internasjonale undersøkelser**

Når undersøkelsesmyndigheten har mottatt melding om sjøulykke som involverer en særlig berørt stat, skal den så raskt som mulig underrette myndighetene i vedkommende stat.

Skal undersøkelsesmyndigheten undersøke en sjøulykke inntruffet utenfor riket, kan deler av undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med norsk utenriksstasjon. Undersøkelsesmyndigheten kan også anmode om bistand fra utenlandsk undersøkelsesmyndighet.

Ved undersøkelser som involverer en særlig berørt stat, skal undersøkelsesmyndigheten samarbeide med vedkommende stat. Undersøkelsesmyndigheten skal så raskt som mulig bli enige med undersøkelsesmyndigheten i den særlig berørte staten om hvem som skal ha hovedansvaret for undersøkelsen, og hvordan undersøkelsen skal gjennomføres. Undersøkelsesmyndigheten kan overlate undersøkelser, herunder undersøkelser som omfattes av

§ 476 annet ledd, til den særlig berørte staten. Undersøkelsesmyndigheten kan delta i undersøkelser av sjøulykker utenfor riket som gjennomføres av utenlandsk undersøkelsesmyndighet. Ved undersøkelser innenfor fremmed stats territorium gjelder bestemmelsene i avsnitt II bare så langt norske myndigheters kompetanse rekker etter folkeretten, og så langt kyststatens lovgivning ikke er til hinder.

Når en roroferge eller et hurtiggående passasjerfartøy er innblandet i en sjøulykke, skal undersøkelsen innledes av den EØS-stat innenfor hvis sjøterritorium eller indre farvann ulykken eller hendelsen inntreffer. Dersom ulykken inntreffer i andre farvann enn sjøterritoriet eller indre farvann, skal undersøkelsen innledes av den medlemsstat skipet sist besøkte. Denne staten skal være hovedansvarlig for sikkerhetsundersøkelsen og samordningen med andre særlig berørte medlemsstater inntil det foreligger en felles avtale om hvilken stat som skal ha hovedansvar for undersøkelsen.

Undersøkelsesmyndigheten i en særlig berørt stat innenfor EØS-området skal gis tilgang til de samme bevis og forklaringer i henhold til § 477, som undersøkelsesmyndigheten selv. Undersøkelsesmyndigheten skal ta hensyn til oppfatninger en slik stat har ved undersøkelsen.

§ 484 ny overskrift skal lyde:

Rettigheter for dem som saken angår

§ 484 tredje ledd oppheves.

§ 485 nytt fjerde til sjuande ledd skal lyde:

Undersøkellesmyndigheten kan utarbeide en forenklet rapport for andre sjøulykker enn de som er nevnt i § 476 annet ledd, dersom resultatet av undersøkelsen ikke vil kunne bidra til å forhindre fremtidige ulykker og hendelser.

Rapporten skal gjøres tilgjengelig innen 12 måneder etter at ulykken inntraff. Dersom dette ikke er mulig, skal undersøkellesmyndigheten utgi en foreløpig rapport innen 12 måneder.

Undersøkellesmyndigheten skal oversende rapporten til EFTAs overvåkningsorgan (ESA) og melde ulykker og hendelser til sjøs til den europeiske databasen for sjøulykker.

Undersøkellesmyndighetens avgjørelser etter denne paragraf kan ikke påklages.

§ 486 skal lyde:

§ 486. *Behandling av sjøfolk som har vært involvert i sjøulykke*

Ved undersøkelse av sjøulykker skal det tas hensyn til retningslinjer som er fastsatt av FN's sjøfartsorganisasjon (IMO) om behandling av sjøfolk som har vært involvert i en sjøulykke.

Ny § 486 a skal lyde:

§ 486 a. *Forskrifter*

Kongen kan gi utfyllende forskrifter til kapittel 18 avsnitt II.

II

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset.

16. des. Lov nr. 65 2011**Lov om næringsberedskap (næringsberedskapsloven)**

Prop.111 L (2010–2011), Innst.47 L (2011–2012), Lovvedtak 6 (2011–2012). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 15. november og 1. desember 2011. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Følgende lov oppheves:

Lov 14. desember 1956 nr. 7 om forsynings- og beredskapstiltak.

Endringer i følgende lov:

Lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. *Lovens formål*

Formålet med loven er å avhjelpe forsyningsmessige konsekvenser av kriser ved å styrke tilgangen på varer og tjenester og sørge for nødvendig prioritering og omfordeling av varer og tjenester gjennom samarbeid mellom offentlige myndigheter og næringsdrivende.

§ 2. *Lovens saklige virkeområde*

Loven regulerer forholdet mellom offentlige myndigheter og næringsdrivende ved forberedelser til og gjennomføring av samarbeidsrutiner og særskilte tiltak for kriser med vesentlige konsekvenser for tilgangen til varer og tjenester i Norge i krig, krigsfare og krigslignende forhold og i fredstid.

§ 3. *Lovens stedlige virkeområde*

Loven gjelder norsk territorium og på kontinentalsokkelen. For Svalbard, Jan Mayen og bilandene gjelder loven i det omfang og med de stedlige tilpasninger Kongen bestemmer.

§ 4. *Lovens begreper*

I denne lov menes med:

- etterspørselssjokk*: etterspørselen øker så sterkt at næringslivet støter på kapasitetsbegrensninger som raskt medfører økte markedspriser og som medfører utilstrekkelig tilgang til varer og tjenester
- tilbudssvikt*: knapphet på varer og tjenester som raskt kan medføre økte markedspriser og som medfører utilstrekkelig tilgang til varer og tjenester
- logistikkbrist*: plutselig avbrudd i normal logistikk og infrastruktur som medfører utilstrekkelig tilgang til varer og tjenester
- særskilte tiltak*: enkeltvedtak ved beredskapsforberedelser og krisehåndtering

§ 5. *Offentlige myndigheters ansvar ved krisehåndtering (ansvarsprinsippet)*

Ved kriser som omfattes av § 6, har offentlige myndigheter i rimelig utstrekning ansvar for nødvendige beredskapsforberedelser, finansiering og krisehåndtering på sine ansvarsområder.

Kapittel 2. Forskriftsbestemmelser

§ 6. Forskrifter

Når det på grunn av risiko for etterspørselssjokk, tilbudssvikt eller logistikkbrist er nødvendig for å sørge for at befolkningens behov, det militære forsvarets behov, allierte militære styrkers behov i Norge eller internasjonale forpliktelser knyttet til varer og tjenester dekkes, kan Kongen gi nærmere bestemmelser om

- a) prioritering, omfordeling, lagring og avståelse av varer, utførelse av tjenester, samt forberedelser og medvirkning hertil, herunder bestemmelser om innførsel, utførsel, distribusjon av varer og omsetning av varer og tjenester, herunder omsetningsregulerende tiltak
- b) plikt for næringsdrivende til å levere eller framstille varer eller yte tjenester til bestemte formål eller bestemte mottakere
- c) plikt for næringsdrivende til å avstå løsøre og fast eiendom for midlertidig disponering
- d) plikt for næringsdrivende til å gi, og så langt som mulig dokumentere informasjon, herunder informasjon om varebeholdninger, rullering, produksjon, omsetning, transport og lagring, logistikk, regnskap m.m.
- e) plikt for næringsdrivende til å samarbeide med offentlige myndigheter om å finne effektive løsninger for å håndtere manglende tilgang til varer og tjenester
- f) plikt for næringsdrivende til å gjennomføre eller bidra til gjennomføring av analysearbeid og utredninger knyttet til leveringssikkerhet
- g) plikt for næringsdrivende, næringsorganisasjon eller -sammenslutning til å delta i særskilte organer som er opprettet eller opprettes for å bidra til å sikre tilgangen på varer og tjenester i kriser
- h) plikt for næringsdrivende til å planlegge eller delta i planlegging og gjennomføring av øvelser og annen opplæring i krisehåndtering
- i) plikt for næringsdrivende til å varsle om forhold som kan gi grunnlag for særskilte tiltak
- j) plikt for næringsdrivende til å planlegge, forberede og gjennomføre, eller bidra til planlegging, forberedelse og gjennomføring av særskilte tiltak

§ 7. Tidsbegrensede forskrifter

Når særlige grunner foreligger, kan departementet gi en tidsbegrenset forskrift, jf. § 6, som gjelder for inntil en måned av gangen, maksimalt 3 måneder.

Kapittel 3. Vedtak om særskilte tiltak

§ 8. Vedtak om særskilte tiltak

Når det på grunn av risiko for tilbudssvikt, etterspørselssjokk eller logistikkbrist er nødvendig for å sørge for at befolkningens behov, det militære forsvarets behov, allierte militære styrkers behov i Norge eller internasjonale forpliktelser knyttet til varer og tjenester, dekkes, kan Kongen fatte vedtak om særskilte tiltak eller vedtak om forberedelser til særskilte tiltak.

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om myndighet til og vilkår for å fatte vedtak om særskilte tiltak.

§ 9. Begrensninger i adgangen til å fatte vedtak

Det kan ikke fattes vedtak om særskilte tiltak dersom formålet kan oppnås i tide på annen måte. Begrensningen gjelder ikke dersom dette åpenbart medfører uforholdsmessige kostnader.

§ 10. Umiddelbar iverksettelse av særskilte tiltak

Når det er nødvendig for krisehåndtering kan pålegg om særskilte tiltak kreves gjennomført straks. Dersom kompensasjon etter § 17 ikke er fastsatt, skal ansvarlig myndighet innhente de opplysninger som er nødvendige for fastsetting av kompensasjonen.

Kapittel 4. Lokale og regionale myndigheters rolle. Statlig tilsyn

§ 11. Lokale og regionale myndigheters oppgaver

For at næringsdrivende skal kunne gjennomføre beredskapsoppgaver, skal kommuner og fylkeskommuner bistå med planlegging, forberedelse og gjennomføring av beredskapsoppgavene. Kongen kan gi forskrift om plikt for kommuner til i rimelig utstrekning og uten kompensasjon å forberede eller gjennomføre særskilte tiltak ved behov for varer og tjenester, når disse fremgår av kommunens beredskapsplaner, jf. sivilbeskyttelsesloven § 15.

§ 12. Statlig tilsyn med kommunen og fylkeskommunen

Fylkesmannen fører tilsyn med kommunens og fylkeskommunens oppfyllelse av plikter gitt etter § 11 første ledd og i forskrifter med hjemmel i § 11 andre ledd. Reglene i kommuneloven kapittel 10 A gjelder for slikt tilsyn.

Kapittel 5. Felles bestemmelser

§ 13. Forholdet til forvaltningsloven og konkurranseloven

Kongen kan gjøre unntak fra forvaltningslovens bestemmelser når det er nødvendig av hensyn til gjennomføringen av særskilte tiltak. Kongen kan gjøre unntak fra konkurranselovens bestemmelser når det er nødvendig av hensyn til gjennomføringen av særskilte tiltak.

§ 14. Delegasjon

Kongen kan gi kommuner og fylkeskommuner myndighet til å gi forskriftsbestemmelser og myndighet til å fatte vedtak om særskilte tiltak. Når særlige grunner foreligger, kan Kongen også delegere slik myndighet til næringsorganisasjoner og liknende sammenslutninger.

§ 15. Opplysningsplikt

Næringsdrivende har plikt til å gi opplysninger til beredskapsformål. Kongen kan gi bestemmelser om at opplysninger som er nødvendige til beredskapsformål, kan hentes fra

- a) ligningsmyndigheter og andre skattemyndigheter, toll- og avgiftsmyndigheter og andre myndigheter med ansvar for regulering og kontroll av import og eksport,
- b) andre myndigheter med ansvar for regulering av ervervsvirksomhet,
- c) Brønnøysundregistrene og andre registereiere,
- d) andre myndigheter med informasjon av betydning for beredskapsplanlegging eller krisehåndtering etter denne loven.

Opplysningsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt.

§ 16. Behandling av drifts- og forretningshemmeligheter

Drifts- og forretningshemmeligheter avgitt etter denne loven, skal kun brukes til beredskapsformål. Organet som mottar opplysningene, skal sikre at færrest mulig får tilgang til opplysningene.

§ 17. Kompensasjon til næringsdrivende

Næringsdrivendes økonomiske meromkostninger eller tap ved forberedelser til og gjennomføring av særskilte tiltak skal kompenseres etter bestemmelser fastsatt av Kongen. Ansvarlig myndighet for forberedelser til eller gjennomføringen av tiltaket skal utbetale kompensasjonen så snart som mulig.

§ 18. Skjønn

Partene kan kreve at kompensasjon etter § 17 skal fastsettes ved skjønn etter reglene i skjønnsprosessloven.

Kapittel 6. Administrative sanksjoner og straff**§ 19. Tvangsmulkt**

For å sikre at bestemmelser i eller gitt i medhold av loven, eller i vedtak fattet i medhold av loven, blir fulgt, kan Kongen treffe vedtak om tvangsmulkt som tilfaller statskassen.

Tvangsmulkten kan fastsettes når overtredelse av loven eller forskrifter gitt i medhold av loven eller vedtak i medhold av loven eller forskrift gitt i medhold av loven, er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter fristen for retting av forholdet. Dersom særlige grunner tilsier det, kan tvangsmulkt fastsettes på forhånd, og løper da fra en eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forholdet varer, eller at den forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt løper likevel ikke dersom manglende etterlevelse skyldes forhold utenfor den ansvarliges kontroll.

Tvangsmulkt ilegges den ansvarlige for overtredelsen. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller organ eller en annen sammenslutning, skal tvangsmulkten som hovedregel ilegges disse. Er tvangsmulkt ilagt et selskap som inngår i et konsern, kan påløpt tvangsmulkt også inndrives hos morselskap. Er flere ansvarlige etter vedtak om tvangsmulkt, hefter de solidarisk for betaling av tvangsmulkten.

Kongen kan i særlige tilfeller redusere eller frafalle påløpt tvangsmulkt.

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om tvangsmulktens størrelse og varighet, fastsettelse av tvangsmulkt og frafall av påløpt tvangsmulkt. Pålegg om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å inndrive tvangsmulkt som nevnt i paragrafen her, kan den inndrive kravet ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7. Innkrevingsentralen kan også inndrive tvangsmulkt ved å stifte utleggspant for kravet dersom pantretten får rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevningsentralens kontor etter tvangsfullbyrdsloven § 7–9 første ledd.

§ 20. Overtredelsesgebyr

Den som har overtrådt bestemmelser i eller vedtak gitt i medhold av denne lov §§ 6 til 9, kan Kongen gi pålegg om å betale overtredelsesgebyr til statskassen.

Fysiske personer kan bare ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser. Foretak eller annen sammenslutning eller organer kan ikke ilegges overtredelsesgebyr dersom overtredelsen skyldes forhold utenfor dens kontroll.

Ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges, og ved utmålingen, skal det blant annet legges vekt på

- a) hvor alvorlig overtredelsen har krenket de interesser loven verner,
- b) graden av skyld,
- c) om overtrederen ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen,
- d) om overtredelsen er begått for å fremme overtrederens interesser,
- e) om overtrederen har hatt eller kunne ha oppnådd noen fordel ved overtredelsen,

- f) om det foreligger gjentakelse og
- g) om andre reaksjoner som følge av overtredelsen blir ilagt overtrederen eller noen som har handlet på vegne av denne, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt straff.

Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om overtredelsesgebyr, herunder om vilkår for å ilegge overtredelsesgebyr, om størrelsen på overtredelsesgebyret, om rente og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt ved forfall og om frafall av ilagt overtredelsesgebyr.

Ved inndrivelse av overtredelsesgebyr gjelder § 19 sjette ledd tilsvarende.

Overtredelsesgebyr kan også ilegges for medvirkningshandlinger.

§ 21. Straff

Med bøter eller med fengsel inntil 1 år eller med begge deler straffes den som forsettlig overtrer bestemmelser i eller gitt i medhold av §§ 6 til 9. Det samme gjelder overtredelse av eller unnlatelse av å etterkomme vedtak om særskilte tiltak gitt med hjemmel i bestemmelser i eller i medhold av §§ 6 til 9.

Har en overtredelse som nevnt i første ledd ført til at det er inntrådt eller voldt fare for betydelig skade på liv eller helse, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Den som grovt uaktsomt overtrer bestemmelse eller vedtak som nevnt i første ledd eller som medvirker til slik overtredelse, straffes med bøter.

Medvirkning straffes på samme måte. Forsøk på overtredelse er bare straffbar når overtredelsen, dersom den hadde blitt gjennomført, ville medført omstendigheter som nevnt i annet ledd annet punktum.

Deltakelse i iverksettelsen av særskilte tiltak etter denne lov regnes som offentlig tjeneste i forhold til reglene i straffeloven kapittel 11, 12, 33 og 34.

§ 22. Sanksjoner overfor kommuner og fylkeskommuner

For håndheving av sanksjoner overfor kommuner og fylkeskommuner gjelder bestemmelsene i kommuneloven kapittel 10A. §§ 19 og 20 i loven her gjelder i tillegg.

Kapittel 7. Ikrafttredelse og endring av andre lover

§ 23. Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

§ 24. Endring i andre lover

Når loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 14. desember 1956 nr. 7 om forsynings- og beredskapstiltak oppheves.
2. I lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

§ 10. Beredskap i Arbeids- og velferdsetaten

Arbeids- og velferdsdirektoratet har ansvar for at det utarbeides beredskapsplaner for å sikre opprettholdelse av virksomheten i etaten ved krise i fred eller krig. Planene skal inneholde krav til driftssikkerhet for rekrutteringsbistand og behandling av krav om ytelser og utbetaling. Direktoratet skal påse at det foreligger rutiner for lagring av materiell og utstyr, og rutiner for øvelser og opplæring av personell. Avtaler med leverandører av varer og tjenester til Arbeids- og velferdsetaten skal inneholde krav til leveringsdyktighet og informasjonssikkerhet ved slike situasjoner.

Arbeids- og velferdsetaten skal bistå med å håndtere endringer i arbeidskraftbehovet for prioriterte virksomheter ved kriser i fred eller krig. Dette omfatter blant annet formidling av registrerte arbeidsledige og frivillige som melder seg til etaten. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan gjennomføre beredskapsplanlegging i samarbeid med bemanningsforetak og andre utleiende av arbeidskraft. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om prioritet og formidling av arbeidskraft.

§ 11 annet ledd annet punktum skal lyde:

Med samtykke fra Arbeidsdepartementet kan Helse- og omsorgsdepartementet pålegge ansatte i etaten tjeneste i helse- og sosialetaten etter lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap § 4–1.

6. des. Nr. 1235 2011

Forskrift om endring i forskrift om fôrvarer

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 6. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 17, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II (direktiv 2008/38/EF endret ved direktiv 2008/82/EF og forordning (EU) nr. 1070/2010). Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 7. november 2002 nr. 1290 om fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende:
direktiv 2008/38/EF (endret ved direktiv 2008/82/EF og forordning (EU) nr. 1070/2010).

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen fjernes:
direktiv 94/39/EF (endret ved direktiv 95/9/EF og direktiv 2002/1/EF).

I vedlegg 5 i liste over bruksområder for fôrblandinger med særlige ernæringsformål gjøres følgende endring:

Se tabellen her:

II

Endringene trer i kraft straks.

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»

Innledningsteksten skal lyde:

For å gjøre det lett å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Følgende rettsakt tilføyes:

For å lese forordning (EU) nr. 1070/2010 se her:
Uoffisiell versjon.

7. des. Nr. 1236 2011**Delegering av myndighet til Statens jernbanetilsyn etter lov om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv. § 1a første ledd og § 1b tredje ledd og lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. § 15**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 7. desember 2011 med hjemmel i lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv. § 1a første ledd og § 1b tredje ledd og lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 15. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Samferdselsdepartementets myndighet etter lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv. til å gi driftstillatelse til, godkjenne planer for og føre tilsyn m.m. med taubaner etter bestemmelsene i loven og forskrifter gitt med hjemmel i loven, delegeres til Statens jernbanetilsyn med virkning fra 1. januar 2012, jf. lovens § 1a første ledd og § 1b tredje ledd.

Samferdselsdepartementets myndighet etter lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. til å virke som tilsynsmyndighet for kabelbaner, delegeres til Statens jernbanetilsyn med virkning fra 1. januar 2012.

Der det i nevnte lover og tilhørende forskrifter vises til Taubanetilsynet, skal dette fra 1. januar 2012 forstås som Statens jernbanetilsyn v/Taubanetilsynet.

Den myndighet Statens jernbanetilsyn med dette får til å fastsette forskrifter etter nevnte lover og forskrifter, inkludert forskrift 3. mai 2002 nr. 446 om bygging og drift av taubaner og kabelbaner § 4 sjette ledd, gjelder fra 1. desember 2011, men likevel slik at nye forskrifter ikke trer i kraft før 1. januar 2012.

7. des. Nr. 1237 2011**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøvforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 7. desember 2011 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøvforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1–14 nr. 3, Gebyrets størrelse m.m. skal lyde:

3.1 Gebyret for enkeltgodkjenninger skal være:

a) Kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg	kr	470,-
b) Kjøretøy med tillatt totalvekt fra 3 501 kg til og med 7 500 kg	kr	860,-
c) Kjøretøy med tillatt totalvekt over 7 500 kg	kr	1 230,-
d) Kjøretøy under a), etterkontroll	kr	310,-
e) Kjøretøy under b), etterkontroll	kr	580,-
f) Kjøretøy under c), etterkontroll	kr	930,-

3.2 Gebyret for typegodkjenninger skal være:

a) Kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg	kr	1 420,-
b) Kjøretøy med tillatt totalvekt over 3 500 kg	kr	2 130,-
c) Kjøretøy under a), etterkontroll	kr	720,-
d) Kjøretøy under b), etterkontroll	kr	1 070,-

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2012.

8. des. Nr. 1238 2011

Delegering av myndighet til Utlendingsdirektoratet etter forvaltningsloven § 13d

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 8. desember 2011 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13d, jf. forskrift 15. desember 2006 nr. 1456 til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften) § 8. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Justis- og politidepartementets myndighet etter forvaltningsloven § 13d første ledd til å bestemme at opplysninger kan eller skal gis til bruk for forskning uten hinder av taushetsplikten etter § 13, delegeres til Utlendingsdirektoratet for så vidt gjelder opplysninger i saker på direktoratets ansvarsområde. Delegeringen gjelder med virkning fra 1. januar 2012.

12. des. Nr. 1239 2011

Forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2012

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12 og § 16. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande øyepål i 2012.

§ 2. Bifangst av øyepål

Uten hinder av § 1 kan det fiskes inntil 20 % øyepål som bifangst i et direkte fiske etter andre arter.

§ 3. Kvotenyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved kjøp av fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum kjøper har fisket og levert innenfor reguleringsåret med annet fartøy.

Ved kjøp av fartøy som i reguleringsåret har fisket og levert hele eller deler av selgers kvotegrunnlag i det aktuelle fiskeriet, skal det gjøres fradrag for dette kvantumet i kjøpers kvotegrunnlag inneværende reguleringsår.

Når det ved kjøp gjøres fradrag etter både andre og tredje ledd, skal bare det kvantum som er størst, trekkes fra.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra bestemmelsen i første og tredje ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

§ 4. Overføring av fangst

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

Det er likevel tillatt å overføre fangst på feltet mellom fartøy som fisker med not og trål for å unngå neddreping. Et vilkår for slik overføring er at fartøyene er utrustet og bemannet for fiske. Det er ikke tillatt å overføre fangst som er tatt om bord.

§ 5. Avkortning av kvote ved dumping eller neddreping

Er fangst forsettlig eller uaktsomt dumpet eller på annen måte drept ned, kan Fiskeridirektoratets regionkontor fatte vedtak om en forholdsmessig avkortning av kvoten. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 6. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 7. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 60, § 61, § 64 og § 65. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

12. des. Nr. 1240 2011**Forskrift om endring i forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 12. desember 2011 med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 8-1 og § 8-5.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IV nr. 17 (direktiv 2002/91/EF). Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1665 om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 3 skal lyde som følger:

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *bygning*: en konstruksjon med tak, vegger og tekniske installasjoner som er varig forbundet med grunnen, der det brukes energi for å påvirke inneklimate. Som bygning regnes også del av slik konstruksjon som er utformet eller endret for separat bruk. Som bygning regnes også brakker og andre midlertidige bygninger når disse planlegges benyttet i mer enn to år,
- b) *bolig*: en bygning eller del av en bygning som utgjør en egen boenhet,
- c) *yrkesbygg*: offentlig eller privat eid bygning eller del av bygning som utgjør en selvstendig enhet, og som ikke benyttes til boligformål,
- d) *tekniske anlegg*: kjeler som er oppvarmet med fossilt brensel, varmeanlegg med kjeler og klimaanlegg i bygninger,
- e) *kjeler*: en kombinasjon av kjelbeholder, brenner, pumpe og automatikk som er konstruert for å overføre forbrenningsvarme til et vann- eller luftbasert oppvarmingssystem,
- f) *varmeanlegg med kjele*: kjelanlegget sammen med varmedistribusjonsanlegget til oppvarming av rom og tappevann,
- g) *klimaanlegg*: en kombinasjon av alle komponenter som er nødvendige for en form for luftbehandling, hvor temperaturen kontrolleres eller senkes, inkludert anlegg med regulering av ventilasjon, fukt og luftrensing,
- h) *eier av bolig eller bygning*:
  1. den som har grunnbokshjemmel, jf. lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing § 14
  2. eier av sameieandel i bebygd eiendom med tilknyttet enerett til bruk av en av flere boliger eller andre bruksenheter i eiendommen, jf. lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner 1997 nr. 31 § 1
  3. andelseier, jf. lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag § 1-1
  4. eier av aksje i bolig eller bygning med tilknyttet bruksrett,
- i) *energiattest*: en attest som består av et energimerke, en tiltaksliste for mulige energieffektiviseringsstiltak og dokumentasjon av de faktiske opplysningene utregningen bygger på, utstedt av NVEs energimerkesystem.

Ny § 4 skal lyde som følger:

§ 4. Plikt til å ha energiattest

Eier skal sørge for at bolig eller bygning har energiattest i tilfeller som nevnt i § 5 til § 9. Det skal utarbeides en ny energiattest, jf. § 5 til § 8, dersom det er gjennomført vesentlige bygningsendringer eller endringer i de tekniske systemer som påvirker energimerket.

Energiattesten er gyldig i 10 år fra dato for utstedelse, eller inntil ny energiattest er utstedt.

Selvstendig boligenhet med bruksareal under 50 m² kan oppfylle merkeplikten ved felles energiattest for bygningen som helhet.

Ny § 5 skal lyde som følger:

§ 5. Energiattest ved salg av boliger eller bygninger

Eier skal legge frem energiattest for kjøper, før avtale om salg av boligen eller bygningen blir inngått.

For boliger og bygninger som ikke er ferdigstilt kan eier, i stedet for å legge frem en energiattest, garantere for energikarakter og oppvarmingskarakter før avtale om salg av boligen eller bygningen blir inngått. Endelig energiattest skal i så fall legges frem før ferdigstillelse, jf. § 7.

Dersom eier ikke har lagt frem energiattest, og eier etter skriftlig anmodning fra kjøper ikke har lagt frem energiattest før avtale om salg er inngått, kan kjøper få laget en energiattest ved hjelp av ekspert for selgers regning, innen ett år etter at avtale om salg er inngått.

Dersom salg av bolig eller bygning markedsføres, skal energiattesten være en del av denne markedsføringen.

Ny § 6 skal lyde som følger:

§ 6. Energiattest ved utleie av boliger eller bygninger

Eier skal legge frem energiattest for leietaker, før avtale om utleie av bolig eller bygning blir inngått.

For boliger og bygninger som ikke er ferdigstilt kan eier, i stedet for å legge frem en energiattest, garantere for energikarakter og oppvarmingskarakter før avtale om utleie av boligen eller bygningen blir inngått. Endelig energiattest skal i så fall legges frem før ferdigstillelse, jf. § 7.

Dersom utleie av boligen eller bygningen markedsføres, skal energiattesten være en del av denne markedsføringen.

Dersom en bygning utelukkende består av utleieboliger, kan plikten i første og andre ledd oppfylles ved å legge frem energiattest for en representativ bolig i bygningen.

Bestemmelsen gjelder ikke for utleie av bolig og fritidsbolig som blir benyttet mindre enn fire måneder i året.

Ny § 9 skal lyde som følger:

§ 9. Unntak fra plikten til å ha energiattest

Følgende boliger og bygninger er unntatt fra plikten til å ha energiattest:

- a) frittstående bygninger med mindre enn 50 m² bruksareal,
- b) selvstendig enhet i yrkesbygg hvor flere enheter har felles varmeanlegg,
- c) eldre bygninger som benyttes til gudstjenester eller andre religiøse formål,
- d) boliger og bygninger som er vedtatt vernet på grunn av miljøet, arkitektur eller historikk, der gjennomføring av energisparetiltak ikke er gjennomførbare på grunn av vernekrav,
- e) driftsbygninger i landbruket med lavt energibehov til oppvarming og drift av bygningens tekniske anlegg,
- f) industrianlegg og verksteder med lavt energibehov til oppvarming og drift av bygningens tekniske anlegg,
- g) bolig eller bygning som etter avtale selges for nedrivning.

Dersom over halvparten av det samlede areal i en bolig eller bygning brukes til formål som nevnt i denne paragrafen, er boligen eller bygningen som helhet unntatt fra plikten i denne forskriften.

Ny § 11 skal lyde som følger:

§ 11. Innholdet i energiattest

Energiattest skal inneholde:

- a) Et energimerke som skal gjengi resultatet av beregningen etter § 10, som gjenspeiler både energikarakteren og oppvarmingskarakteren.

Energikarakteren gir en indikasjon på om boligen eller bygningen har et høyt eller lavt energibehov sammenlignet med andre boliger og bygninger innen samme bygningskategori. Beste karakter kan ikke gis uten at det er gjennomført tetthetskontroll av boligen eller bygningen.

Oppvarmingskarakteren skal gi informasjon om i hvilken grad det vil være mulig å dekke varmebehovet i bolig eller bygning med andre energikilder enn elektrisitet, olje og gass.
- b) En tiltaksliste som skal gi oversikt over kostnadseffektive energieffektiviseringstiltak på bygningskroppen eller bygningens tekniske anlegg. For nye boliger og bygninger er tiltaksliste påkrevet med mindre det ikke er noe rimelig potensial for kostnadseffektive forbedringer utover gjeldende krav til energimessig yteevne.
- c) Dokumentasjon av de mest sentrale faktiske opplysninger utregningen bygger på.
- d) For yrkesbygning som er i drift, skal målt energibruk for de tre siste år oppgis.

Ny § 13 skal lyde som følger:

§ 13. Plikt til å gjennomføre energivurdering av tekniske anlegg

Eier plikter å gjennomføre en energivurdering av tekniske anlegg når det i bygningen er:

- a) en kjel for fossilt brensel med nominell effekt høyere enn 20 kW, eller
- b) klimaanlegg med samlet nominell effekt høyere enn 12 kW eller anleggene samlet betjener et oppvarmet bruksareal er over 500 m². Ventilasjonsanlegg som betjener en enkelt bolig er unntatt så lenge nominell effekt er under 12 kW.

Energivurderingen etter første ledd skal gjennomføres hvert fjerde år, første gang senest to år etter at bygningen er tatt i bruk.

For kjeler med nominell effekt høyere enn 100 kW, og som fyres med fossilt brensel skal energivurderingen gjennomføres hvert andre år.

Eier av kjeler med nominell effekt høyere enn 100 kW, og som fyres med fossilt brensel, må ha installert brenselmengdemåler på anlegget.

Eier av klimaanlegg bør ha installert energimåler på anlegget der mobilt måleutstyr ikke er tilstrekkelig for å måle medgått energi. Både nødvendig energi til å drive anlegget samt produsert varmeenergi eventuelt kjøleenergi i anlegget skal måles. Eier av nye anlegg skal ha installert energimåler på anlegget for å måle medgått energi, eller utstyr for å kunne bestemme årsvirkningsgraden indirekte og dermed kunne måle medgått energi på forbrukssiden av kjelen.

Unntaket i § 9 første ledd g gjelder tilsvarende etter denne bestemmelsen.

Ny § 14 skal lyde som følger:

§ 14. Utarbeidelse av rapport fra energivurdering

Det skal utarbeides en rapport etter energivurderingen av tekniske anlegg. Eieren plikter på forespørsel fra NVE og interesserte kjøpere eller leietakere å vise frem rapporten. Rapporten fra energivurderingen skal minimum ha følgende innhold:

- a) bygningsidentifikasjon, herunder navn på eier
- b) beskrivelse av det tekniske anlegget
- c) sammendrag av energivurderingen med angivelse av avvik fra normalsituasjonen. Energivurderingen skal omfatte tekniske data, dokumentasjon av anlegget og dets driftsopplegg, anleggets funksjon og dimensjonering
- d) dokumentasjon av registrerte data
- e) tiltaksliste med anbefalinger om forbedringer av bygningens energitilstand og dimensjonering i forhold til behov
- f) underskrift og opplysninger om den som er ansvarlig for vurderingen
- g) generell informasjon om energivurderingsrapporten.

Ny § 15 skal lyde som følger:

§ 15. Krav til gjennomføring av energivurdering

Energivurdering etter § 13 og § 16 skal gjennomføres ved en fysisk befarings av anlegget og gjennomgang av foreliggende dokumentasjon.

Registreringen av data kan skje med annet datautstyr og dataprogram, så fremt registrering, vurdering og rapportering skjer på sammenlignbart nivå med det NVE har lagt til rette for i sitt skjema. Den som gjennomfører energivurderingen plikter å bruke nødvendig måleutstyr.

Energivurderingen må skje av en uavhengig person som tilfredsstillende kompetansekrav som stilles i § 19.

Ny § 16 skal lyde som følger:

§ 16. Engangsvurdering av eldre varmeanlegg

Eieren plikter å gjennomføre engangsvurdering av et varmeanlegg når dette har en kjel for fossilt brensel med nominell effekt høyere enn 20 kW, som er eldre enn 15 år.

Engangsvurderingen skal omfatte både kjelens virkningsgrad, varmedistribusjonsanleggets funksjon, effektivitet og anleggets dimensjonering i forhold til varmebehovet. Vurderingen skal gjennomføres innen ett år etter at kjelen når en alder på 15 år.

Det skal utarbeides en rapport fra engangsvurderingen, jf. § 14.

Unntaket i § 9 første ledd g gjelder tilsvarende etter denne bestemmelsen.

Ny § 17 skal lyde som følger:

§ 17. Registrering av energivurdering

Rapporten fra energivurderingen og fra engangsvurderingen skal lagres i NVEs energimerkesystem.

Registreringen må skje av en uavhengig person som tilfredsstillende kompetansekrav som stilles i § 19.

Ny § 19 skal lyde som følger:

§ 19. Kompetansekrav til å utføre energivurdering

For energivurdering av tekniske anlegg kreves det følgende kompetanse:

- a) For kjel for fossilt brensel med nominell effekt høyere enn 20 kW: Fyringsteknisk kompetanse og minst to års yrkeserfaring fra ettersyn- eller drift av kjelanlegg.
- b) For kjel for fossilt brensel med nominell effekt høyere enn 100 kW: Fyringsteknisk kompetanse og minst fem års yrkeserfaring fra ettersyn- og eller drift av store kjelanlegg.
- c) For varmeanlegg: Bygningsteknisk og energifaglig ingeniørkompetanse på bachelornivå og minimum to års yrkeserfaring fra energiberegninger for bygninger, eller to års godkjent fagskoleutdanning i relevant fagretning

med to års yrkeserfaring fra energiberegning for bygninger. Den delen av vurderingen som omfatter kjelen skal utføres av en person med kompetanse som beskrevet i a) og b).

- d) For klimaanlegg: Bygningsteknisk og energifaglig ingeniørkompetanse på bachelornivå og minimum to års yrkeserfaring fra installasjon eller vurdering av slike anlegg i bygninger, eller to års godkjent yrkesfaglig utdanning i relevant fagretning med to års yrkeserfaring fra energiberegning i bygninger.

Kompetansen skal kunne dokumenteres på forespørsel fra NVE.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2012.

13. des. Nr. 1241 2011

Vedtak om formues- og inntektsskatt mv. til Svalbard for inntektsåret 2012

Heimel: Kunngjering frå Justis- og politidepartementet av stortingsvedtak 13. desember 2011 med heimel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 bokstav a. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld forskotsutskrivning og endeleg utskrivning av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2012 etter føresegnene i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

Skattepliktige som nemnde i skattebetalingslova § 1, jf. § 2, og svalbardskattelova § 5–1 første ledd, skal betale forskot på formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2012. Ved utrekninga og innbetalinga gjeld føresegnene i dette vedtaket og i skattebetalingslova.

§ 2. Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

- a. Personleg skattepliktig og dødsbu:

Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten og kommunane (maksimumssats)

- b. Selskap og samanslutning som nemnt i skattelova § 2–36 andre ledd, og som ikkje er fritekne etter skattelova kapittel 2:

Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten.

§ 3. Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

- a. Inntekt som blir skattlagt etter svalbardskattelova § 3–2:

Låg sats: 8 pst.

Høg sats: 22 pst.

- b. 28 pst. Av den delen av selskapsoverskot som er høgre enn 15 mill. kroner, og som overstig summen av:

– 10 gonger kostnadene til lønn som blir skattlagt ved lønnstrekk

– 0,20 gonger skattemessig verdi av anlegg, fast eigedom og anna realkapital som er på Svalbard ved utgangen av inntektsåret.

- c. Anna inntekt: 16 pst.

Personlege skatteytarar skal ha eit frådrag i alminneleg inntekt som omfattast av c. på 20 000 kroner.

§ 4. Avrundingsreglar

Ved utrekning av skatt ved likning skal stipulert formue avrundast nedover til næraste heile 1000 krone, og inntekt avrundast nedover til næraste heile 100 krone.

Ved utrekning av skatt ved lønnstrekk skal inntekta avrundast nedover til næraste heile krone.

§ 5. Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5–12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova § 3–1 og § 3–2, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

§ 6. Aksjonær i utlandet

Skatt på utbytte m.m. etter skattelova § 10–13, jf. svalbardskattelova § 3–1. vert ilagd med 20 pst.

§ 7. Inntekt etter svalbardskattelova § 6–3

For inntekt som blir skattlagt etter svalbardskattelova § 6–3, skal satsen vere 4 pst.

13. des. Nr. 1242 2011

Vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2012

Heimel: Kunngjering frå Justis- og politidepartementet av stortingsvedtak 13. desember 2011 med heimel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 bokstav a. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

For budsjetterminen 2012 skal det svarast avgift til statskassen av kol som blir utført frå Svalbard, etter følgjande satsar:

1,0 % av verdien for dei første 100 000 tonna,
0,9 % av verdien for dei neste 200 000 tonna,
0,8 % av verdien for dei neste 300 000 tonna,
0,7 % av verdien for dei neste 400 000 tonna,
0,6 % av verdien for dei neste 500 000 tonna,
0,5 % av verdien for dei neste 600 000 tonna,
0,4 % av verdien for dei neste 700 000 tonna,
0,3 % av verdien for dei neste 800 000 tonna,
0,2 % av verdien for dei neste 900 000 tonna,
0,1 % av verdien for dei neste 1 000 000 tonna.

15. des. Nr. 1243 2011

Forskrift om renter ved forsinket betaling

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2011 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd og delegeringsvedtak 12. desember 2003 nr. 1509. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

I

Med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd fastsettes forsinkelsesrenten til 8,75 prosent p.a.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 27. juni 2011 nr. 656 om renter ved forsinket betaling.

16. des. Nr. 1244 2011

Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater § 31. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater. Loven trer i kraft 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1245 2011

Delegering av myndighet etter lov om elsertifikater § 18 annet ledd annet punktum

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater § 18 annet ledd annet punktum. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Delegering av Kongens myndighet etter lov om elsertifikater § 18 annet ledd annet punktum til Olje- og energidepartementet.

16. des. Nr. 1246 2011

Forskrift om endringer i forskrift 29. juni 2007 nr. 742 om genetisk masseundersøkelse

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) § 5– 6 og lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregister og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 8 andre ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 29. juni 2007 nr. 742 om genetisk masseundersøkelse gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om genetisk masseundersøkelse av nyfødte

§ 1 skal lyde:

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å legge til rette for en faglig forsvarlig gjennomføring av genetisk masseundersøkelse av nyfødte for alvorlig arvelige sykdommer. Formålet er også å legge til rette for overvåking og kvalitetssikring av helsehjelpen som gis for disse sykdommene.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Genetisk masseundersøkelse av nyfødte

Nyfødte kan undersøkes for følgende sykdommer uten hensyn til bioteknologilovens krav om skriftlig samtykke, jf. § 5–4, genetisk veiledning før, under og etter undersøkelsen, jf. § 5–5 og godkjenning av virksomheten, jf. § 7–1:

- a) Fenyylketonuri (PKU)
- b) Medfødt hypotyreose (CH)
- c) Propionsyreemi (PA)
- d) Metylmalonsyreemi (MMA)
- e) Isolvaleriansyreemi (IVA)
- f) Holokarboksylase syntasedefekt (HCS/MCD)
- g) Biotinidasedefekt (BIOT)
- h) Beta-ketothiolasedefekt (BKT)
- i) Glutarsyreuri type 1 (GA1)
- j) Mellomkjedet acyl-CoA-dehydrogenasedefekt (MCAD)
- k) Langkjedet 3-hydroksyacyl-CoA-dehydrogenasedefekt (LCHAD)
- l) Trifunksjonelt proteinddefekt (TFP)
- m) Meget langkjedet acyl-CoA-dehydrogenasedefekt (VLCAD)
- n) Karnitin-transporterdefekt (CTD)
- o) Karnitin-palmitoyltransferase I-defekt (CTP IA)
- p) Karnitin-palmitoyltransferase II-defekt (CTP II)
- q) Karnitin acylkarnitin-translokasedefekt (CACT)
- r) Glutarsyreuri type 2 (GA2)
- s) Maple Syrup Urine Defekt (MSUD)
- t) Homocystinuri/Hypermetioninemi (HCU/MET)
- u) Tyrosinemi type 1 (TYR I)
- v) Medfødt binyrebarkhyperplasi (CAH)
- w) Cystisk fibrose (CF).

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Oppbevaring og bruk av blodprøvene

Blodprøvene fra masseundersøkelsen lagres i en diagnostisk biobank, jf. behandlingsbiobankloven § 2 første ledd. Prøvene kan brukes til helsehjelp, kvalitetskontroll og metodeutvikling. Prøvene skal destrueres etter 6 år.

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Behandling av helseopplysninger

Etter samtykke kan det behandles helseopplysninger som er relevante og nødvendige for en faglig forsvarlig gjennomføring av masseundersøkelsen og opplysninger som er relevante og nødvendige for å overvåke og kontrollere kvaliteten på helsehjelpen som gis for sykdommene i masseundersøkelsen.

Følgende opplysninger kan behandles:

- I Kontaktopplysninger om mor:
  - fødselsnummer
  - navn
  - adresse
  - telefonnummer
- II Opplysninger om barnet:
  - tidspunkt for fødsel
  - gestasjonsalder (varighet av svangerskapet)
  - kjønn
  - fødselsvekt
  - fødested
  - fødselsnummer
- III Medisinske opplysninger:
  - tidspunkt for prøvetaking
  - tilleggsopplysninger for flerfødsler/TPN/Transfundert
  - rekvirentkode
  - medikamentbruk eller andre forhold som kan påvirke analysene
  - nye prøver

- analyseresultat
- helsehjelp ved positive og falske negative funn.

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Databehandlingsansvarlig

Oslo universitetssykehus HF er databehandlingsansvarlig for behandling av helseopplysninger etter denne forskriften.

Ny § 6 skal lyde:

§ 6. Forholdet til pasient- og brukerrettighetsloven

Pasient- og brukerrettighetsloven gjelder ved genetisk masseundersøkelse av nyfødte, blant annet kapittel 3 om rett til medvirkning og informasjon og kapittel 4 om samtykke til helsehjelp.

For behandlingen av helseopplysningene gjelder § 4–3 til § 4–7 om samtykkekompetanse, jf. helseregisterloven § 5 fjerde ledd.

Nåværende § 3 blir ny § 7.

II

Ikraftsetting

Endringene trer i kraft 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1247 2011

Ikraftsetting av lov 16. desember 2011 nr. 65 om næringsberedskap (næringsberedskapsloven)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 16. desember 2011 nr. 65 om næringsberedskap (næringsberedskapsloven) § 23. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Loven trer i kraft 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1248 2011

Delegering av myndighet til departementet etter lov om næringsberedskap

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 16. desember 2011 nr. 65 om næringsberedskap (næringsberedskapsloven) § 6 og § 8 første og annet ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Delegering av Kongens myndighet etter § 6, § 8 1. ledd og § 8 2. ledd i lov av 1. desember 2011¹ om næringsberedskap til Nærings- og handelsdepartementet.

¹ Skal vel være lov 16. desember 2011 nr. 65 om næringsberedskap (næringsberedskapsloven), Lovdatas anm.

16. des. Nr. 1249 2011

Delvis ikraftsetting av lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 78, jf. § 77 og lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre) del II. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 16. desember 2011 kl. 15.40.

Folketrygdloven ny § 19–9a og endringsloven del II trer i kraft 1. februar 2012.

16. des. Nr. 1250 2011

Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Nasjonalt register over hjerte- og karlidelser (Hjerte- og karregisterforskriften)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 8, § 9, § 16, § 17, § 22, § 27 og lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 37. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1–1. Nasjonalt register over hjerte- og karlidelser

Forskriften gjelder Nasjonalt register over hjerte- og karlidelser, innsamling og annen behandling av helseopplysninger i registeret. Hjerte- og karregisteret består av et basisregister og tilknyttede medisinske

kvalitetsregistre og kan inneholde opplysninger om

- a) alle personer som har eller har hatt hjerte- eller karlidelse
- b) pasienter som mottar helsehjelp for slik sykdom i Norge eller i utlandet etter henvisning fra spesialisthelsetjenesten i Norge.

Opplysningene i Hjerte- og karregisteret kan ikke anvendes til formål som er uforenlig med § 1–2.

Opplysninger om enkeltindivider som er fremkommet ved behandling av helseopplysninger etter forskriften, kan ikke brukes i forsikringsøyemed, av påtalemyndighet, domstol eller arbeidsgiver, selv om den registrerte samtykker.

§ 1–2. *Hjerte- og karregisterets formål*

Formålet med Hjerte- og karregisteret er å bidra til bedre kvalitet på helsehjelpen til personer med hjerte- og karsykdommer. Opplysninger i registeret skal benyttes til forebyggende arbeid, kvalitetsforbedring og helseforskning. Registeret skal også utgjøre et grunnlag for styring og planlegging av helsetjenester rettet mot personer med hjerte- og karsykdommer, overvåking av nye tilfeller og forekomst av slike sykdommer i befolkningen.

§ 1–3. *Databehandlingsansvarlig, databehandler og fagråd*

Nasjonalt folkehelseinstitutt er databehandlingsansvarlig for innsamling og behandling av helseopplysninger i registeret.

Nasjonalt folkehelseinstitutt kan inngå avtale med en databehandler om behandling av opplysningene på vegne av instituttet. Avtalen skal være skriftlig.

Databehandlingsansvarlig skal opprette fagråd hvor de regionale helseforetakene er representert. Fagrådet skal avgi uttalelse før det fattes beslutninger av betydning for registerets innhold og organisering.

§ 1–4. *Opplysninger som kan registreres*

Basisregisteret kan, når det er relevant og nødvendig for å fremme registerets formål, uten samtykke fra den registrerte, inneholde opplysninger fra Det sentrale folkeregister, Norsk pasientregister og Dødsårsaksregisteret, om:

- I. Identifikasjonsopplysninger:
  - a) fødselsnummer eller annet entydig identifikasjonsnummer
  - b) bostedskommune
  - c) fødested
  - d) sivilstand.
- II. Administrative opplysninger:
  - a) om henvisning
  - b) om behandlende institusjon
  - c) om konsultasjon og innleggelse
  - d) om pasientrettigheter
  - e) om dødstidspunkt og dødssted.
- III. Medisinske opplysninger:
  - a) fagområde
  - b) diagnose og diagnosekoder
  - c) behandling og prosedyrekoder
  - d) tidspunkt for oppstart og avslutning av helsehjelp
  - e) dødsårsak, obduksjonsresultat og mistanke om unaturlig død.

Når det er relevant og nødvendig for å fremme registerets formål kan kvalitetsregistrene inneholde flere og mer detaljerte opplysninger om sykdommen og helsehjelpen. Dette gjelder:

- a) kjente risikofaktorer for hjerte- og karsykdom
- b) tidligere sykehistorie og behandling, herunder komplikasjoner
- c) aktuell sykdom
- d) aktuell helsehjelp (medisinske detaljer)
- e) resultatene av helsehjelpen
- f) videre behandling som,
  1. hvilke legemidler pasienten skal bruke
  2. andre sekundærforebyggende tiltak.

Opplysningene skal følge den klassifikasjonen som Nasjonalt folkehelseinstitutt bestemmer.

Biologisk materiale og resultat av genetisk prediktive undersøkelser, jf. bioteknologiloven § 5–1 bokstav b, skal ikke inngå i registeret.

Kapittel 2. Innmelding, kontroll og behandling av opplysninger

§ 2–1. *Plikt til å melde opplysninger*

Helseforetak, annen virksomhet som yter spesialisthelsetjenester og databehandlingsansvarlig for Norsk pasientregister og Dødsårsaksregisteret skal melde inn nødvendige helseopplysninger etter § 1–4.

Opplysningene skal meldes inn elektronisk, i det format og etter rutiner og frister fastsatt av Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Lovbestemt taushetsplikt er ikke til hinder for at opplysninger etter § 1–4 meldes til Hjerne- og karregisteret, jf. helseregisterloven § 9.

§ 2–2. Ansvar for korrekte opplysninger

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal sørge for at opplysninger som behandles i registeret er korrekte, relevante og nødvendige.

Melder skal varsles dersom meldingen er mangelfull, jf. helseregisterloven § 9 andre ledd andre punktum.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal sørge for at kvalitetskontrollerte data rutinemessig tilbakeføres til melder.

Kapittel 3. Behandling av helseopplysninger i Hjerne- og karregisteret

§ 3–1. Statistikk fra Hjerne- og karregisteret

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal sørge for at det regelmessig utarbeides offentlige statistikker basert på opplysninger fra registeret.

Opplysninger i registeret kan sammenstilles i statistisk form med opplysninger i Det sentrale folkeregister, sosioøkonomiske data fra registre i Statistisk sentralbyrå og de sentrale helseregistrene, jf. helseregisterloven § 8, tredje ledd. Sammenstillingen skal gjøres av Nasjonalt folkehelseinstitutt, ett av de nevnte registre eller en virksomhet departementet bestemmer.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal, etter forespørsel, utlevere eller overføre statistiske opplysninger etter første og andre ledd.

Statistiske sammenstillinger og opplysninger som offentliggjøres eller utleveres etter denne bestemmelsen, skal ikke ha en slik form at enkeltpersoner kan gjenkjennes, jf. helseregisterloven § 2 nr. 3. Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter andre ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

§ 3–2. Tilrettelegging av aidentifiserte opplysninger og sammenstilling med opplysninger i andre registre

Opplysninger i Hjerne- og karregisteret kan sammenstilles med opplysninger i registre som nevnt i § 3–1 andre ledd for uttrykkelig angitte formål, innenfor registrenes formål dersom det er ubetenkelig ut fra etiske hensyn og databehandleren (mottakeren) bare skal behandle aidentifiserte personopplysninger.

Sammenstilte helseopplysninger kan ikke lagres før fødselsnummer er slettet eller kryptert. Direkte personidentifiserende opplysninger som mottas for behandling, skal slettes så snart sammenstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal, etter søknad, gjøre nødvendige og relevante aidentifiserte opplysninger tilgjengelig for, og utlevere til, uttrykkelig angitt formål innenfor registerets formål, jf. § 1–2, dersom det er ubetenkelig ut fra etiske hensyn og databehandleren (mottakeren) kun skal behandle aidentifiserte opplysninger.

Ved spørsmål om utlevering som beskrevet i tredje ledd til medisinsk og helsefaglig forskning kan Nasjonalt folkehelseinstitutt ved tvil om behandlingen av opplysningene er ubetenkelig ut fra etiske hensyn, forelegge søknaden for en regional komité for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk for avgjørelse.

Nasjonalt folkehelseinstitutt kan stille vilkår ved utlevering som er nødvendige for å begrense ulempene behandlingen ellers ville fått for de registrerte.

Nøkkelfil eller koblingsbro til prosjekter som inngår i behandlingen, skal slettes ved prosjektavslutning.

§ 3–3. Utlevering og annen behandling av opplysninger

Utlevering og annen behandling som forutsetter bruk av personidentifiserende opplysninger fra registeret kan, med mindre annet følger av denne forskriften, bare skje etter tillatelse fra Datatilsynet, jf. personopplysningsloven og i samsvar med de alminnelige regler om taushetsplikt.

Utlevering av personidentifiserende opplysninger til medisinsk og helsefaglig forskning og sammenstilling med andre opplysninger enn de som er nevnt i § 3–1 andre ledd, krever dispensasjon fra taushetsplikten og forhåndsgodkjenning fra en regional komité for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, jf. helseforskningsloven § 33 og § 9.

§ 3–4. Frister for utlevering

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal utlevere data i statistisk form fra registeret i henhold til § 3–1 senest 30 dager etter søknaden ble mottatt.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal utlevere opplysninger i henhold til § 3–2 andre ledd flg. og § 3–3, innen 60 dager etter søknaden ble mottatt.

Dersom fristen av særlige grunner ikke kan holdes, skal Nasjonalt folkehelseinstitutt gi et foreløpig svar om grunnen til forsinkelsen, om opplysningene kan utleveres og når.

§ 3–5. Kostnader

Nasjonalt folkehelseinstitutt kan kreve betaling for å dekke de faktiske kostnadene ved behandling og tilrettelegging av opplysninger etter § 3–1 til § 3–3.

§ 3–6. Informasjonsstrategi rettet mot brukergupper

For i samsvar med forskriftens formål å fremme bruken av opplysninger fra registeret og for å bygge opp informasjon og kunnskap, skal Nasjonalt folkehelseinstitutt ha en aktiv informasjonsstrategi rettet mot

helseforvaltningen, helsetjenesten, øvrig forvaltning, medisinsk og helsefaglig forskning, helsetjenesteforskning, samfunnsforskning og overfor publikum generelt.

Kapittel 4. Taushetsplikt, informasjonssikkerhet og internkontroll

§ 4-1. Taushetsplikt

Enhver som behandler helseopplysninger etter forskriften, har taushetsplikt etter helseregisterloven § 15.

§ 4-2. Informasjonssikkerhet

Nasjonalt folkehelseinstitutt og databehandlere som Nasjonalt folkehelseinstitutt har inngått avtale med, skal gjennom planlagte og systematiske tiltak sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet, kvalitet og tilgjengelighet ved behandling av helseopplysningene, jf. helseregisterloven § 16.

Personopplysningsforskriften § 2-1 til § 2-16 om informasjonssikkerhet gjelder tilsvarende.

§ 4-3. Kryptering og tilgang til opplysninger

Direkte personidentifiserende kjennetegn som fødselsnummer og D-nummer skal separeres og lagres kryptert og adskilt fra andre registeropplysninger.

Bare personell som utfører tjenester eller arbeid mot registeret og arbeider under Nasjonalt folkehelseinstitutt eller databehandlers instruksjonsmyndighet, kan gis tilgang til opplysninger i registeret, jf. helseregisterloven § 13. Tilgangen kan ikke være mer omfattende enn det som er nødvendig for vedkommendes arbeid. Registeret skal ha systemer for hendelsesregistrering (logging) av elektroniske spor ved all tilgang til registeret.

Bare spesielt autoriserte personer som har behov for det i arbeidet, skal ha tilgang til ukrypterte opplysninger.

§ 4-4. Krav til internkontroll

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal tilpasse internkontroll etter helseregisterloven § 17, registerets art, aktiviteter og størrelse. Databehandlere som behandler helseopplysninger på vegne av Nasjonalt folkehelseinstitutt, skal behandle opplysninger i samsvar med rutiner fastsatt av Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Det skal foreligge tilstrekkelig og oppdatert dokumentasjon for gjennomføring av rutiner som minst inneholder:

- a) en oversikt over hvordan virksomheten er organisert,
- b) en oversikt over ansvars- og myndighetsforhold,
- c) en oversikt over de krav i og i medhold av helseregisterloven som gjelder for virksomheten,
- d) rutiner virksomheten følger for å oppfylle kravene, herunder rutiner for
  1. at personidentifiserbare opplysninger bare behandles når dette er nødvendig for å fremme formålet med behandlingen av opplysningene, og i tråd med gjeldende bestemmelser om taushetsplikten, jf. helseregisterloven § 11 og § 15,
  2. dokumentasjon og kvalitetskontroll av helseopplysningene, jf. § 2-1 og § 2-2,
  3. å behandle krav om informasjon og innsyn, jf. helseregisterloven § 21 til § 25, samt forskriften § 5-1,
  4. utlevering og sammenstilling av opplysninger fra helseregistre, jf. § 3-1 til § 3-3,
  5. meldeplikt til Datatilsynet etter helseregisterloven § 29.
- e) rutiner virksomheten følger dersom avvik oppstår og opplysninger om hvem som er ansvarlig,
- f) rutiner virksomheten følger for å hindre gjentakelse av avvik og opplysninger om hvem som er ansvarlig,
- g) rutiner for hvordan virksomheten systematisk og regelmessig gjennomgår sin internkontroll for å kontrollere at aktivitetene og resultatene av dem samsvarer med det systemet virksomheten har fastlagt, og oppfyller kravene i helseregisterlovgivningen,
- h) rutiner for hvordan virksomheten sikrer seg at alle aktuelle og kun gjeldende rutiner blir benyttet, og
- i) rutiner for hvordan virksomheten sikrer at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å overholde forskriftens krav.

Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for dem det måtte angå. Tilsynsmyndighetene kan gi pålegg om skriftlig dokumentasjon ut over dette dersom det anses påkrevd.

§ 4-5. Oversikt over utleveringer

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal føre oversikt over hvem som får utlevert opplysninger fra registeret og hjemmelsgrunnlaget for utleveringene. Oversikten skal oppbevares i minst fem år etter angitte tidspunkt for prosjektavslutning.

§ 4-6. Bevaring av helseopplysninger

Opplysninger i registeret skal bevares så lenge det er nødvendig for å oppfylle formålet jf. § 1-2, med mindre annet følger av forskriften, helseregisterloven § 26 eller § 28 eller arkivloven.

Kapittel 5. Den registrertes rettigheter

§ 5-1. Den registrertes rett til informasjon og innsyn

Registrerte har rett til informasjon om registeret og innsyn i behandling av helseopplysninger om seg selv i samsvar med helseregisterloven § 22 til § 25.

Registrerte har rett til innsyn i utleveringer som gis i personidentifiserbar form. Er den registrerte mindreårig, gjelder pasientrettighetsloven § 3–4 tilsvarende.

Informasjon skal gis i en forståelig form.

§ 5–2. Frist for å svare på henvendelser om innsyn

Begjæringer om innsyn etter § 5–1 skal besvares uten ugrunnet opphold og senest 30 dager fra den dagen henvendelsen kom inn, jf. helseregisterloven § 19.

Dersom fristen av særlige grunner ikke kan holdes, skal Nasjonalt folkehelseinstitutt gi et foreløpig svar om grunnen til forsinkelsen og når svar kan gis.

§ 5–3. Retting og sletting av helseopplysninger

Den registrerte har rett til å kreve retting og sletting av opplysninger etter bestemmelsene i helseregisterloven § 26 og § 28.

Kapittel 6. Tilsyn, pålegg, tvangsmulkt, straff og ikraftsetting

§ 6–1. Forsterket tilsyn med Hjerte- og karregisteret

Datatilsynet fører tilsyn med Hjerte- og karregisteret, jf. helseregisterloven § 31 og personopplysningsloven § 42. Nasjonalt folkehelseinstitutt skal årlig gi Datatilsynet rapport om virksomheten.

§ 6–2. Pålegg og tvangsmulkt

Datatilsynet kan ved brudd på forskriften gi pålegg etter helseregisterloven § 32 og fastsette tvangsmulkt etter helseregisterloven § 33.

§ 6–3. Straff

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer § 1–1 tredje ledd og § 4–1 straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler. Medvirkning straffes på samme måte.

§ 6–4. (Ikraftsetting)

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

§ 6–5. Endringer i andre forskrifter

Fra 1. januar 2012 gjøres følgende endringer i andre forskrifter:

1. I forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister gjøres følgende endringer:

§ 2–4 skal lyde:

§ 2–4. Mottakers ansvar for kvalitetskontroll

Helsedirektoratet skal sørge for at helseopplysninger som innsamles og behandles i Norsk pasientregister, er korrekte, relevante og nødvendige for de formål de innsamles for, jf. § 1–2. Som ledd i kvalitetskontrollen kan det gjennomføres rutinemessige samkjøringer mot Det sentrale folkeregister, Medisinsk fødselsregister, Krefregisteret, Meldingssystem for smittsomme sykdommer, Det sentrale tuberkuloserregisteret, System for vaksinasjonskontroll, Hjerte og karregisteret og Dødsårsaksregisteret.

Norsk pasientregister kan sammenlikne innsendte opplysninger med avsenders dokumentasjon. Slik kvalitetskontroll skal skje hos avsender og det skal kun gis innsyn i opplysninger som er relevante og nødvendige for et konkret angitt formål. Kvalitetskontroll etter dette ledd skal meldes til Datatilsynet.

Dersom innsendingen er mangelfull, skal avsenderen av opplysningene varsles, jf. helseregisterloven § 9 andre ledd andre punktum. Ved fortsatt mangelfull innsending kan Helsetilsynet i fylket varsles.

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. Statistikk fra Norsk pasientregister

Norsk pasientregister kan utarbeide statistikk basert på opplysninger i registeret.

Opplysninger i Norsk pasientregister kan videre sammenstilles (kobles) med opplysninger i Det sentrale folkeregister, sosioøkonomiske opplysninger fra registre i Statistisk sentralbyrå, Krefregisteret, Medisinsk fødselsregister, Dødsårsaksregisteret, Meldingssystem for smittsomme sykdommer, Det sentrale tuberkuloserregisteret, System for vaksinasjonskontroll, Reseptregisteret og Hjerte- og karregisteret for utarbeidelse av statistikk. Sammenstillingen skal gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av de nevnte registrene eller en virksomhet departementet bestemmer. Resultatet av sammenstillingen skal fremkomme i anonymisert form.

Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter andre ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

Til § 3–1. Statistikk fra Norsk pasientregister

I tillegg til at Hjerte- og karregisteret inntas i andre ledd, endres sosioøkonomiske registre i Statistisk sentralbyrå til sosioøkonomiske data. Sosioøkonomiske registre var inntatt inkurie ved forskriftens vedtagelse.

Ny § 3–6a. *Utlevering av opplysninger til Hjerte- og karregisteret*

Norsk pasientregister kan utlevere opplysninger som beskrevet i forskrift om nasjonalt register over hjerte- og karlidelser § 1–4 til Hjerte- og karregisteret.

2. I forskrift 21. desember 2001 nr. 1477 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Krefregisteret gjøres følgende endringer:

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. *(Sammenstilling av opplysninger for fremstilling av statistikk)*

Opplysninger i Krefregisteret kan sammenstilles (kobles) med opplysninger i Medisinsk fødselsregister, Dødsårsaksregisteret, Meldingssystem for smittsomme sykdommer, Det sentrale tuberkuloseregisteret, System for vaksinasjonskontroll, Reseptregisteret, Forsvarets helseregister, Norsk pasientregister og Hjerte- og karregisteret, dersom det gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av de nevnte registrene eller en virksomhet departementet bestemmer, og resultatet av sammenstillingen fremkommer i anonymisert form.

Den databehandlingsansvarlige skal normalt effektivere forespørsler om statistiske opplysninger fra forvaltningen og forskere innen 60 dager fra den dagen bestillingen kom inn. Dersom særlige forhold gjør det umulig å effektivere forespørselen innen fristen, kan effektiveringen utsettes inntil det er mulig å oppfylle den. Den databehandlingsansvarlige skal i så fall gi et foreløpig svar med opplysninger om forespørselen kan effektiveres, om grunnen til forsinkelsen og sannsynlig tidspunkt for når bestillingen kan effektiveres.

Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter første ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

3. I forskrift 21. desember 2001 nr. 1483 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Medisinsk fødselsregister gjøres følgende endring:

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. *(Sammenstilling av opplysninger for fremstilling av statistikk)*

Opplysninger i Medisinsk fødselsregister kan sammenstilles (kobles) med opplysninger i Krefregisteret, Dødsårsaksregisteret, Meldingssystem for smittsomme sykdommer, Det sentrale tuberkuloseregisteret, System for vaksinasjonskontroll, Reseptregisteret, Forsvarets helseregister, Norsk pasientregister og Hjerte- og karregisteret, dersom det gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av de nevnte registrene eller en virksomhet departementet bestemmer, og resultatet av sammenstillingen fremkommer i anonymisert form.

Den databehandlingsansvarlige skal normalt effektivere forespørsler om statistiske opplysninger fra forvaltningen og forskere innen 60 dager fra den dagen bestillingen kom inn. Dersom særlige forhold gjør det umulig å effektivere forespørselen innen fristen, kan effektiveringen utsettes inntil det er mulig å oppfylle den. Den databehandlingsansvarlige skal i så fall gi et foreløpig svar med opplysninger om forespørselen kan effektiveres, om grunnen til forsinkelsen og sannsynlig tidspunkt for når bestillingen kan effektiveres.

Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter første ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

4. I forskrift 21. desember 2001 nr. 1476 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Dødsårsaksregisteret gjøres følgende endringer:

§ 2–6 skal lyde:

§ 2–6. *(Mottakers ansvar for kvalitetskontroll)*

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal sørge for at helseopplysninger som innsamles og behandles i Dødsårsaksregisteret er korrekte, relevante og nødvendige for de formål de innsamles for, jf. § 1–3. Som ledd i kvalitetskontrollen kan det gjøres rutinemessige samkjøringer mot Det sentrale folkeregister, Medisinsk fødselsregister, Krefregisteret, Meldingssystemet for smittsomme sykdommer, Tuberkuloseregisteret, Norsk pasientregister og Hjerte- og karregisteret.

Dersom meldingsskjema er mangelfullt utfylt, skal avsenderen av skjema varsles, jf. helseregisterloven § 9 andre ledd andre punktum. Ved fortsatt mangelfull utfylling av skjema skal Helsetilsynet i fylket varsles.

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. *(Sammenstilling av opplysninger for fremstilling av statistikk)*

Opplysninger i Dødsårsaksregisteret kan sammenstilles (kobles) med opplysninger i Medisinsk fødselsregister, Krefregisteret, Meldingssystem for smittsomme sykdommer, Det sentrale tuberkuloseregisteret, System for vaksinasjonskontroll, Reseptregisteret, Forsvarets helseregister, Norsk pasientregister og Hjerte- og karregisteret, dersom det gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av de nevnte registrene eller en virksomhet departementet bestemmer, og resultatet av sammenstillingen fremkommer i anonymisert form.

Den databehandlingsansvarlige skal normalt effektivere forespørsler om statistiske opplysninger som nevnt i første ledd fra forvaltningen og forskere innen 60 dager fra den dagen bestillingen kom inn. Dersom særlige forhold gjør det umulig å effektivere forespørselen innen 60 dager, kan effektiveringen utsettes inntil det er mulig å oppfylle

den. Den databehandlingsansvarlige skal i så fall gi et foreløpig svar med opplysninger om forespørselen kan effektueres, om grunnen til forsinkelsen og sannsynlig tidspunkt for når bestillingen kan effektueres.

Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter første ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

§ 3–5a skal lyde:

§ 3–5a. *(Utlevering av opplysninger til Forsvarets helseregister og Hjerte- og karregisteret)*

Personidentifiserende opplysninger om dødsårsak, obduksjon og dødsdato kan utleveres til Forsvarets helseregister.

Forsvarets helseregister kan utlevere opplysninger som beskrevet i forskrift om nasjonalt register over hjerte- og karlidelser § 1–4 til Hjerte- og karregisteret.

5. I forskrift 20. juni 2003 nr. 740 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Meldingssystem for smittsomme sykdommer og i Tuberkuloseregisteret og om varsling om smittsomme sykdommer gjøres følgende endring:

§ 4–1 skal lyde:

§ 4–1. *(Sammenstilling av opplysninger for fremstilling av statistikk)*

Opplysninger i MSIS- og Tuberkuloseregisteret kan sammenstilles (kobles) med hverandre og med opplysninger i Medisinsk fødselsregister, Dødsårsaksregisteret, Kreftregisteret, System for vaksinasjonskontroll (SYSVAK), Reseptregisteret, Forsvarets helseregister, Norsk pasientregister og Hjerte- og karregisteret dersom det gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av de nevnte registrene eller en virksomhet departementet bestemmer, og resultatet av sammenstillingen fremkommer i anonymisert form.

Den databehandlingsansvarlige skal normalt effektuere forespørsler om statistiske opplysninger som nevnt i første ledd fra forvaltningen og forskere innen 60 dager fra den dagen bestillingen kom inn. Dersom særlige forhold gjør det umulig å effektuere forespørselen innen fristen, kan effektueringen utsettes inntil det er mulig å oppfylle den. Den databehandlingsansvarlige skal i så fall gi et foreløpig svar med opplysninger om forespørselen kan effektueres, om grunnen til forsinkelsen og sannsynlig tidspunkt for når bestillingen kan effektueres.

Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter første ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

6. I forskrift 20. juni 2003 nr. 739 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Nasjonalt vaksinasjonsregister gjøres følgende endring:

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. *(Sammenstilling av opplysninger for fremstilling av statistikk)*

Opplysninger i SYSVAK kan sammenstilles (kobles) med opplysninger i Kreftregisteret, Dødsårsaksregisteret, Meldingssystemet for smittsomme sykdommer (MSIS), Tuberkuloseregisteret, Medisinsk fødselsregister, Reseptregisteret, Forsvarets helseregister, Norsk pasientregister og Hjerte- og karregisteret, dersom det gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av de nevnte registrene eller en virksomhet departementet bestemmer, og resultatet av sammenstillingen fremkommer i anonymisert form.

Den databehandlingsansvarlige skal normalt effektuere forespørsler om statistiske opplysninger fra forvaltningen og forskere innen 60 dager fra den dagen bestillingen kom inn. Dersom særlige forhold gjør det umulig å effektuere forespørselen innen fristen, kan effektueringen utsettes inntil det er mulig å oppfylle den. Den databehandlingsansvarlige skal i så fall gi et foreløpig svar med opplysninger om forespørselen kan effektueres, om grunnen til forsinkelsen og sannsynlig tidspunkt for når bestillingen kan effektueres.

Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter første ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

7. I forskrift 17. oktober 2003 nr. 1246 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Reseptbasert legemiddelregister gjøres følgende endring:

§ 5–3 skal lyde:

§ 5–3. *Adgangen til å sammenstille opplysninger i Reseptregisteret med andre helseopplysninger*

Opplysninger i Reseptregisteret kan til bruk ved formål som nevnt i § 1–3 sammenstilles (kobles) med opplysninger i Dødsårsaksregisteret, Medisinsk fødselsregister, Kreftregisteret, Meldingssystemet for smittsomme sykdommer, Det sentrale tuberkuloseregisteret, System for vaksinasjonskontroll og Hjerte- og karregisteret. Koblingen må gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av registrene eller en virksomhet departementet bestemmer. Sammenstillingen må utføres slik at enkeltpersoner ikke kan gjenkjennes ved hjelp av de sammenstilte opplysningene.

En sammenstilling av opplysninger som ikke oppfyller vilkårene i første ledd, kan bare finne sted i den grad dette er tillatt etter personopplysningsloven § 9 og § 33, jf. helseregisterloven § 12.

8. I forskrift 2. september 2005 nr. 1010 om innsamling og behandling av opplysninger i Forsvarets helseregister gjøres følgende endring:

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. Sammenstilling av opplysninger

Opplysninger i Forsvarets helseregister kan sammenstilles med opplysninger fra Medisinsk fødselsregister, Kreftregisteret, Dødsårsaksregisteret, Meldesystemet for infeksjonssykdommer, Det sentrale tuberkuloseregisteret, System for vaksinasjonskontroll og Hjerter- og karregisteret for kvalitetssikring og for fremstilling av statistikk innen registerets formål, jf. forskriften § 1–4, dersom det gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av de nevnte registrene eller en virksomhet som databehandlingsansvarlig for Forsvarets helseregister bestemmer, og resultatet av sammenstillingen fremkommer i anonymisert form.

Helseopplysninger som mottas for fremstilling av statistikk etter første ledd, skal slettes så snart statistikkfremstillingen er tilfredsstillende gjennomført.

16. des. Nr. 1251 2011

Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 2. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Personer som har lovlig opphold, men ikke bopel i riket

Personer som ikke er norske statsborgere og som ikke har bopel i riket, har ikke krav på individuelle tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning.

Hvis en person som nevnt i første ledd ikke kan sørge for sitt livsopphold, har vedkommende rett til økonomisk stønad og hjelp til å finne midlertidig botilbud i henhold til loven. Hjelp gis inntil vedkommende kan forventes å få bistand fra kilder i hjemlandet.

Første og andre ledd gjelder ikke dersom annet følger av avtale Norge har inngått med vedkommendes hjemland, eller av multilaterale avtaler eller konvensjoner. Særlig aktuelle er EØS-avtalen og Nordisk konvensjon om sosialhjelp og sosiale tjenester.

Første og andre ledd gjelder ikke antatte ofre for menneskehandel som er innvilget begrenset oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 8–3 første og andre ledd (refleksjonsperiode mv.), eller personer som har rett til å bli i landet mens søknad om oppholdstillatelse eller klage på vedtak i sak om opphold er til behandling hos utlendingsmyndighetene, ved norsk domstol eller hos internasjonalt klageorgan som Norge har anerkjent.

§ 2. Personer som kan få statlig innkvartering

Personer som har søkt om beskyttelse, og som er i, eller kan få statlig innkvartering, har ikke krav på individuelle tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning.

Hvis en person med innvilget opphold i riket på eget initiativ flytter fra statlig innkvartering til en kommune og søker om sosiale tjenester, kan kommunen avslå søknaden med henvisning til det statlige tilbudet, med mindre dette er åpenbart urimelig.

§ 3. Personer som er bosatt i en kommune som mottar integreringstilskudd

Personer som er bosatt i en kommune som mottar integreringstilskudd for vedkommende, har rett til tjenester i denne kommunen.

Flytter en person som nevnt i første ledd til en annen kommune, har vedkommende rett til tjenester der, dersom flyttingen er avtalt mellom de to kommunene.

Hvis flyttingen ikke er avtalt, kan tilflyttingskommunen avslå søknaden med henvisning til bosettingskommunens ansvar, med mindre dette er åpenbart urimelig.

§ 4. Personer som ikke har lovlig opphold i riket

Personer som ikke har lovlig opphold i riket har ikke krav på individuelle tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning.

Hvis en person som nevnt i første ledd ikke kan sørge for sitt livsopphold, og heller ikke kan få statlig innkvartering, har vedkommende i en nødssituasjon rett til økonomisk stønad og hjelp til å finne midlertidig botilbud i henhold til loven. Hjelp gis inntil vedkommende i praksis kunne forlatt landet.

§ 5. Dokumentasjon av lovlig opphold

Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen kan kreve at søker dokumenterer lovlig opphold i riket.

§ 6. Ikraftsetting

Forskriften settes i kraft fra 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1252 2011**Delvis ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 13-1. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

1. Delt ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
2. Loven trer i kraft fra 1. januar 2012 med følgende unntak:
  - a. § 3-5 tredje ledd trer ikke i kraft
  - b. I § 13-3 andre ledd nr. 15 om endringer i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. trer ny § 3-3 i kraft fra 1. juli 2012
  - c. I § 13-3 andre ledd nr. 23 om endringer i lov 15. juni 2001 nr. 53 om erstatning ved pasientskader mv. trer endringen av § 1 første ledd bokstav a ikke i kraft.

16. des. Nr. 1253 2011**Delegering av Kongens myndighet på Helse- og omsorgsdepartementets område til Helse- og omsorgsdepartementet for å gjøre tekniske og begrepsmessige forskriftsendringer som er nødvendig som følge av ikraftsetting av helse- og omsorgstjenesteloven**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven). Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

Delegering av Kongens myndighet på Helse- og omsorgsdepartementets område til Helse- og omsorgsdepartementet for å gjøre tekniske og begrepsmessige forskriftsendringer som er nødvendig som følge av ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven), i samsvar med vedlagte liste over aktuelle lover.

Liste over lover hvor Kongens myndighet på Helse- og omsorgsdepartementets område delegeres til Helse- og omsorgsdepartementet for å gjøre tekniske og begrepsmessige forskriftsendringer som er nødvendig som følge av ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)

1. Lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet (atomenergiloven)
2. Lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. (transplantasjonsloven)
3. Lov 13. juni 1975 nr. 50 om svangerskapsavbrudd (abortloven)
4. Lov 3. juni 1977 nr. 57 om sterilisering (steriliseringsloven)
5. Lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven)
6. Lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven)
7. Lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven)
8. Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)
9. Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven)
10. Lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)
11. Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven)
12. Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)
13. Lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling (strålevernloven)
14. Lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven)
15. Lov 15. juni 2001 nr. 53 om erstatning ved pasientskader mv. (pasientskadeloven)
16. Lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven)
17. Lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven).

16. des. Nr. 1254 2011**Forskrift om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-2 andre ledd og lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 3 fjerde ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Institusjon etter helse- og omsorgstjenesteloven

Som institusjon etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c regnes:

- a) Institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for barn og unge under 18 år som bor utenfor foreldrehjemmet som følge av behov for tjenester (barnebolig), herunder avlastningsboliger

- b) Institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for rusmiddelavhengige
- c) Aldershjem
- d) Sykehjem
- e) Døgnplasser som kommunen oppretter for å sørge for tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp.

§ 2. Institusjon i den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter helsepersonelloven

Som helseinstitusjon i den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter helsepersonelloven § 3, regnes institusjon etter § 1 bokstavene d og e i forskriften her.

§ 3. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1255 2011

Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) § 1–2 første ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Rett til vurdering fra spesialisthelsetjenesten

Alle personer som oppholder seg i riket, har rett til vurdering fra spesialisthelsetjenesten etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–2 første, tredje og fjerde ledd.

§ 2. Fulle rettigheter til helsehjelp

Rett til helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 2 gjelder fullt ut bare for personer som har lovlig opphold i riket og som enten

- a) har fast opphold i riket, det vil si opphold som er ment å vare eller har vart minst 12 måneder, unntatt opphold som omfattes av folketrygdloven § 2–17, eller
- b) er medlemmer av folketrygden med rett til stønad ved helsetjenester, eller
- c) har rett til helsehjelp i henhold til gjensidighetsavtale med annen stat (konvensjonspasienter).

§ 3. Rett til øyeblikkelig hjelp

Alle personer som oppholder seg i riket, har rett til øyeblikkelig hjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1a første ledd og § 2–1b første ledd.

§ 4. Barns rett til helse- og omsorgstjenester

Personer under 18 år som ikke oppfyller vilkårene etter § 2 har, i tillegg til øyeblikkelig hjelp som nevnt i § 3, rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1a andre ledd og nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten etter § 2–1b andre ledd første og andre punktum, med mindre hensynet til barnet tilsier at hjelpen ikke skal ytes. I tillegg gjelder pasient- og brukerrettighetsloven § 2–3 til § 2–5.

§ 5. Rett til helsehjelp som ikke kan vente mv.

Alle personer som oppholder seg i riket, har rett til følgende helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1a andre ledd og § 2–1b andre ledd første og andre punktum:

- a) helsehjelp som er helt nødvendig og ikke kan vente uten fare for nært forestående død, varig sterkt nedsatt funksjonstilstand, alvorlig skade eller sterke smerter. Dersom vedkommende er psykisk ustabil og utgjør en nærliggende og alvorlig fare for eget eller andres liv eller helse, har vedkommende uansett rett til psykisk helsevern
- b) nødvendig helsehjelp før og etter fødsel
- c) svangerskapsavbrudd etter bestemmelsene i abortloven
- d) smittevern hjelp, jf. smittevernloven § 6–1
- e) helsehjelp som ikke bør vente til frihetsberøvelsen er opphørt, dersom vedkommende er undergitt frihetsberøvelse som nevnt i folketrygdloven § 2–17.

§ 6. Rett til nødvendige omsorgstjenester

Personer som ikke er norske statsborgere, som har lovlig, men ikke fast opphold i riket, jf. § 2 bokstav a, og som ikke kan dra omsorg for seg selv, har kun rett til nødvendige omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1a andre ledd inntil vedkommende i praksis kunne forlatt landet, med mindre annet følger av avtale som Norge har inngått med vedkommende persons hjemland eller av multilaterale avtaler eller konvensjoner.

Personer som ikke har lovlig opphold i riket, og som ikke kan dra omsorg for seg selv, har rett til nødvendige omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1a andre ledd inntil vedkommende etter utlendingsloven og forskrifter gitt i medhold av loven, har plikt til å forlate landet.

Asylsøkere som er i statlig mottak, eller personer som har tilbud om opphold i statlig mottak, har ikke krav på omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1a andre ledd, med mindre de er bosatt i kommune i henhold til særlig avtale mellom utlendingsmyndighetene og den enkelte kommune.

§ 7. Rett til helse- og behandlingmessige opplysninger

Alle personer som oppholder seg i riket, og som søker eller trenger helse- og omsorgstjenester, har rett til de helse- og behandlingmessige opplysninger vedkommende trenger for å ivareta sin rett, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2–1a fjerde ledd og § 2–1b tredje ledd.

§ 8. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Fra samme tidspunkt oppheves § 1 i forskrift 1. desember 2000 nr. 1208 om prioritering av helsetjenester, rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, rett til behandling i utlandet og om klagenemnd (prioriteringsforskriften) og kapittel 1 i forskrift 4. desember 1992 nr. 915 til lov om sosiale tjenester mv.

16. des. Nr. 1256 2011

Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3–2 andre ledd og § 7–2 andre ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Øvrige deler av forskriften fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester (helse- og omsorgstjenesteloven) § 7–1 tredje ledd, og § 7–3 andre ledd, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven) § 2–1a sjuende ledd, § 2–5 andre ledd, § 2–5a tredje ledd og § 2–5b andre ledd og lov 2. juli 1999 nr. 62 om psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) § 4–1 andre ledd. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1. Formålet med forskriften

Formålet med forskriften er å sikre at personer som har behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering, tilbys og ytes tjenester som kan bidra til stimulering av egen læring, motivasjon, økt funksjons- og mestringsevne, likeverdighet og deltakelse. Formålet er også å styrke samhandlingen mellom tjenesteyter og pasient og bruker og eventuelt pårørende, og mellom tjenesteytere og etater innen et forvaltningsnivå eller på tvers av forvaltningsnivåene.

Forskriften skal videre sikre at tjenestene tilbys og ytes

1. ut fra et pasient- og brukerperspektiv,
2. i eller nærmest mulig pasientens og brukerens vante miljø,
3. samordnet, tverrfaglig og planmessig,
4. i en for pasientens og brukerens meningsfylt sammenheng.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for habiliterings- og rehabiliteringstjenester som tilbys og ytes etter helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven.

I tillegg gjelder forskriften individuell plan som skal utarbeides etter helse- og omsorgstjenesteloven § 7–1, spesialisthelsetjenesteloven § 2–5 og psykisk helsevernloven § 4–1 og oppnevning av koordinator etter helse- og omsorgstjenesteloven § 7–2 og spesialisthelsetjenesteloven § 2–5a.

Kapittel 2. Generelt om habilitering og rehabilitering

§ 3. Definisjon av habilitering og rehabilitering

Habilitering og rehabilitering er tidsavgrensede, planlagte prosesser med klare mål og virkemidler, hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til pasientens og brukerens egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet.

§ 4. Pasient- og brukermedvirkning

Kommunen og det regionale helseforetaket skal sørge for at den enkelte pasient og bruker kan medvirke ved gjennomføring av eget habiliterings- og rehabiliteringstilbud jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3–1. Med gjennomføring menes planlegging, utforming, utøving og evaluering.

Kommunen og det regionale helseforetaket bør legge til rette for at pasient- og brukerrepresentanter deltar i planlegging, utvikling og evaluering av re-/habiliteringsvirksomheten.

Kapittel 3. Habilitering og rehabilitering i kommunen

§ 5. Kommunens ansvar for habilitering og rehabilitering

Kommunen skal planlegge sin habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet og ha en generell oversikt over behov for habilitering og rehabilitering i kommunen. Tjenester som inngår i kommunens helse- og omsorgstjenestetilbud, skal integreres i et samlet tverrfaglig re-/habiliteringstilbud.

Kommunen skal sørge for at alle som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendig utredning og oppfølging ved behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering, jf. § 1 og § 3.

Re-/habiliteringstilbudet skal gis uavhengig av pasientens og brukerens boform.

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal ved behov samarbeide med andre etater.

§ 6. Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering i kommunen

Det skal finnes en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunen, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7-3. Den koordinerende enheten skal bidra til å sikre helhetlig tilbud til pasienter og brukere med behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering.

Koordinerende enhet skal ha overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator. Overordnet ansvar for individuell plan innebærer at enheten blant annet skal:

- a) motta meldinger om behov for individuell plan, jf. § 23
- b) sørge for at det blir utarbeidet rutiner og prosedyrer for arbeid med individuell plan.

§ 7. Melding om mulige behov for sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering

Kommunen skal legge forholdene til rette slik at personell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal kunne melde mulige re-/habiliteringsbehov som personellet blir kjent med i tjenesten. Meldingen gis til koordinerende enhet eller dit kommunen bestemmer.

§ 8. Undersøkelse og utredning

Kommunen skal sørge for nødvendig undersøkelse og utredning, og ved behov henvise til spesialisthelsetjenesten, før habilitering og rehabilitering settes i gang.

§ 9. Hjelpemidler og ergonomiske tiltak

Kommunen skal sørge for formidling av nødvendige hjelpemidler og for å tilrettelegge miljøet rundt den enkelte. Kommunen skal vurdere hjelpemidler som ett av flere alternative tiltak på grunnlag av pasientens og brukerens samlede behov. Om nødvendig skal kommunen be om bistand fra Arbeids- og velferdsetaten eller fra andre relevante instanser.

Kapittel 4. Habilitering og rehabilitering i spesialisthelsetjenesten**§ 10. Det regionale helseforetakets ansvar for habilitering og rehabilitering**

Det regionale helseforetaket skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted i helseregionen tilbys og ytes nødvendig habilitering og rehabilitering i spesialisthelsetjenesten i og utenfor institusjon, jf. § 1 og § 3.

§ 11. Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering i spesialisthelsetjenesten

Det skal finnes en koordinerende enhet i hvert helseforetak som skal ha en generell oversikt over habiliterings- og rehabiliteringstiltak i helseregionen, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-5b. Den koordinerende enheten skal bidra til å sikre helhetlig tilbud til pasienter med behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering.

Koordinerende enhet skal ha oversikt over og nødvendig kontakt med habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunens helse- og omsorgstjeneste. I tillegg skal enheten ha slikt ansvar som ansvar som framgår av § 6 andre ledd.

§ 12. Melding om mulige behov for habilitering og rehabilitering i spesialisthelsetjenesten

Det regionale helseforetaket skal legge forholdene til rette slik at personell i spesialisthelsetjenesten skal kunne melde mulige behov for habilitering og rehabilitering som personellet blir kjent med i tjenesten. Meldingen gis til koordinerende enhet eller dit det regionale helseforetaket bestemmer.

§ 13. Oppgaver som krever spesialisert tilrettelegging mv.

Det regionale helseforetaket skal sørge for nødvendig undersøkelse og utredning av brukere med behov for habilitering og rehabilitering i spesialisthelsetjenesten.

Det regionale helseforetaket skal videre sørge for tilbud om

- a) trening og oppøving av funksjon og ulike individuelle ferdigheter som krever spesialisert tilrettelegging og veiledning
- b) intensiv trening som inngår i individuell habiliterings/rehabiliteringsplan, eller som et nødvendig, spesialisert tilbud etter behandling
- c) tilrettelagt opplæring for pasienter som trenger det, og tilrettelegge rammebetingelser som kan bidra til økt mestring.

§ 14. Særlig om råd, veiledning og samarbeid

Det regionale helseforetaket skal sørge for

- a) råd og veiledning til kommunen om opplegg for enkeltpasienter
- b) samarbeid med kommunen om opplegg for enkeltpasienter og utarbeiding av individuelle planer
- c) generelle råd og veiledning til ansatte i kommunen
- d) samarbeide med andre etater når det er nødvendig for utredning, tilrettelegging og gjennomføring av tilbudet til den enkelte.

§ 15. Ambulerende tjeneste

Habiliterings- og rehabiliteringstjenester i spesialisthelsetjenesten skal gis ambulant dersom slike tjenester ikke mest hensiktsmessig kan gis i institusjon.

Kapittel 5. Individuell plan og koordinator

§ 16. Pasientens og brukerens rettigheter

Pasient og bruker med behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2–5. Vedkommende har rett til å delta i arbeidet med sin individuelle plan, og det skal legges til rette for dette, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3–1. Pårørende skal trekkes inn i arbeidet i den utstrekning pasienten og brukeren og pårørende ønsker det.

Dersom en pasient ikke har samtykkekompetanse, har vedkommendes nærmeste pårørende rett til å medvirke sammen med pasienten eller brukeren, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3–1 tredje ledd.

Den individuelle planen gir ikke pasienten og brukeren større rett til helse- og omsorgstjenester enn det som følger av det øvrige regelverket.

Reglene i første ledd andre og tredje punktum og reglene i andre ledd gjelder tilsvarende ved oppnevning av koordinator.

§ 17. Samtykke

Individuell plan skal ikke utarbeides uten samtykke fra pasienten eller brukeren eller den som kan samtykke på vegne av vedkommende. Tilsvarende gjelder ved oppnevning av koordinator.

For pasienter gjelder pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4 om samtykke til helsehjelp.

§ 18. Ansvar for å utarbeide individuell plan

Kommunens helse- og omsorgstjeneste og helseforetaket har plikt til å sørge for at individuell plan etter § 1 utarbeides for pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 7–1, spesialisthelsetjenesteloven § 2–5 og psykisk helsevernloven § 4–1.

Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering har det overordnede ansvaret for individuell plan, jf. § 6 og § 11.

Dersom en pasient eller bruker har behov for tilbud både etter helse- og omsorgstjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven eller psykisk helsevernloven, skal kommunen sørge for at det blir utarbeidet en individuell plan, og at planarbeidet koordineres. Helseforetaket skal så snart som mulig varsle kommunens koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering når den ser at det er behov for en individuell plan som omfatter tjenester både fra spesialisthelsetjenesten og kommunen, og skal i slike tilfeller medvirke i kommunenes arbeid med individuell plan.

Har pasienten eller brukeren behov for tjenester fra andre tjenesteytere eller etater, skal kommunens helse- og omsorgstjeneste og helseforetaket samarbeide med disse.

Planarbeidet må koordineres, og det skal kun utarbeides en individuell plan for hver enkelt pasient eller bruker.

§ 19. Innholdet i individuell plan

Den individuelle planens innhold og omfang skal tilpasses behovene til den enkelte pasient eller bruker. Det skal under utarbeidelsen av planen tas hensyn til vedkommendes etniske, kulturelle og språklige forutsetninger. Planen skal inneholde følgende hovedpunkter

- a) en oversikt over pasientens og brukerens mål, ressurser og behov for tjenester
- b) en oversikt over hvem som deltar i arbeidet med planen
- c) en angivelse av hvem som er koordinator
- d) en oversikt over hva pasient og bruker, tjeneste- og bidragsyterne og eventuelt pårørende vil bidra med i planarbeidet
- e) en oversikt over hvilke tiltak som er aktuelle og omfanget av dem, og hvem som skal ha ansvaret for disse
- f) en beskrivelse av hvordan tiltakene skal gjennomføres
- g) en angivelse av planperioden og tidspunkt for eventuelle justeringer og revisjoner av planen
- h) pasientens og brukerens samtykke til at planen utarbeides og eventuelt samtykke til at deltakere i planleggingen gis tilgang til taushetsbelagte opplysninger
- i) en oversikt over nødvendig eller ønskeligs samarbeid med andre tjenesteytere, institusjoner og etater.

§ 20. Gjennomføringen av den individuelle planen

Den alminnelige ansvars- og funksjonsdelingen mellom de ulike tjenesteytere legges til grunn ved gjennomføringen av planen, dersom ikke annet avtales.

§ 21. Koordinator i kommunen

For pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven, skal kommunen tilby koordinator, jf. helse- omsorgstjenesteloven § 7–2. Dette gjelder uavhengig av om pasienten eller brukeren ønsker individuell plan.

Koordinatoren skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient eller bruker. Koordinator skal også sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan.

§ 22. Koordinator i spesialisthelsetjenesten

For pasienter med behov for komplekse eller langvarige og koordinerte tjenester etter spesialisthelsetjenesteloven, skal det tilbys koordinator, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–5a. Dette gjelder uavhengig av om pasienten ønsker individuell plan.

Koordinator skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient. Koordinator skal også sikre samordning av tjenestetilbudet i forbindelse med institusjonsopphold og overfor andre tjenesteytere og sikre fremdrift i arbeidet med individuell plan.

Koordinatoren bør være lege, men annet helsepersonell kan være koordinator når det anses hensiktsmessig og forsvarlig.

§ 23. Ansvar for å melde fra om behov for individuell plan og koordinator

Helsepersonell skal snarest mulig gi melding om pasienters og brukeres behov for individuell plan og koordinator, jf. helsepersonelloven § 38a. Det samme gjelder annet personell som yter helse- og omsorgstjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 2–1.

Kapittel 6. Ikraftsetting

§ 24. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 28. juni 2001 nr. 765 om habilitering og rehabilitering og forskrift 23. desember 2004 nr. 1837 om individuell plan etter helselovgivningen og sosialtjenesteloven.

16. des. Nr. 1257 2011

Forskrift om endringer i forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2012 med hjemmel i lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 8. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften) gjøres følgende endringer:

I § 1–2 skal nytt første ledd lyde:

Norsk pasientregister har til hovedformål å danne grunnlag for administrasjon, styring og kvalitetssikring av spesialisthelsetjenester, herunder den aktivitetsbaserte finansieringen, kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og betalingsordningen for utskrivningsklare pasienter.

§ 3–3 skal lyde:

§ 3–3. Tilrettelegging og utlevering av opplysninger for aktivitetsbaserte finansieringsordninger og kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten

Opplysninger nødvendige for drift og utvikling av etablerte aktivitetsbaserte finansieringsordninger innen spesialisthelsetjenesten og kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten skal legges til rette av Norsk pasientregister og utleveres til Helsedirektoratet for gjennomføring av drift og utvikling. Det skal ikke utleveres opplysninger med direkte personidentifiserbare kjennetegn.

Opplysningene som mottas til formål som følger av første ledd skal slettes så snart oppgavene er utført og kan ikke oppbevares lenger enn inntil 5 år etter avsluttet driftsår.

Opplysninger som skal benyttes til utredninger av vesentlige endringer eller utvidelser av ordningene som er nevnt i første ledd skal bare utleveres i henhold til § 3–4, § 3–5 og § 3–6 i denne forskrift.

II

Ikraftsetting

Endringene trer i kraft 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1258 2011

Forskrift om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern m.m. (psykisk helsevernforskriften)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) § 1–3, § 1–4, § 3–1, § 3–5, § 3–6, § 3–10, § 4–3, § 4–4, § 4–8, § 4–9, § 5–9 og § 6–5 og lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven) § 3–1, § 5–4 og § 8–3. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

Kapittel 1. Øyeblikkelig hjelp, godkjenning av institusjoner og faglig ansvarlig

§ 1. Plikt til å yte øyeblikkelig hjelp

Institusjon eller avdeling som er utpekt til å gi øyeblikkelig hjelp i psykisk helsevern etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–1 andre ledd, skal straks motta pasienter for undersøkelse og om nødvendig

behandling dersom pasientens tilstand anses å være livstruende eller meget alvorlig, eller pasienten på grunn av sin sinnstilstand anses å være til vesentlig fare for andre.

Tilstander som utløser plikt til å yte øyeblikkelig hjelp omfatter blant annet:

- a) psykotiske tilstander preget av svær uro eller voldsomhet som medfører betydelig fare for pasientens eller andres liv eller helse
- b) psykotiske og andre tilstander preget av svær angst eller depresjon der det er betydelig fare for at pasienten kan søke å ta sitt eget liv eller skade seg selv eller andre
- c) deliriose tilstander der avrusing ikke er en hovedsak
- d) psykiske tilstander hos barn og ungdom som omsorgspersonene ikke kan mestre, og der hjelp fra det psykiske helsevernet er påtrengende nødvendig.

§ 2. Godkjenning av institusjoner

Institusjoner som skal være ansvarlig for eller kunne anvende tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern med og uten døgnopphold, skal ha godkjenning av Helsedirektoratet. Med institusjoner menes også avdelinger ved institusjoner i de tilfeller det vil være aktuelt med egen godkjenning av slike avdelinger.

Godkjenning gis til institusjoner som

- a) eies av eller utfører tjenester etter avtale med regionalt helseforetak og
- b) oppfyller kravene i § 3 og § 4.

Dersom det er nødvendig for å ivareta et forsvarlig tilbud til pasientene, kan institusjoner som ikke oppfyller kravene i § 2 til § 4, likevel gis midlertidig godkjenning. Slik godkjenning kan gis for inntil ett år.

Helsedirektoratets vedtak kan påklages til departementet.

§ 3. Materielle krav

Institusjonen skal være fysisk utformet og materielt utstyrt på en slik måte at kravet til forsvarlig helsehjelp kan ivaretas, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–2.

Institusjoner som skal ha ansvar for tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern med døgnopphold skal i tillegg

- a) så langt det er mulig gi tilbud om enerom
- b) ha tilstrekkelige og oversiktlige fellesarealer
- c) ha lokaler som er egnet til fritidsaktiviteter og opplæringsformål
- d) ha tilgang på egnede utearealer som skal være i rimelig nærhet av institusjonen
- e) være fysisk utformet og materielt utstyrt slik at bruk av tvang i størst mulig grad unngås
- f) være materielt utrustet slik at anvendelse av tvang er forsvarlig
- g) sørge for at rom som tenkes brukt til isolasjon er egnet til formålet
- h) ha tilfredsstillende skjermingsmuligheter.

§ 4. Krav til bemanning

Institusjonen skal ha tilsatt personell med tilstrekkelig nivå og bredde i kompetansen til at institusjonen til enhver tid kan tilby diagnostisk kompetanse og de mest sentrale anerkjente behandlingsformer for institusjonens pasientgruppe. Dette skal omfatte

- a) lege som er spesialist i psykiatri
- b) psykolog som er spesialist i klinisk psykologi
- c) kvalifisert personell med tilstrekkelig medisinsk-, psykolog- eller sykepleiefaglig kompetanse til at medisinsk eller psykologisk behandling og observasjon kan gjennomføres forsvarlig.

Institusjoner som skal ha ansvar for tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern med døgnopphold skal alltid

- a) kunne tilkalle lege som er spesialist i psykiatri
- b) ha kvalifisert personell med tilstrekkelig medisinsk-, psykolog- eller sykepleiefaglig kompetanse til stede.

Institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern med døgnopphold av en viss varighet skal i tillegg

- a) ha tilgang på kvalifisert personell for å kunne gi et godt tilbud om miljø- og fritidsaktiviteter
- b) ha tilgang på kvalifisert personell for å sikre tilbud om nødvendig opplæring.

I psykisk helsevern for barn og ungdom skal legen være spesialist i barne- og ungdomspsykiatri og psykologen være spesialist i klinisk psykologi med fordypningsområde i klinisk barne- og ungdomspsykologi.

Institusjoner som har ansvar for tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern med døgnopphold skal ha nok personell og faglig kompetanse til i størst mulig grad å kunne forhindre bruk av tvang. Dersom tvang likevel benyttes, skal institusjonen ha tilstrekkelig personell til at tvangen blir forsvarlig.

§ 5. Faglig ansvarlig

Den enkelte institusjon skal sørge for en forsvarlig organisering av vedtakskompetent personell og utpeke en eller flere faglig ansvarlige. Faglig ansvarlig for vedtak etter forskriften skal ha tilfredsstillende kunnskaper i helse- og omsorgslovgivningen, med særlig vekt på psykisk helsevernloven.

Lege som skal være faglig ansvarlig etter psykisk helsevernloven § 1–4, skal være spesialist i psykiatri eller barne- og ungdomspsykiatri.

Psykolog som skal være faglig ansvarlig etter psykisk helsevernloven § 1–4, skal være spesialist i klinisk psykologi med fordypningsområde i klinisk voksenpsykologi eller barne- og ungdomspsykologi. Psykologen skal ha minst 2 års relevant praksis fra institusjon eller avdeling som er godkjent for å ha ansvar for tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern. Nedre grense for godkjenning av et arbeidsforhold er 6 måneder. Praksisen skal dokumenteres.

Psykolog kan ikke ha det faglige ansvaret for vedtak etter psykisk helsevernloven § 4–4 andre ledd bokstav a og § 4–8 andre ledd bokstav c om bruk av legemidler.

Helsedirektoratet kan dispensere fra andre og tredje ledd når særlige hensyn tilsier det. Helsedirektoratet kan delegere myndigheten til Fylkesmannen.

§ 6. Veiledningsplikt

Den som treffer vedtak etter psykisk helsevernloven plikter å sørge for at pasienten og hans eller hennes nærmeste pårørende får nødvendig informasjon om sine rettigheter, herunder rettigheter etter psykisk helsevernloven, pasientrettighetsloven, forvaltningsloven og denne forskriften. Veiledningsplikten gjelder tilsvarende overfor offentlige myndigheter der disse har rettigheter etter psykisk helsevernloven.

Kapittel 2. Etablering og opphør av tvungent psykisk helsevern m.m.

§ 7. Begjæring om tvungen legeundersøkelse, tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern

Offentlig myndighet som etter psykisk helsevernloven § 3–6 kan begjære tvungen legeundersøkelse, tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern, er

- a) kommunelegen eller dennes stedfortreder
- b) den kommunale helse- og omsorgstjenesten
- c) sosialtjenesten der den på forhånd har hatt kontakt med pasienten
- d) politiet dersom pasienten allerede er i politiets varetekt, eller det dreier seg om å avverge vesentlig fare for pasientens eller andres liv eller helse, eller når politiets bistand er nødvendig for å få han eller henne under tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern
- e) ansvarlig fengselsmyndighet når pasienten er innsatt i anstalt under kriminalomsorgen.

Den som fremsetter begjæringen skal ha kjennskap til saken og pasientens situasjon.

Begjæring om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern skal

- a) være skriftlig, datert og adressert til institusjonen
- b) inneholde pasientens navn, fødselsdato og adresse
- c) angi hvem som har fremsatt begjæringen og hvilket forhold vedkommende har til pasienten
- d) mottas av institusjonen senest samtidig med pasienten.

§ 8. Uttalelse etter legeundersøkelse

Legens skriftlige uttalelse etter psykisk helsevernloven § 3–1 skal gi opplysninger om

- a) hvem som har begjært legeundersøkelsen
- b) tidspunkt og sted for undersøkelsen
- c) pasientens syn på tilbud om psykisk helsevern
- d) relevante pasientopplysninger som legen har mottatt fra andre
- e) de observasjoner av medisinsk eller annen art som er gjort, herunder om det antas å foreligge en alvorlig sinnslidelse
- f) hvilket grunnlag som anses å være til stede for å etablere tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern, jf. psykisk helsevernloven § 3–2 og § 3–3.

Opplysninger fra legeundersøkelsen skal legges ved i lukket konvolutt, eller sendes direkte fra den lege som har foretatt undersøkelsen.

§ 9. Tvungen legeundersøkelse. Delegering.

Det skal fremgå av kommunelegens vedtak om tvungen legeundersøkelse etter psykisk helsevernloven § 3–1 andre ledd hvem som har fremsatt begjæring om undersøkelsen og hvem som har gitt uttalelse i saken.

Kommunelegen kan, i sitt fravær, delegere sin myndighet til å treffe vedtak om tvungen legeundersøkelse til kommunalt ansatt lege eller klinisk psykolog. Delegering kan også skje til lege eller klinisk psykolog som den aktuelle kommune har avtale med.

Selve undersøkelsen bør gjennomføres av en annen lege enn den som fattet vedtaket.

§ 10. Tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern. Underretning

Den faglig ansvarlige for vedtak skal påse at skriftlig uttalelse fra lege foreligger, jf. § 8. Legeuttalelsen skal ikke være eldre enn 10 dager. Ved øyeblikkelig hjelp kan pasienten mottas på grunnlag av muntlig uttalelse fra lege. En skriftlig uttalelse skal likevel foreligge innen 24 timer etter pasientens ankomst til institusjonen.

Vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern skal treffes snarest og senest innen 24 timer etter pasientens ankomst til institusjonen.

Den underretning om vedtaket som skal gis etter reglene i forvaltningsloven § 27, skal gis både til pasienten og hans eller hennes nærmeste pårørende. Dersom offentlig myndighet har fremsatt begjæring etter § 17, skal også denne underrettes om vedtaket. I tillegg til veiledningen som skal gis etter reglene i forvaltningsloven § 17 tredje og

fjerde ledd, skal underretningen om vedtaket opplyse om pasientens rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig etter psykisk helsevernloven § 1–7.

Gjenpart av vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern og de dokumenter vedtaket bygger på, skal sendes kontrollkommisjonen.

§ 11. *Tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon*

Den faglig ansvarlige skal vurdere om pasienten behøver døgnkontinuerlig omsorg og behandling, eller om det er bedre for pasienten å bo i egen bolig eller har opphold i annen institusjon, for eksempel i den kommunale helse- og omsorgstjenesten eller spesialisthelsetjenesten, under gjennomføringen av tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern. I vurderingen skal det legges vekt på om det kan etableres et samarbeid med det lokale behandlingsapparatet som gjør det forsvarlig at pasienten ikke har opphold i godkjent institusjon. Det skal legges særlig vekt på pasientens eget ønske. Det skal også tas hensyn til pasientens sykdom, bo- og familiesituasjon, sosiale situasjon og individuelle behov samt pasientens pårørende og deres situasjon.

I tillegg til vurderingen etter første ledd, må pasienten enten

- a) ha en kjent sykdomshistorie og det på bakgrunn av pasientens symptomer og tidligere kunnskap om pasientens sykdomsforløp, er utvilsomt hvilken behandling pasienten trenger, eller
- b) ha vært observert i institusjon med døgnopphold og observasjonen har klargjort pasientens diagnose og hva slags behandlingsopplegg som må anses nødvendig.

Tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon kan ikke omfatte tvangstiltak på pasientens bopel.

Tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon kan ikke etableres eller gjennomføres dersom pasienten er bostedsløs.

§ 12. *Vedtak om overføringer, jf. psykisk helsevernloven § 4–10 og § 5–4*

Ved overføring til annen døgninstitusjon eller annen form for tvungent psykisk helsevern i eller under ansvar av institusjon som nevnt i psykisk helsevernloven § 3–5, skal det treffes særskilt vedtak. Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om en overføring omfattes av bestemmelsen her.

Den underretning om vedtaket som skal gis etter reglene i forvaltningsloven § 27, skal straks gis både til pasienten, hans eller hennes nærmeste pårørende og påtalemyndigheten. I tillegg til veiledningen som skal gis etter reglene i forvaltningsloven § 17 tredje og fjerde ledd, skal underretningen om vedtaket opplyse om pasientens rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig etter psykisk helsevernloven § 1–7.

§ 13. *Kontrollundersøkelser*

Undersøkelse etter psykisk helsevernloven § 4–9 skal gjennomføres av den faglig ansvarlige. Undersøkelsen skal omfatte en redegjørelse for pasientens individuelle plan. Dersom det ikke er utarbeidet individuell plan for pasienten, skal årsaken til dette oppgis.

Resultatet av kontrollundersøkelsen skal inntas i pasientens journal og sendes kontrollkommisjonen i kopi.

§ 14. *Begjæring om forlengelse av tvungent psykisk helsevern*

Begjæring om samtykke til forlengelse av tvungent psykisk helsevern skal være mottatt av kontrollkommisjonen senest 4 uker før det tvungne vernet opphører, jf. psykisk helsevernloven § 3–8 tredje ledd.

Kapittel 3. Skjerming, undersøkelse og behandling uten eget samtykke og tvangsmidler

I. Innledende bestemmelse

§ 15. *Vern om personlig integritet. Pasientens rett til medvirkning*

Restriksjoner og tvang skal ikke være mer omfattende eller inngripende enn det som er strengt nødvendig for å ivareta de hensyn som ligger til grunn for tiltaket. Tiltaket kan bare iverksettes dersom det gir en så gunstig virkning at den klart oppveier ulempene med tiltaket, jf. psykisk helsevernloven § 4–2.

Før det iverksettes tiltak etter dette kapitlet, skal pasienten gis så stor innflytelse som mulig. Pasienten har rett til å medvirke ved valg mellom ulike tilgjengelige og forsvarlige behandlingsmetoder, jf. pasientrettighetsloven § 3–1. Forsøk på å etablere frivillig samarbeid med pasienten skal fortsette også etter at tiltaket er iverksatt.

II. Skjerming

§ 16. *Vilkår for skjerming*

Skjerming skal være begrunnet i behandlingsmessige hensyn eller i hensyn til andre pasienter, jf. psykisk helsevernloven § 4–3. Behandlingsmessige hensyn vil blant annet kunne foreligge dersom det er nødvendig å begrense pasientens sanseinntrykk, eller i situasjoner der pasienten utviser tiltagende uro eller angst og skjerming vurderes å kunne motvirke forverring av pasientens tilstand. Det er ikke tilstrekkelig at pasienten lider av en uro som må anses vanlig ved etablering av tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern.

Hensynet til andre pasienter kan danne grunnlag for skjerming når pasientens oppførsel er svært forstyrrende, plagsom eller uheldig for andre pasienter. Det kreves ikke at pasienten utgjør en fare for andre pasienter.

Ved skjerming av hensyn til pasienten selv, må det vurderes om tiltaket vil ha en gunstig behandlingseffekt. Ved skjerming av hensyn til andre, må medpasientenes behov vurderes opp mot de uheldige konsekvenser skjerming kan få for pasienten.

§ 17. Vedtak om skjerming som opprettholdes utover 12 timer

Ved vurderingen av om skjermingen innebærer en betydelig endring av pasientens omgivelser eller bevegelsesfrihet, jf. psykisk helsevernloven § 4–3 andre ledd punktum, må det foretas en sammenligning av pasientens situasjon under skjerming og uten slikt tiltak. Sentrale momenter i vurderingen vil være hvilke restriksjoner pasienten blir underlagt, for eksempel om det settes strenge begrensinger for tilgang til bestemte ting eller utgangsmuligheter, og hvordan lokalet som skjermingen gjennomføres i, er innredet.

§ 18. Gjennomføring av skjerming

Skjerming kan innebære at pasienten henvises til opphold på sitt eget rom eller i lokaler som er atskilt fra fellesareal og pasientrom i avdelingen (skjermet enhet). Det er ikke adgang til å låse eller på annen måte stenge døren til rommet der pasienten befinner seg. Pasienten kan fysisk ledes dit skjermingen skal gjennomføres.

Pasienten kan holdes tilbake dersom han eller hun forsøker å forlate stedet der skjermingen blir gjennomført. En pasient som er under frivillig psykisk helsevern, kan ikke holdes tilbake eller på annen måte forhindres i å forlate institusjonen dersom han eller hun ønsker dette. Pasienten skal informeres om sin rett til å skrive seg ut fra institusjonen.

Helsepersonell skal være til stede i den utstrekning det er nødvendig. Dersom pasienten gir uttrykk for å ville være alene, skal helsepersonellet forlate rommet dersom tilstedeværelse ikke vurderes som nødvendig.

Innskrenkninger i pasientens forbindelse med omverdenen forutsetter at det treffes eget vedtak om dette, jf. psykisk helsevernloven § 4–5.

III. Undersøkelse og behandling uten eget samtykke

§ 19. Vurdering av alternative tiltak

Før vedtak kan treffes etter psykisk helsevernloven § 4–4, skal det alltid vurderes om det kan tilbys andre frivillige tiltak som alternativ til behandling uten eget samtykke.

§ 20. Nærmere om undersøkelsen

Før det treffes vedtak om behandling med legemidler uten eget samtykke, skal den faglig ansvarlige for vedtaket personlig ha undersøkt pasienten i løpet av de siste 48 timer. Den totale undersøkelsestiden kan ikke settes til mindre enn 3 døgn, med mindre pasienten ved utsettelse vil lide alvorlig helseskade eller gjennom tidligere behandlingsopphold er godt kjent av institusjonen som vedtar behandlingen.

Før det treffes vedtak om ernæringstilførsel uten eget samtykke, skal pasienten undersøkes av lege. Legeundersøkelsen må foretas i direkte tilknytning til at vedtaket skal fattes.

Institusjonen skal gjennom hele undersøkelsesperioden søke å få pasientens tillit slik at behandling kan gjennomføres med pasientens samtykke.

Undersøkelsen skal alltid skje ved observasjon i godkjent institusjon, med mindre det av hensyn til forsvarlig helsehjelp bør skje i annen institusjon, jf. psykisk helsevernloven § 3–5 andre ledd. Ved vedtak om behandling med legemidler uten eget samtykke skal undersøkelsen skje ved døgnopphold, med mindre den ansvarlige institusjon har inngående kjennskap til og erfaring med pasienten og pasientens situasjon og til pasientens tidligere erfaringer med tilsvarende eller liknende medikasjon og virkningen av denne på pasienten.

§ 21. Vedtak om behandling uten eget samtykke

Når behandling uten eget samtykke omfatter flere behandlingsformer, kan det treffes et helhetlig vedtak som inneholder de behandlingselementer som er aktuelle for den enkelte pasient. Behandling med legemidler skal likevel alltid vedtas særskilt.

Vedtaket skal angi planlagt begynnelse og varighet av behandlingen. Den planlagte varigheten kan maksimalt settes til 3 uker. Ved vedtak om behandling med legemidler kan varigheten maksimalt settes til 3 måneder. Av vedtaket skal det også fremgå at kravene til tilstrekkelig undersøkelse etter § 20 er oppfylt.

Behandlingen kan tidligst iverksettes 48 timer etter at pasienten er underrettet om vedtaket. Unntak fra dette kan bare skje hvis den faglig ansvarlige for vedtaket av tungtveiende behandlingmessige grunner finner at behandlingen ikke kan utsettes.

Begrunnelsen for slik umiddelbar iverksettelse skal fremgå av vedtaket.

§ 22. Gjennomføring av behandling med legemidler

Behandling ved injeksjon skal bare gis når det ikke er mulig å få pasienten til å ta legemiddel gjennom munnen. Depotinjeksjoner skal ikke gis ved behandling av akutte sinnslidelser.

Under forutsetning av faglig forsvarlig tilsyn og veiledning, kan den praktiske gjennomføringen av behandling med legemidler etter avtale med den ansvarlige institusjon som har truffet vedtaket, overlates til helsepersonell utenfor det psykiske helsevernet. Dette kan bare skje hvis pasienten ønsker det.

Pasienten skal ikke tilføres legemidler uten å bli informert, jf. pasientrettighetsloven § 3–2. Herunder skal det opplyses om den faktiske dosering og mulige bivirkninger. Informasjon kan unnlates overfor pasienter som på grunn av langt fremskreden sløvheter ikke er i stand til å forstå omstendighetene knyttet til bruken av legemidlene.

§ 23. Gjennomføring av behandling med ernæringstilførsel

Dersom det er nødvendig av hensyn til forsvarlig helsehjelp, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–2, kan ernæringstilførsel gis ved midlertidig døgnopphold i institusjon som ikke er godkjent for bruk av tvang. I slike tilfeller er den godkjente institusjonen ansvarlig for det tvungne vernet.

Pasienten skal ikke tilføres ernæring uten å bli informert, jf. pasientrettighetsloven § 3–2. Herunder skal det opplyses om den faktiske dosering. Informasjon til pasienten kan unnlates dersom det er påtrengende nødvendig for å hindre fare for liv eller alvorlig helseskade for pasienten, jf. pasientrettighetsloven § 3–2 tredje ledd.

IV. Tvangsmidler**§ 24. Hvilke institusjoner som kan anvende tvangsmidler**

Tvangsmidler som nevnt i psykisk helsevernloven § 4–8, kan bare anvendes i institusjon som er godkjent for å ha ansvar for pasienter under tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern med døgnopphold.

I akutte situasjoner kan likevel tvangsmidler anvendes overfor pasienter som er under psykisk helsevern i andre institusjoner enn de som er nevnt i første ledd. Det skal i slike situasjoner straks vurderes om pasienten bør ha opphold i godkjent institusjon. Viser det seg nødvendig å bruke tvangsmidler gjentatte ganger, skal den som har ansvaret for vernet snarest mulig søke om overføring eller innleggelse av pasienten ved en institusjon der tilstanden kan vurderes og behandles mer effektivt og om mulig uten tvangsmidler.

§ 25. Avgjørelse om bruk av tvangsmidler

Det er ikke tillatt å bruke tvangsmidler i behandlingsøyemed.

Dersom en akutt nødsituasjon gjør at umiddelbar kontakt med den faglig ansvarlige ikke er mulig, kan ansvarshavende ved avdelingen fatte vedtak om bruk av mekaniske tvangsmidler, isolering eller kortvarig fastholding. I slike tilfeller skal den faglig ansvarlige så snart som mulig underrettes. Dersom situasjonen gjør fortsatt bruk av tvangsmidler nødvendig, skal den faglig ansvarlige ta standpunkt til om bruken av tvangsmidler skal opprettholdes.

§ 26. Gjennomføring av bruk av tvangsmidler

Bruken av tvangsmidler skal gjøres så kortvarig som mulig og gjennomføres på en mest mulig skånsom og omsorgsfull måte. Isolering skal maksimalt benyttes inntil to timer av gangen. Ved sammenhengende bruk av mekaniske tvangsmidler ut over åtte timer, skal det så langt det er mulig ut fra pasientens tilstand og forholdene for øvrig, sørges for at pasienten gis friere forpleining i kortere eller lengre tid. Kan dette ikke gjøres, skal årsaken til dette nedtegnes.

Pasienten skal ha kontinuerlig tilsyn. Ved fastspenning i seng eller stol skal personellet oppholde seg i samme rom som pasienten, med mindre pasienten ønsker å være alene og dette er faglig forsvarlig.

Bruken av tvangsmidler skal vurderes fortløpende, og straks avbrytes dersom den viser seg ikke å ha de forutsatte virkninger eller har uforutsette negative konsekvenser.

V. Generelle bestemmelser**§ 27. Vedtakskompetanse. Underretning m.m.**

Vedtak etter dette kapittelet treffes av den faglig ansvarlige, med mindre annet er særskilt bestemt, jf. § 23 andre ledd. For vedtak om behandling med legemidler uten eget samtykke, jf. psykisk helsevernloven § 4–4 andre ledd bokstav a, og vedtak om enkeltstående bruk av korttidsvirkende legemidler i beroligende eller bedøvende hensikt, jf. psykisk helsevernloven § 4–8 annet ledd bokstav c, kreves det at den faglig ansvarlige er lege med spesialistutdanning som nevnt i denne forskriften § 5 andre ledd.

Den underretning om vedtaket som skal gis etter reglene i forvaltningsloven § 27, skal gis både til pasienten og hans eller hennes nærmeste pårørende, med mindre pasienten motsetter seg dette. I tillegg til veiledningen som skal gis etter reglene i forvaltningsloven § 17 tredje og fjerde ledd, skal underretningen om vedtaket opplyse om pasientens rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig etter psykisk helsevernloven § 1–7.

Det må fortløpende vurderes om vedtaket skal opprettholdes. I vurderingen skal det tas hensyn til pasientens syn på saken og eventuelle negative konsekvenser tiltaket kan ha for han eller henne. Dersom det foretas vesentlige endringer i innholdet i behandlingsopplegget, skal det treffes nytt vedtak.

§ 28. Klage

Klage på vedtak etter dette kapittelet kan fremsettes skriftlig eller muntlig for den faglig ansvarlige for vedtaket eller annet helsepersonell, eller direkte til Fylkesmannen eller kontrollkommisjonen. Muntlig klage skrives ned av den som mottar den. Dersom det etter forholdene er grunn til det, kan den som tar imot en muntlig klage be om at pasienten gir skriftlig uttrykk for at han eller hun vil klage. Helsepersonellet skal bistå med nedtegning av klage og straks oversende klagen til Fylkesmannen eller kontrollkommisjonen.

Klageinstansen skal behandle klagen selv om tiltaket har opphørt, med mindre klageren skriftlig har gitt uttrykk for at klagen trekkes tilbake.

Klage har ikke oppsettende virkning. Klage på vedtak om behandling med legemidler som blir inngitt innen 48 timer etter at pasienten har fått underretning om vedtaket, har likevel oppsettende virkning inntil klagesaken er avgjort. Dette gjelder likevel ikke hvis pasienten ved utsettelse vil lide alvorlig helseskade.

§ 29. Klagebehandling

Kontrollkomisjonens behandling av klage reguleres i kapittel 7.

For Fylkesmannens behandling av klage gjelder reglene i forvaltningsloven med de tilføyelser som følger av neste ledd.

Fylkesmannen skal treffe avgjørelser uten ugrunnet opphold. Dersom det anses påkrevet, skal det engasjeres sakkyndig hjelp. Det skal tas personlig kontakt med pasienten, med mindre dette er åpenbart unødvendig. Dersom klagen tas til følge, skal det treffes vedtak om øyeblikkelig opphør av eventuell iverksatt behandling. Underretning om avgjørelsen skal sendes til klageren med gjenpart til den faglig ansvarlige for vedtaket.

§ 30. Registrering av vedtak om skjerming, behandling uten eget samtykke og bruk av tvangsmidler

Opplysninger om vedtak om skjerming, behandling uten eget samtykke og bruk av tvangsmidler, skal føres inn i protokoller godkjent av Helsedirektoratet. Ved legemiddelbehandling skal det gis en nøyaktig oppregning over den medisinerings som er foretatt.

Fylkesmannen og kontrollkomisjonen skal på forespørsel forelegges protokollene.

Bruk av skjerming eller tvangsmidler over lengre tid skal uoppfordret meldes til kontrollkomisjonen.

I tilfeller som nevnt i § 24 andre ledd, skal tvangsmiddelets art, begrunnelse for bruken, tidspunktet for iverksettelse og opphør samt navn på den som har truffet vedtaket, nedtegnes. Melding om tvangsmiddelbruken skal snarest sendes til kontrollkomisjonen.

Kapittel 5. Gjennomføring av tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon**§ 31. Kontaktperson**

Pasienter som er under tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon, skal ha en kontaktperson blant institusjonens behandlingspersonell på dagtid. Institusjonen må påse at pasienten og hans eller hennes pårørende vet hvem de kan kontakte utenom institusjonens åpningstid.

§ 32. Samarbeid med den kommunale helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten

Den ansvarlige institusjon skal etablere et samarbeid med den kommunale helse- og omsorgstjenesten og sosialtjenesten om å lage et opplegg for vernet for pasienter som er under tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon. Et slikt samarbeid skal nedfelles i pasientens individuelle plan.

§ 33. Samarbeid med pasientens pårørende

Under forutsetning av at pasienten ikke motsetter seg det, skal den ansvarlige institusjon søke å etablere et samarbeid med pasientens pårørende.

§ 34. Henting

Dersom pasienten ikke møter til undersøkelse eller behandling, kan institusjonens personell om nødvendig hente vedkommende. Henting skal skje på en mest mulig skånsom måte for pasienten. Henting kan eventuelt skje med bistand fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten eller sosialtjenesten. Dersom det er behov for bruk av fysisk makt, skal det benyttes bistand fra politiet.

Dersom pasienten etter en henting likevel ikke møter til undersøkelse eller behandling, skal det på nytt vurderes om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern i form av døgnopphold er det beste for pasienten.

Kapittel 6. Pasienter i privat forpleining**§ 35. Virkeområde**

Dette kapittelet omfatter forpleining av pasienter i privat forpleining i det psykiske helsevernet i henhold til forpleiningskontrakter inngått før 1. januar 2001.

§ 36. Krav til privat forpleining

Pasient i privat forpleining skal tilbys

- a) nødvendig pleie og omsorg,
- b) undersøkelse og behandling i samsvar med pasientens behov,
- c) enerom av tilfredsstillende størrelse med tilgang til stue, kjøkken, bad og toalett,
- d) et tilrettelagt aktivitetstilbud.

§ 37. Forpleiningskontrakt

Ved privat forpleining skal det foreligge en forpleiningskontrakt mellom det regionale helseforetaket og forpleieren. Fylkesmannen, kontrollkomisjonen og kommunelegen i den kommunen der forpleiningsstedet ligger skal ha gjenpart av kontrakten.

Det regionale helseforetaket kan heve kontrakten med øyeblikkelig virkning dersom forpleieren åpenbart setter seg ut over bestemmelser i kontrakten eller denne forskriften. For øvrig kan begge parter si opp kontrakten med én måneds varsel.

Dersom pasientens tilstand forverres vesentlig og ikke lenger er i samsvar med

forutsetningene for forpleiningsforholdet, kan forpleieren kreve pasienten snarest mulig overført til annen omsorg. Kravet fremsettes overfor vedkommende regionale helseforetak.

§ 38. Forpleierens plikter

Forpleieren skal holde øye med pasientens allmenntilstand, og plikter å varsle den kommunale helse- og omsorgstjenesten ved behov for legetilsyn eller sykepleie for somatisk sykdom.

Forpleieren skal føre tilsyn med pasientens personlige eiendeler.

Helsedirektoratet kan gi nærmere retningslinjer for forpleierens regnskap over pasientens personlige andel av folketrygdens ytelser.

Pasienten må ikke settes til arbeid som medfører risiko for at han eller hun kan komme til skade. Pasienten skal ha godtgjørelse for produktivt arbeid.

Dersom pasienten blir borte fra forpleiningsstedet, skal forpleieren straks varsle den institusjon eller lege som har ansvaret for pasienten. Dersom pasienten ikke kommer til rette innen rimelig tid, skal hans eller hennes verdisaker og effekter oversendes institusjonen eller den institusjonen bestemmer.

Ved pasientens død skal forpleieren straks melde fra til den institusjon eller lege som har ansvaret for pasienten som sender melding til det regionale helseforetaket. Forpleieren melder fra til tingretten eller lensmannen i lensmannsdistrikt. Forpleieren plikter å ta vare på pasientens eiendeler til boet er registrert og tingretten har truffet avgjørelse om disponeringen.

§ 39. Taushetsplikt

Forpleieren, hans eller hennes husstand og andre personer i forpleierens tjeneste har taushetsplikt i henhold til helsepersonelloven kapittel 5.

§ 40. Forbud mot restriktive tiltak

Bruk av tvangsmidler eller andre restriktive tiltak er ikke tillatt.

Forpleieren skal straks varsle den institusjon eller lege som har ansvaret for pasienten dersom det oppstår vansker i tilknytning til oppholdet eller betydelige forandringer i pasientens tilstand.

§ 41. Faglig oppfølging

Pasienter i privat forpleining og forpleiningsstedet skal være under nærmere faglig oppfølging av den institusjon som det regionale helseforetaket peker ut. Personell fra institusjonen skal besøke forpleiningsstedet så ofte det er nødvendig for å sørge for at pasienten får tilfredsstillende behandling, omsorg og pleie, og for å påse at forpleiningsstedet oppfyller kravet til forsvarlig tjeneste. Rapport fra hvert besøk med vurdering av pasienten og forpleiningsstedet nedtegnes i pasientens journal.

Institusjonen skal gi forpleiningsstedet nødvendig opplæring og veiledning slik at kravet til forsvarlig tjeneste kan oppfylles.

For pasienter som per 1. januar 2001 står under tilsyn av offentlig lege, gjelder første og andre ledd tilsvarende for hans eller hennes leges oppfølging av pasienten frem til oppfølgingsansvaret er overført til en institusjon under det psykiske helsevernet.

§ 42. Innberetninger

Oversikt over pasienter i privat forpleining skal inngå i institusjonens statistikk.

Institusjonen eller den lege som har ansvaret for pasienten, skal hvert år sende

Fylkesmannen en oversikt over pasienter under privat forpleining og redegjøre for pasientenes tilstand, behandling og forpleining.

Kapittel 7. Kontrollkommisjonens virksomhet**I. Generelle bestemmelser****§ 43. Kontrollkommisjonens ansvarsområde**

Helsedirektoratet fastsetter ansvarsområdet til den enkelte kontrollkommisjon.

§ 44. Taushetsplikt

Kontrollkommisjonens medlemmer har taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 til § 13e. Taushetsplikten gjelder også pasientens fødselssted, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted.

Brudd på taushetsplikten straffes etter straffeloven § 121.

§ 45. Møter

Kontrollkommisjonens leder skal beramme tid og sted for møter. Et medlem som ikke kan møte, skal straks melde dette til kontrollkommisjonens leder, som innkaller varamedlemmet.

Møtene skal holdes for lukkede dører. Kontrollkommisjonen kan likevel gi adgang for andre enn dem som er berørt av saken, dersom særlige grunner taler for det.

§ 46. Protokoll

Kontrollkommisjonen skal føre protokoll over sin virksomhet.

Protokollen skal blant annet inneholde opplysninger om tid og sted for kontrollkommisjonens møter, kontrollkommisjonens sammensetning og hvilke saker som er behandlet. Dersom det er behandlet klagesak, skal det

fremgå hvem som er varslet, hvem av de varslede som har møtt og avgitt forklaring eller uttalelse, og hvilke dokumenter som har vært fremlagt.

Avgjørelser som treffes i kontrollkomisjonens møter skal protokolleres. I protokollen skal det også redegjøres for kontrollkomisjonens kontroll med pasienters opphold ved institusjonen.

§ 47. Rapportering

Kontrollkomisjonen skal innen 1. april hvert år gi Helsedirektoratet en rapport med oversikt over foregående års møte- og tilsynsvirksomhet og de saker som er behandlet.

Helsedirektoratet utferdiger nærmere retningslinjer om hva rapporten skal inneholde.

§ 48. Kontrollkomisjonens tilgang på opplysninger

På forespørsel fra kontrollkomisjonen, skal helsepersonell gi opplysninger og fremlegge dokumenter som kontrollkomisjonen vurderer som nødvendig for utøvelsen av sin virksomhet, herunder

- a) dokumenter utarbeidet i forbindelse med vedtak om tvungen observasjon og tvungent psykisk helsevern
- b) oppgave over pasienter som er overført til opphold i eller til andre tiltak under ansvar av institusjon som nevnt i psykisk helsevernloven § 3–5, jf. loven § 4–10 og § 5–4
- c) pasientjournal
- d) individuell plan, jf. psykisk helsevernloven § 4–1
- e) protokoll for bruk av skjerming, jf. psykisk helsevernloven § 4–3
- f) protokoll for behandling uten eget samtykke, jf. psykisk helsevernloven § 4–4
- g) protokoll for bruk av tvangsmidler, jf. psykisk helsevernloven § 4–8.

§ 49. Meddelelser til pasienten

Meddelelser til pasienten skal skje i lukket brev til han eller henne personlig.

Meddelelsen kan sendes ved bruk av elektronisk kommunikasjon såfremt pasienten samtykker til det, og det er benyttet en betryggende metode for å sikre konfidensialitet.

§ 50. Kontroll med pasienter i privat forpleining

Kontrollkomisjonen skal treffe de avgjørelser og føre den kontroll med pasienter i privat forpleining som følger av psykisk helsevernloven og denne forskriften.

Kontrollkomisjonens besøk skal vanligvis være uanmeldt, og bør skje til ulike tider på dagen. Finner kontrollkomisjonen at behandling og forpleining ikke er tilfredsstillende, eller at pasientens tilstand krever forandring i forpleiningen, skal det meldes fra til den institusjon eller lege som har ansvaret for pasienten, som straks skal ta de nødvendige skritt for å rette på forholdet eller få pasienten overført til institusjonen eller annet egnet sted. Underretning skal samtidig sendes Fylkesmannen.

II. Saksbehandlingsregler i klagesaker

§ 51. Virkeområde

Dette avsnittet gjelder for alle klagesaker. Ved behandling av klage i sak om tvungen observasjon, etablering, opprettholdelse eller opphør av tvungent psykisk helsevern, samt sak om overføring, kommer også bestemmelsene i psykisk helsevernloven § 6–4 til anvendelse.

§ 52. Redegjørelse fra den faglig ansvarlige for vedtak

Kontrollkomisjonen kan be om at den faglig ansvarlige for vedtak gir en skriftlig redegjørelse innen en frist fastsatt av kontrollkomisjonen. I klagesaker etter psykisk helsevernloven kapittel 3 og klage på overføringsvedtak etter § 4–10 og § 5–4, skal den faglig ansvarlige på eget initiativ gi skriftlig redegjørelse.

Redegjørelsen skal inneholde opplysninger om den avgjørelse som er påklaget, herunder den faglig ansvarliges vurdering av lovens vilkår. Det skal også redegjøres for de opplysninger som den faglig ansvarlige har bygget sin avgjørelse på.

Når redegjørelsen er kommet inn til kontrollkomisjonen, skal den snarest gjøres kjent for pasienten og den som eventuelt handler på pasientens vegne.

§ 53. Informasjon til pasienten

Kontrollkomisjonen skal underrette pasienten eller den som handler på hans eller hennes vegne om

- a) navnet på kontrollkomisjonens medlemmer
- b) at pasienten og/eller den som handler på hans eller hennes vegne, har rett til å være til stede, jf. § 56
- c) tidspunktet for berømmelse og at pasienten har anledning til å uttale seg før kontrollkomisjonen avgjør saken
- d) at pasienten eller den som handler på hans eller hennes vegne, må gi beskjed snarest mulig dersom det vil anføres at noen av kontrollkomisjonens medlemmer er inhabile.

§ 54. Sakens opplysning

Kontrollkomisjonens leder skal påse at saken blir så godt opplyst som mulig.

Skal vitner eller sakkyndige forklare seg for kontrollkomisjonen, sørger lederen for at de blir innkalt. Begjæring fra pasienten eller den som handler på hans eller hennes vegne, om å få innhentet opplysninger eller avhørt vitner, kan avvises av kontrollkomisjonen dersom opplysningene synes å være uten betydning for saken.

Kontrollkomisjonens avgjørelse skal begrunnes.

Forklaringer som avgis til lederen alene skal skrives ned. For øvrig avgjør kontrollkommisjonen i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning protokollering av forklaringer skal finne sted.

I saker etter psykisk helsevernloven § 6–4 skal det holdes møter. Forvaltningsloven § 17 gjelder tilsvarende.

§ 55. Kontrollkomisjonens vedtak

Når kontrollkomisjonens leder finner at saken er tilstrekkelig forberedt, tas saken opp til avgjørelse.

Vedtaket treffes av fulltallig kommisjon. Før vedtak treffes, holder kontrollkommisjonen rådslagning og stemmegivning. Når stemmene står likt, gjør lederens stemme utslaget.

Vedtaket skal inneholde

- a) opplysning om kontrollkomisjonens sammensetning samt tid og sted for det avsluttende møtet
- b) en kort fremstilling av hva saken gjelder, avgjørelsesgrunnene og slutningen
- c) de faktiske forhold som har vært avgjørende for vedtaket samt de hensyn som er lagt vekt på ved en eventuell skjønnsutøvelse
- d) opplysning om vedtaket er enstemmig
- e) grunner for de forskjellige standpunkter dersom vedtaket ikke er enstemmig.

Kontrollkommisjonen skal om mulig treffe sitt vedtak innen 2 uker etter at saken ble brakt inn for den. Dersom fristen ikke kan overholdes, skal grunnen til dette fremgå av vedtaket.

Vedtaket skal underskrives av kontrollkomisjonens medlemmer eller av kontrollkomisjonens leder etter fullmakt. Dersom det foreligger slik fullmakt, skal det fremgå av vedtaket.

Kopi av vedtaket skal snarest mulig sendes pasienten, den som handler på pasientens vegne og den faglig ansvarlige for vedtaket. Dersom klageren er en annen enn pasienten eller den som handler på hans eller hennes vegne, skal også denne underrettes om vedtaket.

§ 56. Pasientens rett til å være til stede

Pasienten og den som handler på hans eller hennes vegne, har rett til å være til stede i møter der det skal optas forklaringer eller gis muntlige redegjørelser til bruk i saken.

Dersom sterke grunner taler for det, kan kontrollkommisjonen bestemme at pasienten skal forlate møtet. Når pasienten kommer tilbake til møtelokalet skal han eller hun gjøres kjent med det som er opplyst under hans eller hennes fravær. Informasjon kan unnlates dersom det er påtrengende nødvendig for å hindre fare for liv eller alvorlig helseskade for pasienten selv. Informasjon kan også unnlates dersom det er klart utilrådelig av hensyn til personer som står pasienten nær, jf. pasientrettighetsloven § 3–2.

III. Etterprøving av vedtak uten klage

§ 57. Dokumentkontroll

Når noen er undergitt tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern, skal kontrollkommisjonen snarest mulig forvise seg om at riktig fremgangsmåte er fulgt og at vedtaket bygger på en vurdering av vilkårene i psykisk helsevernloven § 3–2 eller § 3–3, jf. loven § 3–8 første ledd.

Dersom kontrollkommisjonen på bakgrunn av de fremlagte dokumenter finner at vedtaket lider av alvorlige formelle eller materielle feil, kan vedtaket kjennes ugyldig.

Resultatet av dokumentkontrollen skal protokolleres.

§ 58. Etterprøving etter 3 måneder

Dersom det ikke klages over etableringen av tvungent psykisk helsevern, skal likevel kontrollkommisjonen, når det er gått 3 måneder etter vedtaket, av eget tiltak vurdere om det er behov for tvungent vern, jf. psykisk helsevernloven § 3–8 andre ledd.

Kontrollkommisjonen skal vurdere om vilkårene for tvungent psykisk helsevern fremdeles er til stede. Hensiktsmessigheten av vernet skal særlig vurderes. Kontrollkommisjonen skal samtidig kontrollere at pasienten har fått individuell plan.

Kontrollkommisjonen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig, og kan prøve alle sider av saken. Pasienten har rett til å uttale seg, jf. psykisk helsevernloven § 3–9. Vedtaket treffes av fulltallig kommisjon.

Kopi av vedtaket sendes pasienten, den som handler på pasientens vegne og den faglig ansvarlige for vedtaket snarest mulig.

§ 59. Samtykke til forlengelse av tvungent psykisk helsevern

Dersom tvungent psykisk helsevern skal ha varighet utover 1 år, må kontrollkommisjonen samtykke til dette, jf. psykisk helsevernloven § 3–8 tredje ledd.

Saksbehandlingen ved forlengelse vil være tilsvarende den etterprøving som følger av § 58.

§ 60. Psykisk helsevern for barn under 16 år

Psykisk helsevern for barn under 16 år som ikke er enig i tiltaket, kan iverksettes selv om kontrollkommisjonen ikke har behandlet saken etter psykisk helsevernloven § 2–1 andre ledd og § 2–2 fjerde ledd.

Barnet kan når som helst be om at det psykiske helsevernet skal opphøre. Dersom det besluttes at vernet skal opprettholdes, kan spørsmålet bringes inn for kontrollkommisjonen til etterprøving. Kontrollkommisjonen skal snarest mulig ta saken til behandling.

IV. Kontroll med pasientens opphold ved institusjonen

§ 62. Besøk

Kontrollkommisjonen skal minst 1 gang per måned besøke institusjoner eller avdelinger som er godkjent for å ha ansvar for pasienter under tvungent psykisk helsevern med døgnopphold. I andre institusjoner og steder med privat forpleining skal besøk skje minst 4 ganger i året. Besøket kan skje ved ett eller flere av kontrollkommisjonens medlemmer. Noen av besøkene bør skje uanmeldt.

Helsedirektoratet kan gi dispensasjon fra første ledd.

§ 63. Om kontrollen

Kontrollkommisjonen skal føre kontroll med bruken av restriktive tiltak.

Kontrollkommisjonen skal under sine besøk gjennomgå protokollene om bruk av skjerming, behandling uten eget samtykke og tvangsmidler. Kontrollkommisjonen skal undersøke om det er husordensreglement ved institusjonen og påse at dette er i overensstemmelse med gjeldende lovgivning.

Kontrollkommisjonen skal under sine besøk gi pasientene anledning til å fremsette klager over vedtak etter psykisk helsevernloven, og ellers ta opp forhold av betydning for pasientens opphold ved institusjonen eller forpleiningsstedet. Pasienter som er innlagt i institusjonen uten eget samtykke etter siste besøk, skal få tilbud om samtale med kontrollkommisjonen. For øvrig kan kontrollkommisjonens medlemmer så vidt mulig bistå pasientene med råd og hjelp.

Kontrollkommisjonen skal varsle Fylkesmannen om alvorlige forhold ved institusjonen. Ellers kan kontrollkommisjonen ta forholdet opp med institusjonens ledelse eller den faglig ansvarlige for vedtak.

V. Godtgjøring m.m.

§ 64. Omfang

Godtgjøring gis for faktisk medgått tid til møteforberedelse, arbeid i møter, klagebehandling, tilsynsreiser m.m. Det skal være den samme godtgjøring for arbeid i og utenfor møter. Det gis godtgjøring for hver påbegynte halvtime. Godtgjøring for forberedende arbeid og reisefravær avrundes under ett oppover til nærmeste halvtime.

§ 65. Sats

Kontrollkommisjonens medlemmer får godtgjøring per time. Satsen beregnes i prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen fastsatt av Justisdepartementet etter forskrift 3. desember 1997 nr. 1441 om salær fra det offentlige til advokater m.v. § 2.

Det skal ikke utbetales feriegodtgjøring i tillegg til godtgjøringssatsene. Annet fravær som for eksempel sykdom, godtgjøres heller ikke.

Eventuelle vikarer under ferie- eller sykefravær for kommisjonens leder eller øvrige medlemmer gis godtgjøring tilsvarende for leder og øvrige medlemmer.

Godtgjøringssatsene reguleres uten særlig varsel i samsvar med de reguleringer som til enhver tid fastsettes av Justisdepartementet.

Leder og varaleder:

- a) jurist som er i dommerembete eller som er ansatt i annen stilling, godtgjøres per time med 75 prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen
- b) advokat som er selvstendig næringsdrivende godtgjøres per time med 100 prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen.

Lege og varamedlem for lege:

- a) lege i lønnet stilling godtgjøres per time med 75 prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen
- b) lege som er selvstendig næringsdrivende godtgjøres per time med 100 prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen.

Øvrige medlemmer:

- a) øvrige medlemmer og varamedlemmer godtgjøres per time med 37,5 prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen
- b) medlem og varamedlem som er selvstendig næringsdrivende som hovedstilling, godtgjøres per time med 50 prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen.

Sekretærhjelp:

Sekretærer som bistår kommisjonen godtgjøres per time med 25 prosent av den til enhver tid gjeldende salærsatsen.

§ 66. Beregning av timeantall som det skal gis arbeidsgodtgjøring for

I tidsrommet kl. 0800–1600 på hverdager (mandag til fredag) gis godtgjøring for reisetid og annet fravær. Til andre tider gis godtgjøring for reisetid.

Finner Fylkesmannen at det er benyttet lengre tid enn hva som er rimelig og nødvendig, skal salæret settes ned. Før dette skjer skal vedkommende som har innlevert arbeidsoppgaven, gis mulighet til å uttale seg. Hvilket tidsforbruk som er rimelig og nødvendig må avgjøres etter et konkret skjønn. Dersom det finnes nødvendig, kan Fylkesmannen innhente sakens dokumenter for vurdering av saksforberedelsens omfang. Settes salæret ned, skal dette begrunnes.

§ 67. Tappt arbeidsfortjeneste

Dersom deltagelse i kommisjonen medfører tappt arbeidsinntekt, kan Fylkesmannen i det enkelte tilfelle samtykke til at det gis erstatning i tillegg til godtgjøringen. Tap i arbeidsinntekt kan dekkes med inntil det beløp som til enhver tid er bestemt i Statens personalhåndbok og kongelig resolusjon om styrer, råd og utvalg m.v.

§ 68. Reisegodtgjøring

For reiser i kontrollkommisjonens tjeneste gjelder særavtale for reiser innenlands for statens regning. Søknader om å benytte eget transportmiddel sendes til og avgjøres av Fylkesmannen.

§ 69. Regnskapsrapport og årsregnskap

Fylkesmannen skal innen 10. september hvert år sende regnskapsrapport for kommisjonens samlede utgifter per 31. august til Helsedirektoratet.

Fylkesmannen skal innen 10. januar det påfølgende året sende avsluttet årsregnskap for kommisjonens samlede utgifter til Helsedirektoratet.

Kapittel 8. Sluttbestemmelser**§ 70. Overgangsbestemmelse**

Endringen i vilkåret for midlertidig godkjenning etter § 2 tredje ledd gjøres gjeldende for nye søknader. Eksisterende midlertidige godkjenninger gjelder ut den fastsatte tidsfristen.

§ 71. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

Fra samme tidspunkt oppheves:

1. Forskrift 1. desember 2000 nr. 1219 om den faglig ansvarlige for vedtak i det psykiske helsevernet
2. Forskrift 3. november 2000 nr. 1098 om godkjenning av institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern
3. Forskrift 24. november 2000 nr. 1172 om undersøkelse og behandling uten eget samtykke
4. Forskrift 24. november 2000 nr. 1173 om bruk av tvangsmidler for å avverge skade i institusjoner for døgnopphold innenfor det psykiske helsevernet
5. Forskrift 24. november 2000 nr. 1174 om tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon
6. Forskrift 21. desember 2000 nr. 1409 om øyeblikkelig hjelp i det psykiske helsevernet
7. Forskrift 21. desember 2000 nr. 1408 om kontrollkommisjonens virksomhet
8. Forskrift 21. desember 2000 nr. 1407 om pasienter i privat forpleining i det psykiske helsevernet
9. Forskrift 13. september 2004 nr. 1260 om godtgjøring m.m. til kontrollkommisjonene i det psykiske helsevernet
10. Forskrift 15. desember 2006 nr. 1423 om bruk av skjerming i institusjoner i det psykiske helsevernet
11. Forskrift 15. desember 2006 nr. 1424 om etablering av tvungent psykisk helsevern mv.

16. des. Nr. 1259 2011**Forskrift om medlemspremie i pensjonstrygden for fiskere for 2012**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere § 16 nr. 1. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Medlemspremie for 2012

Årlig premie i pensjonstrygden for fiskere for pliktige medlemmer etter loven § 1 og frivillige medlemmer etter loven § 3 nr. 2 skal være 5 859 kroner for 2012. Ukespremie for frivillige medlemmer som er omfattet av loven § 3 nr. 1 skal være 113 kroner.

§ 2. Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra 1. januar 2012, likevel slik at fastsatt ukespremie skal gis virkning fra og med første hele premieuke i 2012.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 10. desember 2010 nr. 1573 om årlig regulering av medlemspremien i pensjonstrygden for fiskere.

16. des. Nr. 1260 2011**Ikraftsetting av lov 16. desember 2011 nr. 63 om endringer i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 16. desember 2011 nr. 63 om endringer i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.) del IV nr. 1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

Loven gjelder fra 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1261 2011**Ikraftsetting av lov 16. desember 2011 nr. 64 om endringer i sjøloven**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 16. desember 2011 nr. 64 om endringer i sjøloven del II. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 19. desember 2011 kl. 15.15.

Loven trer i kraft 1. januar 2012.

22. juni Nr. 1262 2011**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22. juni 2011 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a, jf. delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Omsetningsavgift på jordbruksvarer

Produsentar som omsetter jordbruksvarer, skal svara avgift etter desse satsane:

a) Mjølkk:	6 øre pr. liter
b) Kjøtt av storfe og kalv:	maks. 200 øre pr. kg
c) Kjøtt av sau og lam:	maks. 250 øre pr. kg
d) Svinekjøtt:	maks. 200 øre pr. kg
e) Egg:	110 øre pr. kg
f) Kjøtt av kylling:	17 øre pr. kg
g) Kjøtt av kalkun:	17 øre pr. kg
h) Korn og oljefrø:	maks. 5 øre pr. kg

Omsetningsrådet sitt arbeidsutval fastsett omsetningsavgifta innafor maksimalsatsane i første ledd bokstav b, c, d og h.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2011.

23. nov. Nr. 1263 2011**Forskrift om endring i forskrift om opptak til masterprogram og videreutdanningsstudier ved Universitetet i Agder**

Hjemmel: Fastsatt av styret for Universitetet i Agder 23. november 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–5 og § 3–7, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 2 og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning § 1–1. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 14. desember 2005 nr. 1750 om opptak til masterprogram og videreutdanningsstudier ved Universitetet i Agder gjøres følgende endring:

§ 5 skal lyde:

Søkere med utenlandsk utdanning må dokumentere at de oppfyller krav til norskkunnskaper i forskrift om opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler. Krav om norskkunnskaper gjelder ikke dersom både obligatoriske deler av studiet og den aktuelle spesialiseringen i sin helhet undervises på engelsk.

Søkere til videreutdanninger og masterprogram som undervises på norsk, må dokumentere at de oppfyller krav til engelskkunnskaper i forskrift om opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler. For søkere til engelskspråklige videreutdanninger og masterprogram gjelder et av følgende opptakskrav:

- 140 årstimer fra norsk videregående skole med karakteren 4 eller bedre
- Test of English as a Foreign Language (TOEFL) med minst 550 poeng for Paper-based test, 213 poeng for Computer-based test og 80 poeng for Internet-based test
- International English Language Testing Service (IELTS) med minst 6.0 poeng
- Annen godkjent dokumentasjon av engelskkunnskaper på tilsvarende nivå.

II

Endringen trer i kraft straks.

8. des. Nr. 1264 2011**Forskrift om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 8. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 36 og § 37. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande blåkveite nord for 62° N i 2012.

Unntatt fra forbudet i første ledd er fiske i fiskerisonen ved Jan Mayen.

§ 2. Totalkvote og periodekvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 første ledd kan norske fartøy med adgang til å fiske blåkveite fiske og lande inntil 9165 tonn blåkveite.

Av dette kvantumet i første ledd avsettes 465 tonn blåkveite til forskningsformål.

Av kvantumet i første ledd kan fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap, og som har adgang til å delta i direkte fiske etter blåkveite jf. forskrift 2. desember 2011 nr. 1178 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2012, fiske og lande til sammen inntil 3100 tonn fra mandag 28. mai kl. 0000 til Fiskeridirektoratet vedtar å stoppe fisket, og inntil 1300 tonn fra mandag 30. juli kl. 0000 til Fiskeridirektoratet vedtar å stoppe fisket.

§ 3. Maksimalkvoter for fartøy under 28 meter største lengde

Fartøy som kan delta i fisket etter § 2 tredje ledd kan maksimalt fiske og lande følgende kvanta blåkveite rund vekt:

<i>Lengde</i>	<i>Maksimalkvote</i>
0–13,99 meter største lengde	12,5 tonn
14–19,99 meter største lengde	15,0 tonn
20–27,99 meter største lengde	17,5 tonn

§ 4. Daglig fangstrapportering

Fartøy som deltar i fisket etter § 2 tredje ledd skal sende daglig rapport om fangstkvantum blåkveite til Norges Råfisklag eller Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgs lag.

§ 5. Bifangst for konvensjonelle kystfartøy

For fartøy som ikke har adgang til å delta i direktefisket etter blåkveite, eller når dette fisket ikke er tillatt, er det ved fiske etter andre fiskeslag nord for 62° N tillatt å ha blåkveite som bifangst. Mengden blåkveite om bord til enhver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst kan ikke overskride 7 %.

Fartøy som leverer flere ganger per uke, kan likevel ha en større bifangst dersom mengden blåkveite som til sammen leveres per uke, ikke overstiger innblandingsprosenten etter første ledd. Innblandingsprosenten avregnes basert på summen av alle sluttседler/landingsседler undertegnet i tidsrommet fra mandag klokken 0000 til søndag klokken 2359.

Fartøy over 28 meter største lengde kan, uavhengig av første og annet ledd, ikke ha mer enn 17,5 tonn blåkveite som bifangst.

Blåkveite tatt som bifangst i perioder hvor fartøyet ikke kan drive direkte fiske går til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

§ 6. Kvote for konvensjonelle havfiskefartøy på eller over 28 meter og trålere

Uten hinder av forbudet i § 1 første ledd kan konvensjonelle havfiskefartøy på eller over 28 meter største lengde og trålere fiske og lande en kvote på 50 tonn blåkveite rund vekt. Denne kvoten må også dekke eventuell bifangst i andre fiskerier.

§ 7. Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved kjøp av fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum kjøper har fisket og levert innenfor reguleringsåret med annet fartøy.

Ved kjøp av fartøy som i reguleringsåret har fisket og levert hele eller deler av selgers kvotegrunnlag i det aktuelle fiskeriet, skal det gjøres fradrag for dette kvantumet i kjøpers kvotegrunnlag inneværende reguleringsår.

Når det ved kjøp gjøres fradrag etter både andre og tredje ledd, skal bare det kvantum som er størst, trekkes fra.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsen i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskerier og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd

og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

§ 8. *Overføring av fangst*

Det kvantum som kan fiskes av det enkelte fartøy kan ikke overføres til et annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande fangst fisket av annet fartøy.

§ 9. *Bemyndigelse*

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når det er beregnet at totalkvote eller periodekvoter, herunder tatt hensyn til bifangst, blir oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 10. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 11. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

8. des. Nr. 1265 2011

Forskrift om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesforskriften)

Hjemmel: Vedtatt av Stortinget 8. desember 2011, jf. Innst.90 S (2011–2012). Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. *Forskriftens virkeområde*

Reglene i forskriften her gjelder for valgte stortingsrepresentanter. Reglene gjelder også for innkalte og fast møtende vararepresentanter med mindre det er fastsatt noe annet.

§ 2. *Godtgjørelse for innkalte vararepresentanter*

Innkalte vararepresentanter har rett til godtgjørelse i henhold til stortingsgodtgjørelsesloven § 3 og kan dessuten etter søknad til presidentskapet gis rett til å beholde godtgjørelsen i perioder de ikke er innkalt, i følgende tilfeller:

- I perioder uten møter i plenum, når vararepresentanten møter for en representant som må antas å fortsette sitt fravær også etter den aktuelle perioden.
- Ut kalenderåret etter siste innkallingsdag før jul hvis vararepresentanten har møtt minst to måneder i sesjonen og ikke har annen inntekt i den perioden det søkes om å beholde godtgjørelsen.
- Andre særlige tilfeller.

Søknader om godtgjørelse i tilfeller nevnt i første ledd bokstav a og b avgjøres av Stortingets administrasjon. Øvrige søknader avgjøres av Stortingets presidentskap.

§ 3. *Dekning av reise- og overnattingsutgifter på tjenestereise*

Representanter som foretar tjenestereiser i sammenheng med utøvelsen av stortingsvervet, innenlands og utenlands, får dekket sine reiseutgifter etter reglene i statens alminnelige reiseregulativer og retningslinjer om reisedekning for stortingsrepresentanter gitt av Stortingets presidentskap med hjemmel i § 11 første ledd, og etter reglene i paragrafen her. I forbindelse med tjenestereiser utenlands kan det bare kreves dekning for legitimerede utgifter til overnatting. Utgifter i forbindelse med representasjonsoppdrag kan kreves dekket etter nærmere bestemmelser fastsatt av Stortingets presidentskap.

Tjenestereiser utenlands i forbindelse med de faste parlamentarikerdelegasjoners virksomhet skal være godkjent av delegasjonsleder, alle andre tjenestereiser utenlands av presidentskapet.

Stortingets presidentskap kan beslutte at representanter på tjenestereise kan få dekket nødvendige merutgifter til barnetilsyn, eventuelt reise- og oppholdsutgifter for én barnepasser, forutsatt at reisen er nødvendig for at representanten skal kunne oppfylle sine kjernefunksjoner som stortingsrepresentant. Dette gjelder inntil barnet fyller ett år. Tapt arbeidsinntekt for ledsager dekkes ikke.

Som hovedregel kan det ikke kreves dekning av reiseutgifter for ledsager til representanter på tjenestereise. Når det er nødvendig for å ivareta Stortingets representative funksjoner, kan Stortingets presidentskap likevel etter søknad beslutte at slike utgifter skal dekkes helt eller delvis.

Ved sykdom eller skade kan representantene få dekket særlige utgifter til transport til og fra Stortinget.

Representantene har rett til dekning av reiseutgifter i forbindelse med arrangementer i regi av egen partiorganisasjon dersom arrangementet er relevant for vervet som stortingsrepresentant.

§ 4. *Dekning av pendlerutgifter mv.*

Stortinget anses som fast arbeidssted for representantene. Arbeidsreiser mellom Stortinget og bosted (tjenestebolig eller privat bolig) betraktes som privatreiser og dekkes i utgangspunktet av representanten selv. Innkalte vararepresentanter får dekket legitimerede utgifter til overnatting i den tiden de gjør tjeneste.

Representantene kan få dekket utgifter til reiser til og fra Stortinget ved tiltredelse og fratredelse, sesjonsåpning og avslutning. Ordningen gjelder representanter og faste og innkalte vararepresentanter som bor mer enn 40 km fra Stortinget.

Representantene kan få dekket reiseutgifter mellom Stortinget eller tjenesteboligen og representantenes hjemsted inntil én gang per uke. Representanter med barn i alderen 0 til 19 år som bor på hjemstedet, får dekket utgifter til inntil én ekstra hjemreise per uke. Disse ordningene gjelder representanter og faste vararepresentanter, og innkalte vararepresentanter som er innkalt for en periode på mer enn én hel uke.

Ved permisjon på grunn av sykdom, skade eller av velferdsgrunner kan representantene få dekket reiseutgifter til sitt hjem eller annet innenlandsk oppholdssted, og derfra tilbake til Stortinget igjen.

Ved bruk av egen bil til reiser etter paragrafen her dekkes kilometergodtgjørelse etter satsene for tjenestereiser i statens særavtale for reiser innenlands § 6.

§ 5. Dekning av utgifter til flytting

Representantene kan få dekket nødvendige utgifter til flytting ved tiltredelse og fratredelse fra Stortinget etter nærmere bestemmelser fastsatt av Stortingets presidentskap. Innkalte vararepresentanter har ikke krav på dekning av flytteutgifter.

Flytting fra en av Stortingets tjenesteboliger til en annen må representanten selv utføre og bekoste.

§ 6. Dekning av utgifter til besøksreiser for representantenes familie

Representantene kan få dekket reiseutgifter mellom representantens hjemsted og Oslo for medlemmer av representantens husstand samt egne barn under 18 år. Som medlemmer av husstanden menes ektefelle, samboer og barn. Ordningen omfatter inntil to besøksreiser per berettiget person per år i samlingstiden for representanter som bor mer enn 40 km fra Oslo. Representanter som har foreldreansvar for barn alene, kan i tillegg få dekket reiseutgifter til ledsager for barn inntil barnet fyller 12 år.

Innkalte vararepresentanter som har gjort tjeneste i til sammen seks måneder eller mer i løpet av et kalenderår, har rett til dekning av besøksreiser etter første ledd.

§ 7. Dekning av vararepresentanters utgifter som følge av omsorg for barn

Stortingets presidentskap kan i særlige tilfeller beslutte at innkalt vararepresentant får dekket nødvendige og dokumenterte utgifter som følge av omsorg for barn. Stortingets administrasjon kan avgjøre kurante saker etter bestemmelsen her.

§ 8. Forskudd på godtgjørelse eller utgiftsdekning

Representantene kan i særskilte tilfeller gis inntil to måneders godtgjørelse utbetalt på forskudd. Vilkårene for rett til forskudd og reglene for tilbakebetaling er de samme som for ansatte i staten, jf. Hovedtariffavtalens bestemmelse om dette. Stortingets administrasjon har myndighet til å innvilge slikt forskudd.

Nødvendig forskudd på reisegodtgjørelse til tjenestereiser anvises etter reglene i statens særavtale for reiser.

§ 9. Bortfall og avkorting av fratredelsytelse og etterlønn

Dersom representanten har annen skattepliktig inntekt i ytelsesperioden, skal fratredelsytelse og etterlønn bortfalle eller avkortes etter følgende regler:

- a) Bruttoinntekt fra hel stilling (minst 30 timer per uke), eller full pensjon, medfører bortfall av hele ytelsen for den perioden inntekten gjelder.
- b) Ytelsen skal ellers avkortes krone for krone mot annen inntekt i ytelsesperioden, herunder brutto lønns- og pensjonsinntekt og netto næringsinntekt. Ytelsen avkortes likevel ikke dersom annen inntekt i hele ytelsesperioden (fratredelsytelses- og etterlønnperiode vurdert samlet), ikke overstiger 5 000 kroner. Dersom inntekten i perioden overstiger 5 000 kroner, kommer hele beløpet til avkorting.
- c) Inntekt som opptjenes i utlandet, eller i Norge fra internasjonal organisasjon, regnes som inntekt etter bokstav b selv om inntekten er skattefri i Norge.

§ 10. Krav om aktiv arbeidssøking mv. i etterlønnperioden

Retten til etterlønn etter stortingsgodtgjørelsesloven § 9 er forbeholdt mottakere som kan dokumentere at de er aktivt arbeidssøkende eller gjennomfører nødvendig relevant kompetanseheving. Stortingets presidentskap kan gi nærmere retningslinjer om dette, herunder krav til dokumentasjon mv.

§ 11. Nærmere bestemmelser og dekning av øvrige ytelser og utgifter

Stortingets presidentskap kan gi nærmere bestemmelser om dekning av utgifter etter forskriften her.

Stortingets presidentskap kan også gi nærmere bestemmelser om dekning av andre typer utgifter, herunder telefonutgifter, og om andre typer ytelser av begrenset omfang.

§ 12. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

Retningslinjer om reisedekning for stortingsrepresentanter, vedtatt av Stortingets presidentskap 11. juni 2009 med hjemmel i bestemmelser om stortingsrepresentantenes godtgjørelser fastsatt av Stortinget 10. november 1966 nr. 4856 § 3 og § 4, skal fortsatt gjelde, med de endringer og presiseringer som følger av stortingsgodtgjørelsesloven og av forskriften her.

12. des. Nr. 1266 2011**Forskrift om endring i forskrift 25. januar 2008 nr. 67 om rapportering for forsikringsformidlingsforetak**

Hjemmel: Fastsatt av Finanstilsynet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. (finansstilsynsloven) § 4 og lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling § 5–7. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 25. januar 2008 nr. 67 om rapportering for forsikringsformidlingsforetak gjøres følgende endring:

§ 2 annet ledd skal lyde:

Rapporteringsfristen er 15. mars hvert år eller første påfølgende virkedag.

II

Endringen trer i kraft 12. desember 2011.

12. des. Nr. 1267 2011**Forskrift om endring i forskrift om krav til elektrisitetsmålere**

Hjemmel: Fastsatt av Justervesenet 12. desember 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling § 5–1 annet ledd. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 28. desember 2007 nr. 1753 om krav til elektrisitetsmålere gjøres følgende endringer:

§ 41 nytt tredje ledd skal lyde som følger:

Dersom en statistisk kontroll som er gjennomført før 1. januar 2016, faller negativt ut, skal samtlige målere i gruppen byttes ut senest 1. januar 2017.

§ 45 skal lyde som følger:

For mekaniske målere skal første kontroll foretas innen 6 år etter produksjonsåret. Dersom måleren godkjennes, skal neste kontroll tas innen 8 år etter dette, og deretter hvert 10. år. Tidspunktet for tredje og senere kontroller kan endres dersom intervallet er tilstrekkelig dokumentert.

For statiske målere skal første kontroll foretas innen 3 år etter produksjonsåret. Dersom måleren godkjennes, skal neste kontroll tas innen 8 år etter dette, og deretter hvert 10. år. Tidspunktet for tredje og senere kontroller kan endres dersom intervallet er tilstrekkelig dokumentert.

For elektrisitetsmålere som etter første eller annet ledd forfaller til kontroll før 1. januar 2016, skal kontrollen være gjennomført innen utgangen av 2016. Dersom disse målerne godkjennes, skal den videre kontrollen foretas etter intervallene som angitt i første og annet ledd. For elektrisitetsmålere som skal byttes ut innen 1. januar 2017 på grunn av krav til AMS, kan kontroll unnlates.

Elektrisitetsmålere som er reparert, skal alltid kontrolleres før de tas i bruk. Deretter skal de kontrolleres etter intervallene som angitt i første og annet ledd.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

12. des. Nr. 1268 2011**Forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16 og § 42. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande sei i Nordsjøen, og i Skagerrak utenfor grunnlinjen i 2012.

§ 2. Totalkvote

Uten hensyn til § 1 kan norske fartøy fiske og lande inntil 40 666 tonn sei i Nordsjøen, og i Skagerrak utenfor grunnlinjen i 2012. Av dette kvantum avsettes 250 tonn til forsknings- og undervisningsformål.

Alle kvanta i denne forskrift angis i rund vekt.

§ 3. Gruppekvoter

Fartøy som fisker med not kan fiske og lande inntil 5500 tonn. Fartøy som har adgang til å fiske sei med not kan også fiske seinotkvoten med konvensjonelle redskaper.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande inntil 8000 tonn.

Fartøy som fisker med trål kan fiske og lande inntil 26 916 tonn, herunder kan:

- a) fartøy med torskestråltillatelse fiske og lande inntil 15 999 tonn.
- b) fartøy med seistråltillatelse kan fiske og lande inntil 4164 tonn.
- c) fartøy med pelagisk tråltillatelse, nordsjøtråltillatelse kan fiske og lande inntil 5200 tonn, hvorav 1000 tonn avsettes til dekning av bifangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket.
- d) Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kan fiske og lande inntil 1553 tonn.

§ 4. Maksimalkvote for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan maksimalt fiske og lande inntil 600 tonn.

§ 5. Maksimalkvote for fartøy med torskestråltillatelse

Fartøy med torskestråltillatelse og som er registrert som fabrikktrålere kan maksimalt fiske og lande inntil 840 tonn.

Fartøy med torskestråltillatelse som er registrert som ferskfisk- og rundfrystrålere eller småtrålere kan maksimalt fiske og lande inntil 600 tonn.

§ 6. Maksimalkvote for fartøy med seistråltillatelse

Fartøy med seistråltillatelse med kvotefaktor 1,00 kan maksimalt fiske og lande inntil 600 tonn.

§ 7. Maksimalkvote for fartøy med pelagisk tråltillatelse, nordsjøtråltillatelse og avgrenset nordsjøtråltillatelse

Fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn.

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse som har fisket mer enn 325 tonn sei i ett av årene 2006, 2007 og 2008 får kvotefaktor 1 og kan maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse får kvotefaktor 0,5 og kan maksimalt fiske og lande inntil 200 tonn.

Maksimalkvotene i første og andre ledd skal også dekke bifangst av sei i fartøyenes pelagiske trålfiske.

§ 8. Beregning av kvote ved utskifting og ombygging

Ved utskifting eller forlengelse av fartøy med seistråltillatelse til større fartøy etter 31. desember 2001 skal erstatningsfartøyets kvote beregnes etter utskiftningsfartøyets lengde før nevnte skjæringsdato.

§ 9. Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved kjøp av fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum kjøper har fisket og levert innenfor reguleringsåret med annet fartøy.

Ved kjøp av fartøy som i reguleringsåret har fisket og levert hele eller deler av selgers kvotegrunnlag i det aktuelle fiskeriet, skal det gjøres fradrag for dette kvantumet i kjøpers kvotegrunnlag inneværende reguleringsår.

Når det ved kjøp gjøres fradrag etter både andre og tredje ledd, skal bare det kvantum som er størst, trekkes fra.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra bestemmelsen i første og tredje ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

§ 10. Bifangst

Når det direkte fisket etter sei er stoppet, kan det ved konsumfiske etter andre fiskeslag tas inntil 10 % bifangst av sei rund vekt i de enkelte fangster og ved landing.

§ 11. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten eller gruppekvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket for konvensjonelle havfiskefartøy når det gjenstår 1400 tonn sei av gruppekvoten.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 12. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 60, § 61, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 13. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

12. des. Nr. 1269 2011**Forskrift om takseringsregler til bruk ved beskatning ved trekk i lønn mv. (lønnstrekkordningen) av personer som skattlegges på Svalbard i inntektsåret 2012 etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard**

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 7–1 nr. 1 og delegeringsvedtak 22. januar 1982 nr. 1998. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. Verdsettelse av naturalytelser

Når arbeidstakeren skattlegges ved trekk i lønn (lønnstrekkordningen), skal følgende naturalytelser verdsettes slik:

Fritt opphold (kost og losji)	kr 110 pr. døgn	
Kost (alle måltider)	kr 79	
Kost (to måltider)	kr 62	
Kost (ett måltid)	kr 41	
Losji (eget rom eller delt rom)	kr 31	
Fri bil	kr 1 500 pr. måned	
Fri bolig inntil	40 kvm	kr 2 200 pr. måned
	41–65 kvm	kr 3 100 pr. måned
	66–90 kvm	kr 5 000 pr. måned
	91–125 kvm	kr 5 600 pr. måned
	over 125 kvm	kr 6 500 pr. måned

Dersom arbeidsgiver subsidierer den skattepliktiges bokostnader skal det foretas beskatning dersom den faktiske husleie er lavere enn fordelssatsen for fri bolig. Skattepliktig fordel fastsettes til differansen mellom fordelssatsen for fri bolig og faktisk husleie.

Ved beregning av fordel ved arbeidsgiverfinansiert elektronisk kommunikasjon skal det legges til grunn de samme regler og satser som gjelder på fastlandet for 2012.

§ 2. Overskudd på utgiftsgodtgjørelser mv.

Overskudd på utgiftsgodtgjørelser er skattepliktig.

Ved beregning av overskudd på godtgjørelser til dekning av utgifter ved reiser/opphold utenfor hjemmet, både med og uten overnatting, innenlands og utenlands, skal det legges til grunn de samme regler og samme satser som gjelder for utbetaling av trekkfrie utgiftsgodtgjørelser på fastlandet for 2012.

Ved beregning av overskudd på fast godtgjørelse for bruk av egen bil i yrket, skal 1/3 av godtgjørelsen, maksimalt kr 1 400 per måned, anses for medgått til dekning av utgifter. Den øvrige delen er skattepliktig.

Ved beregning av overskudd på arbeidsgivers dekning av utgifter til bruk av egen bil og egen snøscooter i yrket, skal det legges til grunn de samme regler og satser som gjelder for utbetaling av trekkfrie utgiftsgodtgjørelser på fastlandet for 2012.

For refusjon av utgifter til elektronisk kommunikasjon skal det legges til grunn de samme regler og satser som gjelder på fastlandet for 2012.

12. des. Nr. 1270 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 22, § 27, § 36, § 37 og § 39, og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21 jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 2 Totalkvote (endret) skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei fiske og lande inntil:

- 1) 323 269 tonn torsk i området nord for 62° N,
- 2) 153 470 tonn hyse i området nord for 62° N, og
- 3) 150 000 tonn sei i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

I tillegg er det avsatt 7000 tonn torsk, 2000 tonn hyse og 800 tonn sei til forsknings- og undervisningsformål, 7000 tonn torsk og 800 tonn sei til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske) og 350 tonn sei til agnformål. Av torskekvantumet i første ledd nr. 1 er det avsatt 300 tonn torsk til dekning av kvotebonus ved levendefangst for levendelagring.

Alle kvanta i denne forskrift angis i rund vekt.

§ 3 Gruppekvoter for trålfartøy (endret) skal lyde:

Fartøy som har tråltillatelse kan fiske og lande inntil 105 998 tonn torsk, 58 319 tonn hyse og 55 500 tonn sei, hvorav 1000 tonn sei avsettes til dekning av bifangst i industritrålfisket.

Av disse kvanta kan:

- 1) fartøy med torsketråltillatelse fiske og lande inntil 105 248 tonn torsk, samt 57 569 tonn hyse og 44 400 tonn sei, og
- 2) fartøy med seitråltillatelse fiske og lande inntil 10 100 tonn sei. Fartøy med seitråltillatelse kan i tillegg fiske og lande inntil 750 tonn torsk og 750 tonn hyse som bifangst.

§ 5 Gruppekvoter for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap (endret) skal lyde:

Fartøy som har adgang til å delta i gruppen for konvensjonelle havfiskefartøy kan fiske og lande inntil 27 794 tonn torsk, 17 127 tonn hyse og 6 270 tonn sei, hvorav 750 tonn sei avsettes til bifangst.

Fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande inntil 168 556 tonn torsk, 70 412 tonn hyse og 42 750 tonn sei.

Av gruppekvotene av torsk for konvensjonelle fartøy under 21 meter hjemmelslengde avsettes 6000 tonn til bifangstordning. For fartøy med hjemmelslengde på 21 meter og over er den relative bifangstandelen gitt som fartøykvoter. Av gruppekvoten til fartøy i åpen gruppe avsettes 500 tonn til bifangstordning.

Utover avsetninger til bifangst fordeles kvantumet av torsk på gruppene som følger:

- 1) Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter kan fiske og lande inntil 44 640 tonn torsk.
- 2) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 11 meter til og med 14,99 meter kan fiske og lande inntil 43 012 tonn torsk.
- 3) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 meter til og med 20,99 meter kan fiske og lande inntil 44 076 tonn torsk.
- 4) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 21 meter og med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum kan fiske og lande inntil 30 829 tonn torsk.

Fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande 20 120 tonn torsk, 7612 tonn hyse og 7980 tonn sei.

§ 6 Kvoter i trålfisket etter torsk og hyse (første ledd endret) skal lyde:

Fartøy med torsketråltillatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på inntil 1201 tonn torsk og en maksimalkvote på 877 tonn hyse hvorav hvert fartøy har en garantert hysekvote på 655 tonn.

§ 13 Kvoter (første ledd endret) skal lyde:

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en fartøykvote på 299 tonn torsk.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

12. des. Nr. 1271 2011

Forskrift om regulering av fisket etter reker ved Grønland i 2012

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16 og § 36 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande reker i Grønlands økonomiske sone i 2012.

§ 2. Kvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan fartøy som fyller vilkårene i § 3, jf. § 4, fiske inntil 2 900 tonn reker i Grønlands økonomiske sone i ICES-områdene XIV og Va.

Deltakende fartøy kan fiske fritt innenfor totalkvoten.

§ 3. Vilkår for deltakelse

For å kunne delta i fisket må følgende vilkår være oppfylt:

- 1) fartøyet må ha deltatt i rekefisket ved Grønland i minst ett av de fem siste årene
- 2) fartøyet må være skriftlig påmeldt til Fiskeridirektoratet.

§ 4. Utskiftning

Fartøy som ikke fyller vilkårene for deltakelse etter § 3 nr. 1, kan likevel delta når dette er et erstatningsfartøy for konsesjonshaver som tidligere hadde et fartøy som ville fylt vilkåret etter denne bestemmelsen.

§ 5. Midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy (leiefartøy)

Fiskeridirektoratets regionkontor kan ved forlis og havari som medfører vesentlig driftsavbrudd, tillate bruk av leiefartøy. Fiskeridirektoratets regionkontor kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder at høvedsmann samt hele eller deler av mannskapet skal delta i fisket med leiefartøyet. Det må nyttes leiefartøy fra samme fartøygruppe.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 6. Stopp i fisket

Fisket vil bli stoppet når totalkvoten er beregnet oppfisket.

§ 7. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

12. des. Nr. 1272 2011**Forskrift om kvoter i jakt på kystsel i 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 12. desember 2011 med hjemmel i forskrift 22. desember 2009 nr. 1745 om regulering av sel på norskekysten § 5, jf. delegeringsvedtak 1. november 2000 nr. 1701. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

§ 1. Steinkobbe

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift 22. desember 2009 nr. 1745 om regulering av sel på norskekysten § 5, kan jakte innenfor følgende totalkvoter av steinkobbe:

<i>FYLKE</i>	<i>KVOTE</i>
Østfold	15
Rogaland	15
Sør-Trøndelag	115
Nord-Trøndelag	5
Nordland	185
Troms	55
Finnmark	45

Det er forbudt å drive jakt på steinkobbe i Lysefjorden i Rogaland.

Det er forbudt å drive jakt på steinkobbe i Porsangerfjorden.

§ 2. Havert

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift 22. desember 2009 nr. 1745 om regulering av sel på norskekysten § 5, kan jakte innenfor følgende totalkvoter av havert:

<i>OMRÅDE</i>	<i>KVOTE</i>
Lista til Stad	60
Stad til Lofoten	250
Vesterålen til Varanger	150

Av kvoten på 150 havert i området Vesterålen til Varanger kan inntil 50 havert felles i Troms og 100 havert felles i Finnmark.

§ 3. Ringsel

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift 22. desember 2009 nr. 1745 om regulering av sel på norskekysten § 5, kan drive fri jakt på ringsel i Nordland, Troms og Finnmark.

§ 4. Grønlandssel

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift 22. desember 2009 nr. 1745 om regulering av sel på norskekysten § 5, kan drive fri jakt på grønlandssel langs norskekysten.

§ 5. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne forskriften straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av levande marine ressurser (havressurslova) § 61. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

12. des. Nr. 1273 2011**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 12. desember 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 § 32. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 7 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med torsketrållatelse kan fiske og lande følgende kvoter av sei:

<i>Trålgruppe</i>	<i>Faktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>	
Småtrålere	0,58		405	248
Ferskfisk-/rundfrystrålere	1,00		699	428
Fabrikktrålere	1,32		923	565

§ 8 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med seitrållatelse kan fiske og lande følgende kvoter av sei:

<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>	
	0,35	461	282
	0,75	987	605
	0,85	1 119	686
	1,00	1 316	807

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

13. des. Nr. 1274 2011**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 13. desember 2011 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. II nr. 11 (direktiv 2009/57/EF) og nr. 17 (direktiv 2009/75/EF). Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endringer:

I vedlegg 1 til kjøretøyforskriften, rader med angitt nummerering, gjøres følgende endringer:

Liste over krav i forbindelse med typegodkjenning av traktor, tilhenger til traktor og utskiftbar trukket maskin (særdirektiver), jf. direktiv 2003/37/EF som endret ved direktiv 2004/66/EF:

<i>Nummer og emne</i>	<i>Direktivnumm er og vedlegg</i>	<i>Senest endret ved direktivnummer</i>	<i>Gyldighetsområde (Se tillegg 1 til kapittel B i vedlegg II til direktiv 2003/37/EF, som endret ved direktiv 2004/66/EF, for T4 og C4)</i>						
			<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T3</i>	<i>T5</i>	<i>C</i>	<i>R</i>	<i>S</i>
10.1 Veltevern	2009/57/EF ⁷		x	–	–	(x)	(x)	–	–
16.1 Veltevern (statisk prøving)	2009/75/EF ⁸		x	–	–	(x)	I	–	–

Eksisterende fotnoter med nummerering 7 og 8 blir nye nr. 9 og 10.

Ny fotnote nr. 7 skal lyde:

⁷ Direktiv 2009/57/EF er en konsolidering av direktiv 77/536/EØF med endringer, og erstatter disse direktivene.

Ny fotnote nr. 8 skal lyde:

8 Direktiv 2009/75/EF er en konsolidering av direktiv 79/622/EØF med endringer, og erstatter disse direktivene.

II

Forskriften trer i kraft straks.

13. des. Nr. 1275 2011

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 16–29. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 16–28–4 tredje ledd bokstav d skal lyde:

d. særfradrag etter skatteloven § 6–82 og § 6–83.

§ 16–28–22 tredje ledd bokstav c skal lyde:

c. særfradrag etter skatteloven § 6–82 og § 6–83.

II

Endringene under I trer i kraft straks.

16. des. Nr. 1276 2011

Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 19 om endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 19 om endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven del III første ledd. Fremmet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 20. desember 2011 kl. 15.40.

1. Delt ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 19 om endringer i lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) og lov 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerloven).
2. Endringene i introduksjonsloven § 17 og § 18 trer i kraft 1. januar 2012. Endringene i introduksjonsloven nye § 23 og § 24 trer i kraft 1. september 2012. Endringene i introduksjonsloven § 19 trer i kraft 1. september 2013.
3. Lovvedtakets del II og III trer i kraft 1. januar 2012.

5. des. Nr. 1321 2011

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 5. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 16 og § 17 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II (forordning (EU) nr. 998/2010, forordning (EU) nr. 999/2010, forordning (EU) nr. 1117/2010, forordning (EU) nr. 1118/2010, forordning (EU) nr. 1119/2010, forordning (EU) nr. 1120/2010 og forordning (EU) nr. 168/2011). Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes:

forordning (EU) nr. 998/2010, forordning (EU) nr. 999/2010, forordning (EU) nr. 1117/2010, forordning (EU) nr. 1118/2010, forordning (EU) nr. 1119/2010, forordning (EU) nr. 1120/2010 og forordning (EU) nr. 168/2011.

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende under punktet om forordning (EF) nr. 1520/2007: forordning (EF) nr. 1520/2007 endret ved forordning (EU) nr. 1119/2010,

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende under punktet om forordning (EU) nr. 107/2010: forordning (EU) nr. 107/2010 endret ved forordning (EU) nr. 168/2011,

I § 3 første ledd tilføyes følgende i listen over forordninger:

etter forordning (EF) nr. 1520/2007 (endret ved forordning (EU) nr. 1119/2010),
etter forordning (EU) nr. 107/2010 (endret ved forordning (EU) nr. 168/2011),

I § 3 første ledd skal følgende tilføyes i listen over forordninger:

- forordning (EU) nr. 998/2010,
- forordning (EU) nr. 999/2010,
- forordning (EU) nr. 1117/2010,
- forordning (EU) nr. 1120/2010

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»

Følgende innledningstekst og rettsakter tilføyes:

For å gjøre det lettere å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon og ikke en del av forskriften.

Nedenfor gjengis forordning (EU) nr. 998/2010

Uoffisiell versjon.

Nedenfor gjengis forordning (EU) nr. 999/2010

Uoffisiell versjon.

Nedenfor gjengis forordning (EU) nr. 1117/2010

Uoffisiell versjon.

Nedenfor gjengis forordning (EU) nr. 1119/2010

Uoffisiell versjon.

Nedenfor gjengis forordning (EU) nr. 1120/2010

Uoffisiell versjon.

Nedenfor gjengis forordning (EU) nr. 168/2011

Uoffisiell versjon.

Endringer som gjøres under avsnittet «Tabeller»

Tabell nr. 2 over godkjente tilsetningsstoffer i fôrvarer etter forordning (EF) nr. 1831/2003 erstattes med konsolidert tabell:

For å lese tabellen se her:

9. des. Nr. 1322 2011

Forskrift om endring i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 9. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 16 og § 17.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II nr. 47 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzo (forordning (EU) nr. 1277/2011). Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 11, vedlegg I kap. II nr. 31j, kap. II nr. 31o (forordning (EF) nr. 152/2009), kap. II nr. 47, vedlegg II kap. XII nr. 54zzzi (forordning (EF) nr. 882/2004 endret ved forordning (EF) nr. 776/2006, forordning (EF) nr. 180/2008, forordning (EF) nr. 301/2008, forordning (EF) nr. 737/2008 og forordning (EF) nr. 1029/2008), nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 (som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011 og forordning nr. 1277/2011).

§ 3 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel II nr. 47 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011 og forordning (EU) nr. 1277/2011) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 med hensyn til strengere offentlig kontroll ved import av visse fôrvarer og næringsmidler av ikke-animalsk opprinnelse, og om endring av vedtak 2006/504/EF gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I og II, protokoll I til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft 12. desember 2011.

Forordninger

I

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 669/2009 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel II nr. 47 og vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 669/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011 og forordning (EU) 1277/2011) med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I og II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 669/2009 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) nr. 1277/2011.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M7** Kommissjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 1277/2011 av 8. desember 2011

Vedlegg I skal lyde:

► **M1** ► **M2** ► **M3** ► **M4** ► **M5** ► **M6** ► **M7** Vedlegg I

(A) Fôrvarer og næringsmidler av ikke-animalsk opprinnelse som skal underkastes en strengere kontroll på det utpekte innførselssted

Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)	KN-kode ¹	Norske varenummer	Opprinnelsesstat	Risiko	Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)
Hasselnøtter, med skall	0802 2100	08.02.2100	Aserbajdsjan	Aflatoksiner	10
Hasselnøtter, uten skall	0802 2200	08.02.2200			
(Fôrvarer og næringsmidler)					
Jordnøtter, med skall ^{13-j}	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	Brasil	Aflatoksiner	10
Jordnøtter, uten skall ^{13-k}	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter,	2008 11 91;	20.08.1180;			
tilberedt/konservert på	2008 11 96;	20.08.1191			
annen måte	2008 11 98				
(Fôrvarer og næringsmidler)					

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
Tørkede nudler <i>(Næringsmidler)</i>	ex 1902	ex 19.02	<i>Kina</i>	Aluminium	10
Pomelos	ex 0805 40 00	ex 08.05.4090	<i>Kina</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹¹	20
<i>(Næringsmidler – friske)</i>					
Teblader (svart og grønn)	0902	09.02	<i>Kina</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ¹⁰	10
<i>(Næringsmidler)</i>					
Langbønner (<i>Vigna unguiculata</i> spp. <i>sesquipedalis</i>)	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	ex 07.08.2001; ex 07.08.2009; ex 07.10.2201; ex 07.10.2209	<i>Den dominikanske republikk</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ³	50
Bitter melon (<i>Momordica charantia</i>)	ex 0709 99 90; ^{13-a} ex 0710 80 95	ex 07.09.9990; ex 07.10.8099			
Pepperfrukter (paprika og annet) (<i>Capsicum</i> spp.)	0709 60 10; ex 0709 60 99; 0710 80 51; ex 0710 80 59	07.09.6010; 07.09.6020; ex 07.09.6090; 07.10.8095; ex 07.10.8099			
Auberginer	0709 30 00; ex 0710 80 95	07.09.3000; ex 07.10.8099			
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller frysede grønnsaker)</i>					
Appelsiner (friske eller tørkede)	0805 10 20; 0805 10 80	08.05.1090	<i>Egypt</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁷	10
Fersken	0809 30 90	08.09.3010; 08.09.3020			
Granatepler ^{13-d}	ex 0810 90 75	ex 08.10.9090			
Jordbær	0810 10 00	08.10.1011; 08.10.1023; 08.10.1024; 08.10.1025; 08.10.1030; 08.10.1040			

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
<i>(Næringsmidler – friske frukter og grønnsaker)</i>					
Pepperfrukter (paprika og annet) (Capsicum spp.)	0709 60 10; ex 0709 60 99; 0710 80 51; ex 0710 80 59	07.09.6010; 07.09.6020; ex 07.09.6090; 07.10.8095; ex 07.10.8099	<i>Egypt</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrest-metoder ¹²	10
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller fryste)</i>					
Jordnøtter, med skall ^{13-j}	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	<i>Ghana</i>	Aflatoksiner	50
Jordnøtter, uten skall ^{13-k}	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
<i>(Fôrvarer og Næringsmidler)</i>					
Karriblader (Bergera/Murraya koenigii)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000	<i>India</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrest-metoder ⁵	10
<i>(Næringsmidler – friske urter)</i>					
Capsicum annuum, hel ^{13-e}	0904 21 10	09.04.2100	<i>India</i>	Aflatoksiner	20
Capsicum annuum, knust eller malt ^{13-f}	ex 0904 22 00	ex 09.04.2200			
Karri (Chiliprodukter)	0910 91 05	09.10.9101			
Muskat (Myristica fragrans) ^{13-g}	0908 11 00; 0908 12 00	09.08.1100; 09.08.1200			
Muskatblomme (Myristica fragrans) ^{13-h}	0908 21 00; 0908 22 00	09.08.2100; 09.08.2200			
Ingefær (Zingiber officinale) ¹³⁻ⁱ	0910 11 00; 0910 12 00	09.10.1100; 09.10.1200			
Gurkemeie (kurkuma)	0910 30 00	09.10.3000			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Jordnøtter, med skall ^{13-j}	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	<i>India</i>	Aflatoksiner	20
Jordnøtter, uten skall ^{13-k}	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter, tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Tilsetningsstoffer i fôr og premikser	ex 2309; 2917 19 90; ex 2817 00 00; ex 2820 90 10;	ex 23.09; 29.17.1990; ex 28.17; ex 28.20.9000;	<i>India</i>	Kadmium og bly	10

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
	ex 2820 90 90; ex 2821 10 00; ex 2825 50 00; ex 2833 21 00; ex 2833 25 00; ex 2833 29 20; ex 2833 29 80; ex 2835; ex 2836; ex 2839; 2936	ex 28.21.1000; ex 28.25.5000; ex 28.33.2100; ex 28.33.2500; ex 28.33.2900; ex 28.35; ex 28.36; ex 28.39; 29.36			
<i>(Fôrvarer)</i>					
Okra ^{13-e}	ex 0709 99 90	ex 07.09.9990	India	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ²	10
<i>(Næringsmidler – friske)</i>					
Vannmelon (egusi, Citrullus lanatus) frø og produkter framstilt av dette	ex 1207 99 96; ^{13-l} ex 1106 30 90; ex 2008 99 99	ex 12.07.9990; ex 11.06.3090; ex 20.08.9909	Nigeria	Aflatoksiner	50
<i>(Næringsmidler)</i>					
Capsicum annum, hel ^{13-e}	0904 21 10	09.04.2100	Peru	Aflatoksiner og Okratoksin A	10
Capsicum annum, knust eller malt ^{13-f}	ex 0904 22 00	ex 09.04.2200			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Jordnøtter, med skall ^{13-j}	1202 41 00	12.02.4110; 12.02.4190	Sør-Afrika	Aflatoksiner	10
Jordnøtter, uten skall ^{13-k}	1202 42 00	12.02.4210; 12.02.4290			
Peanøttsmør	2008 11 10	20.08.1110			
Jordnøtter, tilberedt/konservert på annen måte	2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	20.08.1180; 20.08.1191			
<i>(Fôrvarer og næringsmidler)</i>					
Pepperfrukter (annet enn paprika) (Capsicum spp.)	ex 0709 60 99	07.09.6090	Thailand	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁹	10
<i>(Næringsmidler – friske)</i>					
Korianderblader ^{13-b}	ex 0709 99 90	ex 07.09.9990	Thailand	Salmonella ⁶	10
Basilikum (holy, sweet)	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
Mynte	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
<i>(Næringsmidler – friske urter)</i>					

<i>Fôrvarer og næringsmidler (tiltenkt bruk)</i>	<i>KN-kode¹</i>	<i>Norske varenummer</i>	<i>Opprinnelsesstat</i>	<i>Risiko</i>	<i>Hyppighet av fysiske kontroller og identitetskontroller (%)</i>
Korianderblader ^{13-b}	ex 0709 99 90	ex 07.09.9990	<i>Thailand</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁴	20
Basilikum (holy, sweet) <i>(Næringsmidler – friske urter)</i>	ex 1211 90 85	ex 12.11.9000			
Langbønner (<i>Vigna unguiculata</i> spp. <i>sesquipedalis</i>)	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	ex 07.08.2001; ex 07.08.2009; ex 07.10.2201; ex 07.10.2209	<i>Thailand</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁴	50
Auberginer	0709 30 00; ex 0710 80 95	07.09.3000; ex 07.10.8099			
Kålgrønnsaker	0704; ex 0710 80 95	07.04; 07.10.8020; 07.10.8094; ex 07.10.8099			
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller frysede grønnsaker)</i>					
Paprika (<i>Capsicum annum</i>)	0709 60 10; 0710 80 51	07.09.6010; 07.09.6020; 07.10.8095	<i>Tyrkia</i>	Rester av plantevernmidler, analysert ved multirestmetoder basert på GC-MS og LC-MS eller ved singelrestmetoder ⁸	10
Tomater	0702 00 00; 0710 80 70	07.02; ex 07.10.8099			
<i>(Næringsmidler – friske, kjølte eller frysede grønnsaker)</i>					
Tørkede druer (vinranke frukt) <i>(Næringsmidler)</i>	0806 20	08.06.2000	<i>Usbekistan</i>	Okratoksin A	50
Capsicum annum, knust eller malt ^{13-f}	ex 0904 22 00	ex 09.04.2200	<i>Alle tredjestater</i>	Sudan-fargestoff	10
Karri (Chiliprodukter)	0910 91 05	09.10.9101			
Gurkemeie (kurkuma)	0910 30 00	09.10.3000			
<i>(Næringsmidler – tørkede krydder)</i>					
Rød palmeolje <i>(Næringsmidler)</i>	ex 1511 10 90	ex 15.11.1090			

1 Når bare visse produkter under en kode skal undersøkes, og det ikke finnes noen særskilt underinndeling av koden i varenavnenklaturen, er koden angitt med «ex» (for eksempel, ex 1006 30: gjelder bare basmatiris beregnet for direkte menneskelig konsum).

2 Særlig rester av: acefat, metamidofos, triazofos, endosulfan, monokrotofos.

3 Særlig rester av: amitraz, acefat, aldikarb, benomyl, karbendazim, klorfenapyr, klorpyrifos, CS2 (ditiokarbamater), diafentiuron, diazinon, diklorvos, dikofol, dimetoat, endosulfan, fenamidon, imidakloprid, malation, metamidofos, metiokarb, metomyl, monokrotofos, ometoat, oksamyl, profenofos, propikonazol, thiabendazol, tiakloprid.

- 4 Særlig rester av: acefat, karbaryl, karbendazim, karbofuran, klorpyrifos, klorpyrifos-metyl, dimetoat, etion, malation, metalaksyl, metamidofos, metomyl, monokrotofos, ometoat, profenofos, protiofos, kvinalfos, triadimefon, triazofos, dikrotofos, EPN, triforin.
- 5 Særlig rester av: triazofos, oksydemeton-metyl, klorpyrifos, acetamidrid, tiametoksam, klotianidin, metamidofos, acefat, propargit, monokrotofos.
- 6 Referansemetode EN/ISO 6579 eller annen sertifisert metode som er vurdert mot denne i henhold til artikkel 5 i forordning (EF) nr. 2073/2005.
- 7 Særlig rester av: karbendazim, cyflutrin, cyprodinil, diazinon, dimetoat, etion, fenitrotrion, fenpropatrin, fludioksonil, hexaflumuron, lambda-cyhalotrin, metiokarb, metomyl, ometoat, oksamyl, fentoat, tiofanatmetyl.
- 8 Særlig rester av: metomyl, oksamyl, karbendazim, klofentezin, diafentiuron, dimetoat, formetanat, malation, procymidon, tetradifon, tiofanatmetyl.
- 9 Særlig rester av: karbofuran, metomyl, ometoat, dimetoat, triazofos, malation, profenofos, protiofos, etion, karbendazim, triforin, procymidon, formetanat.
- 10 Særlig rester av: buprofezin, imidakloprid, fenvalerat og esfenvalerat (summen av RS & SR isomerer), profenofos, trifluralin, triazofos, triadimefon og triadimenol (summen av triadimefon og triadimenol), cypermetrin (cypermetrin inkludert andre isomerblandinger (summen av isomerer)).
- 11 Særlig rester av: triazofos, triadimefon og triadimenol (summen av triadimefon og triadimenol), paration-metyl, fentoat.
- 12 Særlig rester av: karbofuran (sum), klorpyrifos, cypermetrin (sum), cyprokonazol, dikofol (sum), difenokonazol, dinotefuran, etion, flusilazol, folpet, prokloraz, profenofos, propikonazol, tiofanatmetyl, triforin.
- 13 Følgende nye varenumre skal benyttes til og med 31. desember 2011:
  - a Til og med 31.12.2011 brukes varenummer ex 0709 90 90 (norsk: ex 07.09.9099) for bitter melon.
  - b Til og med 31.12.2011 brukes varenummer ex 0709 90 90 (norsk: ex 07.09.9099) for korianderblader.
  - c Til og med 31.12.2011 brukes varenummer ex 0709 90 90 (norsk: ex 07.09.9099) for okra.
  - d Til og med 31.12.2011 brukes varenummer ex 0810 90 95 (norsk: ex 08.10.9090) for granatepler.
  - e Til og med 31.12.2011 brukes varenummer 0904 20 10 (norsk: ex 09.04.2000) for capsicum annuum, hel.
  - f Til og med 31.12.2011 brukes varenummer ex 0904 20 90 (norsk: ex 09.04.2000) for capsicum annuum, knust eller malt.
  - g Til og med 31.12.2011 brukes varenummer 0908 10 00 (norsk: 09.08.1000) for muskat.
  - h Til og med 31.12.2011 brukes varenummer 0908 20 00 (norsk: 09.08.2000) for muskatblomme.
  - i Til og med 31.12.2011 brukes varenummer 0910 10 00 (norsk: 09.10.1000) for ingefær.
  - j Til og med 31.12.2011 brukes varenummer 1202 10 90 (norsk: 12.02.1010 & 12.02.1090) for jordnøtter med skall.
  - k Til og med 31.12.2011 2 brukes varenummer 1202 20 00 (norsk: 12.02.2010 & 12.02.2090) for jordnøtter uten skall.
  - l Til og med 31.12.2011 brukes varenummer ex 1207 99 97 (norsk: ex 12.07.9990) for vannmelon frø.

(B) Definisjoner

I dette vedlegget viser «Sudan-fargestoff» til følgende kjemiske stoffer:

- (i) Sudan I (CAS Nummer 842–07–9);
- (ii) Sudan II (CAS Nummer 3118–97–6);
- (iii) Sudan III (CAS Nummer 85–86–9);
- (iv) Skarlagenrød; eller Sudan IV (CAS Nummer 85–83–6).

◀ M2
◀ M3
◀ M4
◀ M5
◀ M6
◀ M7

Avsnittet «Forordninger i pdf» skal lyde:

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 882/2004, forordning (EF) nr. 776/2006, forordning (EF) nr. 180/2008, forordning (EF) nr. 301/2008, forordning (EF) nr. 737/2008, forordning (EF) nr. 1029/2008, forordning (EF) nr. 669/2009, forordning (EU) nr. 212/2010, forordning (EU) nr. 878/2010, forordning (EU) nr. 1099/2010, forordning (EU) nr. 187/2011, forordning (EU) nr. 433/2011, forordning (EU) nr. 799/2011 og forordning (EU) nr. 1277/2011.

Etter Forordning (EU) nr. 799/2011 settes følgende inn:

Forordning (EU) nr. 1277/2011

For å lese forordningen se her: (Oversettelse foreligger ikke ennå.)

II

Endringen i kontrollforskriften konsolidert forordning (EF) nr. 669/2009 vedlegg I angående produktene tilsetningsstoffer i fôr og premikser fra India trer i kraft 1. januar 2012.

Øvrige endringer trer i kraft 12. desember 2011.

9. des. Nr. 1323 2011

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift)

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 9. desember 2011 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 29–3 første ledd § 29–5 fjerde ledd og § 29–9 syvende ledd. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) gjøres følgende endringer:

Kapittel 8. Uteareal og plassering av byggverk

§ 8–6 skal lyde:

(1) Gangatkomst til bygning med boenhet skal være trinnfri og ikke ha større stigning enn 1:20. For kortere strekning inntil 3,0 m kan stigning være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være hvileplan på minimum 1,6 m x 1,6 m. Dersom terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold kan oppnås, gjelder ikke kravet om trinnfrihet og stigning til bygning med boenhet uten krav om heis.

(2) Gangatkomst til byggverk med krav om universell utforming skal være trinnfri og ikke ha større stigning enn 1:20. For kortere strekning inntil 3,0 m kan stigning være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være hvileplan på minimum 1,6 m x 1,6 m. Dersom terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold kan oppnås, skal stigningen være maksimum 1:10.

(3) Gangatkomst til bygning med boenhet med krav om heis og byggverk med krav om universell utforming skal i tillegg ha

- a) fri bredde minimum 1,8 m. For kortere strekning kan fri bredde være minimum 1,4 m. Tverrfall skal være maksimum 2 %
- b) fast og sklisikkert dekke
- c) visuell og taktil avgrensing
- d) nødvendig belysning.

(4) Gangatkomst til bygning med krav til tilgjengelig boenhet skal ha fri bredde på minimum 1,6 m. For kortere strekning kan fri bredde være minimum 1,4 m.

§ 8–10 andre ledd bokstav c skal lyde:

- c) taktilt og visuelt farefelt foran øverste trinn, oppmerksomhetsfelt foran og inntil nederste trinn og synlig kontrastmarkering på trappeforkant på øvrige inntrinn.

Kapittel 12. Planløsning og bygningsdeler i byggverk

§ 12–2 skal lyde:

(1) Boenhet i bygning med krav om heis skal ha alle hovedfunksjoner på inngangsplanet. Inngangsplanet skal være tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse slik det følger av bestemmelser i forskriften.

(2) Boenhet i bygning uten krav om heis som har alle hovedfunksjoner på bygningens inngangsplan, skal være tilgjengelig på inngangsplanet slik det følger av bestemmelser i forskriften, med mindre det i § 8–6 gis unntak fra krav til gangatkomst.

- (3) Med hovedfunksjoner menes stue, kjøkken, soverom, bad og toalett.

§ 12–3 skal lyde:

(1) Byggverk for publikum og arbeidsbygning med to etasjer eller flere skal ha heis. Byggverk med inntil tre etasjer og liten persontrafikk kan ha løfteplattform. Løfteplattform og heis skal være allment tilgjengelig. Følgende krav til størrelser gjelder:

- a) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m i byggverk med tre etasjer eller flere.
- b) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m i byggverk med kun to etasjer.
- c) Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m.

(2) Bygning med tre etasjer eller flere som har boenhet skal ha heis. Kravet gjelder ikke småhus med en boenhet og der atkomst fra inngangsparti til boenhet kun går over én etasje. Løfteplattform kan erstatte heis i bygning med boenhet med tre etasjer. Løfteplattform skal maksimalt betjene 6 boenheter. Følgende krav til størrelser gjelder:

- a) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m.
- b) Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,4 m.

(3) Der løfteplattform kan benyttes etter første og annet ledd kan denne erstattes med heis med tilsvarende størrelse.

- (4) I etasjetallet skal alle måleverdige plan medregnes.

§ 12–9 tredje ledd skal lyde:

- (3) I arbeidsbygning skal minst ett toalett i hver etasje oppfylle krav i annet ledd.

§ 12–10 skal lyde:

(1) Boenhet skal ha tilstrekkelig plass for oppbevaring av klær, mat, sykler, barnevogner, sportsutstyr, hagemøbler mv. Følgende skal minst være oppfylt:

- a) Boenhet skal, i tillegg til oppbevaringsplass for mat og klær, ha innvendig oppbevaringsplass eller bod på minimum 3 m² BRA. For 1-roms leiligheter kan innvendig oppbevaringsplass eller bod være 1,5 m² BRA eller minimum 2 løpemeter skap. Innvendig oppbevaringsplass eller bod som er i tillegg til oppbevaringsplass for mat og klær, skal plasseres internt i boenhet eller internt i bygningen.

b) Boenhet skal ha oppbevaringsplass eller bod på minimum 5 m² BRA for sykler, sportsutstyr, barnevogner m.m. For 1-roms leiligheter kan arealet for den enkelte boenhet halveres.

(2) Boenhet med krav om tilgjengelighet skal ha trinnfri atkomst til oppbevaringsplass. Nødvendig oppbevaringsplass skal være tilgjengelig ved bruk av rullestol.

§ 12–16 tredje ledd skal lyde:

(3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til krav i første og annet ledd, følgende:

a) Hovedtrapp skal ha fri bredde på minimum 1,2 m.

b) Håndlist skal ha et tilnærmet rundt tverrsnitt med luminanskontrast 0,8 i forhold til bakgrunnsfarge. Ved begynnelse av hver etasje skal etasjeangivelse markeres. Håndlist skal føres 0,3 m utover øverste og nederste trinn med avrundet avslutning.

c) Det skal være et farefelt foran øverste trappetrinn og et oppmerksomhetsfelt foran og inntil nederste trinn i hele trappens bredde. Feltene skal være taktilt og visuelt merket med luminanskontrast 0,8 i forhold til bakgrunnsfarge.

§ 12–17 femte ledd skal lyde:

(5) For bygning med krav om tilgjengelig boenhet og byggverk med krav om universell utforming skal håndlist være utformet slik at den gir et godt grep.

§ 12–19 skal lyde:

Leider og stige som benyttes til adkomst for byggverkets drift skal ha en utførelse som hindrer fall og være sikret mot bruk av barn og uvedkommende.

§ 12–21 tredje ledd bokstav c skal lyde:

c) Armatur på servant og i dusj skal ha ettgrepshendel. Armatur i dusj skal ha termostat. Dette gjelder ikke for bygning med krav om tilgjengelig boenhet.

Kapittel 13. Miljø og helse

§ 13–2 skal lyde:

(1) Boenhet skal ha ventilasjon som sikrer en gjennomsnittlig frisklufttilførsel på minimum 1,2 m³ pr. time pr. m² gulvareal når rommene eller boenheten er i bruk og minimum 0,7 m³ pr. time pr. m² gulvareal når rommene eller boenheten ikke er i bruk. Dersom ventilasjon styres etter behov slik at luftmengden reduseres i deler av driftstiden må den forseres i andre perioder slik at tilfredsstillende luftkvalitet sikres i den tiden rommene eller boenheten er i bruk.

(2) Soverom skal tilføres minimum 26 m³ friskluft pr. time pr. sengeplass når rommet eller boenheten er i bruk.

(3) Rom som ikke er beregnet for varig opphold skal ha ventilasjon som sikrer 0,7 m³ friskluft pr. time pr. m² gulvareal.

(4) Kjøkken, sanitærom og våtrom skal ha avtrekk med tilfredsstillende effektivitet.

§ 13–3 skal lyde:

(1) I byggverk for publikum og arbeidsbygning skal gjennomsnittlig frisklufttilførsel på grunn av forurensninger fra personer med lett aktivitet være minimum 26 m³ pr. time pr. person. Ved høyere aktivitet skal frisklufttilførsel økes slik at luftkvaliteten blir tilfredsstillende.

(2) Gjennomsnittlig frisklufttilførsel skal minimum være 2,5 m³ pr. time pr. m² gulvareal når bygningen eller rommene er i bruk og minimum 0,7 m³ pr. time pr. m² gulvareal når bygningen eller rommene ikke er i bruk. Kravet skal ivareta behov for å ventilere bort lukt og emisjoner fra bygningmaterialer og inventar.

§ 13–4 andre ledd skal lyde:

(2) I rom for varig opphold skal minst ett vindu eller en dør mot det fri kunne åpnes. I rom i arbeids- og publikumsbygg der åpningsbare vinduer er uønsket ut fra bruken, kan det benyttes vinduer med fast karm.

§ 13–10 overskriften til bestemmelsen skal lyde:

§ 13–10. Lyd- og taleoverføringsutstyr

Kapittel 15. Installasjoner og anlegg

§ 15–5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Materialer skal ha tilfredsstillende bestandighet mot termiske, mekaniske og kjemiske påvirkninger.

§ 15–13 skal lyde:

(1) Størrelse på heisstol og lastbærer skal dimensjoneres for forutsatt bruk.

(2) Heisstol og lastbærer skal ha innvendige mål minimum 1,1 m x 1,4 m.

(3) Heisstol for sykebare skal ha innvendige mål minimum 1,1 m x 2,1 m.

(4) I heisstol og lastbærer der rullestol ikke kan snu, skal det være speil på dørens motstående vegg.

(5) Fri bredde for døråpning skal være minimum 0,9 m. Dør skal ha automatisk åpning og sikres mot klemfare.

- (6) Håndlist skal monteres på minst én vegg og være 0,9 m over gulv.
- (7) Kontrollpanel med betjeningsknapper i heisstol og lastbærer skal plasseres mellom 0,9 m og 1,1 m over gulv og med avstand til hjørne på minimum 0,4 m. Etasjevis kontrollpanel med tilkallingsknapp skal plasseres minimum 0,5 m fra hjørne. Kontrollpanelene skal ha luminanskontrast på minimum 0,4 mot bakvegg og taktil skrift med luminanskontrast på minimum 0,8 til bakgrunnsfarge. Informative tekster skal ha lett lesbar skrift og punktskrift. Belysningsnivå i heisstol og lastbærer skal være tilnærmet likt som for arealet utenfor.
- (8) Kjøreretning og etasjetall skal angis visuelt og med lydsignal.
- (9) Heisstol og lastbærer skal ha belysning og nødbelysning, samt tilfredsstillende ventilasjon også ved driftstans.

Kapittel 16. Sikkerhetskontroll av heis

Ny § 16–8 skal lyde:

§ 16–8. Prisregulering

Departementet kan i forskrift fastsette maksimalpris for sikkerhetskontroll av heis dersom dette anses som nødvendig for å motvirke uforholdsmessige regionale prisforskjeller som etter departementets vurdering kan få konsekvenser for personsikkerheten.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

9. des. Nr. 1324 2011

Forskrift om endring i forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 9. desember 2011 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 20–2, § 21–2, § 21–3 siste ledd, § 22–5, § 23–8 og § 24–1. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften) gjøres følgende endringer:

(I) Foretakenes kvalifikasjoner

§ 9–1 andre ledd skal lyde:

Kvalifikasjonsbedømmelsen skal baseres på en samlet vurdering av foretakets organisasjon, styringssystem og de samlede kvalifikasjoner i foretaket.

§ 10–2 tredje ledd skal lyde:

Ved søknad om lokal godkjenning for ansvarsrett skal foretaket redegjøre for at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å løse de oppgavene det påtar seg i tiltaket. I tillegg må foretaket redegjøre for at kvalitetssikringen er tilpasset det aktuelle tiltaket.

§ 11–1 skal lyde:

I søknad om sentral og lokal godkjenning for ansvarsrett skal foretaket dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet slik det fremgår av organisasjonsplanen etter § 10–1 første ledd bokstav a, jf. § 1–2 første ledd bokstav c, herunder at det benyttes nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner for å sikre at arbeid innenfor det omsøkte godkjenningsområdet ivaretas i samsvar med krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven.

I søknad om lokal godkjenning for ansvarsrett skal foretaket vise at det i tiltaket benyttes nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner for å gjennomføre det aktuelle tiltaket på en forsvarlig måte slik at krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven ivaretas, jf. § 10–2 tredje ledd.

Kontrollforetak må ha relevante faglige kvalifikasjoner innenfor det omsøkte godkjenningsområdet, dvs. hhv. prosjektering og/eller utførelse i tillegg til kontroll.

§ 11–2 fjerde ledd skal lyde:

Foretak som påtar seg ansvar som ansvarlig kontrollerende må kunne dokumentere at det har personell med relevant praksis fra det omsøkte kontrollområdet, dvs. hhv. prosjektering og/eller utførelse i tillegg til kontroll.

(II) Godkjenningsområdene

§ 13–5 andre ledd ny bokstav o) skal lyde:

- o) brannalarm, nødlys og ledesystem.

§ 13–5 nytt femte ledd skal lyde:

Sentral godkjenning for ansvarsrett kan gis for funksjonen uavhengig kontrollerende i tiltaksklasse 1, 2 og 3 for følgende områder:

- a) Overordnet ansvar for kontroll
- b) Våtrom (i boliger)
- c) Lufttetthet (i nye boliger)
- d) Bygningsfysikk (i tiltaksklasse 2 og 3)
- e) Konstruksjonssikkerhet (i tiltaksklasse 2 og 3)
- f) Geoteknikk (i tiltaksklasse 2 og 3)
- g) Brannikkerhet (i tiltaksklasse 2 og 3).

(III) Mindre presiseringer i ansvarsreglene

§ 12–3 bokstav g) skal lyde:

- g) underleverandør (underkonsulent) uten egen ansvarsrett

§ 12–4 bokstav i) skal lyde:

- i) underleverandør (underentreprenør) uten egen ansvarsrett

§ 12–5 ny bokstav f) skal lyde:

- f) underleverandør (underkontrollør) uten egen ansvarsrett.

(IV) Andre endringsforslag

§ 3–2 andre ledd a) skal lyde:

- a) Oppføring, plassering, vesentlig endring, vesentlig reparasjon, riving av, eller bruksendring til driftsbygning inntil 1000 m² bruksareal (BRA).

§ 5–2 nytt siste ledd skal lyde:

Det kreves ikke nabovarsel for innvendige fysiske arbeider i eksisterende byggverk.

§ 5–4 tredje ledd bokstav n) skal lyde:

- n) redegjørelse for nabovarsling og nabomerknader, samt kvittering for nabovarsel

§ 14–3 skal lyde:

Kommunen kan etter en konkret vurdering av tiltaket stille krav om uavhengig kontroll også for forhold som ikke faller inn under § 14–2, når det på grunnlag av planbestemmelser, forhåndskonferanse, søknadsbehandlingen eller ved tilsyn anses å foreligge forhold som gjør det nødvendig med kontroll for å sikre kvalitet i det ferdige byggverket.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

9. des. Nr. 1325 2011

Forskrift om endring i forskrift om næringsmiddelhygiene

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 9. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 16 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzh (forordning (EF) nr. 852/2004). Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) gjøres følgende endringer:

Kapittel VI (nytt) skal lyde:

Kapittel VI. Utfyllende nasjonale bestemmelser om nyttehunder

§ 14. Virkeområde

I dette kapitlet fastsettes bestemmelser om nyttehunders adgang til næringsmidelforetak i henhold til forordning (EF) nr. 852/2004 vedlegg II kapittel IX nr. 4 annen setning.

Med nyttehund forstås førerhund eller servicehund som er spesielt trent til å utføre oppgaver for blinde eller sterkt svaksynte personer eller for personer med fysisk funksjonsnedsettelse.

§ 15. Særskilte bestemmelser om nyttehunder

Forbudet mot husdyr etter § 1, jf. forordning (EF) nr. 852/2004 vedlegg II kapittel IX nr. 4 annen setning, gjelder ikke for nyttehunder som medbringes i de områdene av næringsmidelforetak hvor kunder ordinært har adgang.

Nåværende kapittel VI. Administrative bestemmelser blir nytt kapittel VII og § 14, § 15, § 16, § 17 og § 18 blir henholdsvis § 16, § 17, § 18, § 19 og § 20.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

12. des. Nr. 1326 2011

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 16 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzh (direktiv 2011/3/EU). Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningene tilføyes følgende:

I EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzh føyes direktiv 2011/3/EU til som en endring av direktiv 2008/128/EF.

§ 1 niende ledd skal lyde:

Tilsetningsstoffer som er oppført i vedlegg I til denne forskriften skal oppfylle kravene til renhet og identitet som fremgår av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzz (direktiv 2008/60/EF som endret ved direktiv 2010/37/EU), nr. 54zzzzg (direktiv 2008/84/EF som endret ved direktiv 2009/10/EF) og nr. 54zzzzh (direktiv 2008/128/EF som endret ved direktiv 2011/3/EU). Øvrige tilsetningsstoffer i vedlegg I skal oppfylle kravene til renhet og identitet som fremgår av spesifikasjonene fastsatt av FAO/WHO.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. des. Nr. 1327 2011

Forskrift om endring i utleggsregistreringsforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing § 34 femte ledd og § 34a annet og fjerde ledd. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 19. februar 2008 nr. 158 om utvidet registrering av utleggsforretninger i Løsøreregisteret (utleggsregistreringsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Saklig virkeområde

Forskriften gjelder for utleggsforretninger hos de alminnelige namsmyndighetene, skattekontorene, skatteoppkreverne og Statens innkrevingsentral der det blir besluttet utleggstrekk eller utleggspant i andre formuesgoder enn dem som er nevnt i tvangsfullbyrdsloven § 7–20 første ledd. Den gjelder også for utleggsforretninger hos de alminnelige namsmyndighetene, skattekontorene og skatteoppkreverne som blir avsluttet med «intet til utlegg».

II

Ikraftsettings- og overgangsbestemmelser

1. Forskriften trer i kraft 15. desember 2011.
2. Forskriften gjelder for utleggsforretninger som holdes etter 15. desember 2011.

13. des. Nr. 1328 2011

Forskrift om norsk farmakopé

Hjemmel: Fastsatt av Statens legemiddelverk 13. desember 2011 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 5, forskrift 20. juli 1995 nr. 698 om legemidlers kvalitet, standarder m.m., jf. delegeringsvedtak 8. juni 1995 nr. 521 og delegeringsvedtak 16. desember 1994 nr. 4659. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

Statens legemiddelverk godkjenner følgende som del av norsk farmakopé fra 1. januar 2012:

- Norske legemiddelstandarder 2012.0 (NLS 2012.0).

Fra 1. januar 2012 består gyldig norsk farmakopé av:

- European Pharmacopoeia 7th Edition 2011 (Ph. Eur. 7.0) med Supplement 7.1–7.3
- Norske legemiddelstandarder 2012.0.

European Pharmacopoeia 7th Edition, Supplement 7.4 trer i kraft 1. april 2012. Samtidig erstattes NLS 2012.0 med oppdatert versjon, NLS 2012.1.

European Pharmacopoeia 7th Edition, Supplement 7.5 trer i kraft 1. juli 2012. Samtidig erstattes NLS 2012.1 med oppdatert versjon, NLS 2012.2.

NLS 2012.0–NLS 2012.2 opptar endringer til Ph. Eur. som følge av vedtak i Den europeiske farmakopékommisjon ved resolusjonene AP-CPH (10) 4 og AP-CPH (11) 1–2, 4 og 6–7 fra Komiteen for legemidler og legemiddelbehandling.

Elektronisk versjon av Norske legemiddelstandarder publiseres på Statens legemiddelverks internettside, www.legemiddelverket.no, og bokutgivelsen er opphørt. NLS 2012.0 vil foreligge i januar 2012.

Forskrift 13. desember 2011 nr. 1328 om norsk farmakopé opphever forskrift 17. desember 2010 nr. 1658.

13. des. Nr. 1329 2011

Forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2012

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16 og § 37. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande reker i følgende områder:

- a) I Nordsjøen, dvs. Norges territorialfarvann og økonomiske sone sør for 62° N avgrenset mot øst av en rett linje mellom Hanstholmen fyr og Lindesnes fyr.
- b) I Skagerrak, dvs. avgrenset mot vest av en rett linje gjennom Hanstholmen fyr til Lindesnes fyr og i sør av en rett linje gjennom Skagen fyr til Tistlarna fyr utenfor 4 nautiske mil av de danske og svenske grunnlinjene.

§ 2. Totalkvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fisket etter reker fiske og lande inntil:

- a) 2555 tonn reker i Nordsjøen
- b) 3300 tonn reker i Skagerrak.

§ 3. Periodisering

Den samlede kvoten på 5855 tonn reker som kan fiskes i Nordsjøen og Skagerrak periodiseres som følger:

<i>Periode:</i>	<i>Periodekvote:</i>
1. januar–30. april	2342 tonn
1. mai–31. august	1757 tonn
1. september–31. desember	1757 tonn

§ 4. Maksimalkvote

Fartøy som har adgang til å delta i fisket kan fiske og lande til sammen følgende kvanta reker i følgende perioder i Nordsjøen og Skagerrak:

<i>Periode:</i>	<i>Maksimalkvote:</i>
1. januar–30. april	40 tonn
1. mai–31. august	30 tonn
1. september–31. desember	30 tonn

Fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene selv om periodekvotene er oppfisket.

§ 5. Kvotenyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved kjøp av fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum kjøper har fisket og levert innenfor reguleringsåret med annet fartøy.

Ved kjøp av fartøy som i reguleringsåret har fisket og levert hele eller deler av selgers kvotegrunnlag i det aktuelle fiskeriet, skal det gjøres fradrag for dette kvantumet i kjøpers kvotegrunnlag inneværende reguleringsår.

Når det ved kjøp gjøres fradrag etter både andre og tredje ledd, skal bare det kvantum som er størst, trekkes fra.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra bestemmelsen i første og tredje ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

§ 6. Helgedagsfredning

Det er forbudt å drive fiske fra midnatt til midnatt på søn- og helligdager. Helgedagsfredningen gjelder ikke 2. påskedag og 2. pinsedag.

§ 7. Kontroll

Dersom fartøy ikke lander fangst fra en tur, skal fartøyet kontrolleres av Fiskeridirektoratets regionkontor før ny tur kan påbegynnes. Slik kontroll kan gjennomføres i Stavanger, Egersund og Kristiansand.

§ 8. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når periodekvotene eller totalkvotene i Nordsjøen og Skagerrak er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 9. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

13. des. Nr. 1330 2011

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 12, § 15 og § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 11 og § 19, jf. delegeringsvedtak 11. juni 2010 nr. 814.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 4.1 nr. 9 (beslutning 2010/270/EU og beslutning 2010/684/EU) og del 8.1 nr. 15 (beslutning 2010/270/EU og beslutning 2010/684/EU). Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 20. februar 2004 nr. 464 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg I kap. I tilføyes følgende: beslutning 2010/270/EU og beslutning 2010/684/EU.

§ 4 nytt fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder ikke ved import eller eksport av hunder katter eller ildere som er kjæledyr etter definisjonen gitt i forskrift 1. juli 2004 nr. 1105 om dyrehelsemessige betingelser for ikke-kommersiell transport av kjæledyr.

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

Helsesertifikat for klovdyr, fugler, hareddyr, hunder, katter eller ildere er gyldig i 10 dager fra utstedelsesdatoen. Helsesertifikat for hunder, katter eller ildere, som er kjæledyr etter definisjonen gitt i forskrift 1. juli 2004 nr. 1105 om dyrehelsemessige betingelser for ikke-kommersiell transport av kjæledyr, er likevel gyldig i fire måneder fra utstedelsesdatoen eller til rabiesvaksinasjonens gyldighet utløper dersom dette skjer før de fire månedene er omme.

§ 9 første ledd skal lyde:

Bier (*Apis mellifera*) og humler (*Bombus spp.*) skal:

- 1) komme fra et område som ikke omfattes av et forbud i forbindelse med forekomst av lukket yngelrâte (forbudet skal ha vart i minst 30 dager etter det seneste registrerte tilfellet og etter den datoen da alle bikuber innenfor en radius på tre kilometer var kontrollert av vedkommende myndighet og alle infiserte bikuber var brent eller behandlet og kontrollert til nevnte myndighets tilfredshet), eller
- 2) når det gjelder humler, kan disse også komme fra et anlegg som er isolert fra det omgivende miljøet, som er anerkjent og under tilsyn av vedkommende myndighet, som er fritt for lukket yngelrâte og som ble inspisert umiddelbart før avsendelsen, og verken humler eller yngel viste kliniske tegn på eller antydning til sykdommen

- 3) komme fra et område med en radius på minst 100 km, som ikke er omfattet av restriksjoner i forbindelse med mistanke om eller bekreftet forekomst av liten kubebille (*Aethina tumida*) eller Tropilaelaps-midd (*Tropilaelaps spp.*), og der det ikke forekommer angrep av disse.
- 4) i likhet med emballasjen de sendes i, ha gjennomgått en visuell undersøkelse for å påvise forekomst av liten kubebille (*Aethina tumida*) eller dennes egg og larver, eller andre skadedyr, særlig Tropilaelaps-midd (*Tropilaelaps spp.*), som angriper bier

§ 12 nytt annet punktum skal lyde:

I tillegg skal en veterinær, som er autorisert av vedkommende myndighet, ha utført en klinisk undersøkelse av dyrene i løpet av de siste 24 timer før avsendelsen som viser at de er friske og i stand til å bli transportert.

Vedlegg C skal lyde:

Vedlegg C. Helsesertifikatmodeller for import og eksport av dyr innenfor EØS

Del 1 – Helsesertifikat for klovdyr, fugler, haredyr, hunder, katter og ildrer

Trykk her for å lese del 1:

Del 2 – Helsesertifikat for bier og humler

Trykk her for å lese del 2:

II

Endringene trer i kraft straks.

13. des. Nr. 1331 2011

Forskrift om forbud mot å fiske lodde i Svalbards territorialfarvann

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4, jf. forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering ved fiske og fangst mv. i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 16, jf. lov 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone § 5. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i Svalbards territorialfarvann med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske lodde.

§ 3. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskrift straffes etter lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 61, § 64 og § 65. Forsøk og medvirkning straffes på samme måte.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012.

13. des. Nr. 1332 2011

Forskrift om forbud mot å fiske lodde i fiskevernsonen ved Svalbard

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 16, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske lodde.

§ 3. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskrift straffes etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser § 61, § 64 og § 65. Forsøk og medvirkning straffes på samme måte.

§ 4. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012.

13. des. Nr. 1333 2011**Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 16, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. *Virkeområde*

Denne forskrift gjelder for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. *Generelt forbud*

Det er forbudt å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard.

§ 3. *Straff og inndragning*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 61, § 64 og § 65. Forsøk og medvirkning straffes på samme måte.

§ 4. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

13. des. Nr. 1334 2011**Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i Svalbards territorialfarvann i 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4, jf. forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering ved fiske og fangst mv. i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 16, jf. lov 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone § 5. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. *Virkeområde*

Denne forskrift gjelder for fiske i Svalbards territorialfarvann med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. *Generelt forbud*

Det er forbudt å fiske norsk vårgytende sild.

§ 3. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskrift straffes etter lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser § 61, § 64 og § 65. Forsøk og medvirkning straffes på samme måte.

§ 4. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

13. des. Nr. 1335 2011**Forskrift om regulering av fisket etter torsk i fiskevernsonen ved Svalbard i 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11 og § 16, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. *Virkeområde*

Denne forskrift gjelder for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. *Generelt forbud*

Det er forbudt å fiske torsk i fiskevernsonen ved Svalbard med mindre annet er uttrykkelig fastsatt.

§ 3. Kvoter

Uten hensyn til forbudet i § 2 kan norske og russiske fartøy fiske norsk-arktisk torsk i fiskevernsonen ved Svalbard innenfor rammen av de kvoter som er fastsatt for fartøy fra disse land.

Uten hensyn til forbudet i § 2 kan fartøy fra stater som tradisjonelt har fisket norsk-arktisk torsk i fiskevernsonen ved Svalbard, fiske innenfor fastsatt kvantum. Dette er fartøy fra EU og Færøylene.

For fartøy fra EU fastsettes en andel av største totale fangstmengde for norsk-arktisk torsk, for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard. I 2012 er denne kvoten 27 784 tonn.

For fartøy fra Færøylene fastsettes en andel av største totale fangstmengde for norsk-arktisk torsk, for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard. I 2012 er denne kvoten 1526 tonn.

§ 4. Fartøy med adgang til å fiske i NØS

Fartøy med adgang til å fiske norsk-arktisk torsk i Norges økonomiske sone er unntatt fra begrensningene i § 3. Fiske i fiskevernsonen kan etter dette unntaket kun finne sted innenfor rammen av de fastsatte kvoter av norsk-arktisk torsk, og skal komme til fradrag i disse.

§ 5. Bifangst

Innblanding av norsk-arktisk torsk i fisket etter andre fiskearter på inntil 10 % er unntatt fra begrensningene i § 3.

§ 6. Bemyndigelse

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket etter norsk-arktisk torsk i fiskevernsonen ved Svalbard i henhold til denne forskrift når de kvoter som er oppstilt etter forskriften er beregnet å ville bli oppfisket.

§ 7. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i eller gitt i medhold av denne forskrift straffes etter lov 17. desember 1976 nr. 91 § 8 og § 9 og lov 6. juni 2008 nr. 37 § 60, § 61, § 64 og § 65. Forsøk og medvirkning straffes på samme måte.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

14. des. Nr. 1336 2011**Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker**

Hjemmel: Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 14. desember 2011 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a, jf. delegeringsvedtak 23. desember 1988 nr. 1073, jf. delegeringsvedtak 8. desember 2003 nr. 1479 § 6. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Det skal betales gebyr for behandlingen av følgende saker:

- a) Søknader om konsesjon (ervertstillatelse) etter lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 2 og § 3.
- b) Søknader om delingssamtykke etter lov om jord 12. mai 1995 nr. 23 § 12.

Gebyret kreves inn av kommunen i alle saker. Kommunen skal ikke betale gebyr til seg selv.

Når det søkes om konsesjon fordi eieren ikke skal oppfylle lovbestemt boplikt (slektskapskonsesjon), jf. konsesjonsloven § 5 andre og tredje ledd og § 9 fjerde ledd, skal det ikke betales gebyr.

§ 2. For behandling av konsesjonssøknader som nevnt i § 1 a) kan det kreves et gebyr på inntil kr 5 000,-.

For behandling av søknader om delingssamtykke som nevnt i § 1 b) kan det kreves et gebyr på inntil kr 2 000,-.

Kommunen kan fastsette en lavere gebyrsats. Det kan fastsettes en generell sats, eller satser for enkle/kurante saker og for vanlige saker. Dersom kommunen ikke har fastsatt lavere sats, betales gebyr som nevnt i første og andre ledd.

§ 3. Det skal betales ett gebyr selv om søknaden gjelder fradeling av flere tomter eller parseller fra samme eiendom. Det samme gjelder ved såkalte stripeerverv til veiformål og lignende fra flere eiendommer.

Det skal betales ett gebyr ved søknad om konsesjon for en eiendom selv om der er flere erververe av samme eiendom.

§ 4. Det organ som avgjør saken i første instans kan, når særlige grunner foreligger, helt eller delvis fritta for gebyr.

Fylkesmannen er klageinstans for kommunens avgjørelser av søknad om å fritta for gebyr.

§ 5. Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Samtidig oppheves forskrift 29. desember 1993 nr. 1354 om gebyr for behandling av konsesjonssaker m.v.

15. des. Nr. 1337 2011**Forskrift om endring i forskrift om engangsavgift på motorvogner**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2011 med hjemmel i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets årlige avgiftsvedtak. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 19. mars 2001 nr. 268 om engangsvgift på motorvogner gjøres følgende endringer:

§ 3–1 annet ledd og tredje ledd skal lyde:

For motorvogner som ikke har fastsatt verdi for utslipp av NO_x, settes dette til det utslipp som den aktuelle motorvogngruppe maksimalt tillates å ha (grenseverdi) etter vegmyndighetenes regelverk. Dersom det etter vegmyndighetenes regelverk er oppgitt flere alternative grenseverdier benyttes den laveste utslippsverdien. For motorvogner som ble produsert før det ble innført grenseverdier for utslipp av NO_x, settes utslippet til den tidligst gjeldende grenseverdi for den aktuelle motorvogngruppe.

Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende for motorvogner som har fastsatt verdi for utslipp av NO_x etter en annen målemetode enn den som følger av veimyndighetenes regelverk.

§ 3–1 nåværende annet ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

15. des. Nr. 1338 2011**Forskrift om fiske etter røye på Svalbard**

Hjemmel: Fastsatt av Sysselmannen på Svalbard 15. desember 2011 med hjemmel i forskrift 24. juni 2002 nr. 712 om høsting på Svalbard § 7, jf. lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (svalbardmiljøloven) § 31 og § 32. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Formål

Denne forskrift har til formål å sikre en forvaltning av røye på Svalbard som ivaretar bestandenes produksjonsevne og sammensetning, og samtidig sikrer fritidsfiske som en viktig friluftaktivitet for fastboende på Svalbard og tilreisende. Forvaltning av annen anadrom laksefisk er ikke inkludert i forskriftens formål.

§ 2. Virkeområde og tidsrom for fiske

Forskriften gjelder for fiske etter røye i vassdrag på Svalbard og i sjøområdet rundt Svalbard ut til territorialgrensen, herunder Hopen og Bjørnøya. Fiskeåret er fastsatt som perioden fra og med 1. januar til og med 15. oktober det enkelte år.

§ 3. Definisjoner

Fastboende: person som er gyldig innført i befolkningsregisteret for Svalbard.

Fiskekvoter: maksimalt antall fisker over 25 cm som kan fiskes i den enkelte lokalitet per sesong.

Vassdrag: innsjø, vann, tjern, elv, elvearm, bekk eller kanal. Ferskvannslaguner og strengsjøer regnes også som vassdrag.

§ 4. Krav til fisker

Fiske etter røye kan bare foretas av den som har innløst fiskekort fra Sysselmannen. Kun fastboende har anledning til garnfiske etter røye.

§ 5. Redskapsbruk

Garn som nyttes skal ha minimum 52 mm maskevidde, tilsvarende 12 omfar (målt fra knute til knute). Det skal ha maks høyde på 1,8 meter og maks 25 meters lengde. Garn kan ikke kobles sammen i lenker. Garn skal merkes med bøye, eiers navn og adresse. Garn er kun tillatt i navngitte innsjøer der det er åpnet for dette, og med maksimalt 2 garn samtidig per fisker.

§ 6. Garnforbudssoner

I vassdrag, som er åpnet for garnfiske, må garn settes minst 200 m fra innløps- eller utløpsos. I sjøområder er garnfiske ikke tillatt nærmere elvemunning (grense elv/sjø) enn 200 m. Sysselmannen kan ved eget vedtak utvide disse sonene for enkelte lokaliteter.

§ 7. Stopp i fiske

Dersom den fastsatte kvoten for et vassdrag fylles vil Sysselmannen umiddelbart innføre forbud mot ytterligere beskatning i lokaliteten for resten av gjeldende sesong. Dette annonseres på Sysselmannens nettsider.

§ 8. Garnfiske i sjøen

Utover de begrensninger som ligger i § 2, § 5 og § 6 er der ingen begrensninger i fiske etter røye og annen anadrom laksefisk i sjøen.

§ 9. Rapporteringsplikt

Fangst av fisk på 25 cm og mer rapporteres (merkes med garn eller håndsnøre, fangst dato og sted) til Sysselmannen snarest mulig og senest innen 1 uke etter fiske er foretatt, med mindre ikke tilstrekkelig kommunikasjon foreligger. All fangst (uansett størrelse) skal rapporteres innen 25. oktober hvert år og alle

fiskehoder av røye over 25 cm skal innleveres snarest mulig og senest innen 25. oktober hvert år. Manglende rapportering kan medføre at fiskekort for kommende sesong ikke tildeles.

§ 10. Vassdrag åpnet for fiske

Det er åpnet for fiske i følgende vann/innsjøer, knyttet til maksimalkvoter for fisk over 25 cm og redskapstyper. I tilhørende elvestrenger og ut til 200 m fra inn- og utløp er det kun tillatt å fiske med stang og håndsnøre. Maksimalkvoten gjelder hele vassdraget.

Det er åpnet for fiske i følgende vassdrag, knyttet til redskapstyper og maksimalkvoter for fisk over 25 cm. I alle disse vassdragene er det tillatt med håndsnøre og stang.

<i>Vassdrag</i>	<i>Maksimal- kvote</i>	<i>Garnfiske tillatt</i>	<i>Kart-blad</i>
Richardvatnet (Raudfjorden)	40	Nei	A4
Rabotvatna (Rabotfjorden)	10	Nei	A4
Arresjøen (Danskøya)	10	Nei	A4
Gjøavatnet (Amsterdamøya)	10	Nei	A4
Åsøvatnet (v for Flathukfjellet)	10	Nei	A4
Pytten (Danskøya)	20	Nei	A5
Pervatnet (Sjubrean)	30	Nei	A5
Nordre Dieset (Mitrahavøya)	40	Ja	A6
Søndre Dieset (Mitrahavøya)	30	Ja	A6
Erlingvatnet (Mitrahavøya)	50	Nei	A6
Murraytjørnene (Forlandet)	25	Nei	A5
Vårfluesjøen (Woodfjorden)	150	Ja	B4
Lovénvatnet (Trygghamna)	10	Ja	B9
Straumsjøen (Erdmannflya)	100	Nei	B9
Linnévatnet	100	Ja	B9
Kongressvatnet	40	Ja	B9
Bretjøna (Grønnfjordbotnen)	10	Ja	B10
Revatnet (n for Hornsund)	25	Nei	B12
Svartvatnet (s for Hornsund)	25	Nei	C13
Mosselvatnet	75	Nei	C4
Femmilsjøen (Ny-Friesland)	150	Nei	C4
Lakssjøen (Ny-Friesland)	75	Nei	C4
Strøen (Ny-Friesland)	25	Nei	C4
Einsteinvatnet (Austbotn)	50	Nei	C6

I Vårfluesjøen kan inntil halvparten tas i garn, og av disse er 40 fisk er forbeholdt Mushamna fangststasjon dersom denne er utlånt fra Sysselmannen. I Einsteinvatnet er en kvote på 30 fisk av den totale kvoten forbeholdt fangststasjonen på Austfjordneset dersom denne er utlånt fra Sysselmannen.

§ 11. Iverksettelse m.m.

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder frem til og med 31. desember 2012. Med virkning fra denne forskrifts ikrafttreden oppheves forskrift 30. juli 2008 nr. 865 om fiske etter røye på Svalbard.

15. des. Nr. 1339 2011

Forskrift om endring i forskrift om krav til taksametre

Hjemmel: Fastsatt av Justervesenet 15. desember 2011 med hjemmel i forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling § 5-1 annet ledd. Kunngjort 22. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 1. oktober 2009 nr. 1226 om krav til taksametre gjøres følgende endringer:

§ 32 skal lyde som følger:

§ 32. Krav til bruk av taksametre

Et taksameter er bare tillatt å ta i bruk dersom det foreligger en gyldig samsvarsvurdering i henhold til § 3, taksameteret er installert i henhold til § 33 og

- Justervesenet har kontrollert og godkjent installasjonen av taksameteret i kjøretøyet og tilkoblingen til de tilleggsinnretninger som er påkrevd i henhold til § 8, eller
- løyvehaver kan dokumentere at det er rekvirert installasjonskontroll hos Justervesenet der plomberingenes plassering og identitetsmerke er oppgitt.

Dersom et taksameter tas i bruk før installasjonen er godkjent av Justervesenet, plikter løyvehaver å fremstille taksameteret til kontroll der Justervesenet bestemmer at kontroll skal utføres.

Et taksameter som ikke er rettmessig samsvarsmerket, er ikke tillatt å bruke. Et taksameter kan bare brukes innenfor de angitte driftsbetingelsene som er omfattet av samsvarsvurderingen. Et taksameter skal brukes i henhold til produsentens anvisninger.

Det er ikke tillatt å bruke et taksameter slik at måleresultatet som fremskaffes av taksameteret kan påvirkes på en feilaktig måte.

§ 33 skal lyde som følger:

§ 33. Krav til installasjon

Et taksameter skal installeres i henhold til produsentens anvisninger. Ved installasjon av et taksameter skal taksameterets tilkobling til strømtilførsel og signalgenerator sikres slik at frakobling ikke er mulig uten at det etterlater spor. Ved installasjonen skal også taksameteret og dets innstillinger sikres i henhold til taksameterets samsvarsvurdering og produsentens anvisninger. Alle plomberinger må ha et unikt identitetsmerke.

§ 37 skal lyde som følger:

§ 37. Periodisk kontroll

Ved periodisk kontroll av taksametre, kan Justervesenet bestemme at kontrollen skal foretas på et nærmere angitt sted i det området der taksameteret vanligvis brukes, eller i nærheten av Justervesenets lokaler.

Når det er bestemt kontrollsted etter første ledd, forfaller taksameteret til kontroll på det tidspunktet Justervesenet angir at kontroll skal finne sted. For at et taksameter skal forfalle til kontroll må Justervesenet ha varslet om kontrollen minst to uker før kontrollen skal finne sted.

Dersom et taksameter ikke blir kontrollert av Justervesenet innen utløpet av kalenderåret, må bruker kontakte Justervesenet for å avtale tidspunkt for kontroll.

§ 38 skal lyde som følger:

§ 38. Dekkskifte og plombebrudd

Bruker er ansvarlig for at det foretas oppfølgingskontroll og ny godkjenning dersom det foretas dekkskifte med endring av dekkdimensjonen som kan føre til at måleresultatet i vesentlig grad påvirkes. Taksameteret kan ikke tas i bruk før bruker av måleredskapet har rekvirert oppfølgingskontroll hos Justervesenet.

Ved plombebrudd skal bruker ta taksameteret ut av bruk dersom det ikke blir foretatt en ny plombering av en installatør eller andre med tilsvarende kompetanse. Plomberingen må ha et unikt identitetsmerke, som skal oppgis til Justervesenet samtidig med rekvisisjon av oppfølgingskontroll, jf. forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling § 5–6 annet ledd.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

25. nov. Nr. 1340 2011

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Utlendingsdirektoratet 25. november 2011 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 13 annet ledd, delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og delegeringsvedtak 16. desember 2009 nr. 1586. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Vedlegg 14 skal lyde:

Vedlegg 14. Utenriksstasjoner med viseringsmyndighet

Norske utenriksstasjoner med myndighet til å avgjøre søknader om besøksvisum (avgjørelsesmyndighet) og til å utstede slikt visum pr. 25. november 2011, jf. § 3–14 tredje ledd første punktum og § 3–15 annet ledd første punktum:

Ambassader:

- Ambassaden i Alger, Algerie
- Ambassaden i Luanda, Angola
- Ambassaden i Buenos Aires, Argentina
- Ambassaden i Baku, Aserbajdsjan
- Ambassaden i Canberra, Australia
- Ambassaden i Dhaka, Bangladesh

Ambassaden i Brussel, Belgia
Ambassaden i Sarajevo, Bosnia-Hercegovina
Ambassaden i Brasilia, Brasil
Ambassaden i Sofia, Bulgaria
Ambassaden i Ottawa, Canada
Ambassaden i Santiago de Chile, Chile
Ambassaden i Havanna, Cuba
Ambassaden i København, Danmark
Ambassaden i Abu Dhabi, De forente arabiske emirater
Ambassaden i Kairo, Egypt
Ambassaden i Asmara, Eritrea
Ambassaden i Tallinn, Estland
Ambassaden i Addis Abeba, Etiopia
Ambassaden i Manila, Filippinene
Ambassaden i Helsingfors, Finland
Ambassaden i Paris, Frankrike
Ambassaden i Accra, Ghana
Ambassaden i Guatemala by, Guatemala
Ambassaden i Athen, Hellas
Ambassaden i New Delhi, India
Ambassaden i Jakarta, Indonesia
Ambassaden i Teheran, Iran
Ambassaden i Dublin, Irland
Ambassaden i Reykjavik, Island
Ambassaden i Tel Aviv, Israel
Ambassaden i Roma, Italia
Ambassaden i Tokyo, Japan
Ambassaden i Amman, Jordan
Ambassaden i Astana, Kasakhstan
Ambassaden i Nairobi, Kenya
Ambassaden i Beijing, Kina
Ambassaden i Prishtina, Kosovo
Ambassaden i Zagreb, Kroatia
Ambassaden i Riga, Latvia
Ambassaden i Beirut, Libanon
Ambassaden i Vilnius, Litauen
Ambassaden i Skopje, Makedonia
Ambassaden i Lilongwe, Malawi
Ambassaden i Kuala Lumpur, Malaysia
Ambassaden i Rabat, Marokko
Ambassaden i Mexico by, Mexico
Ambassaden i Maputo, Mosambik
Ambassaden i Haag, Nederland
Ambassaden i Katmandu, Nepal
Ambassaden i Abuja, Nigeria
Ambassaden i Islamabad, Pakistan
Ambassaden i Warszawa, Polen
Ambassaden i Lisboa, Portugal
Ambassaden i Bucuresti, Romania
Ambassaden i Moskva, Russland
Ambassaden i Riyadh, Saudi-Arabia
Ambassaden i Beograd, Serbia
Ambassaden i Singapore, Singapore
Ambassaden i Bratislava, Slovakia
Ambassaden i Madrid, Spania
Ambassaden i Colombo, Sri Lanka
Ambassaden i London, Storbritannia
Ambassaden i Bern, Sveits
Ambassaden i Stockholm, Sverige
Ambassaden i Juba, Sør-Sudan
Ambassaden i Karthoum, Sudan
Ambassaden i Damaskus, Syria

Ambassaden i Pretoria, Sør-Afrika
Ambassaden i Seoul, Sør-Korea
Ambassaden i Dar-es-Salaam, Tanzania
Ambassaden i Bangkok, Thailand
Ambassaden i Praha, Den tsjekkiske republikk
Ambassaden i Ankara, Tyrkia
Ambassaden i Berlin, Tyskland
Ambassaden i Kampala, Uganda
Ambassaden i Kiev, Ukraina
Ambassaden i Budapest, Ungarn
Ambassaden i Washington DC, USA
Ambassaden i Caracas, Venezuela
Ambassaden i Hanoi, Vietnam
Ambassaden i Lusaka, Zambia
Ambassaden i Harare, Zimbabwe
Ambassaden i Wien, Østerrike

Generalkonsulater:

Generalkonsulatet i Rio de Janeiro, Brasil
Generalkonsulatet i Guangzhou, Kina
Generalkonsulatet i Shanghai, Kina
Generalkonsulatet i Murmansk, Russland
Generalkonsulatet i St. Petersburg, Russland
Generalkonsulatet i Alicante, Spania
Generalkonsulatet i Houston, USA
Generalkonsulatet i New York, USA
Generalkonsulatet i San Francisco, USA

Representasjonskontorer:

Representasjonskontoret i Al-Ram, Palestinske området.

II

Endringen trer i kraft umiddelbart.

6. des. Nr. 1341 2011

Forskrift om endring i forskrift 21. desember 1993 nr. 1381 om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 6. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 15, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 55 (forordning (EU) nr. 10/2011). Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1381 om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften) gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet slettes EØS-henvisningene til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 15 (direktiv 78/142/EØF), nr. 25 (direktiv 80/766/EØF), nr. 28 (direktiv 81/432/EØF), nr. 54zzb (direktiv 2002/72/EF med endringer) og nr. 54zzzr (forordning (EF) nr. 372/2007 endret ved forordning (EF) nr. 597/2008).

I hjemmelsfeltet tilføyes EØS-henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 55 (forordning (EU) nr. 10/2011). Det tilføyes også i hjemmelsfeltets EØS-henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 36 at direktiv 2007/19/EF og forordning (EU) nr. 10/2011 endrer direktiv 85/572/EØF.

Ny § 2c skal lyde:

§ 2c. *Gjennomføring av forordning (EU) nr. 10/2011 om plastmaterialer og gjenstander som er bestemt å komme i kontakt med næringsmidler mv.*

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 55 (forordning (EU) nr. 10/2011) om plastmaterialer og gjenstander som er bestemt å komme i kontakt med næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Bestemmelsene i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 36 (direktiv 85/572/EØF som endret ved direktiv 2007/19/EF som korrigerert i OJ L 94, 4.4.2007, p. 71 og OJ L 97 12.4.2007, p. 50 og forordning (EU) nr. 10/2011) om innføring av listen over næringsmiddelsimulanter som kan brukes for å teste migrasjon av bestanddeler av

plastmaterialer og gjenstander som er bestemt å komme i kontakt med ett enkelt næringsmiddel eller en spesifikk gruppe næringsmidler, gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig og i samsvar med bestemmelsene i første ledd.

Bestemmelsene i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 30 (direktiv 82/711/EØF som endret ved direktiv 93/8/EØF og direktiv 97/48/EF) om fastsettelse av de grunnleggende reglene som er nødvendige for testing av migrasjon av bestanddeler i plastmaterialer og gjenstander som er bestemt å komme i kontakt med næringsmidler, gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig og i samsvar med bestemmelsene i første ledd.

Kapittel II, III og vedlegg I oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

Følgende tekster fjernes:

Hjelpetekst til forordning (EF) nr. 1935/2004

Hjelpetekst til forordning (EF) nr. 2023/2006

Avsnittet «Forordninger» skal lyde:

Forordninger

For å gjøre det lett å finne frem til ordlyden i de forordningene som er gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Forordning (EF) nr. 1935/2004 om plastmaterialer og gjenstander som er bestemt å komme i kontakt med næringsmidler

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1935/2004 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzt.

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité,¹

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251² og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I rådsdirektiv 89/109/EØF av 21. desember 1988 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler³ fastsettes allmenne prinsipper for å fjerne forskjellene mellom medlemsstatenes lovgivning om slike materialer og gjenstander, og det fastsettes at det skal vedtas gjennomføringsdirektiver for særlige grupper av materialer og gjenstander (særdirektiver). Denne metoden har vært hensiktsmessig og bør videreføres.
- 2) De særdirektiver som er vedtatt i henhold til direktiv 89/109/EØF, inneholder generelt bestemmelser som gir medlemsstatene liten handlingsfrihet ved innarbeidingen, og det har også vært nødvendig med hyppige endringer for raskt å tilpasse dem til den tekniske utvikling. Slike tiltak bør derfor kunne ta form av forordninger eller vedtak. Samtidig vil det være hensiktsmessig å ta med visse ytterligere emneområder. Direktiv 89/109/EF bør derfor erstattes.
- 3) Grunnprinsippet i denne forordning er at alle materialer og gjenstander beregnet på å komme i direkte eller indirekte kontakt med næringsmidler, må være så inerte at de ikke avgir stoffer til næringsmidler i en slik mengde at det kan utgjøre en fare for menneskers helse, føre til en uakseptabel endring i næringsmidlenes sammensetning eller til en forringelse av deres organoleptiske egenskaper.
- 4) Nye typer materialer og gjenstander som er utformet med henblikk på aktivt å opprettholde eller forbedre næringsmidlenes tilstand («aktive materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler»), er ikke utformet for å være inerte, i motsetning til tradisjonelle materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler. Andre typer nye materialer og gjenstander er utformet for å overvåke næringsmidlenes tilstand («intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler»). Begge disse typer materialer og gjenstander kan komme i kontakt med næringsmidler. Av hensyn til klarhet og rettssikkerheten bør derfor aktive og intelligente materialer og gjenstander som er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, omfattes av denne forordnings virkeområde, og de viktigste krav til bruken av dem bør fastsettes. Ytterligere krav bør fastsettes i særlige tiltak, herunder positivlister over godkjente stoffer og/eller materialer og gjenstander, som bør vedtas snarest mulig.
- 5) Aktive materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler er utformet for bevisst å innlemme «aktive» bestanddeler beregnet på bli avgitt til næringsmiddelet eller til å absorbere stoffer fra næringsmiddelet. De bør skilles fra materialer og gjenstander som tradisjonelt brukes til å avgi naturlige ingredienser til visse typer næringsmidler under framstillingen, for eksempel trefat.

- 6) Aktive materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler må endre næringsmiddelets sammensetning eller organoleptiske egenskaper bare dersom endringene er i samsvar med fellesskapsbestemmelsene om næringsmidler, for eksempel bestemmelsene i direktiv 89/107/EØF⁴ om tilsetningsstoffer. Særlig bør stoffer som tilsetningsstoffer i næringsmidler som bevisst er innlemmet i visse aktive materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler for å bli avgitt til pakkede næringsmidler eller miljøet rundt dem, være godkjent i henhold til de relevante fellesskapsbestemmelser om næringsmidler og også være underlagt andre regler som vil bli fastsatt i et særlig tiltak.

Dessuten bør egnet merking eller informasjon hjelpe brukerne til å bruke aktive materialer og gjenstander på en sikker og riktig måte i samsvar med næringsmiddellovgivningen, herunder bestemmelsene om merking av næringsmidler.
- 7) Aktive og intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler bør ikke endre næringsmiddelets sammensetning eller organoleptiske egenskaper eller gi forbrukerne villedende opplysninger om næringsmiddelets tilstand. Aktive materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler bør for eksempel ikke avgi eller absorbere stoffer som aldehyder eller aminer for å skjule en begynnende bederelse av næringsmiddelet. Endringer som kan manipulere tegn på forderelse kan villedde forbrukeren og bør derfor ikke være tillatt. På samme måte kan aktive materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler som forårsaker fargeendringer i næringsmiddelet og dermed gir gale opplysninger om næringsmiddelets tilstand, villedde forbrukeren, og de bør derfor heller ikke være tillatt.
- 8) Alle omsatte materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler bør oppfylle kravene i denne forordning. Materialer og gjenstander som selges som antikviteter, bør likevel ikke omfattes av forordningen fordi de er tilgjengelig i begrensede mengder og har begrenset kontakt med næringsmidler.
- 9) Overtreksmaterialer som er en del av næringsmiddelet og som muligvis kan konsumeres sammen med det, bør ikke omfattes av denne forordning. Forordningen bør derimot få anvendelse på overtreksmaterialer som dekker skorper på ost, bearbejdede kjøttvarer eller frukt, men som ikke er en del av næringsmiddelet og ikke er beregnet på å bli konsumert sammen med det.
- 10) Det er nødvendig å fastsette forskjellige typer restriksjoner og bruksvilkår for de materialer og gjenstander som omfattes av denne forordning, og for bruk av stoffene som inngår i framstillingen av dem. Det er hensiktsmessig å fastsette restriksjonene og vilkårene i særlige tiltak og å ta hensyn til de tekniske egenskaper som kjennetegner hver gruppe av materialer og gjenstander.
- 11) I henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet,⁵ skal Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet («Myndigheten») rådspørres før bestemmelser som kan få innvirkning på folkehelsen, vedtas gjennom særlige tiltak.
- 12) Dersom særlige tiltak omfatter en liste over stoffer som er godkjent i Fellesskapet ved framstilling av materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, bør stoffene sikkerhetsvurderes før de godkjennes. Sikkerhetsvurderingen og godkjenningen av stoffene bør ikke berøre de relevante krav i Fellesskapets regelverk om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier.
- 13) Forskjeller mellom nasjonale lover og forskrifter om sikkerhetsvurdering og godkjenning av stoffer som brukes til å framstille materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, kan hindre fri bevegelse for slike materialer og gjenstander og føre til ulike konkurransevilkår og illojal konkurranse. En framgangsmåte for godkjenning bør derfor fastsettes på fellesskapsplan. For å sikre en harmonisert sikkerhetsvurdering av stoffene bør vurderingene gjennomføres av Myndigheten.
- 14) Etter sikkerhetsvurderingen av stoffene bør det treffes en risikohåndteringsbeslutning om hvorvidt stoffene bør føres opp på en fellesskapsliste over godkjente stoffer.
- 15) Det er hensiktsmessig å gi mulighet til en administrativ kontroll av bestemte handlinger eller unnlaterse fra Myndighetens side i henhold til denne forordning. Kontrollen bør ikke berøre Myndighetens rolle som uavhengig vitenskapelig referansepunkt ved risikovurderinger.
- 16) Merking skal hjelpe brukere til å bruke materialer og gjenstander på riktig måte. Metodene for slik merking kan variere avhengig av brukeren.
- 17) Ved kommisjonsdirektiv 80/590/EØF⁶ ble det innført et symbol som kan følge materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler. For enkelthets skyld bør symbolet innlemmes i denne forordning.
- 18) Det bør sikres at materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler kan spores i alle ledd for å forenkle kontroll, tilbaketrekking fra markedet av mangelfulle produkter, forbrukeropplysning og plassering av ansvar. Driftsansvarlige for foretak bør minst kunne identifisere fra og til hvilke foretak materialer og gjenstander leveres.
- 19) Med hensyn til kontroll av om materialer og gjenstander overholder bestemmelsene i denne forordning, bør det tas hensyn til de særskilte behovene til utviklingsland, særlig de minst utviklede landene. Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 av 29. april 2004 om offentlig kontroll for å sikre at fôrvarer- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes⁷ er Kommisjonen blitt pålagt å støtte utviklingslandene med hensyn til næringsmiddeltrygghet, herunder trygghet i

forbindelse med materialer og gjenstander som kommer i kontakt med næringsmidler. I nevnte forordning er det derfor fastsatt særlige bestemmelser som bør få anvendelse også på materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler.

- 20) Det må fastsettes framgangsmåter for vedtakelse av beskyttelsestiltak i tilfeller der et materiale eller en gjenstand sannsynligvis vil utgjøre en alvorlig risiko for menneskers helse.
- 21) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om offentlig tilgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonens dokumenter⁸ får anvendelse på dokumenter som Myndigheten er i besittelse av.
- 22) Det er hensiktsmessig å beskytte de investeringer produktutviklere foretar når de samler inn de opplysninger og data som ligger til grunn for en søknad i henhold til denne forordning. For å unngå unødvendig gjentakelse av undersøkelser, særlig dyreforsøk, bør felles bruk av opplysninger likevel være mulig dersom de berørte parter er enige om det.
- 23) Det bør utpekes referanselaboratorier på fellesskapsplan og nasjonalt plan for å bidra til analyseresultater preget av høy kvalitet og ensartethet. Dette mål vil nås innenfor rammen av forordning (EF) nr. 882/2004.
- 24) Av miljøhensyn bør bruk av resirkulerte materialer og gjenstander fremmes i Fellesskapet, forutsatt at det fastsettes strenge krav for å sikre næringsmiddeltrygghet og forbrukervern. Når det fastsettes slike krav bør det også tas hensyn til de tekniske egenskaper som kjennetegner gruppene av materialer og gjenstander nevnt i vedlegg I. Harmonisering av regler om resirkulerte materialer og gjenstander av plast bør prioriteres, ettersom de brukes stadig mer og nasjonale lover og forskrifter mangler eller er avvikende. Et utkast til et særlig tiltak om resirkulerte materialer og gjenstander av plast bør derfor offentliggjøres så snart som mulig for å klargjøre den rettslige stilling i Fellesskapet.
- 25) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordning og endringene i vedlegg I og II til forordningen, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen.⁹
- 26) Medlemsstatene bør fastsette regler om sanksjoner som får anvendelse ved overtredelse av bestemmelsene i denne forordning og sørge for at de gjennomføres. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
- 27) Driftsansvarlige for foretak må gis tilstrekkelig tid til å tilpasse seg visse krav i denne forordning.
- 28) Ettersom målene for denne forordning ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene på grunn av forskjellene mellom medlemsstatenes lover og forskrifter, og bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 29) Direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF bør derfor oppheves –
  - 1 EUT C 117 av 30.4.2004, s. 1.
  - 2 Europaparlamentsuttalelse av 31. mars 2004 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. oktober 2004.
  - 3 EFT L 40 av 11.2.1989, s. 38. Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).
  - 4 Rådskommisjonsdirektiv 89/107/EØF av 21. desember 1988 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om tilsetningsstoffer som kan anvendes i næringsmidler beregnet på konsum (EFT L 40 av 11.2.1989, s. 27). Direktivet sist endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.
  - 5 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1642/2003 (EUT L 245 av 29.9.2003, s. 4).
  - 6 Kommisjonsdirektiv 80/590/EØF av 9. juni 1980 om fastsettelse av symbol som kan følge materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler (EFT L 151 av 19.6.1980, s. 21). Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.
  - 7 EFT L 165 av 30.4.2004, s. 1. Forordningen rettet i EFT L 191 av 28.5.2003, s. 1.
  - 8 EFT L 145 av 31.5.2001, s. 43.
  - 9 EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1 *Formål*

1. Målet med denne forordning er å sørge for at det indre marked fungerer på en tilfredsstillende måte med hensyn til omsetning i Fellesskapet av materialer og gjenstander beregnet på å komme i direkte eller indirekte kontakt med næringsmidler, og samtidig legge grunnlaget for å sikre et høyt vernnivå for menneskers helse og forbrukerinteresser.

2. Denne forordning får anvendelse på materialer og gjenstander, herunder aktive og intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler (heretter kalt «materialer og gjenstander» som i ferdig tilstand:

- a) er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, eller
  - b) allerede har kommet i kontakt med næringsmidler og er beregnet for det formål, eller
  - c) med rimelighet kan forventes å komme i kontakt med næringsmidler eller avgi sine bestanddeler til næringsmidler under normale eller forventede bruksforhold.
3. Denne forordning får ikke anvendelse på:

- a) materialer og gjenstander som selges som antikviteter,
- b) overtrekksmaterialer, bl.a. til skorper på ost, bearbeidede kjøttprodukter eller frukt, som utgjør en del av næringsmidlene, og som kan konsumeres sammen med disse,
- c) faste offentlige eller private vannforsyningsanlegg.

Artikkel 2

Definisjoner

1. I denne forordning får de relevante definisjoner i forordning (EF) nr. 178/2002 anvendelse, med unntak av definisjonene av «sporbarhet» og «omsetning». I denne forordning menes med:

- a) «sporbarhet» evnen til å spore og følge et materiale eller en gjenstand i alle ledd av framstilling, bearbeiding og distribusjon,
  - b) «omsetning» besittelse av materialer og gjenstander med henblikk på salg, herunder utbud for salg eller enhver annen form for overdragelse med eller uten vederlag, samt selve salget, distribusjonen og andre former for overdragelse.
2. Dessuten menes med:
- a) «aktive materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler» (heretter kalt «aktive materialer og gjenstander»), materialer og gjenstander beregnet på å forlenge holdbarheten eller forbedre tilstanden til pakkede næringsmidler. De er utformet for bevisst å omfatte bestanddeler som vil avgi stoffer til eller absorbere stoffer fra det pakkede næringsmiddelet eller miljøet rundt det,
  - b) «intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler» (heretter kalt «intelligente materialer og gjenstander»), materialer og gjenstander som overvåker tilstanden til det pakkede næringsmiddelet eller miljøet rundt det,
  - c) «foretak» ethvert offentlig eller privat foretak som med eller uten gevinst utfører en hvilken som helst virksomhet i forbindelse med et hvilket som helst ledd av framstilling, bearbeiding eller distribusjon av materialer og gjenstander,
  - d) «driftsansvarlig for foretak» den eller de fysiske eller juridiske person(er) som har ansvar for at kravene i denne forordning overholdes i det foretak vedkommende driver.

Artikkel 3

Alminnelige krav

1. Materialer og gjenstander, herunder aktive og intelligente materialer og gjenstander, skal framstilles i henhold til god framstillingspraksis slik at de under normale eller forventede bruksforhold ikke avgir bestanddeler til næringsmidler i en slik mengde at det kan:

- a) utgjøre en fare for menneskers helse, eller
- b) føre til en uakseptabel endring i næringsmidlenes sammensetning, eller
- c) føre til en forringelse av deres organoleptiske egenskaper.

2. Merkingen og presentasjonen av samt reklamen for et materiale eller en artikkel skal ikke villedde forbrukerne.

Artikkel 4

Særlige krav for aktive og intelligente materialer og gjenstander

1. Ved anvendelsen av artikkel 3 nr. 1 bokstav b) og c) kan aktive materialer og gjenstander endre næringsmiddelets sammensetning eller organoleptiske egenskaper bare dersom endringene er i samsvar med fellesskapsbestemmelsene om næringsmidler, for eksempel bestemmelsene i direktiv 89/107/EØF om tilsetningsstoffer i næringsmidler og tilhørende gjennomføringstiltak, eller, dersom det ikke finnes noen fellesskapsbestemmelser, de nasjonale bestemmelser om næringsmidler.

2. Inntil det er vedtatt ytterligere regler i et særlig tiltak om aktive og intelligente materialer og gjenstander, skal stoffer som bevisst innlemmes i aktive materialer og gjenstander for å bli avgitt til næringsmidler eller miljøet rundt dem, godkjennes og brukes i samsvar med de relevante fellesskapsbestemmelser om næringsmidler og overholde bestemmelsene i denne forordning og dens gjennomføringstiltak.

Stoffene skal anses som ingredienser som definert i artikkel 6 nr. 4 bokstav a) i direktiv 2000/13/EF.¹

3. Aktive materialer og gjenstander skal ikke føre til endringer i næringsmiddelets sammensetning eller organoleptiske egenskaper, for eksempel ved å skjule at næringsmiddelet begynner å bli bedervet, noe som kan villedde forbrukerne.

4. Intelligente materialer og gjenstander skal ikke gi opplysninger om næringsmiddelets tilstand som kan villedde forbrukerne.

5. Aktive og intelligente materialer og gjenstander som allerede er kommet i kontakt med næringsmidler, skal merkes på en hensiktsmessig måte slik at forbrukeren kan identifisere delene som ikke kan spises.

6. Aktive og intelligente materialer og gjenstander skal merkes på en hensiktsmessig måte slik at det framgår at materialene eller gjenstandene er aktive og/eller intelligente.

- 1 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamer for næringsmidler (EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29). Direktivet sist endret ved direktiv 2003/89/EF (EUT L 308 av 25.11.2003, s. 15).

Artikkel 5

Særlige tiltak for grupper av materialer og gjenstander

1. For de grupper av materialer og gjenstander som er oppført i vedlegg I, og eventuelle kombinasjoner av disse materialene og gjenstandene eller resirkulerte materialer og gjenstander som brukes ved framstilling av disse materialene og gjenstandene, kan særlige tiltak vedtas eller endres etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 23 nr. 2.

De særlige tiltakene kan omfatte:

- a) en liste over stoffer som er godkjent til bruk ved framstillingen av materialer og gjenstander,
  - b) liste(r) over godkjente stoffer som er innlemmet i aktive eller intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, eller liste(r) over aktive eller intelligente materialer og gjenstander og eventuelt særlige bruksvilkår for disse stoffene og/eller materialene og gjenstandene som de er innlemmet i,
  - c) renhetskriterier for stoffene omhandlet i bokstav a),
  - d) særlige bruksvilkår for stoffene omhandlet i bokstav a) og/eller materialene og gjenstandene der de anvendes,
  - e) spesifikke migrasjonsgrenser for visse bestanddeler eller grupper av bestanddeler i eller på næringsmidler, der det tas behørig hensyn til andre mulige kilder til eksponering for nevnte bestanddeler,
  - f) en overordnet migrasjonsgrense for bestanddeler i eller på næringsmidler,
  - g) bestemmelser for å verne menneskers helse mot risikoer som oppstår ved munnkontakt med materialer og gjenstander,
  - h) andre regler som sikrer at bestemmelsene i artikkel 3 og 4 overholdes,
  - i) grunnregler for kontroll av at bestemmelsene i bokstav a)–h) overholdes,
  - j) regler for prøvetaking og analysemetoder for kontroll av at bestemmelsene i bokstav a)–h) overholdes,
  - k) særbestemmelser for å sikre materialers og gjenstanders sporbarhet, herunder bestemmelser om hvor lenge dokumentasjon skal oppbevares, eller bestemmelser som om nødvendig gjør det mulig å fravike kravene i artikkel 17,
  - l) tilleggsbestemmelser om merking av aktive og intelligente materialer og gjenstander,
  - m) bestemmelser som pålegger Kommisjonen å opprette og opprettholde et offentlig tilgjengelig fellesskapsregister («register») over godkjente stoffer, prosesser, materialer og gjenstander,
  - n) særlige saksbehandlingsregler som ved behov tilpasser framgangsmåten fastsatt i artikkel 8–12, eller gjør den egnet for godkjenning av visse typer materialer og gjenstander og/eller prosesser som anvendes ved framstillingen av disse, herunder ved behov en framgangsmåte for individuell godkjenning av et stoff, en prosess, eller et materiale eller en gjenstand gjennom et vedtak rettet til en søker.
2. Eksisterende særdirektiver om materialer og gjenstander skal endres etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 23 nr. 2.

Artikkel 6

Særlige nasjonale tiltak

I mangel av særlige tiltak som omhandlet i artikkel 5, skal denne forordning ikke forhindre medlemsstatene i å opprettholde eller vedta nasjonale bestemmelser, forutsatt at de er i samsvar med traktatens bestemmelser.

Artikkel 7

Rollen til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet

Bestemmelser som kan få innvirkning på folkehelsen, skal vedtas etter at Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet, heretter kalt «Myndigheten», er rådspurt.

Artikkel 8

Allmenne krav for godkjenning av stoffer

1. Når det vedtas en liste over stoffer som omhandlet i artikkel 5 nr. 1 annet ledd bokstav a) og b), skal den som søker om godkjenning av et stoff som ennå ikke finnes på listen, framlegge en søknad i samsvar med artikkel 9 nr. 1.
2. Stoffer kan godkjennes bare dersom det er behørig og tilstrekkelig dokumentert at materialet eller gjenstanden i ferdig tilstand oppfyller kravene i artikkel 3 og eventuelt artikkel 4, når materialet eller gjenstanden brukes på de vilkår som skal fastsettes i de særlige tiltakene.

Artikkel 9

Søknad om godkjenning av et nytt stoff

1. Ved søknad om godkjenningen nevnt i artikkel 8 nr. 1 får følgende framgangsmåte anvendelse:
  - a) Søknaden skal framlegges for vedkommende myndighet i medlemsstaten ledsaget av følgende opplysninger:
    - i) søkerens navn og adresse,

- ii) teknisk dokumentasjon med opplysningene angitt i retningslinjene for sikkerhetsvurdering av et stoff, som vil bli offentliggjort av Myndigheten,
  - iii) et sammendrag av den tekniske dokumentasjonen.
- b) Den vedkommende myndighet nevnt i bokstav a) skal:
- i) sende skriftlig bekreftelse til søkeren på at den har mottatt søknaden innen 14 dager etter at søknaden er mottatt. Bekreftelsen skal angi dato for mottakelse av søknaden,
  - ii) umiddelbart underrette Myndigheten,
og
  - iii) stille søknaden og eventuelle tilleggsopplysninger framlagt av søkeren til rådighet for Myndigheten.
- c) Myndigheten skal umiddelbart underrette de andre medlemsstatene og Kommisjonen om søknaden og stille søknaden og eventuelle tilleggsopplysninger framlagt av søkeren til rådighet for dem.
2. Myndigheten skal offentliggjøre detaljerte retningslinjer om utarbeidingen og framleggingen av søknaden.¹
- ¹ I påvente av offentliggjøringen kan søkeren finne retningslinjer i «Guidelines of the Scientific Committee on Food for the presentation of an application for safety assessment of a substance to be used in food contact materials prior to its authorisation». – http://europa.eu.int/comm/food/fs/sc/scf/out82_en.pdf.

Artikkel 10

Uttalelse fra Myndigheten

1. Myndigheten skal innen seks måneder etter mottakelse av en gyldig søknad avgi en uttalelse om hvorvidt stoffet, under de tiltenkte bruksvilkår for materialet eller gjenstanden som stoffet inngår i, oppfyller sikkerhetskravene fastsatt i artikkel 3 og eventuelt artikkel 4.

Myndigheten kan forlenge tidsrommet med høyst ytterligere seks måneder. I så fall må den begrunne forsinkelsen for søkeren, Kommisjonen og medlemsstatene.

2. Myndigheten kan eventuelt anmode søkeren om innen en frist fastsatt av Myndigheten å utfylle opplysningene som er vedlagt søknaden. Dersom Myndigheten ber om utfyllende opplysninger, skal tidsfristen fastsatt i nr. 1 midlertidig oppheves inntil opplysningene er framlagt. Fristen skal også midlertidig oppheves i det tidsrom som er avsatt for søkeren til å forberede sine skriftlige eller muntlige forklaringer.

3. For å utforme sin uttalelse skal Myndigheten:

- a) kontrollere at opplysningene og dokumentene som søkeren framlegger, er i samsvar med artikkel 9 nr. 1 bokstav a), og i så fall skal søknaden anses som gyldig, samt undersøke om stoffet oppfyller sikkerhetskravene fastsatt i artikkel 3 og eventuelt artikkel 4,
- b) underrette søkeren, Kommisjonen og medlemsstatene dersom en søknad ikke er gyldig.

4. Ved en positiv uttalelse om å godkjenne det vurderte stoffet, skal uttalelsen omfatte:

- a) stoffets betegnelse og spesifikasjoner,
og
- b) eventuelle anbefalinger om bruksvilkår eller bruksrestriksjoner for det vurderte stoffet og/eller materialet eller gjenstanden som det inngår i,
og
- c) en vurdering av om den foreslåtte analysemetoden egner seg for den aktuelle kontrollen.

5. Myndigheten skal oversende sin uttalelse til Kommisjonen, medlemsstatene og søkeren.

6. Myndigheten skal offentliggjøre uttalelsen etter å ha slettet alle opplysninger som anses som fortrolige i samsvar med artikkel 20.

Artikkel 11

Fellesskapsgodkjenning

1. Fellesskapsgodkjenning av ett eller flere stoffer skal skje gjennom vedtak av et særlig tiltak. Kommisjonen skal, når det er hensiktsmessig, utarbeide et utkast til et særlig tiltak i henhold til artikkel 5, om godkjenning av stoffet eller stoffene som Myndigheten har vurdert, og angi eller endre deres bruksvilkår.

2. I utkastet til særlig tiltak skal det tas hensyn til Myndighetens uttalelse, relevante bestemmelser i fellesskapsretten og andre legitime forhold som er relevante for den aktuelle saken. Dersom utkastet til særlig tiltak ikke er i samsvar med Myndighetens uttalelse, skal Kommisjonen umiddelbart begrunne avvikene. Dersom Kommisjonen ikke har til hensikt å utarbeide et utkast til særlig tiltak etter en positiv uttalelse fra Myndigheten, skal den umiddelbart underrette søkeren og begrunne avgjørelsen.

3. Fellesskapsgodkjenning i form av et særlig tiltak som omhandlet i nr. 1, skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 23 nr. 2.

4. Når et stoff er blitt godkjent i samsvar med denne forordning, skal alle driftsansvarlige for foretak som benytter det godkjente stoffet eller materialer eller gjenstander som inneholder det godkjente stoffet, overholde alle vilkår eller restriksjoner knyttet til godkjenningen.

5. Søkeren eller driftsansvarlige for foretak som bruker det godkjente stoffet eller materialer eller gjenstander som inneholder det godkjente stoffet, skal umiddelbart underrette Kommisjonen om eventuelle nye vitenskapelige eller tekniske opplysninger som kan påvirke sikkerhetsvurderingen av det godkjente stoffet med hensyn til menneskers helse. Om nødvendig gjennomgår Myndigheten deretter vurderingen på nytt.

6. En godkjenning skal ikke berøre det alminnelige erstatningsansvar og strafferettslige ansvar som påhviler enhver driftsansvarlig for foretak med hensyn til det godkjente stoffet, materialet eller gjenstanden som inneholder det godkjente stoffet, og næringsmiddelet som er i kontakt med slike materialer og gjenstander.

Artikkel 12

Endring, midlertidig oppheving og tilbakekalling av godkjenning

1. Søkeren eller enhver driftsansvarlig for foretak som benytter det godkjente stoffet eller materialer eller gjenstander som inneholder det godkjente stoffet, kan etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 9 nr. 1 søke om endring av den eksisterende godkjenningen.
2. Søknaden skal ledsages av følgende:
  - a) en henvisning til den opprinnelige søknaden,
  - b) teknisk dokumentasjon med nye opplysninger i samsvar med retningslinjene omhandlet i artikkel 9 nr. 2,
  - c) et nytt fullstendig sammendrag av den tekniske dokumentasjonen i et standardisert format.
3. På eget initiativ eller på anmodning fra en medlemsstat eller Kommisjonen skal Myndigheten etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 10, når den får anvendelse, vurdere om uttalelsen eller godkjenningen fortsatt er i samsvar med denne forordning. Myndigheten kan ved behov konsultere søkeren.
4. Kommisjonen skal umiddelbart gjennomgå Myndighetens uttalelse og utarbeide et utkast til et særlig tiltak.
5. I et utkast til særlig tiltak om endring av en godkjenning skal det angis om det kreves noen endringer av bruksvilkårene, eller av restriksjonene som eventuelt gjelder for godkjenningen.
6. Et endelig særlig tiltak om endring, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av godkjenningen skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 23 nr. 2.

Artikkel 13

Medlemsstatenes vedkommende myndigheter

Hver medlemsstat skal underrette Kommisjonen og Myndigheten om navn og adresse samt kontaktpunkt for den nasjonale vedkommende myndighet eller de nasjonale vedkommende myndigheter som er utpekt som ansvarlige på medlemsstatens territorium for å motta søknaden om godkjenning omhandlet i artikkel 9–12. Kommisjonen skal offentliggjøre navnet på og adressen til de nasjonale vedkommende myndigheter samt de kontaktpunkter den har blitt underrettet om i samsvar med denne artikkel.

Artikkel 14

Administrativ kontroll

Dersom Myndigheten handler eller unnlater å handle i samsvar med dens myndighet i henhold til denne forordning, kan Kommisjonen på eget initiativ eller på anmodning fra en medlemsstat eller en person som er direkte og individuelt berørt, foreta en administrativ kontroll av en slik handling eller unnlattelse.

Med henblikk på dette skal saken framlegges for Kommisjonen innen en frist på to måneder regnet fra den dag den berørte part fikk kjennskap til den aktuelle handlingen eller unnlattelsen.

Kommisjonen skal treffe sin beslutning innen to måneder og kan, dersom det er aktuelt, kreve at Myndigheten tilbakekaller sin handling eller endrer på sin unnlattelse.

Artikkel 15

Merking

1. Uten at det berører de særlige tiltakene omhandlet i artikkel 5, skal materialer og gjenstander som når de omsettes ennå ikke er kommet i kontakt med næringsmidler, være ledsaget av følgende opplysninger:
  - a) ordene «for kontakt med næringsmidler», eller en særlig angivelse om bruk, som f.eks. kaffemaskin, vinflaske, suppeskje, eller symbolet gjengitt i vedlegg II, og
  - b) om nødvendig, særskilte instruksjoner for sikker og hensiktsmessig bruk, og
  - c) navn eller firma og, i begge tilfeller, adresse eller forretningskontor til produsenten, foredlingsbedriften eller forhandleren som er ansvarlig for omsetning og etablert innenfor Fellesskapet, og
  - d) egnet merking eller identifikasjon som sikrer materialets eller gjenstandens sporbarhet i henhold til artikkel 17, og
  - e) for aktive materialer og gjenstander, opplysninger om tillatt(e) bruksområde(r) og andre relevante opplysninger, for eksempel navnet på og mengden av de stoffer som avgis av den aktive bestanddelen, slik at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som bruker materialene og gjenstandene, kan overholde andre relevante fellesskapsbestemmelser eller, i mangel av slike bestemmelser, nasjonale bestemmelser om næringsmidler, herunder bestemmelser om merking av næringsmidler.
2. Opplysningene omhandlet i nr. 1 bokstav a) skal imidlertid ikke være obligatoriske for gjenstander som på grunn av sine egenskaper klart er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler.
3. Opplysningene som kreves i henhold til nr. 1, skal være lett synlige, lette å lese og skal ikke kunne slettes.

4. Detaljhandel med materialer og gjenstander skal forbys dersom opplysningene som kreves i henhold til nr. 1 bokstav a), b) og e), ikke er angitt på et språk som kjøperne lett kan forstå.

5. Medlemsstaten der materialet eller gjenstanden markedsføres kan på sitt territorium i samsvar med traktatens bestemmelser kreve at opplysningene i merkingen gis på ett eller flere av Fellesskapets offisielle språk etter medlemsstatens valg.

6. Nr. 4 og 5 er ikke til hinder for at opplysningene i merkingen gis på flere språk.

7. I detaljstledet skal opplysningene som kreves i henhold til nr. 1, være synlige på:

- a) materialene og gjenstandene eller på emballasjen, eller
- b) etikettene som er påført materialene og gjenstandene eller emballasjen, eller
- c) en plakat i umiddelbar nærhet av materialene og gjenstandene, og som er lett synlig for kjøperne. For opplysningene omhandlet i nr. 1 bokstav c) gjelder dette alternativet bare dersom det av tekniske årsaker ikke er mulig å påføre opplysningene eller en etikett med disse opplysningene, på nevnte materialer eller gjenstander, verken under framstillingen eller markedsføringen.

8. I andre ledd av markedsføringen enn i detaljstledet skal opplysningene som kreves i henhold til nr. 1, være synlige på:

- a) følgedokumentene, eller
- b) etikettene eller emballasjen, eller
- c) selve materialene og gjenstandene.

9. Opplysningene fastsatt i nr. 1 bokstav a), b) og e) skal forbeholdes materialer og gjenstander som er i samsvar med:

- a) kravene fastsatt i artikkel 3 og eventuelt artikkel 4, og
- b) de særlige tiltakene omhandlet i artikkel 5 eller, i mangel av slike tiltak, eventuelle nasjonale bestemmelser som gjelder for materialene og gjenstandene.

Artikkel 16 *Samsvarserklæring*

1. De særlige tiltakene omhandlet i artikkel 5 skal inneholde krav om at materialer og gjenstander som omfattes av tiltakene, skal ledsages av en skriftlig erklæring der det bekreftes at de er i samsvar med de regler som får anvendelse på dem.

Det skal foreligge egnet dokumentasjon som underbygger samsvaret. Dokumentasjonen skal på anmodning stilles til rådighet for vedkommende myndigheter.

2. I mangel av særlige tiltak skal denne forordning ikke være til hinder for at medlemsstatene opprettholder eller vedtar nasjonale bestemmelser om samsvarserklæringer for materialer og gjenstander.

Artikkel 17 *Sporbarhet*

1. Det bør sikres at materialer og gjenstander kan spores i alle ledd for å forenkle kontroll, tilbaketrekking fra markedet av mangelfulle produkter, forbrukeropplysning og plassering av ansvar.

2. Samtidig som det tas hensyn til teknisk gjennomførbarhet, skal driftsansvarlige for foretak ha innført systemer og framgangsmåter som gjør det mulig å identifisere fra og til hvilke foretak det er levert materialer og gjenstander, og eventuelt stoffer eller produkter, som omfattes av denne forordning og dens gjennomføringstiltak og som inngår i framstillingen av materialene og gjenstandene. Opplysningene skal på anmodning stilles til rådighet for vedkommende myndigheter.

3. Materialer og gjenstander som omsettes i Fellesskapet skal kunne identifiseres gjennom et hensiktsmessig system som gjør det mulig å spore dem via merking eller relevant dokumentasjon eller informasjon.

Artikkel 18 *Vernetiltak*

1. Dersom en medlemsstat som følge av nye opplysninger eller en ny vurdering av eksisterende opplysninger har særlige grunner til å fastslå at bruk av et materiale eller en gjenstand utgjør en fare for menneskers helse, selv om materialet/gjenstanden er i samsvar med det relevante særlige tiltaket, kan medlemsstaten midlertidig oppheve eller begrense anvendelsen av de aktuelle bestemmelser på sitt territorium.

Den skal umiddelbart underrette de øvrige medlemsstater og Kommisjonen om dette og begrunne den midlertidige opphevingen eller begrensningen.

2. Kommisjonen skal så snart som mulig, eventuelt etter å ha innhentet en uttalelse fra Myndigheten, i komiteen omhandlet i artikkel 23 nr. 1, gjennomgå de grunner som er gitt av medlemsstaten nevnt i nr. 1, og umiddelbart avgi en uttalelse og treffe egnede tiltak.

3. Dersom Kommisjonen anser at det er nødvendig å endre det aktuelle særlige tiltaket for å løse de problemer som er nevnt i nr. 1, og for å sikre vernet av menneskers helse, skal den vedta endringene etter framgangsmåten i artikkel 23 nr. 2.

4. Medlemsstaten omhandlet i nr. 1 kan opprettholde den midlertidige opphevingen eller begrensningen til endringene nevnt i nr. 3 er vedtatt eller til Kommisjonen har avslått å vedta endringene.

Artikkel 19 *Offentlig tilgang*

1. Søknader om godkjenning, tilleggsopplysninger fra søkere og uttalelser fra Myndigheten, med unntak av fortrolige opplysninger, skal gjøres tilgjengelig for offentligheten i samsvar med artikkel 38, 39 og 41 i forordning (EF) nr. 178/2002.

2. Medlemsstatene skal behandle søknader om tilgang til dokumenter mottatt i henhold til denne forordning i samsvar med artikkel 5 i forordning (EF) nr. 1049/2001.

Artikkel 20 *Fortrolighet*

1. Søkeren kan angi hvilke av opplysningene som er framlagt i henhold til artikkel 9 nr. 1, artikkel 10 nr. 2 og artikkel 12 nr. 2, som bør behandles som fortrolige fordi offentliggjøring kan medføre vesentlig skade for vedkommendes konkurransemessige stilling. I slike tilfeller må det framlegges dokumentasjon som kan kontrolleres.

2. Følgende opplysninger skal ikke anses som fortrolige:

- a) søkerens navn og adresse og stoffets kjemiske navn,
- b) opplysninger som er direkte relevante for sikkerhetsvurderingen av stoffet,
- c) analysemetoden(e).

3. Kommisjonen skal etter samråd med søkeren avgjøre hvilke opplysninger som skal anses som fortrolige, og underrette søkeren og Myndigheten om sin avgjørelse.

4. Myndigheten skal på anmodning utlevere alle opplysninger som den er i besittelse av, til Kommisjonen og medlemsstatene.

5. Kommisjonen, Myndigheten og medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre tilstrekkelig fortrolighet for opplysningene de mottar i henhold til denne forordning, med mindre omstendighetene gjør det påkrevd å offentliggjøre opplysningene for å verne menneskers helse.

6. Dersom en søker trekker eller har trukket søknaden, skal Myndigheten, Kommisjonen og medlemsstatene respektere fortroligheten av de framlagte forretnings- og industriopplysninger, herunder opplysninger om forskning og utvikling samt opplysninger som Kommisjonen og søkeren er uenige om fortroligheten av.

Artikkel 21 *Felles bruk av eksisterende opplysninger*

Opplysninger gitt i en søknad levert i samsvar med artikkel 9 nr. 1, artikkel 10 nr. 2 og artikkel 12 nr. 2 kan brukes av en annen søker, forutsatt at Myndigheten anser at stoffet er det samme som i den opprinnelige søknaden, også med hensyn til renhetsgrad og arten av urenheter, og at den andre søkeren er blitt enig med den opprinnelige søkeren om at opplysningene kan brukes.

Artikkel 22 *Endringer av vedlegg I og II*

Endringer av vedlegg I og II skal vedtas etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 23 nr. 2.

Artikkel 23 *Komitéframgangsmåte*

1. Kommisjonen skal bistås av Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen nedsatt ved artikkel 58 nr. 1 i forordning (EF) nr. 178/2002.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

Artikkel 24 *Inspeksjons- og kontrolltiltak*

1. Medlemsstatene skal gjennomføre offentlige kontroller for å sikre at denne forordning overholdes i samsvar med de relevante bestemmelser i fellesskapsretten om offentlig kontroll av næringsmidler og før.

2. Ved behov og på anmodning fra Kommisjonen skal Myndigheten bistå ved utarbeiding av tekniske retningslinjer for prøvetaking og prøving med sikte på å fremme en samordnet framgangsmåte for anvendelsen av nr.

1.

3. Fellesskapets referanselaboratorium for materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, samt nasjonale referanselaboratorier opprettet i henhold til forordning (EF) nr. 882/2004, skal bistå medlemsstatene ved anvendelsen av nr. 1 ved å bidra til analyseresultater preget av høy kvalitet og ensartethet.

Artikkel 25
Sanksjoner

Medlemsstatene skal fastsette bestemmelser om de sanksjoner som får anvendelse ved brudd på bestemmelsene i denne forordning, og de skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at sanksjonene gjennomføres. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de relevante bestemmelser innen 13. mai 2005 og om eventuelle senere endringer så snart som mulig.

Artikkel 26
Opphevinger

Direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF oppheves.

Henvisninger til de opphevede direktiver skal gjelde som henvisninger til denne forordning og skal leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg III.

Artikkel 27
Overgangsordninger

Materialer og gjenstander som har blitt lovlig markedsført før 3. desember 2004, kan omsettes til lagrene er tømt.

Artikkel 28
Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Artikkel 17 får anvendelse fra 27. oktober 2006.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Strasbourg, 27. oktober 2004.

For Europaparlamentet
J. BORRELL FONTELLES
President

For Rådet
A. NICOLAI
Formann

VEDLEGG I

Liste over grupper av materialer og gjenstander som kan omfattes av særlige tiltak

1. Aktive og intelligente materialer og gjenstander
2. Klebemidler
3. Keramikk
4. Kork
5. Gummi
6. Glass
7. Ionebytterharpiks
8. Metaller og legeringer
9. Papir og papp
10. Plast
11. Trykkfarger
12. Regenerert cellulose
13. Silikoner
14. Tekstiler
15. Lakk og overflatebelegg
16. Voksarter
17. Tre

VEDLEGG II

VEDLEGG III
Sammenligningstabell

Direktiv 89/109/EØF	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 1
–	Artikkel 2
Artikkel 2	Artikkel 3
–	Artikkel 4
Artikkel 3	Artikkel 5
–	Artikkel 7
–	Artikkel 8
–	Artikkel 9
–	Artikkel 10
–	Artikkel 11
–	Artikkel 12
–	Artikkel 13
–	Artikkel 14
Artikkel 4	–
Artikkel 6	Artikkel 15
–	Artikkel 16
–	Artikkel 17
Artikkel 5	Artikkel 18
Artikkel 7	Artikkel 6
–	Artikkel 19
–	Artikkel 20
–	Artikkel 21
–	Artikkel 22
Artikkel 8	–
Artikkel 9	Artikkel 23
–	Artikkel 24
–	Artikkel 25
Artikkel 10	Artikkel 26
–	Artikkel 27
Artikkel 11	–
Artikkel 12	–
Artikkel 13	Artikkel 28
Vedlegg I	Vedlegg I
Vedlegg II	–
Vedlegg III	Vedlegg III
Direktiv 80/590/EØF	Denne forordning
Vedlegg	Vedlegg II

Forordning (EF) nr. 1895/2005 om begrensning i bruken av visse epoksyderivater i materialer og gjenstander bestemt til kontakt med næringsmidler

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1895/2005 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzw.

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1935/2004 av 27. oktober 2004 om materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler og om oppheving av direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF,¹ særlig artikkel 5 nr. 1,

etter samråd med Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og ut fra følgende betraktninger:

- 1) For å unngå fare for menneskers helse og hindringer for fritt varebytte er det i kommisjonsdirektiv 2002/16/EF av 20. februar 2002 om bruk av visse epoksyderivater i materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler² fastsatt spesifikke migrasjonsgrenser for 2,2-bis(4-hydroksyfenyl)propan bis(2,3-epoksypropyl)eter («BADGE», dvs. bisfenol A diglysidyleter), bis(hydroksyfenyl)metan bis(2,3-epoksypropyl)etere («BFDGE», dvs. bisfenol F diglysidyleter) og novolacglysidyletere (NOGE) og visse derivater av disse.
- 2) I henhold til direktiv 2002/16/EF kan BFDGE og NOGE brukes og/eller forekomme bare fram til 31. desember 2004. For BADGE ble overgangsperioden forlenget til 31. desember 2005 i påvente av at det ble framlagt nye toksikologiske data og at disse ble vurdert av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (myndigheten).
- 3) De nødvendige toksikologiske dataene for BADGE er framlagt. Myndigheten fastslo at BADGE, BADGE.H₂O og BADGE.2H₂O ikke skaper bekymring for kreftframkallende virkninger og genotoksisitet *in vivo*, og at det kan fastsettes et akseptabelt daglig inntak på 0,15 mg/kg kroppsvekt for BADGE, BADGE.H₂O og BADGE.2H₂O. Det kan derfor fastsettes en høyere spesifikk migrasjonsgrense SML(T) for BADGE, BADGE.H₂O og BADGE.2H₂O. Ettersom det ikke foreligger data om genotoksisiteten *in vivo* hos klorhydriner av BADGE, anser myndigheten at den nåværende spesifikke migrasjonsgrensen på 1 mg/kg næringsmidler eller testløsninger for næringsmidler fortsatt er egnet.
- 4) Handel med og bruk av materialer og gjenstander som inneholder BADGE i samsvar med denne forordning, skal derfor tillates i hele Fellesskapet fra 1. januar 2006.
- 5) De nødvendige toksikologiske data for NOGE og BFDGE er ikke framlagt tidnok til at de kan vurderes av myndigheten og fortsatt brukes. Bruk og/eller forekomst av BFDGE og NOGE er derfor ikke lenger tillatt fra 1. januar 2005 i samsvar med direktiv 2002/16/EF. Det bør likevel være tillatt å bruke opp eksisterende lagre.
- 6) I store beholdere er bruk og/eller forekomst av BADGE, NOGE og BFDGE tillatt. Disse beholdernes store rominnhold i forhold til flateinnhold, den gjentatte bruken i løpet av en lang levetid, som reduserer migrasjonen, og deres kontakt med næringsmidler ved omgivelsestemperatur for de fleste bruksmåters vedkommende, tyder på at det ikke er nødvendig å fastsette en migrasjonsgrense for BADGE, NOGE og BFDGE i slike beholdere.
- 7) I henhold til artikkel 16 i forordning (EF) nr. 1935/2004 skal materialer og gjenstander som omfattes av særlige tiltak, ledsages av en skriftlig erklæring der det bekreftes at de er i samsvar med de regler som får anvendelse på dem. Dette kravet er ennå ikke innført i direktiv 2002/16/EF. Det er derfor nødvendig å innføre dette kravet og fastsette en overgangsperiode.
- 8) Med tanke på de nødvendige endringene og av klarhetshensyn bør direktiv 2002/16/EF erstattes med en ny forordning.
- 9) I direktiv 2002/16/EF er det fastsatt at bestemmelsene om BADGE, BFDGE og NOGE ikke får anvendelse på materialer og gjenstander som kommer i kontakt med næringsmidler før 1. mars 2003. Disse materialene og gjenstandene kan fortsatt omsettes, forutsatt at de er påført fyllingsdatoen. Denne datoen kan erstattes av «best før»-datoen som fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering for næringsmidler,³ eller en annen angivelse, for eksempel partinummeret som fastsatt i rådsdirektiv 89/396/EØF av 14. juni 1989 om angivelse eller merking for å identifisere et bestemt næringsmiddelparti,⁴ for næringsmidler som er pakket i slike materialer og gjenstander, forutsatt at det finnes en forbindelse mellom denne angivelsen og fyllingsdatoen slik at sistnevnte alltid kan fastslås.
- 10) Direktiv 2002/16/EF bør derfor oppheves.
- 11) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen –

1 EUT L 338 av 13.11.2004, s. 4.

2 EFT L 51 av 22.2.2002, s. 27. Forordningen endret ved direktiv 2004/13/EF (EUT L 27 av 30.1.2004, s. 46).

3 EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29. Direktivet sist endret ved direktiv 2003/89/EF (EUT L 308 av 25.11.2003, s. 15).

4 EFT L 186 av 30.6.1989, s. 21. Direktivet sist endret ved direktiv 91/11/EØF (EFT L 65 av 11.3.1992, s. 32).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1
Virkeområde

1. Denne forordning får anvendelse på alle materialer og gjenstander, herunder aktive og intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, som nevnt i artikkel 1 nr. 2 i

forordning (EF) nr. 1935/2004, som framstilles med eller inneholder ett eller flere av følgende stoffer:

- a) 2,2-bis(4-hydroksyfenyl)propan bis(2,3-epoksypropyl)eter, heretter kalt «BADGE» (CAS-nr. 001675–54–3), og noen av dets derivater,
  - b) bis(hydroksyfenyl)metan bis(2,3-epoksypropyl)etere, heretter kalt «BFDGE» (CAS-nr. 039817–09–9),
  - c) andre novolacglysidyletere, heretter kalt «NOGE».
2. I denne forordning menes med «materialer og gjenstander»:
- a) materialer og gjenstander av alle typer plast,
  - b) materialer og gjenstander som er dekket med et overflatebelegg, og
  - c) klebemidler.

3. Denne forordning får ikke anvendelse på beholdere og lagertanker med en kapasitet på over 10 000 liter eller rørledninger som er en del av eller er forbundet med dem, som er dekket med spesielle beleggingsmidler kalt «kraftige beleggingsmidler».

Artikkel 2 *BADGE*

Materialene og gjenstandene skal ikke avgi de stoffene som er oppført i vedlegg I i en mengde som overskrider grensen fastsatt i nevnte vedlegg.

Artikkel 3 *BFDGE*

Bruk og/eller forekomst av BFDGE i framstillingen av materialer og gjenstander er forbudt.

Artikkel 4 *NOGE*

Bruk og/eller forekomst av NOGE i framstillingen av materialer og gjenstander er forbudt.

Artikkel 5 *Skriftlig erklæring*

I alle ledd av markedsføringen unntatt detaljistleddet skal materialer og gjenstander som inneholder BADGE og dets derivater, ledsages av en skriftlig erklæring i samsvar med artikkel 16 i forordning (EF) nr. 1935/2004.

Egnet dokumentasjon som viser slikt samsvar skal være tilgjengelig. Denne dokumentasjonen skal gjøres tilgjengelig for vedkommende myndigheter på anmodning.

Artikkel 6 *Overgangsbestemmelser*

1. Artikkel 2, 3 og 4 får ikke anvendelse på materialer og gjenstander nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) og c) som kommer i kontakt med næringsmidler før 1. mars 2003.

2. Artikkel 3 og 4 får ikke anvendelse på materialer og gjenstander som er i samsvar med direktiv 2002/16/EF og som kommer i kontakt med næringsmidler før 1. januar 2005.

3. Artikkel 5 får ikke anvendelse på materialer og gjenstander nevnt i artikkel 1 nr. 2 bokstav a), b) og c) som kommer i kontakt med næringsmidler før 1. januar 2007.

4. Materialene og gjenstandene nevnt i nr. 1, 2 og 3 kan omsettes, forutsatt at de er påført fyllingsdatoen. Fyllingsdatoen kan erstattes med en annen angivelse, forutsatt at denne angivelsen gjør det mulig å fastslå fyllingsdatoen. Fyllingsdatoen skal på anmodning oppgis til vedkommende myndighet og enhver person som håndhever bestemmelsene i denne forordning.

5. Nr. 1–4 får anvendelse med forbehold for kravene i direktiv 2000/13/EF.

Artikkel 7 *Oppheving*

Direktiv 2002/16/EF oppheves.

Henvisninger til det opphevede direktivet skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg II.

Artikkel 8 *Ikrafttredelse*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2006.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 18. november 2005.

For Kommisjonen
Markos KYPRIANOU
Medlem av Kommisjonen

Vedlegg I
Spesifikk migrasjonsgrense for BADGE og noen av dets derivater

1. Summen av migrasjonen av følgende stoffer:
    - a) BADGE [= 2,2-bis(4-hydroksyfenyl)propan bis(2,3-epoksypropyl)eter] (CAS-nr. = 001675–54–3)
    - b) BADGE.H₂O (CAS-nr. = 076002–91–0)
    - c) BADGE.2H₂O (CAS-nr. = 005581–32–8)
 skal ikke overskride følgende grenser:
    - 9 mg/kg i næringsmidler eller testløsninger for næringsmidler, eller
    - 9 mg/6 dm² i samsvar med tilfellene nevnt i artikkel 7 i kommisjonsdirektiv 2002/72/EF.¹
  2. Summen av migrasjonen av følgende stoffer:
    - a) BADGE.HCl (CAS-nr. = 013836–48–1)
    - b) BADGE.2HCl (CAS-nr. = 004809–35–2)
    - c) BADGE.H₂O.HCl (CAS-nr. = 227947–06–0)
 skal ikke overskride følgende grenser:
    - 1 mg/kg i næringsmidler eller testløsninger for næringsmidler, eller
    - 1 mg/6 dm² i samsvar med tilfellene nevnt i artikkel 7 i direktiv 2002/72/EF.
  3. Migrasjonsanalysen skal utføres i samsvar med reglene fastsatt i rådsdirektiv 82/711/EØF² og direktiv 2002/72/EF.
- ¹ EUT L 39 av 13.2.2003, s. 1.
² EFT L 297 av 23.10.1982, s. 26.

Vedlegg II
Sammenligningstabell

Direktiv 2002/16/EF som endret ved direktiv 2004/13/EF	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
–	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikkel 6
Artikkel 6	Artikkel 7
Artikkel 7	Artikkel 8
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	–
Vedlegg I	Vedlegg I
Vedlegg II	–
Vedlegg III	Vedlegg II

Forordning (EF) nr. 2023/2006 om god produksjonspraksis (GMP) for materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 2023/2006 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzb.

KOMMISJONEN FOR DEI EUROPEISKE FELLESSKAPA HAR –

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fellesskapet,
med tilvising til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1935/2004 av 27. oktober 2004 om materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler,¹ særleg artikkel 5 nr. 1, og
ut frå desse synsmåtene:

- 1) Grupper av materiale og gjenstandar som er førde opp i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1935/2004, og kombinasjonar av slike materiale og gjenstandar eller resirkulerte materiale og gjenstandar som vert nytta i dei nemnde materiala og gjenstandane, bør framstillast i samsvar med allmenne og nærmare reglar for god framstillingspraksis.
- 2) Nokre sektorar av industrien har fastsett retningslinjer for god framstillingspraksis, medan andre ikkje har gjort dette. Difor bør det innførast ein einsarta praksis blant medlemsstatane når det gjeld god framstillingspraksis for materiale og gjenstandar som er meinte for å kome i kontakt med næringsmiddel.
- 3) For å sikre ein slik einsarta praksis bør driftsansvarlege for foretak påleggjast visse plikter.

- 4) Alle driftsansvarlege for føretak bør syte for ei effektiv kvalitetsstyring av framstillingsverksemda si som er tilpassa den plassen dei har i forsyningskjeda.
- 5) Reglane bør nyttast på materiale og gjenstandar som er meinte for å kome i kontakt med næringsmiddel eller som alt er i kontakt med næringsmiddel og var meinte for dette føremålet, eller som med rimeleg grunn kan ventast å kome i kontakt med næringsmiddel eller å overføre ingrediensane sine til næringsmiddel under normale eller sannsynlege bruksvilkår.
- 6) Reglane for god framstillingspraksis bør nyttast i rimeleg samnhøve for å unngå urimeleg store byrder for små føretak.
- 7) Det bør no fastsetjast nærmare reglar for prosessar som omfattar trykkfargar, og om naudsynt òg for andre prosessar. For trykkfargar som vert nytta på den sida av eit materiale eller ein gjenstand som ikkje kjem i kontakt med næringsmiddelet, bør god framstillingspraksis særleg innebere at det ikkje vert overført stoff til næringsmiddelet ved smitting eller overføring gjennom underlaget.
- 8) Dei tiltaka som er fastsette i denne forordninga, er i samsvar med fråsegna frå Det faste utvalet for næringsmiddelkjeda og dyrehelsa –
  - 1 TEU L 338 av 13.11.2004, s. 4.

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

Mål

I denne forordninga vert det fastsett reglar for god framstillingspraksis for dei gruppene av materiale og gjenstandar som er meinte for å kome i kontakt med næringsmiddel (heretter kalla «materiale og gjenstandar»), og som er førde opp i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1935/2004, og kombinasjonar av desse materiala og gjenstandane eller resirkulerte materiale og gjenstandar som vert nytta i desse materiala og gjenstandane.

Artikkel 2

Verkeområde

Denne forordninga skal nyttast på alle sektorar og på alle stadium i framstillinga, foredlinga og distribusjonen av materiale og gjenstandar fram til, men ikkje medrekna, produksjonen av utgangsstoff.

Dei nærmare reglane som er fastsette i vedlegget, skal eventuelt nyttast på dei relevante einsskilde prosessane som er nemnde.

Artikkel 3

Definisjonar

I denne forordninga tyder:

- a) «god framstillingspraksis» den delen av kvalitetstrygginga som sikrar at materiale og gjenstandar alltid vert framstilte og kontrollerte på ein einsarta måte i samsvar med dei reglane som gjeld for dei, og med dei kvalitetsstandardane som høver for den tiltenkte bruken av dei, slik at dei ikkje vil utgjere nokon fare for menneskehelsa eller føre til uakseptable endringar i samansetnaden av næringsmidla eller til ei svekking av dei organoleptiske eigenskapane deira,
- b) «kvalitetstryggingssystem» den samla summen av dei ordningane som er innførde og dokumenterte for å syte for at materiale og gjenstandar har den kvaliteten som krevst for å sikre at dei er i samsvar med dei reglane som gjeld for dei og med dei kvalitetsstandardane som er naudsynte for den tiltenkte bruken av dei,
- c) «kvalitetskontrollsystem» den systematiske bruken av tiltak som er innførde innanfor kvalitetstryggingssystemet, og som sikrar at utgangsmateriale, halvfabrikat og ferdige materiale og gjenstandar er i samsvar med dei spesifikasjonane som er fastsette i kvalitetstryggingssystemet,
- d) «side som ikkje kjem i kontakt med næringsmiddelet» den overflata av materialet eller gjenstanden som ikkje er i direkte kontakt med næringsmiddelet,
- e) «side som kjem i kontakt med næringsmiddelet» den overflata av materialet eller gjenstanden som er i direkte kontakt med næringsmiddelet.

Artikkel 4

Samsvar med god framstillingspraksis

Den driftsansvarlege for føretaket skal syte for at framstillingsverksemda vert utført i samsvar med

- a) dei allmenne reglane for god framstillingspraksis som er fastsette i artikkel 5, 6 og 7,
- b) dei nærmare reglane for god framstillingspraksis som er fastsette i vedlegget.

Artikkel 5

Kvalitetstryggingssystemet

1. Den driftsansvarlege for føretaket skal skipe og gjennomføre eit effektivt og dokumentert kvalitetstryggingssystem og syte for at det vert følgt. Dette systemet skal

- a) ta omsyn at det finst tilstrekkeleg med personale som har den kunnskapen og kompetansen som krevst, og at lokala og utstyret er organiserte på ein måte som sikrar at dei ferdige materiala og gjenstandane vert i samsvar med dei reglane som gjeld for dei,
  - b) nyttast på ein måte som tek omsyn til storleiken på føretaket til driftsleiaren, slik at føretaket ikkje vert pålagd ei urimeleg stor byrde.
2. Utgangsmateriala skal veljast på ein slik måte at dei stettar spesifikasjonar som er fastsette på førehand, for såleis å sikre at materialet eller gjenstanden er i samsvar med dei reglane som gjeld for dei.
  3. Dei ulike prosessane skal gjennomførast i samsvar med instruksjonar og framgangsmåtar som er fastsette på førehand.

Artikkel 6 *Kvalitetskontrollsystemet*

1. Den driftsansvarlege for føretaket skal skipe og halde ved lag eit effektivt kvalitetskontrollsystem.
2. Kvalitetskontrollsystemet skal omfatte overvaking av at god framstillingspraksis vert gjennomført og oppnådd, og fastsetjing av tiltak for å rette eventuelle feil som gjer at god framstillingspraksis ikkje vert oppnådd. Desse tiltaka skal gjennomførast straks, og vere tilgjengelege for inspeksjonar frå dei rette styresmaktene.

Artikkel 7 *Dokumentasjon*

1. Den driftsansvarlege for føretaket skal skipe og halde ved lag eigna dokumentasjon på papir eller i elektronisk form når det gjeld spesifikasjonar, framstillingsmetodar og prosessar som er knytte til samsvaret og tryggleiken til det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden.
2. Den driftsansvarlege for føretaket skal skipe og halde ved lag eigna dokumentasjon på papir eller i elektronisk form når det gjeld opplysningar om ulike framstillingsprosessar som er relevante for samsvaret og tryggleiken til det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden, og med omsyn til resultatata frå kvalitetskontrollsystemet.
3. Den driftsansvarlege for føretaket skal gjere dokumentasjonen tilgjengeleg for dei rette styresmaktene dersom dei ber om det.

Artikkel 8 *Iverksetjing*

Denne forordninga tek til å gjelde 20. dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen*.

Ho skal nyttast frå 1. august 2008.

Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utfërda i Brussel, 22. desember 2006.

For Kommisjonen

Markos KYPRIANOU

Medlem av Kommisjonen

VEDLEGG *Nærmare reglar for god framstillingspraksis*

Prosessar som omfattar bruk av trykkfargar på den sida av eit materiale eller ein gjenstand som ikkje kjem i kontakt med næringsmiddelet

1. Trykkfargar som vert nytta på den sida av materiale og gjenstandar som ikkje kjem i kontakt med næringsmiddelet, skal vere samansette og/eller nyttast på ein slik måte at stoffa frå den trykte overflata ikkje vert overførde til den sida som kjem i kontakt med næringsmiddelet
  - a) gjennom underlaget, eller
  - b) ved smitte i stabelen eller på rullen,i konsentrasjonar som fører til at innhaldet av desse stoffa i næringsmiddelet ikkje er i samsvar med krava i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004.
2. Trykte materiale og gjenstandar skal handsamast og lagrast i ferdig eller halvferdig tilstand på ein slik måte at stoffa frå den trykte overflata ikkje vert overførde til den sida som kjem i kontakt med næringsmiddelet
  - a) gjennom underlaget, eller
  - b) ved smitte i stabelen eller på rullen,i konsentrasjonar som fører til at innhaldet av desse stoffa i næringsmiddelet ikkje er i samsvar med krava i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004.
3. Dei trykte overflatene skal ikkje kome i direkte kontakt med næringsmiddelet.

Forordning (EF) nr. 450/2009 om aktive og intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 450/2009 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzk.

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1935/2004 av 27. oktober 2004 om materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler og om oppheving av direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF,¹ særlig artikkel 5 nr. 1 bokstav h), i), m) og n),

etter samråd med Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Forordning (EF) nr. 1935/2004 fastsetter at aktive og intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler (aktive og intelligente materialer og gjenstander) faller inn under forordningens anvendelsesområde, og at alle forordningens bestemmelser om materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler derfor også får anvendelse for disse materialene og gjenstandene. Andre fellesskapstiltak, som dem som er fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/95/EF av 3. desember 2001 om alminnelig produktsikkerhet² og dets gjennomføringstiltak, og rådsdirektiv 87/357/EØF av 25. juni 1987 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om produkter som medfører fare for forbrukernes helse eller sikkerhet fordi produktene gir inntrykk av å være noe annet enn det de er,³ også får anvendelse, der det er formålstjenlig, for slike materialer og gjenstander.
- 2) Forordning (EF) nr. 1935/2004 fastsetter allmenne prinsipper for fjerning av forskjellene mellom medlemsstatenes lovgivning om materialer beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler. Artikkel 5 nr. 1 i samme forordning fastsetter at det skal vedtas særlige tiltak for grupper av materialer og gjenstander, og inneholder en nærmere beskrivelse av framgangsmåten for godkjenning av stoffer på fellesskapsplan, når et særlig tiltak krever at det utarbeides en liste over godkjente stoffer.
- 3) Visse regler som gjelder for aktive og intelligente materialer og gjenstander er fastsatt i forordning (EF) nr. 1935/2004. Disse omfatter regler for avgitte aktive stoffer som skal overholde fellesskapsbestemmelser og nasjonale bestemmelser som gjelder for næringsmidler og merking. Særlige regler bør fastsettes i et særlig tiltak.
- 4) Denne forordning er et særlig tiltak i henhold til artikkel 5 nr. 1 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1935/2004. Denne forordning skal fastsette de særlige reglene for aktive og intelligente materialer og gjenstander som skal få anvendelse i tillegg til de alminnelige kravene fastsatt i forordning (EF) nr. 1935/2004 for sikker bruk av disse.
- 5) Det finnes mange forskjellige typer aktive og intelligente materialer og gjenstander. De stoffene som forårsaker den aktive og/eller intelligente funksjonen, kan finnes i en separat beholder, f.eks. en liten papirpose, eller stoffene kan være inkorporert direkte i emballasjematerialet, f.eks. i plasten i en plastflaske. De stoffene som forårsaker den aktive og/eller intelligente funksjonen i disse materialene og gjenstandene (bestanddelene), bør vurderes i samsvar med denne forordning. De passive delene, som beholderen, emballasjen som denne beholderen pakkes i, og emballasjematerialet som stoffet inngår i, skal omfattes av de særlige fellesskapsbestemmelser eller nasjonale bestemmelser som gjelder for slike materialer og gjenstander.
- 6) De aktive og intelligente materialene og gjenstandene kan bestå av ett eller flere lag, eller ha deler av ulike typer materialer, som plast, papir og papp eller belegg og lakk. Kravene som gjelder for disse materialene kan være enten helt eller delvis harmonisert eller ennå ikke harmonisert på fellesskapsplan. Reglene fastsatt i denne forordning får anvendelse med forbehold for fellesskapsbestemmelser eller nasjonale bestemmelser som regulerer slike materialer.
- 7) Hver enkelt stoff eller, om relevant, kombinasjonen av stoffer som utgjør bestanddelene, skal vurderes for å sikre at de er trygge og overholder kravene fastsatt i forordning (EF) nr. 1935/2004. I noen tilfeller kan det være nødvendig å vurdere og godkjenne kombinasjonen av stoffer, når stoffets aktive eller intelligente funksjon innebærer samvirkning mellom ulike stoffer som medfører en økning i funksjonen eller dannelsen av nye stoffer som forårsaker den aktive og intelligente funksjonen.
- 8) Forordning (EF) nr. 1935/2004 fastsetter at når de særlige tiltakene omfatter en liste over stoffer som er godkjent i Fellesskapet for bruk i framstillingen av materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, skal slike stoffer gjennomgå en sikkerhetsvurdering før de godkjennes.
- 9) Den som ønsker å markedsføre aktive og intelligente materialer og gjenstander eller bestanddeler av slike, det vil si søkeren, bør legge fram alle de opplysninger som er nødvendige for sikkerhetsvurderingen av stoffet eller eventuelt kombinasjonen av stoffer bestanddelen består av.
- 10) Sikkerhetsvurderingen av et stoff eller en kombinasjon av stoffer som utgjør bestanddelen, skal utføres av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (myndigheten) etter at en gyldig søknad er inngitt i samsvar med artikkel 9 og 10 i forordning (EF) nr. 1935/2004. Med sikte på å informere søkeren om hvilke opplysninger som skal framlegges i forbindelse med sikkerhetsvurderingen, skal myndigheten offentliggjøre nærmere retningslinjer for utarbeidelse og framlegging av søknaden. For at eventuelle begrensninger skal

kunne gjøres gjeldende, må søkeren presentere en hensiktsmessig analysemetode for påvisning og mengdebestemmelse av stoffet. Myndigheten skal vurdere om analysemetoden er egnet for å sikre at eventuelle foreslåtte begrensninger overholdes.

- 11) Etter sikkerhetsvurderingen av et bestemt stoff eller en kombinasjon av stoffer skal det gjøres et risikohåndteringsvedtak om hvorvidt stoffet bør føres opp på fellesskapslisten over godkjente stoffer som kan benyttes i aktive og intelligente bestanddeler (fellesskapslisten). Vedtaket skal gjøres i samsvar med framgangsmåten omhandlet i artikkel 23 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1935/2004 for å sikre nært samarbeid mellom Kommisjonen og medlemsstatene.
- 12) Fellesskapslisten skal inneholde opplysninger om identitet, bruksvilkår, begrensninger og/eller spesifikasjoner for bruk av stoffet eller kombinasjonen av stoffer og om nødvendig av bestanddelene, materialene eller gjenstandene som stoffene er tilsatt eller inngår i. Stoffets identitet bør minst angis med navnet og om tilgjengelig og nødvendig CAS-nummer, partikkelstørrelse, sammensetning eller andre spesifikasjoner.
- 13) Aktive materialer og gjenstander kan inneholde stoffer som bevisst er tilsatt og er beregnet på å avgis til næringsmiddelet. Ettersom disse stoffene bevisst tilsettes næringsmidlene, skal de bare brukes under vilkårene fastsatt i relevante fellesskapsbestemmelser eller nasjonale bestemmelser for bruk av slike stoffer i næringsmidler. I de tilfeller fellesskapsbestemmelser eller nasjonale bestemmelser krever godkjenning av stoffet, skal stoffet og bruken av dette overholde kravene i godkjenningen i henhold til det særlige næringsmiddelregelverket, f.eks. regelverket om tilsetningsstoffer i næringsmidler. Tilsetningsstoffer og enzymer i næringsmidler kan også være podet eller fiksert i materialet og ha en teknologisk funksjon i næringsmiddelet. Slike anvendelser omfattes av regelverket om tilsetningsstoffer og enzymer i næringsmidler og skal derfor behandles på samme måte som avgitte aktive stoffer.
- 14) Intelligente emballasjesystemer gir brukeren opplysninger om næringsmiddelets tilstand og skal ikke avgi sine bestanddeler til næringsmiddelet. Intelligente systemer kan være plassert på utsiden av emballasjen og kan være skilt fra næringsmiddelet med en funksjonell barriere, som er en barriere i materialer og gjenstander beregnet på kontakt med næringsmidler som hindrer at stoffer migrerer gjennom barrieren over i næringsmiddelet. Ikke godkjente stoffer kan brukes utenfor barrieren forutsatt at de oppfyller visse kriterier og graden av migrasjon ikke overskrider en gitt påvisningsgrense. Ettersom det kan dreie seg om næringsmidler beregnet for spedbarn og andre særlig sårbare personer, og av hensyn til at denne typen analyse påvirkes av høy analysetoleranse, bør det fastsettes en grenseverdi på 0,01 mg/kg for migrasjon i næringsmidler av ikke godkjente stoffer gjennom en funksjonell barriere. Nye teknologier for utvikling av stoffer med en partikkelstørrelse som utviser kjemiske eller fysiske egenskaper som vesentlig skiller seg fra den større partikler har, f.eks. nanopartikler, bør i hvert enkelt tilfelle vurderes for risiko inntil mer informasjon om slik ny teknologi foreligger. De skal derfor ikke omfattes av begrepet funksjonell barriere.
- 15) De særlige fellesskapstiltakene som omfatter den passive delen av et aktivt eller intelligent materiale, kan fastsette krav til materialets treghet, f.eks. en grense for samlet migrasjon som skal gjelde for plastmaterialer. Dersom en aktiv bestanddel som avgis, innlemmes i et materiale beregnet for kontakt med næringsmidler som faller inn under et særlig fellesskapstiltak, kan det være fare for at grensen for samlet migrasjon overskrides på grunn av avgivelse av det aktive stoffet. Ettersom den aktive funksjonen ikke er et iboende trekk ved det passive materialet, skal mengden avgitt aktivt stoff ikke medregnes i verdien for samlet migrasjon.
- 16) Artikkel 4 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1935/2004 fastsetter at aktive og intelligente materialer og gjenstander som allerede er i kontakt med næringsmidler, skal være tilstrekkelig merket for at forbrukeren skal kunne identifisere deler som ikke er beregnet på konsum. Det er absolutt nødvendig at slik informasjon er konsekvent for å unngå at forbrukere villedes. Aktive og intelligente materialer og gjenstander skal derfor merkes med formålstjenlig ordlyd og om mulig med symbol i alle tilfeller der materialer eller artikler eller deler av disse kan oppfattes som beregnet på konsum.
- 17) Artikkel 16 i forordning (EF) nr. 1935/2004 fastsetter at materialer og gjenstander skal ledsages av en skriftlig samsvarserklæring som bekrefter at de er i samsvar med de regler som gjelder for dem. I samsvar med artikkel 5 nr. 1 bokstav h) og i) i samme forordning og med sikte på å styrke leverandørenes samordning og ansvar i hvert ledd av framstillingen skal de ansvarlige dokumentere overholdelse av de relevante reglene i en samsvarserklæring som gjøres tilgjengelig for deres kunder. Videre skal det i hvert ledd av framstillingen stilles underlagsdokumentasjon som underbygger samsvarserklæringen, til rådighet for tilsynsmyndighetene.
- 18) Artikkel 17 nr. 1 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002⁴ pålegger driftsansvarlige for næringsmiddelforetak å verifisere at næringsmidler oppfyller relevante krav i næringsmiddelregelverket. Artikkel 15 nr. 1 bokstav e) i forordning (EF) nr. 1935/2004 fastsetter at aktive materialer og gjenstander som ennå ikke er i kontakt med næringsmidler når de bringes i omsetning, skal ledsages av opplysninger om tillatt bruk, bruksområder og andre relevante opplysninger, som navn og største mengde av stoffet som avgis av den aktive bestanddelen, slik at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som benytter disse materialene og gjenstandene kan oppnå samsvar med eventuelle andre relevante fellesskapsbestemmelser eller, i mangel av slike, nasjonale bestemmelser som gjelder for næringsmidler, herunder bestemmelser om merking av næringsmidler. For dette formål, og med forbehold for kravet om fortrolighet, skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak gis tilgang til relevante opplysninger som gjør dem i stand til å sikre at migrasjonen eller den tilsiktede avgivelsen fra de aktive og intelligente materialene og gjenstandene til næringsmidlene er i

- samsvar med de spesifikasjoner og restriksjoner som er fastsatt i fellesskapsbestemmelser eller nasjonale bestemmelser som gjelder for næringsmidler.
- 19) Ettersom flere aktive og intelligente materialer og gjenstander allerede er på markedet i medlemsstatene, bør det fastsettes bestemmelser som sikrer at overgangen til en framgangsmåte for godkjenning på fellesskapsplan går smidig og ikke forstyrrer det markedet som allerede finnes for disse materialene og gjenstandene. Søkere bør derfor gis tilstrekkelig tid til å skaffe til veie de opplysninger som trengs til sikkerhetsvurderingen av stoffet eller av den kombinasjonen av stoffer som bestanddelen består av. Søkere bør derfor gis en frist på 18 måneder for innsending av informasjon om aktive og intelligente materialer og gjenstander. I løpet av denne 18-månedersperioden bør det også være mulig å søke om godkjenning av nye stoffer eller kombinasjoner av stoffer.
  - 20) Myndigheten skal uten opphold vurdere alle søknader som gjelder eksisterende så vel som nye stoffer som utgjør de bestanddelene som den innledende søknaden gjaldt, dersom den ble innsendt i tide og var i samsvar med myndighetens retningslinjer.
  - 21) Etter at sikkerhetsvurderingen er fullført for alle stoffer som det er inngitt en søknad for som er gyldig i henhold til myndighetens retningslinjer, bør Kommisjonen i løpet av den innledende 18-månedersperioden utarbeide en fellesskapsliste over godkjente stoffer. For å sikre rettferdige og like vilkår for alle søkere bør fellesskapslisten utarbeides i en enkelt omgang.
  - 22) For å gi driftsansvarlige for næringsmiddelforetak tilstrekkelig tid til å tilpasse seg de nye reglene bør reglene for erklæring av samsvar og de særlige reglene for merking bare gjelde i seks måneder etter datoen for ikrafttredelse av denne forordning.
  - 23) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelsen fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen –
    - 1 EUT L 338, 13.11.2004, s. 4.
    - 2 EFT L 11 av 15.11.2002, s. 4.
    - 3 EFT nr. L 192 av 11.7.1987, s. 49.
    - 4 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I *ALMINNELIGE BESTEMMELSER*

Artikkel 1 *Formål*

Denne forordning fastsetter særlige krav til markedsføring av aktive og intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler.

Disse særlige kravene berører ikke fellesskapsbestemmelser og nasjonale bestemmelser som får anvendelse for materialer og gjenstander som er tilsatt aktive eller intelligente bestanddeler eller der slike inngår.

Artikkel 2 *Virkeområde*

Denne forordning får anvendelse på aktive og intelligente materialer og gjenstander som bringes i omsetning i Fellesskapet.

Artikkel 3 *Definisjoner*

I denne forordning menes med:

- a) «aktive materialer og gjenstander» materialer og gjenstander beregnet på å forlenge holdbarheten eller forbedre tilstanden til emballerte næringsmidler. De er konstruert for å inneholde bestanddeler som avgir eller tar opp stoffer til eller fra det emballerte næringsmiddelet eller miljøet rundt næringsmiddelet,
- b) «intelligente materialer og gjenstander» materialer og gjenstander som overvåker tilstanden til det emballerte næringsmiddelet eller miljøet rundt slike næringsmidler,
- c) «bestanddeler» et enkeltstoff eller en kombinasjon av enkeltstoffer som forårsaker den aktive og/eller intelligente funksjonen til et materiale eller en gjenstand, herunder produktene av en *in situ*-reaksjon i disse stoffene. Begrepet omfatter ikke passive deler som det materialet de tilsettes eller inngår i,
- d) «funksjonell barriere» en barriere som består av ett eller flere lag materialer beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler som sikrer at det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden er i samsvar med artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004 og med denne forordning,
- e) «avgivende aktive materialer og gjenstander» de aktive materialer og gjenstander som er konstruert for å inneholde bestanddeler som avgir stoffer til emballerte næringsmidler eller miljøet rundt næringsmiddelet,
- f) «avgitte aktive materialer» de stoffer som er beregnet på å avgis fra avgivende aktive materialer og gjenstander til emballerte næringsmidler eller miljøet rundt næringsmiddelet, og som fyller en funksjon i næringsmiddelet.

Artikkel 4

Markedsføring av aktive og intelligente materialer og gjenstander

Aktive og intelligente materialer og gjenstander kan bare bringes i omsetning, om de:

- a) er egnet for og effektive i forhold til det formål de er beregnet på,
- b) er i samsvar med de allmenne kravene fastsatt i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004,
- c) er i samsvar med de særlige kravene fastsatt i artikkel 4 i forordning (EF) nr. 1935/2004,
- d) er i samsvar med kravene til merking fastsatt i artikkel 15 nr. 1 bokstav e) i forordning (EF) nr. 1935/2004,
- e) er i samsvar med kravene til sammensetning fastsatt i kapittel II i denne forordning,
- f) er i samsvar med kravene til merking og erklæring fastsatt i kapittel III og IV i denne forordning.

KAPITTEL II SAMMENSETNING

AVSNITT 1

Fellesskapsliste over godkjente stoffer

Artikkel 5

Fellesskapsliste over stoffer som kan benyttes i aktive og intelligente bestanddeler

1. Bare stoffer som er oppført på «fellesskapslisten» over godkjente stoffer (heretter kalt «fellesskapslisten»), kan benyttes i bestanddeler i aktive og intelligente materialer og gjenstander.
  2. Som unntak fra nr. 1 kan følgende stoffer benyttes i bestanddeler i aktive og intelligente materialer og gjenstander uten at de er oppført på fellesskapslisten:
    - a) et avgitt aktivt stoff, forutsatt at det er i samsvar med vilkårene fastsatt i artikkel 9,
    - b) stoffer som faller inn under virkeområdet for fellesskapsbestemmelser eller nasjonale bestemmelser som gjelder for næringsmidler, som er tilsatt eller inkorporert i aktive materialer og gjenstander ved hjelp av teknikker som poding eller fiksering for å ha en teknologisk funksjon i næringsmiddelet, forutsatt at de er i samsvar med vilkårene fastsatt i artikkel 9,
    - c) stoffer benyttet i bestanddeler som ikke er i direkte kontakt med næringsmidler eller miljøet rundt næringsmiddelet og som er atskilt fra næringsmiddelet av en funksjonell barriere, forutsatt at de er i samsvar med vilkårene fastsatt i artikkel 10 og de ikke faller inn under noen av følgende kategorier:
      - i) stoffer klassifisert som «arvestoffskadelige», «kreftframkallende» eller «reproduksjonstoksiske» i samsvar med kriteriene fastsatt i nr. 3.5, 3.6 og 3.7 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008,¹
      - ii) stoffer som er bevisst konstruert med partikkelstørrelser som framviser funksjonelle fysiske og kjemiske egenskaper som skiller seg vesentlig fra stoffer med større partikkelstørrelse.
- ¹ EUT L 353 av 31.12.2008, s. 1.

Artikkel 6

Vilkår for oppføring av stoffer på fellesskapslisten

For å kunne bli oppført på fellesskapslisten må stoffer som utgjør bestanddelene i aktive og intelligente materialer og gjenstander, oppfylle kravene i artikkel 3 og, der de kommer til anvendelse, artikkel 4 i forordning (EF) nr. 1935/2004 for tiltenkte bruksvilkår for aktive eller intelligente materialer eller gjenstander.

Artikkel 7

Innholdet i fellesskapslisten

Fellesskapslisten skal angi

- a) stoffet/stoffenes identitet,
- b) stoffets/stoffenes funksjon,
- c) referansenummer,
- d) om nødvendig, bruksvilkår for stoffet/stoffene eller bestanddelen,
- e) om nødvendig, begrensninger og/eller spesifikasjoner for bruk av stoffet/stoffene,
- f) om nødvendig, vilkår for bruk av det materialet eller den gjenstanden som stoffet eller bestanddelen tilsettes eller inngår i.

Artikkel 8

Vilkår for opprettelse av fellesskapslisten

1. Fellesskapslisten skal utarbeides på grunnlag av søknader framlagt i henhold til artikkel 9 i forordning (EF) nr. 1935/2004.
2. Fristen for inngivelse av søknader skal være 18 måneder etter datoen for offentliggjøring av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghets (myndighetens) retningslinjer for sikkerhetsvurdering av stoffer benyttet i aktive og intelligente materialer og gjenstander.

Myndigheten skal offentliggjøre disse retningslinjene senest seks måneder etter datoen for kunngjøring av denne forordning.

3. Kommisjonen skal gjøre tilgjengelig for offentligheten et register over alle stoffer som det er inngitt en gyldig søknad for i henhold til nr. 2.
4. Fellesskapslisten skal vedtas av Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 10 og 11 i forordning (EF) nr. 1935/2004.
5. Når myndigheten anmoder om supplerende informasjon og søkeren unnlater å legge fram ytterligere opplysninger innen den fastsatte fristen, skal myndigheten ikke vurdere stoffet for oppføring på fellesskapslisten ettersom søknaden ikke kan betraktes som gyldig.
6. Kommisjonen skal vedta fellesskapslisten etter at myndigheten har avgitt sin uttalelse om alle stoffene i registeret som det er inngitt en gyldig søknad for i henhold til nr. 2 og 5.
7. For oppføring av nye stoffer på fellesskapslisten skal framgangsmåten fastsatt i artikkel 9, 10 og 11 i forordning (EF) nr. 1935/2004 anvendes.

AVSNITT 2

Vilkår for bruk av stoffer som ikke skal oppføres på fellesskapslisten

Artikkel 9

Stoffer nevnt i artikkel 5 nr. 2 bokstav a) og b)

1. Avgitte aktive stoffer som omhandlet i artikkel 5 nr. 2 bokstav a) i denne forordning, og stoffer tilsatt eller inkorporert ved bruk av teknikker som poding eller fiksering som omhandlet i artikkel 5 nr. 2 bokstav b) i denne forordning, skal brukes i fullt samsvar med relevante fellesskapsbestemmelser og nasjonale bestemmelser som gjelder for næringsmidler, og skal være i samsvar med bestemmelsene i forordning (EF) nr. 1935/2004 og, om relevant, dens gjennomføringsregler.
2. Mengden avgitte aktive stoffer skal ikke medtas i måleverdien for samlet migrasjon i de tilfeller et fellesskapstiltak har fastsatt en samlet migrasjonsgrense for det materialet som er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler som bestanddelen inngår i.
3. Med forbehold for artikkel 4 nr. 1 og 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004 kan mengden avgitte aktive stoffer overstige de særlige begrensningene som er fastsatt for vedkommende stoff i et særlig fellesskapstiltak eller nasjonalt tiltak om materialer beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler som bestanddelen inngår i, forutsatt at det er i samsvar med de fellesskapsbestemmelser som gjelder for næringsmidler eller, om slike bestemmelser ikke finnes, med nasjonale bestemmelser som gjelder for næringsmidler.

Artikkel 10

Stoffer nevnt i artikkel 5 nr. 2 bokstav c)

1. Migrasjonen til næringsmidler av stoffer fra bestanddeler som ikke er i direkte kontakt med et næringsmiddel eller miljøet rundt næringsmiddelet som omhandlet i artikkel 5 nr. 2 bokstav c) i denne forordning, skal ikke overstige 0,01 mg/kg, målt med statistisk sikkerhet ved bruk av en analysemetode som er i samsvar med artikkel 11 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004.¹
2. Grenseverdien fastsatt i nr. 1 skal alltid være uttrykt som konsentrasjon i næringsmiddelet. Den skal gjelde for en gruppe stoffer, om de er strukturelt og toksikologisk beslektet, særlig isomerer eller stoffer med samme relevante funksjonelle gruppe, og skal omfatte eventuell avsmittning.

¹ EUT L 165 av 30.4.2004, s. 1.

KAPITTEL III

MERKING

Artikkel 11

Ytterligere regler om merking

1. For at forbrukerne skal kunne identifisere deler som ikke er beregnet på konsum, skal aktive og intelligente materialer og gjenstander eller deler av slike, i de tilfeller de kan oppfattes som beregnet på konsum, merkes med:
  - a) ordlyden «IKKE TIL KONSUM», og
  - b) symbolet gjengitt i vedlegg I i alle tilfeller der det er teknisk mulig.
2. Informasjonen som kreves i henhold til nr. 1, skal være lett synlig, tydelig og skal ikke kunne fjernes. Informasjonen skal være trykt med en skriftstørrelse på minst 3 mm og overholde kravene fastsatt i artikkel 15 i forordning (EF) nr. 1935/2004.
3. Avgitte aktive stoffer skal betraktes som næringsmiddelingsredienser i henhold til artikkel 6 nr. 4 bokstav a) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF¹ og skal være underlagt bestemmelsene i nevnte direktiv.

¹ EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29.

KAPITTEL IV
SAMSVARSERKLÆRING OG DOKUMENTASJON

Artikkel 12
Samsvarserklæring

1. I alle ledd av markedsføringen, unntatt på stedet for salg til sluttbrukere, skal aktive og intelligente materialer og gjenstander, uansett om de er i kontakt med næringsmidler eller ikke, eller bestanddeler som er beregnet på framstilling av slike materialer og gjenstander eller stoffer som er beregnet på framstilling av slike bestanddeler, ledsages av en skriftlig erklæring i samsvar med artikkel 16 i forordning (EF) nr. 1935/2004.
2. Erklæringen omhandlet i nr. 1 skal utstedes av den driftsansvarlige for foretaket og skal inneholde den informasjon som er fastsatt i vedlegg II.

Artikkel 13
Underlagsdokumentasjon

Den driftsansvarlige skal på anmodning gjøre tilgjengelig for vedkommende nasjonale myndigheter relevant dokumentasjon som godtgjør at de aktive og intelligente materialene og gjenstandene samt de bestanddeler som er beregnet på framstilling av disse materialene og gjenstandene, oppfyller kravene i denne forordning.

Denne dokumentasjonen skal inneholde opplysninger om hvor egnede og effektive de aktive og intelligente materialene eller gjenstandene er, vilkårene for og resultatene av prøving eller beregninger eller andre analyser samt dokumentasjon på sikkerheten eller opplysninger som godtgjør samsvar.

KAPITTEL V
SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 14
Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4 bokstav e) og artikkel 5 får anvendelse fra og med datoen da fellesskapslisten får anvendelse. Fram til den dato, og med forbehold for kravene fastsatt i artikkel 4 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1935/2004 og artikkel 9 og 10 i denne forordning, skal gjeldende nasjonale bestemmelser om sammensetningen av aktive og intelligente materialer og gjenstander fortsatt få anvendelse.

Artikkel 4 bokstav f), artikkel 11 nr. 1 og 2 og kapittel IV får anvendelse fra 19. desember 2009. Fram til den dato, og med forbehold for kravene fastsatt i artikkel 4 nr. 5 og 6 i forordning (EF) nr. 1935/2004 og artikkel 11 nr. 3 i denne forordning, skal gjeldende nasjonale bestemmelser om merking og samsvarserklæring for aktive og intelligente materialer og gjenstander fortsatt få anvendelse.

Markedsføring av aktive og intelligente materialer og gjenstander merket i samsvar med artikkel 4 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1935/2004 fram til den dato artikkel 11 nr. 1 og 2 i denne forordning får anvendelse, skal tillates til lagrene er tømt.

Fram til den dato fellesskapslisten får anvendelse, skal avgitte aktive stoffer godkjennes og benyttes i samsvar med relevante fellesskapsbestemmelser som gjelder for næringsmidler, og skal overholde bestemmelsene i forordning (EF) nr. 1935/2004 og dens gjennomføringstiltak.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 29. mai 2009.

For Kommisjonen
Androulla VASSILIOU
Medlem av Kommisjonen

VEDLEGG I

VEDLEGG II
SAMSVARERKLÆRING

Den skriftlige erklæringen nevnt i artikkel 12, skal inneholde følgende opplysninger:

1. navn og adresse til den driftsansvarlige for det foretaket som utsteder samsvarserklæringen,
2. navn og adresse til den driftsansvarlige som framstiller eller importerer de aktive og intelligente materialene og artiklene eller bestanddelene beregnet på framstilling av slike materialer og gjenstander, eller stoffene beregnet på framstilling av bestanddelene,
3. identiteten til de aktive og intelligente materialene og artiklene eller bestanddelene beregnet på framstilling av slike materialer og gjenstander eller stoffer beregnet på framstilling av bestanddelene,
4. erklæringens dato,
5. bekreftelse på at det aktive eller intelligente materialet eller gjenstanden er i samsvar med kravene fastsatt i denne forordning, forordning (EF) nr. 1935/2004, og i særlige fellesskapstiltak som får anvendelse,
6. tilstrekkelige opplysninger om de stoffer bestanddelene består av og som er underlagt begrensninger i henhold til fellesskapsbestemmelser eller nasjonale bestemmelser om næringsmidler og denne forordning; om relevant, særlige renhetskriterier i henhold til relevant fellesskapsregelverk om næringsmidler, navnet på og mengden av stoffer som avgis av den aktive bestanddelen for å gjøre det mulig for driftsansvarlige for foretak som befinner seg i et senere ledd i omsetningskjeden, å sikre samsvar med disse begrensningene,
7. tilstrekkelige opplysninger om de aktive eller intelligente materialene eller gjenstandenes egnethet og effektivitet,
8. spesifikasjoner for bruken av bestanddelen, f.eks.:
  - i) gruppen eller gruppene av materialer og gjenstander bestanddelen kan tilsettes eller være inkorporert i,
  - ii) vilkårene for bruk for å oppnå tilsiktet effekt,
9. spesifikasjoner for bruken av materialet eller gjenstanden, f.eks.:
  - i) type næringsmiddel som er beregnet på å komme i kontakt med det/den,
  - ii) varighet av og temperatur ved behandling og lagring i kontakt med næringsmiddelet,
  - iii) forholdet mellom flate i kontakt med næringsmiddelet og volum som er brukt for å fastslå at materialet eller gjenstanden oppfyller kravene,
10. når en funksjonell barriere benyttes, bekreftelse på at det aktive eller intelligente materialet eller gjenstanden er i samsvar med artikkel 10 i denne forordning.

Den skriftlige erklæringen skal gjøre det lett å identifisere de aktive og intelligente materialene og gjenstandene eller bestanddelene eller stoffene som omfattes av den, og den skal fornyes når vesentlige endringer i produksjonen medfører endringer i migrasjonen, eller når det foreligger nye vitenskapelige data.

Forordning (EU) nr. 10/2011 om plastmaterialer og -gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 10/2011 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakter i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 55.

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1935/2004 av 27. oktober 2004 om materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler og om oppheving av direktiv 80/590/EØF og 89/109/EØF,¹ særlig artikkel 5 nr. 1 bokstav a), c), d), f), h), i) og j),
etter samråd med Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) Forordning (EF) nr. 1935/2004 fastsetter allmenne prinsipper for fjerning av forskjellene mellom medlemsstatenes lovgivning om materialer som er i kontakt med næringsmidler. Artikkel 5 nr. 1 i nevnte forordning fastsetter at det skal vedtas særlige tiltak for grupper av materialer og gjenstander, og inneholder en nærmere beskrivelse av framgangsmåten for godkjenning av stoffer på unionsplan, når et særlig tiltak krever at det utarbeides en liste over godkjente stoffer.
- 2) Denne forordning er et særlig tiltak i henhold til artikkel 5 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1935/2004. Den skal fastsette de særlige reglene som skal få anvendelse på plastmaterialer og plastgjenstander for at disse skal kunne brukes trygt, og den opphever direktiv 2002/72/EF av 6. august 2002 om plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler.²
- 3) Ved direktiv 2002/72/EF er det fastsatt grunnleggende regler for framstilling av plastmaterialer og plastgjenstander. Direktivet er blitt betydelig endret seks ganger. Av klarhetshensyn bør teksten konsolideres og overflødige og foreldede deler oppheves.
- 4) Tidligere er direktiv 2002/72/EF med endringer innarbeidet i nasjonal lovgivning uten større tilpasninger. Det tar vanligvis tolv måneder å innarbeide bestemmelser i nasjonal lovgivning. Når det gjelder å endre en liste over monomerer og tilsetningsstoffer med henblikk på å godkjenne nye stoffer, fører denne innarbeidingen til at godkjenningen forsinkes og hemmer dermed takten i nyskapingen. Det synes derfor hensiktsmessig å vedta

regler for plastmaterialer og plastgjenstander i form av en forordning som kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

- 5) Direktiv 2002/72/EF gjelder for materialer og gjenstander som utelukkende er laget av plast, og for plastpakninger i lokk. Tidligere var dette det viktigste bruksområdet for plast på markedet. Ved siden av materialer og gjenstander som utelukkende er laget av plast, er i de senere årene plast imidlertid brukt sammen med andre materialer i såkalte flerlagsmultimaterialer. Reglene for bruk av vinylkloridmonomer fastsatt i rådsdirektiv 78/142/EØF av 30. januar 1978 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om materialer og gjenstander som inneholder vinylkloridmonomer og er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler,³ har allerede anvendelse på alle typer plast. Det synes derfor hensiktsmessig å utvide denne forordnings virkeområde til å omfatte plastlag i flerlagsmultimaterialer.
- 6) Plastmaterialer og plastgjenstander kan bestå av forskjellige lag plast som er forbundet med hverandre ved hjelp av klebemidler. Plastmaterialer og plastgjenstander kan også være påført trykk eller organisk eller uorganisk belegg. Påtrykte eller belagte plastmaterialer og plastgjenstander samt de som er forbundet med hverandre ved hjelp av klebemidler, bør være innenfor forordningens virkeområde. Klebemidler, belegg og trykkfarger består ikke nødvendigvis av de samme stoffene som plast. Ved forordning (EF) nr. 1935/2004 er det fastsatt at det kan vedtas særlige tiltak for klebemidler, belegg og trykkfarger. Derfor bør plastgjenstander og plastartikler som er påført trykk eller belegg, eller som er forbundet med hverandre ved hjelp av klebemidler, ha tillatelse til i trykket, belegget eller det klebende laget å innholde andre stoffer enn dem som på unionsplan er godkjent for plast. Disse lagene kan være underlagt andre EU-regler eller nasjonale regler.
- 7) Både plast og ionebytteharpiker, gummi og silikoner er makromolekylære stoffer som framstilles ved polymerisasjonsprosesser. Ved forordning (EF) nr. 1935/2004 er det fastsatt at det kan vedtas særlige tiltak for ionebytteharpiker, gummi og silikoner. Siden disse materialene består av andre stoffer enn plast, og har forskjellige fysisk-kjemiske egenskaper, må det gjelde særlige regler for dem, og det bør gjøres klart at de ikke hører inn under denne forordnings virkeområde.
- 8) Plast framstilles av monomerer og andre utgangsstoffer som gjennomgår en kjemisk reaksjon og danner en makromolekylær struktur, polymeren, som utgjør den strukturelle hovedbestanddelen i plast. Polymeren tilsettes tilsetningsstoffer for å frambringe bestemte teknologiske virkninger. Polymeren selv er inert og har høy molekylvekt. Siden stoffer med en molekylvekt på over 1000 Da vanligvis ikke kan tas opp i kroppen, er den mulige helsefaren fra selve polymeren minimal. Mulig helsefare kan komme fra monomerer som ikke har reagert, eller som har reagert ufullstendig, eller fra andre utgangsstoffer eller tilsetningsstoffer med lav molekylvekt, som overføres til næringsmidler gjennom migrasjon fra det plastmaterialet som er i kontakt med næringsmidler. Derfor bør monomerer, andre utgangsstoffer og tilsetningsstoffer gjennomgå risikovurdering og godkjennes før de brukes ved framstilling av plastmaterialer og plastgjenstander.
- 9) Den risikovurderingen av et stoff som skal gjøres av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt Myndigheten), bør omfatte selve stoffet, relevante urenheter og forutsigbare reaksjons- og nedbrytingsprodukter ved beregnet bruk. Risikovurderingen bør omfatte mulig migrasjon under verst tenkelige bruksforhold, samt toksisiteten. På grunnlag av risikovurderingen bør godkjenningen om nødvendig fastsette spesifikasjoner for stoffene og bruksrestriksjoner, kvantitative restriksjoner eller migrasjonsgrenser for å sikre at det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden er trygg.
- 10) Det er på unionsplan ennå ikke fastsatt noen regler for risikovurderingen og bruken av fargestoffer i plast. Derfor bør bruken av disse fortsatt være underlagt nasjonal lovgivning. Dette bør vurderes på nytt på et senere tidspunkt.
- 11) Løsemidler som brukes i framstillingen av plast for å skape gunstige reaksjonsbetingelser, forventes å bli tatt ut av framstillingsprosessen, siden de normalt er flyktige. Det er på unionsplan ennå ikke fastsatt noen regler for risikovurderingen og bruken av løsemidler i framstillingen av plast. Derfor bør bruken av disse fortsatt være underlagt nasjonal lovgivning. Dette bør vurderes på nytt på et senere tidspunkt.
- 12) Plast kan også framstilles av syntetiske eller naturlig forekommende makromolekylære strukturer som gjennomgår en kjemisk reaksjon med andre utgangsstoffer for å danne et modifisert makromolekyl. Syntetiske makromolekyler som brukes, er ofte intermediære strukturer som ikke er fullstendig polymerisert. Mulig helsefare kan komme fra migrasjon av andre utgangsstoffer som har ikke har reagert eller har reagert ufullstendig, og som brukes til å modifisere makromolekylet, eller fra et makromolekyl som har reagert ufullstendig. Derfor bør de andre utgangsstoffene samt de makromolekylene som brukes i framstillingen av modifiserte makromolekyler, gjennomgå risikovurdering og godkjennes før de brukes ved framstilling av plastmaterialer og plastgjenstander.
- 13) Plast kan også framstilles av mikroorganismer som danner makromolekylære strukturer av utgangsstoffer gjennom fermenteringsprosesser. Makromolekylet avgis så til et medium eller ekstraheres. Mulig helsefare kan komme fra migrasjon av utgangsstoffer som har ikke har reagert eller har reagert ufullstendig, mellomprodukter eller biprodukter av fermenteringsprosessen. I dette tilfellet bør sluttproduktet gjennomgå risikovurdering og godkjennes før det brukes ved framstilling av plastmaterialer og plastgjenstander.
- 14) Direktiv 2002/72/EF inneholder forskjellige lister over monomerer eller andre utgangsstoffer og over tilsetningsstoffer som er godkjent ved framstilling av plastmaterialer og plastgjenstander. For monomerer, andre utgangsstoffer og tilsetningsstoffer er unionslisten nå fullstendig, noe som innebærer at bare stoffer som

er godkjent på unionsplan, kan brukes. Det er derfor ikke lenger nødvendig å skille monomerer eller andre utgangsstoffer og tilsetningsstoffer på forskjellige lister, siden deres godkjeningsstatus ikke lenger er nødvendig. Siden visse stoffer kan brukes både som monomerer eller andre utgangsstoffer og som tilsetningsstoffer, bør de av klarhetshensyn offentliggjøres på én liste over godkjente stoffer, med angivelse av godkjent funksjon.

- 15) Polymerer kan ikke bare brukes som strukturell hovedbestanddel i plast, men også som tilsetningsstoffer som frambringer bestemte teknologiske virkninger på plast. Dersom et slikt polymerisk tilsetningsstoff er identisk med en polymer som kan danne den strukturelle hovedbestanddelen i et plastmateriale, kan faren fra det polymeriske tilsetningsstoffet anses som evaluert dersom monomerne allerede er evaluert og godkjent. I et slikt tilfelle bør det ikke være nødvendig å godkjenne det polymeriske tilsetningsstoffet, men det kan brukes på grunnlag av godkjenningen av dets monomerer og andre utgangsstoffer. Dersom et slikt polymerisk tilsetningsstoff ikke er identisk med en polymer som kan danne den strukturelle hovedbestanddelen i et plastmateriale, kan faren fra det polymeriske tilsetningsstoffet ikke anses som evaluert ved evalueringen av monomerne. I dette tilfellet bør det polymeriske tilsetningsstoffet gjennomgå risikovurdering med hensyn til dets lave molekylvektfraksjon under 1000 Da og godkjennes før det brukes ved framstilling av plastmaterialer og plastgjenstander.
- 16) Tidligere er det ikke klart skilt mellom tilsetningsstoffer som har en funksjon i den ferdige polymeren, og polymerisasjonshjelpstoffer (PPA) hvis funksjon bare utnyttes i framstillingsprosessen og ikke er beregnet å være til stede i den ferdige gjenstanden. Noen stoffer som fungerer som PPA, har tidligere allerede vært oppført på den ufullstendige listen over tilsetningsstoffer. Disse PPA-ene bør fortsatt stå på unionslisten over godkjente stoffer. Det bør imidlertid gjøres klart at bruken av andre PPA-er fortsatt vil være mulig, underlagt nasjonal lovgivning. Dette bør vurderes på nytt på et senere tidspunkt.
- 17) Unionslisten inneholder stoffer som er godkjent for bruk ved framstilling av plast. Stoffer som syrer, alkoholer og fenoler kan også forekomme i form av salter. Siden saltene vanligvis omdannes til syre, alkohol eller fenol i magen, bør bruken av salter med kationer som har gjennomgått en sikkerhetsevaluering, i prinsippet godkjennes sammen med syre, alkohol eller fenol. I visse tilfeller der sikkerhetsvurderingen angir bekymringer om bruken av de frie syrene, bør bare saltene godkjennes med en angivelse i listen av navnet som «... syre(r), salter».
- 18) Stoffer som brukes ved framstillingen av plastmaterialer eller plastgjenstander, kan inneholde urenheter som stammer fra framstillingen av disse stoffene eller fra ekstraksjonsprosessen. Disse urenheterne er utilsiktet tilsatt sammen med stoffet ved framstillingen av plastmaterialet (utilsiktet tilsatt stoff – NIAS). I den grad de er relevante for risikovurderingen, bør de viktigste urenheterne i et stoff vurderes og om nødvendig tas med i stoffets spesifikasjoner. Det er imidlertid ikke mulig å føre opp og vurdere alle urenheter i godkjenningen. De kan derfor være til stede i materialet eller gjenstanden, uten å være oppført på unionslisten.
- 19) Ved framstillingen av polymerer brukes det stoffer til å sette i gang polymerisasjonsreaksjonen, for eksempel katalysatorer, og til å kontrollere polymerisasjonsreaksjonen, for eksempel kjedeoverførings-, kjedeforlengelses- eller kjedestoppregensere. Disse polymerisasjonsstoffene brukes i svært små mengder, og det er ikke meningen at de skal være til stede i den ferdige polymeren. De bør derfor på nåværende tidspunkt ikke være omfattet av framgangsmåten for godkjenning på unionsplan. Alle potensielle helsefarer i det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden som følge av bruken av stoffene, bør vurderes av produsenten i samsvar med internasjonalt anerkjente vitenskapelige prinsipper for risikovurdering.
- 20) Ved framstilling og bruk av plastmaterialer og plastgjenstander kan det dannes reaksjons- og nedbrytingsprodukter. Disse reaksjons- og nedbrytingsproduktene er utilsiktet til stede i plastmaterialet (NIAS). I den grad de er relevante for risikovurderingen, bør de viktigste reaksjons- og nedbrytingsproduktene fra den beregnede anvendelsen av et stoff vurderes og tas med i restriksjonene for stoffet. Det er imidlertid ikke mulig å føre opp og vurdere alle reaksjons- og nedbrytingsprodukter i godkjenningen. De bør derfor ikke oppføres som enkeltposter på unionslisten. Alle potensielle helsefarer i det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden som følge av reaksjons- og nedbrytingsprodukter, bør vurderes av produsenten i samsvar med internasjonalt anerkjente vitenskapelige prinsipper for risikovurdering.
- 21) Før unionslisten over tilsetningsstoffer blir utarbeidet, kan andre tilsetningsstoffer enn dem som er godkjent på unionsplan, brukes ved framstillingen av plast. For de tilsetningsstoffene som var tillatt i medlemsstatene, utløp fristen for innlevering av opplysninger til deres sikkerhetsevaluering fra myndigheten med sikte på at de skal føres opp på unionslisten, 31. desember 2006. Tilsetningsstoffer som det var innlevert en gyldig søknad for innenfor denne fristen, var oppført på en foreløpig liste. For visse tilsetningsstoffer på den foreløpige listen er det ennå ikke gjort noen beslutning om godkjenning på unionsplan. Disse tilsetningsstoffene bør fortsatt kunne brukes i samsvar med nasjonal lovgivning fram til evalueringen av dem er fullført og det er besluttet om de skal føres opp på unionslisten.
- 22) Når et tilsetningsstoff oppført på den foreløpige listen, er ført opp på unionslisten, eller når det er besluttet at det ikke skal føres opp på unionslisten, bør dette tilsetningsstoffet tas ut av den foreløpige listen over tilsetningsstoffer.
- 23) Ny teknologi gjør det mulig å framstille stoffer med begrenset partikkelstørrelse som utviser kjemiske og fysiske egenskaper som skiller seg vesentlig fra egenskapene hos stoffer med større partikkelstørrelse, for

- eksempel nanopartikler. Disse forskjellige egenskapene kan føre til forskjellige toksikologiske egenskaper, og derfor bør disse stoffene i hvert enkelt tilfelle vurderes av myndigheten med hensyn til risiko, inntil det foreligger flere opplysninger om slik ny teknologi. Det bør presiseres at godkjenninger som bygger på risikovurdering for den vanlige partikkelstørrelsen for et stoff, ikke dekker kunstig framstilte nanopartikler.
- 24) På grunnlag av risikovurderingen bør godkjenningen om nødvendig fastsette spesifikke migrasjonsgrenser for å sikre at det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden er trygg. Dersom et tilsetningsstoff som er godkjent ved framstillingen av plastmaterialer og plastgjenstander, også er godkjent som tilsetningsstoff eller aromastoff i næringsmidler, bør det sikres at avgivelse av stoffet ikke endrer næringsmiddelets sammensetning på en uakseptabel måte. Avgivelse av et slikt tilsetningsstoff eller aromastoff med to bruksområder bør derfor ikke ha noen teknologisk funksjon på næringsmiddelet, med mindre en slik funksjon er tilsiktet, og materialet som er i kontakt med næringsmidler, oppfyller kravene til materialer som er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler i forordning (EF) nr. 1935/2004 og kommisjonsforordning (EF) nr. 450/2009 av 29. mai 2009 om aktive og intelligente materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler.⁴ Kravene i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 av 16. desember 2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler⁵ eller europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromatiserende egenskaper til bruk i og på næringsmidler og om endring av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91, forordning (EF) nr. 2232/96 og (EF) nr. 110/2008 og direktiv 2000/13/E⁶ bør overholdes i det omfang de får anvendelse.
- 25) I samsvar med artikkel 3 nr. 1 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1935/2004 bør avgivelse av stoffer fra materialer som er i kontakt med næringsmidler, ikke forårsake uakseptable endringer i næringsmiddelets sammensetning. I samsvar med god framstillings praksis er det mulig å framstille plastmaterialer på en slik måte at de ikke avgir mer enn 10 mg av stoffene per dm² av plastmaterialets overflateareal. Dersom risikovurderingen av et enkelt stoff ikke angir et lavere nivå, bør dette nivået fastsettes som en generell grense for hvor inert plastmaterialet er (samlet migrasjonsgrense). For å kunne oppnå sammenlignbare resultater når det skal kontrolleres om den samlede migrasjonsgrensen overholdes, bør det foretas prøving under standardiserte prøvingsforhold, herunder prøvingstid, temperatur og prøvingsmedium (næringsmiddelsimulant) som utgjør de verst tenkelige bruksforholdene for plastmaterialet eller plastgjenstanden.
- 26) Den samlede migrasjonsgrensen på 10 mg per dm² vil for 1 kg næringsmiddel i firkantet emballasje gi en migrasjon på 60 mg per kg næringsmiddel. For liten emballasje der overflaten er større i forhold til volumet, vil migrasjonen til næringsmiddelet være større. For spedbarn og småbarn, som har inntar større mengder næringsmiddel per kg kroppsvekt enn voksne, og som ennå ikke har et variert kosthold, bør det fastsettes særlige bestemmelser for å kunne begrense inntaket av stoffer som migrerer fra materialer som er i kontakt med næringsmidler. For å sikre samme beskyttelse for emballasje med lite volum som emballasje med stort volum, bør grenseverdien for samlet migrasjon fra materialer som er i kontakt med næringsmidler, som spesifikt brukes til emballasje for næringsmidler for spedbarn og småbarn, knyttes til grenseverdien i næringsmiddelet og ikke til emballasjens overflate.
- 27) I de senere årene er det utviklet plastmaterialer beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, som ikke bare består av én type plast, men kombinerer opptil 15 forskjellige plastlag for å oppnå optimal funksjonalitet og beskyttelse av næringsmiddelet, samtidig som mengden emballasjeavfall reduseres. I et slike flerlags plastmaterialer eller plastgjenstander kan lagene skilles fra næringsmiddelet ved hjelp av en funksjonell barriere. Denne barrieren er et lag inne i materialer eller gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, som hindrer at stoffet migrerer gjennom barrieren over i næringsmiddelet. Ikke godkjente stoffer kan brukes utenfor barrieren forutsatt at de oppfyller visse kriterier og graden av migrasjon ikke overskrider en gitt påvisningsgrense. Ettersom det kan dreie seg om næringsmidler beregnet på spedbarn og andre særlig sårbare personer, og av hensyn til den høye analysetoleransen ved migrasjonsanalyse, bør det fastsettes en grenseverdi på 0,01 mg/kg for migrasjon i næringsmidler av ikke godkjente stoffer gjennom en funksjonell barriere. Stoffer som er arvestoffskadelige, kreftframkallende eller reproduksjonstoksiske, bør ikke brukes i materialer eller gjenstander som er i kontakt med næringsmidler uten tidligere godkjenning, og bør derfor ikke omfattes av begrepet funksjonell barriere. Ny teknologi som gjør det mulig å framstille stoffer med begrenset partikkelstørrelse som utviser kjemiske og fysiske egenskaper som skiller seg vesentlig fra egenskapene hos stoffer med større partikkelstørrelse, f.eks. nanopartikler, bør i hvert enkelt tilfelle vurderes med hensyn til risiko, inntil det foreligger flere opplysninger om slik ny teknologi. De skal derfor ikke omfattes av begrepet funksjonell barriere.
- 28) I de senere årene er det utviklet materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, som består av en kombinasjon av flere materialer for å oppnå optimal funksjonalitet og beskyttelse av næringsmiddelet, samtidig som mengden emballasjeavfall reduseres. I disse materialene og gjenstandene av flerlagsmultimateriale bør plastlagene oppfylle de samme kravene til sammensetning som plastlag som ikke kombineres med andre materialer. Dersom plastlag i et flerlagsmultimateriale er atskilt fra næringsmiddelet ved hjelp av en funksjonell barriere, bør begrepet funksjonell barriere få anvendelse. Siden andre materialer kombineres med plastlagene, og det for disse andre materialene ennå ikke er vedtatt særlige tiltak på unionsplan, er det ennå ikke mulig å fastsette krav til ferdige materialer og gjenstander av flerlagsmultimateriale. Derfor bør ikke spesifikke migrasjonsgrenser og den samlede migrasjonsgrensen få

- anvendelse på annet enn vinylkloridmonomer, som det allerede foreligger en slik restriksjon for. I fravær av et særlig tiltak på unionsplan som omfatter hele materialet eller gjenstanden av flerlagsmultimateriale, kan medlemsstatene opprettholde eller vedta nasjonale bestemmelser for disse materialene og gjenstandene, forutsatt at de er i samsvar med reglene i traktaten.
- 29) Ved artikkel 16 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1935/2004 er det fastsatt at materialer og gjenstander som omfattes av særlige tiltak, skal ledsages av en skriftlig samsvarserklæring som bekrefter at de er i samsvar med de reglene som gjelder for dem. Med sikte på å styrke leverandørens samordning og ansvar i hvert ledd av framstillingen, herunder for utgangsstoffene, skal de ansvarlige personene dokumentere at de relevante reglene overholdes, i en samsvarserklæring som gjøres tilgjengelig for vedkommendes kunder.
  - 30) Belegg, trykkfarger og klebemidler er ennå ikke omfattet av noe bestemt EU-regelverk, og er derfor ikke underlagt kravet om samsvarserklæring. For belegg, trykkfarger og klebemidler som skal brukes i plastmaterialer og plastgjenstander, bør det gis tilstrekkelige opplysninger til produsenten av den ferdige plastgjenstanden som gjør vedkommende i stand til å sikre overholdelse for stoffer som det er fastsatt migrasjonsgrenser for i denne forordning.
  - 31) Ved artikkel 17 nr. 1 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet,⁷ kreves det at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kontrollerer at næringsmidlene er i samsvar med de reglene som gjelder for dem. For dette formål, og med forbehold for kravet til fortrolighet, bør driftsansvarlige for næringsmiddelforetak gis tilgang til relevante opplysninger som gjør dem i stand til å sikre at migrasjonen fra materialene og gjenstandene til næringsmidlene, er i samsvar med de spesifikasjonene og restriksjonene som er fastsatt i næringsmiddelregelverket.
  - 32) Det skal i hvert ledd av framstillingen stilles underlagsdokumentasjon som underbygger samsvarserklæringen, til rådighet for kontrollmyndighetene. Slik dokumentasjon av samsvar skal bygge på migrasjonsprøving. Siden migrasjonsprøving er komplisert, dyr og tidkrevende, bør det tillates at samsvar også kan dokumenteres ved beregninger, herunder modellberegning, annen analyse og vitenskapelige bevis eller vitenskapelige argumenter, dersom disse gir minst like høye verdier som migrasjonsprøvingen. Prøvningsresultatene bør anses som gyldige så lenge utformingen og bearbeidingsforholdene holder seg konstante som ledd i et kvalitetssikringssystem.
  - 33) Ved prøving av gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, er det for visse gjenstander, for eksempel folie eller lokk, ofte ikke mulig å bestemme hvor stort overflateareal som er i kontakt med et definert volum av et næringsmiddel. For disse gjenstandene bør det fastsettes særlige regler for samsvarskontroll.
  - 34) Fastsettelse av migrasjonsgrenser tar hensyn til en generell antakelse om at en person med 60 kg kroppsvekt inntar 1 kg næringsmiddel daglig, og at næringsmiddelet er pakket i firkantet emballasje med en 6 dm² stor overflate som avgir stoffet. For svært liten og svært stor emballasje varierer forholdet mellom faktisk overflate og volum emballert næringsmiddel mye fra den generelle antakelsen. Derfor bør deres overflate normaliseres før prøvningsresultatene sammenlignes med migrasjonsgrensene. Disse reglene bør gjennomgås på nytt når det foreligger nye data om bruk av emballasje for næringsmidler.
  - 35) Den spesifikke migrasjonsgrensen er høyeste tillatte mengde av et stoff i et næringsmiddel. Denne grensen bør sikre at materialet som er i kontakt med næringsmiddelet, ikke utgjør noen helsefare. Produsenten bør sikre at materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, overholder disse grensene når de kommer i kontakt med næringsmidler under de verst tenkelige kontaktforhold. Derfor bør det undersøkes om materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, er i samsvar med bestemmelsene, og det bør fastsettes regler for prøving av dette.
  - 36) Næringsmidler utgjør en komplisert matrise, og derfor kan det være vanskelig å analysere migrerende stoffer i næringsmidler. Derfor bør det velges prøvningsmedier som simulerer overføring av stoffer fra plastmaterialet til næringsmiddelet. De bør representere næringsmiddelets viktigste fysiske-kjemiske egenskaper. Når det brukes næringsmiddelsimulanter, bør prøvingstid og -temperatur i størst mulig grad gjengi den migrasjonen som kan skje fra gjenstanden til næringsmiddelet.
  - 37) For å kunne bestemme en hensiktsmessig næringsmiddelsimulant for visse næringsmidler, bør det tas hensyn til den kjemiske sammensetningen og de fysiske egenskapene til næringsmiddelet. Det foreligger forskningsresultater for visse representative næringsmidler der migrasjon til næringsmidler sammenlignes med migrasjon til næringsmiddelsimulanter. På bakgrunn av disse resultatene bør det utpekes næringsmiddelsimulanter. Særlig når det gjelder næringsmidler som inneholder fett, kan de resultatene som oppnås med en næringsmiddelsimulant, i visse tilfeller i betydelig grad gi en overvurdering av migrasjonen til næringsmiddelet. I slike tilfeller bør det fastsettes at resultatet for næringsmiddelsimulanten korrigeres med en reduksjonsfaktor.
  - 38) Eksponeringen for stoffer som migrerer fra materialer som er i kontakt med næringsmidler, har vært basert på den generelle antakelsen om at en person daglig inntar 1 kg næringsmidler. En person inntar imidlertid høyst 200 g fett per dag. Det bør tas hensyn til dette for lipofile stoffer som bare migrerer til fett. Derfor bør det

- fastsettes at den spesifikke migrasjonen korrigeres med en korreksjonsfaktor som gjelder for lipofile stoffer, i samsvar med uttalelsen fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler⁸ og uttalelsen fra myndigheten.⁹
- 39) Det bør som ledd i offentlig kontroll fastsettes prøvingsstrategier som gjør det mulig for håndhevende myndigheter å foreta effektiv kontroll med best mulig utnyttelse av tilgjengelige ressurser. Det bør derfor være tillatt å benytte screeningmetoder for å kontrollere samsvar under visse forhold. Dersom et materiale eller en gjenstand ikke er i samsvar med bestemmelsene, bør dette bekreftes ved hjelp av en kontrollmetode.
- 40) Grunnregler for migrasjonsprøving bør fastsettes i denne forordning. Siden migrasjonsprøving er svært komplisert, kan imidlertid ikke disse grunnreglene dekke alle tenkelige tilfeller og detaljer som er nødvendige for gjennomføring av prøvingen. Derfor bør det på unionsplan utarbeides et veiledningsdokument som omhandler mer detaljerte aspekter ved gjennomføringen av grunnreglene for migrasjonsprøving.
- 41) De ajourførte reglene for næringsmiddelsimulanter og migrasjonsprøving fastsatt ved denne forordning, vil avløse reglene i direktiv 78/142/EØF og vedlegget til rådsdirektiv 82/711/EØF av 18. oktober 1982 om fastsettelse av nødvendige grunnregler for undersøkelse av migrasjon fra bestanddeler fra plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler.¹⁰
- 42) Stoffe som finnes i plasten, men som ikke er oppført i vedlegg I til denne forordning, er ikke nødvendigvis risikovurdert, siden de ikke har gjennomgått noen godkjenningrutine. Disse stoffenes samsvar med artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004 bør vurderes av den relevante ansvarlige for næringsmiddelforetak i samsvar med internasjonalt anerkjente vitenskapelige prinsipper, idet det tas hensyn til eksponering fra materialer som er i kontakt med næringsmidler, og andre kilder.
- 43) Myndigheten har nylig gitt en positiv vitenskapelig vurdering av ytterligere monomerer, andre utgangsstoffer og tilsetningsstoffer, og disse bør nå oppføres på unionslisten.
- 44) Siden nye stoffer føres opp på unionslisten, bør forordningen få anvendelse så snart som mulig for at produsentene skal kunne tilpasse seg til den tekniske utviklingen, og for å gjøre det mulig med nyskaping.
- 45) Visse regler for migrasjonsprøving bør ajourføres i lys av ny vitenskapelig kunnskap. Håndhevende myndigheter og industrien må tilpasse sine nåværende prøvingsordninger til disse ajourførte reglene. For å muliggjøre denne tilpassingen synes det hensiktsmessig å fastsette at de ajourførte reglene skal få anvendelse først to år etter at forordningen er vedtatt.
- 46) Driftsansvarlige for foretak baserer nå sin samsvarserklæring på underlagsdokumentasjon i henhold til kravene fastsatt i direktiv 2002/72/EF. En samsvarserklæring trenger i prinsippet bare å bli ajourført når vesentlige endringer i produksjonen forårsaker endringer i migrasjonen, eller når det foreligger nye vitenskapelige data. For å begrense byrden på de driftsansvarlige, bør materialer som er lovlig brakt i omsetning på grunnlag av de kravene som er fastsatt i direktiv 2002/72/EF, kunne bringes i omsetning med en samsvarserklæring som bygger på underlagsdokumentasjon i samsvar med direktiv 2002/72/EF, inntil fem år etter at forordningen er vedtatt.
- 47) Analysemetoder for prøving av migrasjon og restinnhold av vinylkloridmonomer som beskrevet i kommisjonsdirektiv 80/766/EØF av 8. juli 1980 om fastsettelse av en analysemetode i Fellesskapet for offentlig kontroll av nivåer av vinylkloridmonomer i materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler¹¹ og 81/432/EØF av 29. april 1981 om fastsettelse av en analysemetode i Fellesskapet for offentlig kontroll av vinylklorid som avgis av materialer og gjenstander til næringsmidler,¹² er utdatert. Analysemetodene bør overholde kriteriene fastsatt i artikkel 11 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004¹³ om offentlig kontroll for å sikre at føvare- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes. Direktiv 80/776/EØF og 81/432/EØF bør derfor oppheves.
- 48) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen –

1 EUT L 338 av 13.11.2004, s. 4.

2 EFT L 220 av 15.08.2002, s. 18.

3 EFT L 44 av 15.2.1978, s. 15.

4 EUT L 135 av 30.5.2009, s. 3.

5 EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16.

6 EUT L 354 av 31.12.2008, s. 34.

7 EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.

8 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler av 4. desember 2002 om innføring av en fett(forbruks)reduksjonsfaktor (FRF) ved beregning av eksponering for et migrerende stoff fra materialer som kommer i kontakt med næringsmidler. http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out149_en.pdf.

9 Uttalelse fra vitenskapsgruppen for tilsetningsstoffer, aromaer, tekniske hjelpestoffer og materialer som kommer i kontakt med næringsmidler, på anmodning fra Kommisjonen vedrørende innføringen av en fett(forbruks)reduksjonsfaktor for spedbarn og barn, EFSA Journal (2004) 103, s. 1–8.

10 EFT L 297 av 23.10.1982, s. 26.

11 EFT L 213 av 16.8.1980, s. 42.

12 EFT L 167 av 24.6.1981, s. 6.

13 EUT L 165 av 30.4.2004, s. 1.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*KAPITTEL I
ALMINNELIGE BESTEMMELSER**Artikkel 1
Formål*

1. Denne forordning er et særlig tiltak i henhold til artikkel 5 i forordning (EF) nr. 1935/2004.
2. Denne forordning fastsetter særlige krav til framstilling og markedsføring av plastmaterialer og plastgjenstander:
  - a) beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, eller
  - b) som allerede er i kontakt med næringsmidler, eller
  - c) som det med rimelighet kan forventes vil komme i kontakt med næringsmidler.

*Artikkel 2
Virkeområde*

1. Denne forordning får anvendelse på materialer og gjenstander som bringes i omsetning i EU og hører inn under følgende kategorier:
  - a) materialer og gjenstander samt deler av disse som består utelukkende av plast,
  - b) flerlags plastmaterialer og plastgjenstander som er forbundet med hverandre ved hjelp av klebemidler eller et hvilket som helst annet middel,
  - c) materialer og gjenstander nevnt i bokstav a) eller b) som er påtrykt og/eller dekket med et belegg,
  - d) plastlag eller plastbelegg som utgjør pakninger i lokk og tetninger, som sammen med slike lokk og tetninger består av to eller flere lag av forskjellige typer materialer,
  - e) plastlag i materialer og gjenstander av flerlagsmultimateriale.
2. Denne forordning får ikke anvendelse på følgende materialer og gjenstander som bringes i omsetning i EU og er beregnet på å omfattes av andre særlige tiltak:
  - a) ionebytteharpikser,
  - b) gummi,
  - c) silikoner.
3. Denne forordning skal ikke berøre bestemmelser i Den europeiske union eller nasjonale bestemmelser som får anvendelse på trykkfarger, klebemidler eller belegg.

*Artikkel 3
Definisjoner*

I denne forordning menes med:

- 1) «plastmaterialer og plastgjenstander»
  - a) materialer og gjenstander nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav a), b) og c), og
  - b) plastlag nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav d) og e),
- 2) «plast» polymer som kan være tilsatt tilsetningsstoffer eller andre stoffer, som kan fungere som en strukturell hovedbestanddel i ferdige materialer og gjenstander,
- 3) «polymer» ethvert makromolekylært stoff framstilt ved:
  - a) en polymerisasjonsprosess, for eksempel polyaddisjon eller polykondensasjon, eller ved en annen lignende prosess med monomerer og andre utgangsstoffer, eller
  - b) kjemisk modifisering av naturlige eller syntetiske makromolekyler, eller
  - c) mikrobiell fermentering,
- 4) «flerlags plastmateriale eller plastgjenstand» et materiale eller en gjenstand som består av to eller flere lag med plast,
- 5) «flerlagsmultimateriale» et materiale eller en gjenstand som består av to eller flere lag av forskjellige typer materialer, der minst ett av dem er et plastlag,
- 6) «monomer eller annet utgangsstoff»
  - a) et stoff som gjennomgår en hvilken som helst type polymerisasjonsprosess for å framstille polymerer, eller
  - b) et naturlig eller syntetisk makromolekylært stoff som brukes ved framstilling av modifiserte makromolekyler, eller
  - c) et stoff som brukes til å modifisere eksisterende naturlige eller syntetiske makromolekyler,
- 7) «tilsetningsstoff» et stoff som tilsiktet tilsettes plast for å oppnå en fysisk eller kjemisk virkning ved foredling av platen eller i det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden; det er meningen at stoffet skal være til stede i det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden,
- 8) «polymerisasjonshjelpstoff» ethvert stoff som brukes til å oppnå et passende medium for framstilling av polymer eller plast; det kan være til stede i ferdige materialer eller gjenstander, men uten at det er tilsiktet, og uten at stoffet har noen fysisk eller kjemisk virkning i det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden,

- 9) «utilsiktet tilsatt stoff» en urenhet i det stoffet som er brukt, eller et reaksjonsmellomprodukt som er dannet under framstillingsprosessen, eller et nedbrytings- eller reaksjonsprodukt,
- 10) «polymerisasjonsstoff» et stoff som igangsetter polymerisasjon og/eller regulerer dannelsen av den makromolekylære strukturen,
- 11) «samlet migrasjonsgrense» den største tillatte mengden ikke-flyktige stoffer som avgis fra et materiale eller en gjenstand til næringsmiddelsimulanter,
- 12) «næringsmiddelsimulant» et prøvingsmedium som etterligner næringsmidler; i sin atferd imiterer næringsmiddelsimulanten migrasjon fra materialer som er i kontakt med næringsmidler,
- 13) «spesifikk migrasjonsgrense» (SMG) den største tillatte mengden av et gitt stoff som avgis fra et materiale eller en gjenstand til næringsmidler eller næringsmiddelsimulanter,
- 14) «total spesifikk migrasjonsgrense» (SMG(T)) den høyeste tillatte summen av partikkelstoffer som avgis i næringsmidler eller næringsmiddelsimulanter, uttrykk som samlet mengde bestanddeler av de angitte stoffene,
- 15) «funksjonell barriere» en barriere som består av ett eller flere lag av enhver type materialer som sikrer at det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden er i samsvar med artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004 og med bestemmelsene i denne forordning,
- 16) «fettfritt næringsmiddel» et næringsmiddel som det i tabell 2 i vedlegg V til denne forordning er fastsatt bare andre næringsmiddelsimulanter for ved migrasjonsprøving enn næringsmiddelsimulant D1 eller D2.
- 17) «restriksjon» begrensning av bruken av et stoff, eller migrasjonsgrense eller innholdsbegrensning av stoffet i materialet eller gjenstanden,
- 18) «spesifikasjon» et stoffs sammensetning, et stoffs renhetskriterier, de fysiske-kjemiske egenskapene for et stoff, opplysninger om framstillingsprosessen for et stoff eller ytterligere opplysninger om angivelsen av migrasjonsgrenser.

Artikkel 4

Markedsføring av plastmaterialer og plastgjenstander

Plastmaterialer og plastgjenstander kan bare bringes i omsetning dersom de:

- a) oppfyller de relevante kravene fastsatt i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004, ved beregnet og forutsigbar bruk, og
- b) oppfyller kravene til merking fastsatt i artikkel 15 i forordning (EF) nr. 1935/2004, og
- c) oppfyller kravene til sporbarhet fastsatt i artikkel 17 i forordning (EF) nr. 1935/2004, og
- d) framstilles i samsvar med god framstillingspraksis som fastsatt i kommisjonsforordning (EF) nr. 2023/2006,¹ og
- e) oppfyller kravene til sammensetning og erklæringer fastsatt i kapittel II, III og IV i denne forordning.

¹ EUT L 384 av 29.12.2006, s. 75.

KAPITTEL II

KRAV TIL SAMMENSETNING

AVSNITT 1

Godkjente stoffer

Artikkel 5

Unionsliste over godkjente stoffer

1. Bare de stoffene som er oppført på unionslisten over godkjente stoffer (heretter kalt unionslisten) fastsatt i vedlegg I, kan brukes tilsiktet ved framstillingen av plastlag i plastmaterialer og plastgjenstander.
2. Unionslisten skal inneholde:
  - a) monomerer eller andre utgangsstoffer,
  - b) tilsetningsstoffer, unntatt fargestoffer,
  - c) polymerisasjonshjelpstoffer, unntatt løsemidler,
  - d) makromolekyler framstilt ved mikrobiell fermentering.
3. Unionslisten skal endres etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 8–12 i forordning (EF) nr. 1935/2004.

Artikkel 6

Unntak for stoffer som ikke er oppført på unionslisten

1. Som unntak fra artikkel 5, kan andre stoffer enn dem som er oppført på unionslisten, brukes som polymerisasjonshjelpstoffer ved framstillingen av plastlag i plastmaterialer og plastgjenstander i samsvar med nasjonal lovgivning.
2. Som unntak fra artikkel 5, kan fargestoffer og løsemidler brukes ved framstillingen av plastlag i plastmaterialer og plastgjenstander i samsvar med nasjonal lovgivning.
3. Følgende stoffer som ikke er oppført på unionslisten, godkjennes med forbehold for reglene fastsatt i artikkel 8, 9, 10, 11 og 12:

- a) aluminium-, ammonium-, barium-, kalsium-, kobolt-, kobber-, jern-, litium-, magnesium-, mangan-, kalium-, natrium- og sinksalter (herunder dobbeltsalter og syresalter) av syrer, fenoler eller alkoholer som er tillatt.
  - b) blandinger som er framstilt ved å blande godkjente stoffer uten en kjemisk reaksjon mellom bestanddelene,
  - c) naturlige eller syntetiske polymeriske stoffer, unntatt makromolekyler framstilt ved mikrobiell fermentering, med en molekylvekt på minst 1000 Da som brukes som tilsetningsstoffer og oppfyller kravene i denne forordning, dersom de kan fungere som strukturelle hovedbestanddeler i ferdige materialer eller gjenstander,
  - d) prepolymere og naturlige eller syntetiske makromolekylære stoffer, samt blandinger av dem, unntatt makromolekyler framstilt ved mikrobiell fermentering, som brukes som monomer eller annet utgangsstoff, dersom de monomere eller utgangstoffene som kreves for å syntetisere dem, er oppført på unionslisten.
4. Følgende stoffer som ikke er oppført på unionslisten, kan være til stede i plastlag i plastmaterialer eller plastgjenstander:
- a) utilsiktet tilsatte stoffer,
  - b) polymerisasjonsstoffer.
5. Som unntak fra artikkel 5 kan tilsetningsstoffer som ikke er oppført på unionslisten, med forbehold for nasjonal lovgivning fortsatt brukes etter 1. januar 2010, fram til det er besluttet om de skal føres opp på unionslisten, forutsatt at de er ført opp på den foreløpige listen nevnt i artikkel 7.

Artikkel 7

Utarbeiding og forvaltning av den foreløpige listen

1. Den foreløpige listen over tilsetningsstoffer som er under evaluering av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (heretter kalt myndigheten) som ble offentliggjort av Kommisjonen i 2008, skal ajourføres regelmessig.
2. Et tilsetningsstoff skal fjernes fra den foreløpige listen:
  - a) når det er oppført på unionslisten fastsatt i vedlegg I, eller
  - b) når Kommisjonen beslutter at det ikke skal stå på unionslisten, eller
  - c) dersom myndigheten under undersøkelse av dataene ber om tilleggsopplysninger, og slike opplysninger ikke blir gitt innenfor den fristen som myndigheten har gitt.

AVSNITT 2

Allmenne krav, restriksjoner og spesifikasjoner

Artikkel 8

Allmenne krav til stoffer

Stoffer som brukes ved framstillingen av plastlag i plastmaterialer og plastgjenstander, skal være av en teknisk kvalitet og renhet som er egnet for beregnet og forutsigbar bruk av materialer og gjenstander. Sammensetningen skal være kjent for produsenten av stoffet og gjøres tilgjengelig for vedkommende myndighet på forespørsel.

Artikkel 9

Særlige krav til stoffer

1. Stoffer som brukes ved framstillingen av plastlag i plastmaterialer og plastgjenstander, skal være underlagt følgende restriksjoner og spesifikasjoner:
  - a) den spesifikke migrasjonsgrensen fastsatt i artikkel 11,
  - b) den samlede migrasjonsgrensen fastsatt i artikkel 12,
  - c) restriksjonene og spesifikasjonene fastsatt i kolonne 10 i tabell 1 i nr. 1 i vedlegg I,
  - d) de detaljerte spesifikasjonene fastsatt i nr. 4 i vedlegg I.
2. Stoffer i nanoform skal bare brukes dersom de uttrykkelig er godkjent og nevnt i spesifikasjonene i vedlegg I.

Artikkel 10

Allmenne restriksjoner for plastmaterialer og plastgjenstander

Allmenne restriksjoner for plastmaterialer og plastgjenstander er fastsatt i vedlegg II.

Artikkel 11

Spesifikke migrasjonsgrenser

1. Plastmaterialer og plastgjenstander skal ikke avgi bestanddeler til næringsmidler i mengder som overstiger den spesifikke migrasjonsgrensen (SMG) fastsatt i vedlegg I. Disse spesifikke migrasjonsgrensene (SMG) uttrykkes i mg stoff per kg næringsmiddel (mg/kg).
2. For stoffer som det ikke er fastsatt noen spesifikk migrasjonsgrense eller andre restriksjoner for i vedlegg I, skal det gjelde en generell spesifikk migrasjonsgrense på 60 mg/kg for.
3. Som unntak fra nr. 1 og 2, skal tilsetningsstoffer som også er godkjent som tilsetningsstoffer i næringsmidler ved forordning (EF) nr. 1333/2008, eller som aromaer ved forordning (EF) nr. 1334/2008, ikke migrere til næringsmidler i mengder som har en teknisk virkning i det ferdige næringsmiddelet, og skal ikke:

- a) overstige restriksjonene fastsatt i forordning (EF) nr. 1333/2008, forordning (EF) nr. 1334/2008 eller i vedlegg I til denne forordning, for næringsmidler der bruken av dem er godkjent som tilsetningsstoff i næringsmidler eller aromastoffer, eller
- b) overstige restriksjonene fastsatt i vedlegg I til denne forordning, for næringsmidler der bruken av dem ikke er godkjent som tilsetningsstoff i næringsmidler eller aromastoffer.

Artikkel 12

Samlet migrasjonsgrense

1. Plastmaterialer og plastgjenstander skal ikke avgi bestanddeler til næringsmiddelsimulanter i mengder som overstiger 10 milligram av samlet avgitte bestanddeler per dm² overflate som er i kontakt med næringsmiddelet (mg/dm²).

2. Som unntak fra nr. 1 skal plastmaterialer og plastgjenstander som er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn, som definert i kommisjonsdirektiv 2006/141/EF¹ og 2006/125/EF,² ikke avgi bestanddeler til næringsmiddelsimulanter i mengder som overstiger 60 milligram av samlet avgitte bestanddeler per kg næringsmiddelsimulant.

¹ EUT L 401 av 30.12.2006, s. 1.

² EUT L 339 av 6.12.2006, s. 16.

KAPITTEL III

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR VISSSE MATERIALER OG GJENSTANDER

Artikkel 13

Flerlags plastmaterialer og plastgjenstander

1. I flerlags plastmaterialer eller plastgjenstander skal sammensetningen av hvert plastlag være i samsvar med denne forordning.

2. Som unntak fra nr. 1 kan et plastlag som ikke er i direkte kontakt med næringsmiddelet og som er atskilt fra næringsmiddelet ved hjelp av en funksjonell barriere:

- a) fravike restriksjonene og spesifikasjonene fastsatt i denne forordning, unntatt for vinylkloridmonomer som fastsatt i vedlegg I, og/eller
- b) framstilles med stoffer som ikke er oppført på unionslisten eller den foreløpige listen.

3. Migrasjonen av stoffene nevnt i nr. 2 bokstav b) til et næringsmiddel eller en næringsmiddelsimulant, skal ikke kunne påvises målt med statistisk sikkerhet ved en analysemetode fastsatt i artikkel 11 i forordning (EF) nr. 882/2004, med en påvisningsgrense på 0,01 mg/kg. Denne grensen skal alltid uttrykkes som en konsentrasjon i næringsmidlene eller næringsmiddelsimulantene. Denne grensen skal gjelde for en gruppe av forbindelser, dersom de strukturelt og toksikologisk er forbundet, særlig isomerer eller forbindelser med samme relevante funksjonelle gruppe, og skal omfatte eventuell avsmittning.

4. Stoffene som ikke er oppført på unionslisten eller den foreløpige listen nevnt i nr. 2 bokstav b), skal ikke tilhøre noen av disse kategoriene:

- a) stoffer klassifisert som «arvestoffskadelige», «kreftframkallende» eller «reproduksjonstoksiske» i samsvar med kriteriene fastsatt i nr. 3.5, 3.6 og 3.7 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008,¹
- b) stoffer i nanoform.

5. Ferdige flerlags plastmaterialer og plastgjenstander skal være i samsvar med de særlige migrasjonsgrensene fastsatt i artikkel 11, og den samlede migrasjonsgrensen fastsatt i artikkel 12 i denne forordning.

Artikkel 14

Materialer og gjenstander av flerlagsmultimateriale

1. I materialer eller gjenstander av flerlagsmultimateriale skal sammensetningen av hvert plastlag være i samsvar med denne forordning.

2. I et materiale eller en gjenstand av flerlagsmultimateriale kan som unntak fra nr. 1, et plastlag som ikke er i direkte kontakt med næringsmiddelet og som er atskilt fra næringsmiddelet ved hjelp av en funksjonell barriere, framstilles med stoffer som ikke er oppført på unionslisten eller den foreløpige listen.

3. Stoffene som ikke er oppført på unionslisten eller den foreløpige listen nevnt i nr. 2, skal ikke tilhøre noen av disse kategoriene:

- a) stoffer klassifisert som «arvestoffskadelige», «kreftframkallende» eller «reproduksjonstoksiske» i samsvar med kriteriene fastsatt i nr. 3.5, 3.6 og 3.7 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008,
- b) stoffer i nanoform.

4. Som unntak fra nr. 1, får artikkel 11 og 12 i denne forordning ikke anvendelse på plastlag i materialer og gjenstander av flerlagsmultimateriale.

5. Plastlagene i et materiale eller en gjenstand av flerlagsmultimateriale skal alltid være i samsvar med restriksjonene for vinylkloridmonomer fastsatt i vedlegg I til denne forordning.

6. Det kan ved nasjonal lovgivning fastsettes spesifikke og samlede migrasjonsgrenser for plastlag i et materiale eller en gjenstand av flerlagsmultimateriale, samt for det ferdige materialet eller den ferdige gjenstanden.

1 EUT L 353 av 31.12.2008, s. 1.

KAPITTEL IV *SAMSVARERKLÆRING OG DOKUMENTASJON*

Artikkel 15 *Samsvarserklæring*

1. I alle andre markedsføringsledd enn detaljstleddet, skal det for plastmaterialer og plastgjenstander, produkter fra mellomliggende trinn i framstillingen samt de stoffene som er beregnet på framstilling av disse materialene og gjenstandene, foreligge en skriftlig erklæring i samsvar med artikkel 16 i forordning (EF) nr. 1935/2004.

2. Den skriftlige erklæringen nevnt i nr. 1, skal utstedes av den driftsansvarlige for foretaket og inneholde de opplysningene som er fastsatt i vedlegg IV.

3. Den skriftlige erklæringen skal gjøre det enkelt å identifisere de materialene, gjenstandene eller produktene fra de mellomliggende trinnene i framstillingen eller stoffene som den er utstedt for. Den skal fornyes dersom vesentlige endringer i sammensetningen eller produksjonen medfører endringer i migrasjonen fra materialene eller gjenstandene, eller når det foreligger nye vitenskapelige data.

Artikkel 16 *Underlagsdokumentasjon*

1. Den driftsansvarlige for foretaket skal på anmodning gjøre tilgjengelig for vedkommende nasjonale myndigheter relevant dokumentasjon som godtgjør at materialene og gjenstandene, produkter fra mellomliggende trinn i framstillingen samt de stoffene som er beregnet på framstilling av disse materialene og gjenstandene, oppfyller kravene i dette direktiv.

2. Denne dokumentasjonen skal angi prøvingsforholdene og prøvingsresultatene, beregninger, herunder modellberegning, andre analyser og bevis på sikkerheten eller opplysninger som godtgjør at kravene er oppfylt. Reglene for å dokumentere samsvar med bestemmelsene ved hjelp av forsøk er fastsatt i kapittel V.

KAPITTEL V *SAMSVAR*

Artikkel 17 *Presentasjon av resultater fra migrasjonsprøving*

1. Når det gjelder samsvarskontroll, skal verdiene for spesifikk migrasjon uttrykkes i mg/kg på grunnlag av det reelle overflatearealet i forhold til volum ved faktisk eller forutsigbar bruk.

2. Som unntak fra nr. 1 for:

- a) beholdere og andre gjenstander som inneholder eller er beregnet på å inneholde mindre enn 500 milliliter eller gram, eller mer enn 10 liter,
- b) materialer og gjenstander hvis form gjør at det ikke er praktisk mulig å beregne forholdet mellom overflaten på materialet eller gjenstanden og mengden med næringsmidler som er i kontakt med dette,
- c) folie og film som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler,
- d) folie og film som inneholder mindre enn 500 milliliter eller gram, eller mer enn 10 liter,

skal migrasjonsverdien uttrykkes på grunnlag av et forhold mellom overflate og volum på 6 dm² per kg næringsmiddel.

Dette nummer får ikke anvendelse på plastmaterialer og plastgjenstander som er beregnet på å komme i kontakt med, eller som allerede er i kontakt med næringsmidler for spedbarn og småbarn, som definert ved direktiv 2006/141/EF og 2006/125/EF.

3. Som unntak fra nr. 1, skal verdiene for spesifikk migrasjon for kapsler, pakninger, propper og lignende lukkeinnretninger uttrykkes i:

- a) mg/kg på grunnlag av det faktiske innholdet i beholderen som lukkeinnretningen er beregnet på, eller i mg/dm² på grunnlag av den samlede kontaktflaten mellom lukkeinnretningen og den lukkede beholderen, dersom den beregnede bruken av gjenstanden er kjent, idet det tas hensyn til bestemmelsene i nr. 2,
- b) mg/gjenstand dersom den beregnede bruken av gjenstanden er ukjent.

4. For kapsler, pakninger, propper og lignende lukkeinnretninger skal verdien for samlet migrasjon uttrykkes i:

- a) mg/dm² på grunnlag av samlet kontaktflate mellom lukkeinnretningen og den lukkede beholderen, dersom den beregnede bruken av gjenstanden er kjent,
- b) mg/gjenstand dersom den beregnede bruken av gjenstanden er ukjent.

Artikkel 18

Regler for samsvarsvurdering av migrasjonsgrenser

1. For materialer og gjenstander som allerede er i kontakt med næringsmidler, skal samsvarskontroll av spesifikke migrasjonsgrenser utføres i samsvar med reglene fastsatt i kapittel 1 i vedlegg V.
2. For materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, skal samsvarskontroll av spesifikke migrasjonsgrenser utføres i næringsmidler eller næringsmiddelsimulanter fastsatt i vedlegg III, i samsvar med reglene fastsatt i kapittel 2 nr. 2.1 i vedlegg V.
3. For materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, kan undersøkelse av samsvar med den spesifikke migrasjonsgrensen utføres ved bruk av screeningmetoder i samsvar med reglene fastsatt i kapittel 2 nr. 2.2 i vedlegg V. Dersom screeningmetoden viser at et materiale eller en gjenstand ikke er i samsvar med migrasjonsgrensene, skal en konklusjon om manglende samsvar bekreftes ved samsvarskontroll i samsvar med nr. 2.
4. For materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, skal samsvarskontroll av den samlede migrasjonsgrensen utføres i næringsmiddelsimulanter A, B, C, D1 og D2 som fastsatt i vedlegg III, i samsvar med reglene fastsatt i kapittel 3 nr. 3.1 i vedlegg V.
5. For materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, kan undersøkelse av samsvar med den samlede migrasjonsgrensen utføres ved bruk av screeningmetoder i samsvar med reglene fastsatt i kapittel 3 nr. 3.4 i vedlegg V. Dersom screeningmetoden viser at et materiale eller en gjenstand ikke er i samsvar med migrasjonsgrensen, skal en konklusjon om manglende samsvar bekreftes ved samsvarskontroll i samsvar med nr. 4.
6. Resultatene av prøvingen av spesifikk migrasjon utført på næringsmidler, skal ha forrang over resultatene oppnådd ved bruk av næringsmiddelsimulant. Resultatene av prøvingen av spesifikk migrasjon utført på næringsmiddelsimulanter, skal ha forrang over resultatene oppnådd ved bruk av screeningmetode.
7. Før resultatene av prøving av spesifikk og samlet migrasjon sammenlignes med migrasjonsgrensene, skal korreksjonsfaktorene i kapittel 4 i vedlegg V anvendes i samsvar med reglene som er fastsatt i nevnte kapittel.

Artikkel 19

Vurdering av stoffer som ikke er oppført på unionslisten

For de stoffene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1, 6 nr. 2, 6 nr. 4, 6 nr. 5 og 14 nr. 2 i denne forordning, som ikke er omfattet av en oppføring i vedlegg I til denne forordning, skal samsvar med bestemmelsene i artikkel 3 i forordning (EF) nr. 1935/2004 vurderes i samsvar med internasjonalt anerkjente vitenskapelige prinsipper for risikovurdering.

KAPITTEL VI

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 20

Endringer av unionsrettsakter

Vedlegget til rådsdirektiv 85/572/EØF¹ skal lyde:

«Næringsmiddelsimulanter som skal brukes til prøving av migrasjon fra bestanddeler av plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med et enkelt næringsmiddel eller en spesifikk gruppe næringsmidler, er fastsatt i nr. 3 i vedlegg III til kommisjonsforordning (EU) nr. 10/2011.»

¹ EFT L 372 av 31.12.1985, s. 14.

Artikkel 21

Oppheving av unionsrettsakter

Direktiv 80/766/EØF, 81/432/EØF og 2002/72/EF oppheves fra 1. mai 2011.

Henvisninger til de opphevede direktivene skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellene i vedlegg VI.

Artikkel 22

Overgangsbestemmelser

1. Fram til 31. desember 2012 skal underlagsdokumentasjonen nevnt i artikkel 16, bygge på grunnreglene for prøving av samlet og spesifikk migrasjon fastsatt i vedlegget til direktiv 82/711/EØF.
2. Fra 1. januar 2013 kan underlagsdokumentasjonen nevnt i artikkel 16 for materialer, gjenstander og stoffer som bringes i omsetning fram til 31. desember 2015, bygge på:
  - a) reglene for migrasjonspøving fastsatt i artikkel 18 i denne forordning, eller
  - b) grunnreglene for prøving av samlet og spesifikk migrasjon fastsatt i vedlegget til direktiv 82/711/EØF.
3. Fra 1. januar 2016 skal underlagsdokumentasjonen nevnt i artikkel 16, bygge på reglene for migrasjonspøving fastsatt i artikkel 18, med forbehold for nr. 2 i denne artikkel.
4. Fram til 31. desember 2015 skal tilsetningsstoffer som brukes ved glassfiberforming for glassfiberforsterket plast som ikke er oppført i vedlegg I, overholde bestemmelsene om risikovurdering fastsatt i artikkel 19.

5. Materialer og gjenstander som før 1. mai 2011 lovlig er brakt i omsetning, kan bringes i omsetning fram til 31. desember 2012.

Artikkel 23 *Ikrafttredelse og anvendelse*

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. mai 2011.

Bestemmelsene i artikkel 5 med hensyn til bruk av andre tilsetningsstoffer enn myknere, får fra 31. desember 2015 anvendelse på plastlag eller plastbelegg i kapsler og lukkeinnretninger nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav d).

Bestemmelsen i artikkel 5 med hensyn til bruk av tilsetningsstoffer som brukes i glassfiberforming for glassfiberforsterket plast, får anvendelse fra 31. desember 2015.

Bestemmelsene i artikkel 18 nr. 2, 18 nr. 4 og artikkel 20 får anvendelse fra 31. desember 2012.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Brussel, 14. januar 2011.

For Kommisjonen
President
José Manuel BARROSO

VEDLEGG I *Stoffer*

1. *Unionsliste over godkjente monomerer, andre utgangsstoffer, makromolekyler framstilt ved mikrobiell fermentering, tilsetningsstoffer og polymerisasjonshjelpstoffer*

Tabell 1 inneholder følgende opplysninger:

Kolonne 1 (FCM-stoffnr.): stoffets entydige identifikasjonsnummer

Kolonne 2 (Ref-nr.): EØF-referansenummer for emballasjemateriale

Kolonne 3 (CAS-nr.): CAS (Chemical Abstracts Service)-registreringsnummer

Kolonne 4 (betegnelse): kjemisk betegnelse

Kolonne 5 (bruk som tilsetningsstoff eller polymerisasjonshjelpstoff (PPA) (ja/nei)): en angivelse av om stoffet er godkjent for bruk som tilsetningsstoff eller polymerisasjonshjelpstoff (ja), eller om stoffet ikke er godkjent for bruk som tilsetningsstoff eller polymerisasjonshjelpstoff (nei). Dersom stoffet bare er godkjent som PPA, angis det (ja), og i spesifikasjonene er bruken begrenset til PPA.

Kolonne 6 (bruk som monomer eller annet utgangsstoff eller makromolekyl framstilt ved mikrobiell fermentering (ja/nei)): en angivelse av om stoffet er godkjent for bruk som monomer eller annet utgangsstoff eller makromolekyl framstilt ved mikrobiell fermentering (ja), eller dersom stoffet ikke er godkjent for bruk som monomer eller annet utgangsstoff eller makromolekyl framstilt ved mikrobiell fermentering (nei). Dersom stoffet er godkjent som makromolekyl framstilt ved mikrobiell fermentering, angis det (ja), og i spesifikasjonene angis det at stoffet er et makromolekyl framstilt ved mikrobiell fermentering.

Kolonne 7 (kan FRF brukes? (ja/nei)): en angivelse av om migrasjonsresultatene for stoffet kan korrigeres med fettreduksjonsfaktor (FRF) (ja), eller om de ikke kan korrigeres med FRF (nei).

Kolonne 8 (SMG [mg/kg: den spesifikke migrasjonsgrensen som gjelder for stoffet. Den uttrykkes i mg stoff per kg næringsmiddel. ND angis dersom stoffet ikke kan migrere i påviselige mengder.

Kolonne 9 (SMG(T) [mg/kg] (grupperestriksjonsnr.)): inneholder identifikasjonsnummeret for den stoffgruppen som grupperestriksjonene i kolonne 1 i tabell 2 i dette vedlegg gjelder for.

Kolonne 10 (restriksjoner og spesifikasjoner): inneholder andre restriksjoner enn den spesifikke migrasjonsgrensen som er nevnt spesifikt, og inneholder spesifikasjoner knyttet til stoffet. Dersom det er fastsatt spesifikasjoner, vises det til tabell 4.

Kolonne 11 (merknader om samsvarskontroll): inneholder nummeret på merknaden som angitt i kolonne 1 i tabell 3 i dette vedlegg, som viser til de nærmere reglene som gjelder for samsvarskontroll av dette stoffet.

Dersom et stoff som er oppført på listen som en enkelt forbindelse, også dekkes av en generisk betegnelse, skal de restriksjonene som gjelder dette stoffet, være de som er angitt for den enkelte forbindelsen.

Dersom den spesifikke migrasjonsgrensen oppført i kolonne 8, ikke er påviselig («ND»), gjelder det en påvisningsgrense på 0,01 mg stoff per kg næringsmiddel, med mindre annet er angitt for et enkelt stoff.

Tabell 1

For å lese Tabell 1 i pdf se her:

2. *Grupperestriksjoner for stoffer*

Tabell 2 om grupperestriksjoner inneholder følgende opplysninger:

Kolonne 1 (Grupperestriksjonsnr.): inneholder identifikasjonsnummeret for den stoffgruppen som grupperestriksjonen gjelder for. Dette er nummeret angitt i kolonne 9 i tabell 1 i dette vedlegg.

Kolonne 2 (FCM-stoffnr.): inneholder det entydige identifikasjonsnummeret for de stoffene som grupperestriksjonen gjelder for. Dette er nummeret angitt i kolonne 1 i tabell 1 i dette vedlegg.

Kolonne 3 (SMG(T) [mg/kg): inneholder den totale spesifikke migrasjonsgrensen for summen av stoffer som gjelder for denne gruppen. Den uttrykkes i mg stoff per kg næringsmiddel. ND angis dersom stoffet ikke kan migrere i påviselige mengder.

Kolonne 4 (Spesifikasjon for grupperestriksjon): inneholder en angivelse av det stoffet hvis molekylvekt danner grunnlaget for angivelsen av resultatet.

Tabell 2

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>Grupperestriksjonsnr.</i>	<i>FCM-stoffnr.</i>	<i>SMG(T) [mg/kg]</i>	<i>Spesifikasjon for grupperestriksjon</i>
1	128 211	6	uttrykt som acetaldehyd
2	89 227 263	30	uttrykt som etylenglykol.
3	234 248	30	uttrykt som maleinsyre
4	212 435	15	uttrykt som kaprolaktam
5	137 472	3	uttrykt som summen av stoffene
6	412 512 513 588	1	uttrykt som jod
7	19 20	1,2	uttrykt som tertæramin
8	317 318 319 359 431 464	6	uttrykt som summen av stoffene
9	650 695 697 698 726	0,18	uttrykt som tinn
10	28 29 30 31 32 33 466 582 618 619 620 646 676 736	0,006	uttrykt som tinn
11	66 645 657	1,2	uttrykt som tinn
12	444 469 470	30	uttrykt som summen av stoffene

<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>Grupperestriksjonsnr.</i>	<i>FCM-stoffnr.</i>	<i>SMG(T) [mg/kg]</i>	<i>Spesifikasjon for grupperestriksjon</i>
13	163 285	1,5	uttrykt som summen av stoffene
14	294 368	5	uttrykt som summen av stoffene
15	98 196	15	uttrykt som formaldehyd
16	407 583 584 599	6	uttrykt som bor Med forbehold for bestemmelsene i direktiv 98/83/EF
17	4 167 169 198 274 354 372 460 461 475 476 485 490 653	ND	uttrykt som andelen isocyanat
18	705 733	0,05	uttrykt som summen av stoffene
19	505 516 519	10	uttrykt som SO ₂
20	290 386 390	30	uttrykt som summen av stoffene
21	347 349	5	uttrykt som trimellittsyre
22	70 147 176 218 323 325 365 371 380 425 446 448 456 636	6	uttrykt som akrylsyre
23	150 156 181 183 184 355 370 374 439 440 447 457 482	6	uttrykt som metakrylsyre

<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>Grupperestriksjonsnr.</i>	<i>FCM-stoffnr.</i>	<i>SMG(T) [mg/kg]</i>	<i>Spesifikasjon for grupperestriksjon</i>
24	756 758	5	uttrykt som summen av stoffene
25	720 747	0,05	summen av mono-n-dodecyltinn-tris(isooktylmerkaptacetat), di-n-dodecyltinn-bis(isooktylmerkaptacetat), mono-dodecyltinntriklorid og di-dodecyltinndiklorid) uttrykt som summen av mono- og di-dodecyltinnklorid
26	728 729	9	uttrykt som summen av stoffene
27	188 291	5	uttrykt som isoftalsyre
28	191 192 785	7,5	uttrykt som tereftalsyre
29	342 672	0,05	uttrykt som summen av 6-hydroksyheksansyre og kaprolakton
30	254 672	5	uttrykt som 1,4-butandiol
31	73 797	30	uttrykt som summen av stoffene
32	872 73 138 140 157 159 207 242 283 532 670 728 729 775 783 797 798 810 815	60	uttrykt som summen av stoffene

3. Merknader om samsvarskontroll

Tabell 3 om merknader om samsvarskontroll inneholder følgende opplysninger:

Kolonne 1 (Merknad nr.): inneholder merknadens identifikasjonsnummer Dette er nummeret angitt i kolonne 11 i tabell 1 i dette vedlegg.

Kolonne 2 (Merknader om samsvarskontroll): inneholder regler som skal overholdes ved samsvarsprøving av stoffet for spesifikke migrasjonsgrenser eller andre restriksjoner, eller inneholder merknader om forhold der det er fare for manglende overholdelse.

Tabell 3

<i>1</i>	<i>2</i>
<i>Merknad nr.</i>	<i>Merknader om samsvarskontroll</i>
(1)	Samsvarskontroll på grunnlag av restinnhold per overflateareal som er i kontakt med næringsmiddel (QMA), i påvente av at en analysemetode skal bli tilgjengelig.
(2)	Det er fare for at den spesifikke migrasjonsgrensen eller den samlede migrasjonsgrensen kan overskrides i fete næringsmiddelsimulanter.
(3)	Det er fare for at migrasjonen av stoffet forringer de organoleptiske egenskapene i det næringsmiddelet som er i kontakt, og deretter at sluttproduktet ikke er i samsvar med artikkel 3 nr. 1 bokstav c) i rammeforordning (EF) nr. 1935/2004.

<i>I</i>	<i>2</i>
<i>Merknad nr.</i>	<i>Merknader om samsvarskontroll</i>
(4)	Samsvarsprøving når det er kontakt med fett, bør utføres med mettede fete næringsmiddelsimulanter som simulant D.
(5)	Samsvarsprøving når det er kontakt med fett, bør utføres med isooktan som erstatning for simulant D2 (ustabil).
(6)	Migrasjonsgrensen kan overskrides ved svært høy temperatur.
(7)	Ved prøving av næringsmidler skal det tas hensyn til vedlegg V 1.4.
(8)	Samsvarskontroll på grunnlag av restinnhold per overflateareal som er i kontakt med næringsmiddel (QMA); QMA = 0,005 mg/6 dm ² .
(9)	Samsvarskontroll på grunnlag av restinnhold per overflateareal som er i kontakt med næringsmiddel (QMA), i påvente av at en analysemetode for migrasjonsprøving skal bli tilgjengelig. Forholdet mellom overflate og mengde næringsmiddel skal være lavere enn 2dm ² /kg.
(10)	Samsvarskontroll på grunnlag av restinnhold per overflateareal som er i kontakt med næringsmiddel (QMA), i tilfelle reaksjon med næringsmiddel eller simulant.
(11)	Det foreligger bare én analysemetode for bestemmelse av restmonomeren i det behandlede fyllstoffet.
(12)	Det er fare for at SMG kan bli overskredet når det gjelder polyolefiner.
(13)	Det foreligger bare én metode for bestemmelse av innholdet i polymeren, og én metode for bestemmelse av utgangsstoffene i næringsmiddelsimulanter.
(14)	Det er fare for at SMG kan bli overskredet når det gjelder plast som inneholder over 0,5 vektprosent av stoffet.
(15)	Det er fare for at SMG kan bli overskredet i kontakt med næringsmidler med høyt alkoholinnhold.
(16)	Ved kontakt med fete næringsmidler er det fare for at SMG kan bli overskredet når det gjelder polyetylen med lav tetthet (LDPE) som inneholder over 0,3 vektprosent av stoffet.
(17)	Det foreligger bare én metode for bestemmelse av restinnholdet av stoffet i polymeren.

4. Detaljerte spesifikasjoner for stoffer

Tabell 4 om detaljerte spesifikasjoner for stoffer inneholder følgende opplysninger:

Kolonne 1 (FCM-stoffnr.): inneholder det entydige identifikasjonsnummeret for stoffene angitt i kolonne 1 i tabell 1 i vedlegg I, som spesifikasjonen gjelder for.

Kolonne 2 (Detaljert spesifikasjon for stoffet): inneholder spesifikasjonen for stoffet.

<i>Tabell 4</i>	
<i>I</i>	<i>2</i>
<i>FCM-stoffnr.</i>	<i>Detaljerte spesifikasjoner for stoffet</i>
744	<p>Definisjon</p> <p>Kopolymerene framstilles ved kontrollert fermentering av <i>Alcaligenes eutrophus</i> ved å bruke blandinger av glukose og propansyre som karbonkilder. Den organismen som er brukt, er ikke genmodifisert, og er utvunnet av en naturlig stamme av <i>Alcaligenes eutrophus</i> H16 NCIMB 10442. Stamkulturer av organismen oppbevares som frysetørkede ampuller. En arbeidskultur tilberedes fra stamkulturen og oppbevares i flytende nitrogen og brukes til å tilberede inokulater til fermenteringstanken. Prøver fra fermenteringstanken undersøkes daglig både i mikroskop og for å se eventuelle endringer i kolonimorfologi på en rekke forskjellige agarer ved forskjellige temperaturer. Kopolymerene isoleres fra varmebehandlede bakterier ved kontrollert nedbrytning av andre cellebestanddeler, vasking og tørking. Disse kopolymerene tilbys normalt som formulerte, smelteformede granulater som inneholder tilsetningsstoffer som kjernedannende agenser, myknere fyllstoffer, stabilisatorer og pigmenter som alle oppfyller de generelle og individuelle spesifikasjonene.</p> <p>Kjemisk betegnelse CAS-nummer</p> <p>Poly(3-D-hydroksybutanoat-co-3-D-hydroksypentanoat) 0080181-31-3</p>

1	2
<i>FCM-stoffnr.</i>	<i>Detaljerte spesifikasjoner for stoffet</i>
Strukturformel	$ \begin{array}{cccc} & & \text{CH}_3 & \\ & & & \\ \text{CH}_3 & \text{O} & \text{CH}_2 & \text{O} \\ & & & \\ (-\text{O}-\text{CH}-\text{CH}_2-\text{C})_m - (\text{O}-\text{CH}-\text{CH}_2-\text{C})_n \end{array} $
Gjennomsnittlig molekylvekt	der $n/(m + n)$ er større enn 0 og mindre enn eller lik 0,25 Minst 150 000 Dalton (målt ved gelpermeasjonskromatografi)
Innhold	Minst 98 % poly(3-D-hydroksybutanoat-co-3-D-hydroksypentanoat) analysert etter hydrolyse som en blanding av 3-D-hydroksybutansyre og 3-D-hydroksypentansyre
Beskrivelse	Hvitt til gråhvitt pulver etter isolering
Egenskaper	
Identifikasjonsprøving:	
Løselighet	Løselig i klorerte hydrokarboner som triklormetan eller diklormetan, men praktisk talt uløselig i etanol, alifatiske alkaner og vann.
Begrensning	QMA for krotonsyre er 0,05 mg/6 dm ²
Renhet	Før granulering skal det rå kopolymerpulveret inneholde:
– nitrogen	Høyst 2 500 mg/kg plast
– sink	Høyst 100 mg/kg plast
– kobber	Høyst 5 mg/kg plast
– bly	Høyst 2 mg/kg plast
– arsen	Høyst 1 mg/kg plast
– krom	Høyst 1 mg/kg plast

VEDLEGG II

Restriksjoner for materialer og gjenstander

- Plastmaterialer og plastgjenstander skal ikke avgi følgende stoffer i mengder som overstiger de spesifikke migrasjonsgrensene angitt nedenfor:
 Barium = 1 mg/kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant.
 Kobolt = 0,05 mg/kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant.
 Kobber = 5 mg/kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant.
 Jern = 48 mg/kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant.
 Litium = 0,6 mg/kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant.
 Mangan = 0,6 mg/kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant.
 Sink = 25 mg/kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant.
- Plastmaterialer og plastgjenstander skal ikke avgi primære aromatiske aminer, unntatt de som er oppført i tabell 1 i vedlegg I, i påviselig mengde til næringsmidler eller næringsmiddelsimulanter. Påvisningsgrensen er 0,01 mg stoff per kg næringsmiddel eller næringsmiddelsimulant. Påvisningsgrensen gjelder summen av avgitte primære aromatiske aminer.

VEDLEGG III

Næringsmiddelsimulanter

1. *Næringsmiddelsimulanter*

For å påvise at plastmaterialer og plastgjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, oppfyller kravene, brukes næringsmiddelsimulantene oppført i tabell 1 nedenfor.

Tabell 1

Liste over næringsmiddelsimulanter

<i>Næringsmiddelsimulant</i>	<i>Forkortelse</i>
Etanol, 10 % (v/v)	Næringsmiddelsimulant A
Eddiksyre, 3 % (w/v)	Næringsmiddelsimulant B
Etanol, 20 % (v/v)	Næringsmiddelsimulant C
Etanol, 50 % (v/v)	Næringsmiddelsimulant D1
Vegetabilsk olje (1)	Næringsmiddelsimulant D2

<i>Næringsmiddelsimulant</i>	<i>Forkortelse</i>						
poly(2,6-difenyl-p-fenyleneoksid), partikkelstørrelse 60–80 Næringsmiddelsimulant E							
mesh, porestørrelse 200 nm							

Dette kan være en hvilken som helst vegetabilsk olje med følgende fettsyrefordeling:

Antall karbonatomer i fettsyrekjeden: antall umettede	6–12	14	16	18:0	18:1	18:2	18:3
Område for fettsyresammensetning uttrykt i % (w/w) av metylestere gjennom gasskromatografi	< 1	< 1	1,5–20	< 7	15–85	5–70	< 1,5

2. Generell anvendelse av næringsmiddelsimulanter for næringsmidler

For næringsmidler med hydrofile egenskaper som kan ekstrahere hydrofile stoffer, anvendes næringsmiddelsimulant A, B og C. For næringsmidler som har pH under 4,5, anvendes næringsmiddelsimulant B. For alkoholholdige næringsmidler med et alkoholinnhold på opp til 20 % og næringsmidler som inneholder en relevant mengde med organiske ingredienser som gjør næringsmiddelet mer lipofilt, anvendes næringsmiddelsimulant C.

For næringsmidler med lipofile egenskaper som kan ekstrahere lipofile stoffer, anvendes næringsmiddelsimulant A, B og C. For alkoholholdige næringsmidler med et alkoholinnhold over 20 % og olje i vannemulsjoner anvendes næringsmiddelsimulant D1. For næringsmidler som inneholder frie fettstoffer på overflaten, anvendes næringsmiddelsimulant D2.

Næringsmiddelsimulant E anvendes til prøving av spesifikk migrasjon til tørre næringsmidler.

3. Særlig anvendelse av næringsmiddelsimulanter for næringsmidler med hensyn til migrasjonsprøving av materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler

Til prøving av migrasjon fra materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler, skal næringsmiddelsimulantene som tilsvarer en bestemt næringsmiddelgruppe, velges i samsvar med tabell 2 nedenfor.

For prøving av samlet migrasjon fra materialer og gjenstander som er beregnet på å komme i kontakt med forskjellige næringsmiddelgrupper eller en kombinasjon av næringsmiddelgrupper, gjelder anvendelsen av næringsmiddelsimulanter i nr. 4.

Tabell 2 inneholder følgende opplysninger:

Kolonne 1 (Referansenummer): inneholder referansenummeret for næringsmiddelgruppen.

Kolonne 2 (Beskrivelse av næringsmiddel): inneholder en beskrivelse av næringsmidlene som omfattes av næringsmiddelkategorien.

Kolonne 3 (Næringsmiddelsimulanter): inneholder underkolonner for hver av næringsmiddelsimulantene.

De næringsmiddelsimulantene det står et kryss for i den respektive underkolonnen i kolonne 3, skal brukes ved prøving av migrasjon for materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler.

For næringsmiddelgrupper der det i underkolonne D2 står et kryss fulgt av en skråstrek og et tall, skal resultatet fra migrasjonsprøvingen deles med dette tallet før resultatet sammenlignes med migrasjonsgrensen. Tallet er korreksjonsfaktoren nevnt i nr. 4.2 i vedlegg V til denne forordning.

For næringsmiddelgruppe 01.04 skal næringsmiddelsimulant D2 erstattes med 95 % etanol.

For næringsmiddelgrupper der det i underkolonne B står et kryss fulgt av,* kan prøving i næringsmiddelsimulant B utelates dersom næringsmiddelet har en pH på mer enn 4,5.

For næringsmiddelgrupper der det i underkolonne D2 står et kryss fulgt av,** kan prøving i næringsmiddelsimulant D2 utelates dersom det ved hjelp av en egnet prøving kan dokumenteres at fett ikke har kommet i kontakt med plastmaterialet.

Tabell 2
Særlig anvendelse av næringsmiddelsimulanter for næringsmiddelgrupper

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>					
<i>Referanse- nummer</i>	<i>Beskrivelse av næringsmiddel</i>	<i>Næringsmiddelsimulanter</i>					
		<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D1</i>	<i>D2</i>	<i>E</i>
01	<i>Drikker</i>						
01.01	Alkoholfrie drikker eller alkoholholdige drikker med en alkoholstyrke på høyst 6 volumprosent. A. Klare drikker: Vann, eplesider, klar frukt- eller grønnsakjuice av normal styrke eller konsentrert, fruktnektar, limonade, fruktsaft, bitter drikk, urtete, kaffe, te, øl, alkoholfrie leskedrikker, energidrikker og lignende, smakssatt vann, flytende kaffeekstrakt		X*	X			

1 Referanse- nummer	2 Beskrivelse av næringsmiddel	3 Næringsmiddelsimulanter					
		A	B	C	D1	D2	E
	B. Uklare drikker: juice og nektar og alkoholfrie leskedrikker med fruktmasse, most med fruktmasse, flytende sjokolade		X*		X		
01.02	Alkoholholdige drikker med en alkoholstyrke mellom 6 og 20 volumprosent.			X			
01.03	Alkoholholdige drikker med en alkoholstyrke over 20 volumprosent, samt alle fløtelikører				X		
01.04	Forskjellig: udenaturert etanol		X*			Erstatning: 95 % etanol	
02	<i>Korn, kornprodukter, fint bakverk, baker- og konditorvarer</i>						
02.01	Stivelse						X
02.02	Ubearbeidet korn, puffet korn, kornflak (herunder popkorn, corn flakes og annet)						X
02.03	Mel og gryn						X
02.04	Makaroni, spagetti og lignende produkter, samt fersk pasta						X
02.05	Fint bakverk, baker- og konditorvarer, tørre varer:						
	A. Med fettstoffer på overflaten					X/3	
	B. Annet						X
02.06	Ferske baker- og konditorvarer:						
	A. Med fettstoffer på overflaten					X/3	
	B. Annet						X
03	<i>Sjokolade, sukker og sukkerprodukter</i>						
	<i>Sukkervarer</i>						
03.01	Sjokolade, produkter med sjokoladetrekk, erstatningsprodukter og produkter overtrukket med erstatningsprodukter					X/3	
03.02	Sukkervarer:						
	A. I fast form:						
	I. Med fettstoffer på overflaten					X/3	
	II. Annet						X
	B. I pastaform:						
	I. Med fettstoffer på overflaten					X/2	
	II. Fuktige			X			
03.03	Sukker og sukkerprodukter						
	A. I fast form: krystaller eller pulver						X
	B. Melasse, sukkersirup, honning og lignende	X					
04	<i>Frukt, grønnsaker og avlede produkter</i>						
04.01	Hele frukter, friske eller kjølte, med skall						
04.02	Bearbeidet frukt:						
	A. Tørkede eller dehydrerte frukter, hele eller i skiver, som mel eller pulver						X
	B. Frukt i form av puré, hermetisert, mos eller i egen saft eller sukkersirup (syltetøy, kompott og lignende produkter)		X*	X			
	C. Frukt hermetisert i væske:						
	I. I oljeholdig løsning					X	
	II. I alkoholholdig løsning				X		
04.03	Nøtter (peanøtter, kastanjer, mandler, hasselnøtter, valnøtter, pinjekjerner og annet):						
	A. Skrelt, tørket, i flak eller pulver						X
	B. Skrelt og ristet						X
	C. I pasta- eller kremform	X				X	
04.04	Hele grønnsaker, friske eller kjølte, med skall						
04.05	Bearbeidede grønnsaker:						

1 Referanse- nummer	2 Beskrivelse av næringsmiddel	3 Næringsmiddelsimulanter					
		A	B	C	D1	D2	E
	A. Tørkede eller dehydrerte grønnsaker, hele eller i skiver, som mel eller pulver						X
	B. Friske grønnsaker, skrelte eller snittede	X					
	C. Grønnsaker i form av puré, hermetisert, mos eller i egen saft (herunder nedlagt og i saltlake)		X*	X			
	D. Hermetiserte grønnsaker:						
	I. I oljeholdig løsning	X				X	
	II. I alkoholholdig løsning				X		
05	<i>Fettstoffer</i>						
05.01	Animalske og vegetabiliske fettstoffer, i naturlig form eller bearbeidet (herunder kakaosmør, smult, avsmeltet smørfett)					X	
05.02	Margarin, smør og andre fettstoffer laget av vannemulsjoner i olje					X/2	
06	<i>Animalske produkter og egg</i>						
06.01	Fisk:						
	A. Fersk, kjølt, foredlet, salt eller røkt, herunder rogn	X				X/3**	
	B. Konserver av fisk:						
	I. I oljeholdig løsning	X				X	
	II. I vandig løsning		X*	X			
06.02	Krepsdyr og bløtdyr (herunder østers, blåskjell og snegler)						
	A. Ferske med skall						
	B. Uten skall, foredlet, konservert eller kokt, stekt eller på annen måte varmebehandlet med skall						
	I. I oljeholdig løsning	X				X	
	II. I vandig løsning		X*	X			
06.03	Kjøtt av alle dyrearter (herunder fjørfe og vilt):						
	A. Ferskt, kjølt, saltet, røkt	X				X/4**	
	B. Foredlede kjøttprodukter (for eksempel skinke, salami, bacon, pølser og annet) eller i form av pasta, krem	X				X/4**	
	C. Marinerte kjøttprodukter i oljeholdig løsning	X				X	
06.04	Konserver av kjøtt:						
	A. I fettholdig eller oljeholdig løsning	X				X/3	
	B. I vandig løsning		X*		X		
06.05	Hele egg, eggeplomme, eggehvite						
	A. Som pulver, tørket eller fryst						X
	B. Flytende og kokt				X		
07	<i>Melkeprodukter</i>						
07.01	Melk						
	A. Helmelk, kondensert tørrmelk, delvis skummet melk eller skummetmelk, samt melkebaserte drikker				X		
	B. Melkepulver, herunder morsmelkerstatning (basert på helmelkpulver)						X
07.02	Surmelk, slik som yoghurt, kjernemelk og lignende produkter		X*		X		
07.03	Fløte og rømme		X*		X		
07.04	Ost:						
	A. Hel ost med ikke-spiselig skorpe						X
	B. Naturost uten skorpe eller med spiselig skorpe (gouda, camembert og lignende), samt					X/3**	

1 Referanse- nummer	2 Beskrivelse av næringsmiddel	3 Næringsmiddelsimulanter					
		A	B	C	D1	D2	E
	smelteost						
	C. Smelteost (myk ost, cottage cheese og lignende)		X*		X		
	D. Konserverte ost:						
	I. I oljeholdig løsning	X				X	
	II. I vandig løsning (feta, mozzarella og lignende)		X*		X		
08	<i>Forskjellige produkter</i>						
08.01	Eddik		X				
08.02	Frityrmat eller grillmat:						
	A. Frityrstekte poteter, frityrstekte skiver og annet	X				X/5	
	B. Av animalsk opprinnelse	X				X/4	
08.03	Suppebasiser, buljong og sauser, i flytende, fast eller pulverform (ekstrakter, konsentrater), homogeniserte, sammensatte næringsmidler, ferdigmat, herunder gjær og hevemidler						
	A. Som pulver eller tørket:						
	I. Med fet karakter					X//5	
	II. Annet						X
	B. I all annen form enn som pulver eller tørket						
	I. Med fet karakter	X	X*			X/3	
	II. Annet		X*	X			
08.04	Sauser:						
	A. Med vandig karakter		X*	X			
	B. Med fet karakter, f.eks. majones, sauser laget av majones, salatdressing og andre emulsjoner av typen olje i vann, f.eks. sauser basert på kokosmelk	X	X*			X	
08.05	Sennep (unntatt tørr sennep under posisjon 08.14)	X	X*			X//3**	
08.06	Smørbrød, sandwich, ristet brød, pizza og lignende inneholdende næringsmidler av enhver art						
	A. Med fettstoffer på overflaten	X				X//5	
	B. Annet						X
08.07	Iskrem			X			
08.08	Tørrmat:						
	A. Med fettstoffer på overflaten					X/5	
	B. Annet						X
08.09	Fryste eller dypfryste næringsmidler						X
08.10	Konsentrerte ekstrakter med en alkoholstyrke på minst 6 volumprosent		X*		X		
08.11	Kakao:						
	A. Kakaopulver, herunder med redusert fettinnhold og sterkt redusert fettinnhold						X
	B. Kakaomasse					X/3	
08.12	Kaffe, brent eller ubrent, koffeinfri eller oppløselig, kaffeerstatninger, granulert eller i pulver						X
08.13	Aromatiske urter og andre urter, f.eks. kamille, kattost, mynte, te, lindeblomst og annet						X
08.14	Krydder og krydderblandinger i naturlig tilstand, f.eks. kanel, kryddernellik, sennepspulver, pepper, vanilje, safran og						X

1	2	3					
Referanse- nummer	Beskrivelse av næringsmiddel	Næringsmiddelsimulanter					
		A	B	C	D1	D2	E
08.15	annet Krydder og krydderblandinger i oljeholdig løsning, f.eks. pesto, karripasta					X	

4. Anvendelse av næringsmiddelsimulanter for prøving av samlet migrasjon

For å dokumentere overholdelse av den samlede migrasjonsgrensen for alle typer næringsmidler, skal det utføres prøving i destillert vann eller vann av tilsvarende kvalitet, eller i næringsmiddelsimulant A, B og D2.

For å dokumentere overholdelse av den samlede migrasjonsgrensen for alle typer næringsmidler, unntatt syreholdige næringsmidler, skal det utføres prøving i destillert vann eller vann av tilsvarende kvalitet, eller i næringsmiddelsimulant A og D2.

For å dokumentere overholdelse av den samlede migrasjonsgrensen for alle vannholdige og alkoholholdige næringsmidler og for melkeprodukter, skal det utføres prøving i næringsmiddelsimulant D1.

For å dokumentere overholdelse av den samlede migrasjonsgrensen for alle vannholdige, syreholdige og alkoholholdige næringsmidler og for melkeprodukter, skal det utføres prøving i næringsmiddelsimulant D1 og B.

For å dokumentere overholdelse av den samlede migrasjonsgrensen for alle vannholdige og alkoholholdige næringsmidler med et alkoholinnhold på høyst 20 %, skal det utføres prøving i næringsmiddelsimulant C.

For å dokumentere overholdelse av den samlede migrasjonsgrensen for alle vannholdige, syreholdige og alkoholholdige næringsmidler med et alkoholinnhold på høyst 20 %, skal det utføres prøving i næringsmiddelsimulant C og B.

VEDLEGG IV

Samsvarserklæring

Den skriftlige erklæringen nevnt i artikkel 15, skal inneholde følgende opplysninger:

- 1) identiteten og adressen til den driftsansvarlige for foretak som utsteder samsvarserklæringen,
- 2) identiteten og adressen til den driftsansvarlige for foretak som framstiller eller importerer plastmaterialene, plastgjenstandene eller produktene fra de mellomliggende trinnene av framstillingen, eller de stoffene som er beregnet på framstilling av disse materialene eller gjenstandene,
- 3) navnet på materialene, gjenstandene, produktene fra de mellomliggende trinnene av framstillingen eller stoffene som er beregnet på framstilling av disse materialene eller gjenstandene,
- 4) erklæringens dato,
- 5) bekreftelse på at plastmaterialene eller plastgjenstandene, produktene fra de mellomliggende trinnene av framstillingen eller stoffene oppfyller relevante krav fastsatt i dette direktiv og i forordning (EF) nr. 1935/2004,
- 6) tilstrekkelige opplysninger om de stoffene som er brukt, eller nedbrytingsprodukter fra disse, som det er fastsatt restriksjoner og/eller spesifikasjoner for i vedlegg I og II til denne forordning, med sikte på å gjøre det mulig for driftsansvarlige for foretak som befinner seg i senere ledd i kjeden, å sikre at disse restriksjonene kan overholdes,
- 7) tilstrekkelige opplysninger om de stoffene som er underlagt en restriksjon i forbindelse med næringsmidler, framkommet ved forsøksdata eller teoretisk beregning av deres spesifikke migrasjon, og eventuelt, renhetskriterier i samsvar med direktiv 2008/60/EF, direktiv 95/45/EF og direktiv 2008/84/EF, med sikte på å gjøre det mulig for brukeren av disse materialene eller gjenstandene å overholde de relevante EU-bestemmelsene, eller i mangel av slike, nasjonale bestemmelser om næringsmidler,
- 8) spesifikasjoner for bruken av materialet eller gjenstanden, for eksempel:
  - i) den eller de typene næringsmidler som materialet eller gjenstanden er beregnet på å komme i kontakt med,
  - ii) varighet av og temperatur ved behandling og lagring i kontakt med næringsmiddelet,
  - iii) det forholdet mellom overflate i kontakt med næringsmiddelet og mengde som er brukt for å fastslå at materialet eller gjenstanden oppfyller kravene,
- 9) når det brukes en funksjonell barriere i flerlagsmaterialer eller -gjenstander, bekreftelse på at materialet eller gjenstanden oppfyller kravene i artikkel 13 nr. 2, 3 og 4 eller artikkel 14 nr. 2 og 3 i denne forordning.

VEDLEGG V

SAMSVARSPRØVING

For samsvarsprøving av migrasjon fra plastmaterialer og plastgjenstander som er i kontakt med næringsmidler, får følgende alminnelige regler anvendelse.

KAPITTEL 1

Prøving av spesifikk migrasjon fra materialer og gjenstander som allerede er i kontakt med næringsmidler

1.1. *Tillaging av prøven*

Materialet eller gjenstanden skal lagres som angitt på emballasjens etikett, eller dersom det ikke er gitt anvisninger, under forhold som er hensiktsmessige for det emballerte næringsmiddelet. Næringsmiddelet skal fjernes fra kontakt med materialet eller gjenstanden før dets holdbarhetsdato utløper, eller før den datoen som produsenten av kvalitets- eller sikkerhetsmessige årsaker har angitt som siste forbruksdato for produktet.

1.2. *Prøvningsforhold*

Næringsmiddelet skal behandles i samsvar med tilberedningsanvisningene på emballasjen dersom næringsmiddelet skal tilberedes i emballasjen. Deler av næringsmiddelet som ikke er beregnet på å spises, skal fjernes og kasseres. Resten skal homogeniseres og analyseres for migrasjon. Analyseresultatene skal alltid uttrykkes på grunnlag av den næringsmiddelmassen som er beregnet på å spises, som er i kontakt med materialet.

1.3. *Analyse av migrerte stoffer*

Spesifikk migrasjon analyseres i næringsmiddelet ved hjelp av en analysemetode som er i samsvar med kravene i artikkel 11 i forordning (EF) nr. 882/2004.

1.4. *Særlige tilfeller*

Når det forekommer kontaminering fra andre kilder enn materialer som er i kontakt med næringsmidler, skal det tas hensyn til dette ved samsvarsprøving av de materialene som er i kontakt med næringsmidler, særlig for ftalater (FCM-stoff 157, 159, 283, 728, 729) nevnt i vedlegg I.

KAPITTEL 2

Prøving av spesifikk migrasjon fra materialer og gjenstander som ennå ikke har vært i kontakt med næringsmidler

2.1. *Kontrollmetode*

Samsvarskontroll av migrasjonsgrensene for migrasjon til næringsmidler skal utføres under de verst tenkelige forholdene med hensyn til varighet og temperatur som kan forventes ved faktisk bruk, idet det tas hensyn til nr. 1.4, 2.1.1, 2.1.6 og 2.1.7.

Samsvarskontroll av migrasjonsgrensene for migrasjon til næringsmiddelsimulanter skal utføres ved hjelp av konvensjonell migrasjonsprøving i samsvar med reglene fastsatt i nr. 2.1.1–2.1.7.

2.1.1. *Tillaging av prøven*

Materialet eller gjenstanden skal behandles som beskrevet i vedlagte anvisninger, eller som angitt i samsvarserklæringen.

Migrasjon bestemmes på materialet eller gjenstanden, eller dersom dette ikke er praktisk mulig, på en prøve tatt fra materialet eller gjenstanden, eller på en prøve som er representativ for dette materialet eller denne gjenstanden. For hver næringsmiddelsimulant eller næringsmiddeltype brukes et nytt prøveeksemplar. Bare de delene av prøven som er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler i faktisk bruk, skal bringes i kontakt med næringsmiddelsimulanten eller næringsmiddelet.

2.1.2. *Valg av næringsmiddelsimulanter*

Materialer og gjenstander som er beregnet å komme i kontakt med alle typer næringsmidler, skal prøves med næringsmiddelsimulant A, B og D2. Dersom imidlertid stoffer som kan reagere med syreholdige næringsmiddelsimulanter eller næringsmidler, ikke forekommer, kan prøving i næringsmiddelsimulant B utelates.

Materialer og gjenstander som er beregnet bare på særlige typer næringsmidler, skal prøves med de næringsmiddelsimulantene som er angitt for næringsmiddeltypene i vedlegg III.

2.1.3. *Vilkår for kontakt ved bruk av næringsmiddelsimulanter*

Prøven skal bringes i kontakt med næringsmiddelsimulanten på en måte som representerer de verst tenkelige bruksforholdene med hensyn til kontaktvarighet i tabell 1 og kontakttemperatur i tabell 2.

Dersom det viser seg at anvendelsen av prøvningsvilkårene fastsatt i tabell 1 og 2, gir prøveeksemplaret fysiske eller andre endringer, som ikke forekommer under de verst tenkelige bruksforholdene for det materialet eller den gjenstanden som undersøkes, skal migrasjonsprøvingene utføres under de verst tenkelige bruksforholdene der disse fysiske eller andre endringene ikke forekommer.

*Tabell 1
Kontaktvarighet*

<i>Kontaktvarighet under verst tenkelige bruksforhold</i>	<i>Prøvningsvarighet</i>
$t \leq 5 \text{ min}$	5 min
$5 \text{ min} < t \leq 0,5 \text{ time}$	0,5 time

<i>Kontaktvarighet under verst tenkelige bruksforhold</i>	<i>Prøvingsvarighet</i>
0,5 time < t ≤ 1 time	1 time
1 time < t ≤ 2 timer	2 timer
2 timer < t ≤ 6 timer	6 timer
6 timer < t ≤ 24 timer	24 timer
1 dag < t ≤ 3 dager	3 dager
3 dager < t ≤ 30 dager	10 dager
Mer enn 30 dager	Se særlige vilkår

Tabell 2
Kontakttemperatur

<i>Kontaktvarighet under verst tenkelige bruksforhold</i>	<i>Prøvingsforhold</i>
<i>Kontakttemperatur</i>	<i>Prøvingstemperatur</i>
T ≤ 5 °C	5 °C
5 °C < T ≤ 20 °C	20 °C
20 °C < T ≤ 40 °C	40 °C
40 °C < T ≤ 70 °C	70 °C
70 °C < T ≤ 100 °C	100 °C eller refluksstemperatur
100 °C < T ≤ 121 °C	121 °C*
121 °C < T ≤ 130 °C	130 °C*
130 °C < T ≤ 150 °C	150 °C*
150 °C < T < 175 °C	175 °C*
T > 175 °C	Justerer temperaturen til faktisk temperatur ved kontakt med næringsmiddelet*

* Denne temperaturen skal brukes bare for næringsmiddelsimulant D2 og E. For bruk ved oppvarming under trykk kan migrasjonsprøving gjennomføres under trykk ved relevant temperatur. For næringsmiddelsimulant A, B, C eller D1 kan prøvingen erstattes med en prøving ved 100 °C eller ved refluksstemperatur med en varighet av fire ganger den varigheten som er valgt i samsvar med vilkårene i tabell 1.

2.1.4. *Særlige vilkår for kontaktvarighet på mer enn 30 dager ved romtemperatur eller lavere*

For kontaktvarighet på mer enn 30 dager ved romtemperatur eller lavere, skal prøven analyseres ved en akselerert prøving ved en forhøyet temperatur i høyst 10 dager ved 60 °C. Prøvingsvarigheten og temperaturforholdene skal bygge på formelen nedenfor.

$$t_2 = t_1 * \text{Exp}((-E_a/R) * (1/T_1 - 1/T_2))$$

E_a er den verst tenkelige aktiveringsenergien 80 kJ/mol

R er faktor 8,31 J/Kelvin/mol

Exp -9627 * (1/T₁ - 1/T₂)

t₁ er kontaktvarigheten

t₁ er prøvingsvarigheten

T₁ er kontakttemperaturen i Kelvin. For lagring i romtemperatur er denne satt til 298 K (25 °C). For lagring kjølt eller fryst er denne satt til 278 K (5 °C).

T₂ er prøvingstemperaturen i Kelvin.

Prøving i 10 dager ved 20 °C dekker enhver lagringsvarighet ved frysing.

Prøving i 10 dager ved 40 °C dekker enhver lagringsvarighet ved kjøling/frysing, herunder oppvarming til 70 °C i høyst 2 timer, eller oppvarming til 100 °C i høyst 15 minutter.

Prøving i 10 dager ved 50 °C dekker enhver lagringsvarighet ved kjøling/frysing, herunder oppvarming til 70 °C i høyst 2 timer, eller oppvarming til 100 °C i høyst 15 minutter, og lagring i høyst 6 måneder ved romtemperatur.

Prøving i 10 dager ved 60 °C dekker langtidslagring i mer enn 6 måneder ved romtemperatur eller lavere, herunder oppvarming til 70 °C i høyst 2 timer, eller oppvarming til 100 °C i høyst 15 minutter.

Høyeste prøvingstemperatur styres av polymerens faseovergangstemperatur. Ved prøvingstemperaturen skal prøveeksemplaret ikke gjennomgå fysiske endringer.

Ved lagring i romtemperatur kan prøvingsvarigheten reduseres til 10 dager ved 40 °C dersom det foreligger vitenskapelige bevis for at det er oppnådd likevekt for migrasjonen av stoffet i polymeren ved dette prøvingsvilkåret.

2.1.5. *Særlige vilkår for kombinasjoner av kontaktvarighet og kontakttemperatur*

Dersom et materiale eller en gjenstand er beregnet på anvendelser som omfatter forskjellige kombinasjoner av kontaktvarighet og kontakttemperatur, skal prøvingen begrenses til de prøvingsforholdene som på grunnlag av vitenskapelige bevis anses som de mest krevende.

Dersom materialet eller gjenstanden er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler der det suksessivt utsettes for to eller flere kombinasjoner av varighet og temperatur, skal migrasjonsprøvingen utføres ved at prøven suksessivt utsettes for alle de verst tenkelige forutsigbare forholdene som er relevante for prøven, ved bruk av den samme mengden næringsmiddelsimulant.

2.1.6. *Flergangsgjenstander*

Dersom materialet eller gjenstanden er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler gjentatte ganger, skal migrasjonsprøvingene utføres tre ganger på en enkelt prøve, og det skal hver gang brukes en ny del av næringsmiddelsimulanten. Samsvar skal kontrolleres på grunnlag av den migrasjonen som konstateres ved den tredje prøvingen.

Dersom det foreligger sikre bevis for at migrasjonen ikke økes ved den andre og tredje prøvingen, og dersom migrasjonsgrensene ikke overskrides ved den første prøvingen, er det imidlertid ikke nødvendig med ytterligere prøving.

Når det gjelder stoffer som migrasjonsgrensen er fastsatt til ikke påviselig for i vedlegg I tabell 1 kolonne 8 eller tabell 2 kolonne 3, og når det gjelder ikke-oppførte stoffer som brukes bak en funksjonell plastbarriere omfattet av reglene i artikkel 13 nr. 2 bokstav b), som ikke skal migrere i påviselige mengder, skal materialet eller gjenstanden overholde den spesifikke migrasjonsgrensen allerede i den første prøvingen.

2.1.7. *Analyse av migrerende stoffer*

Etter utløpet av den foreskrevne kontaktvarigheten, analyseres den spesifikke migrasjonen i næringsmiddelet eller næringsmiddelsimulanten ved hjelp av en analysemetode som er i samsvar med kravene i artikkel 11 i forordning (EF) nr. 882/2004.

2.1.8. *Samsvarskontroll på grunnlag av restinnhold per overflateareal som er i kontakt med næringsmiddel (QMA)*

For stoffer som er ustabile i en næringsmiddelsimulant eller et næringsmiddel, eller som det ikke foreligger noen egnet analysemetode for, angis det i vedlegg I at samsvarskontroll skal foretas ved kontroll av restinnhold per 6 dm² overflate som er i kontakt med næringsmiddelet. For materialer og gjenstander med et rominnhold på mellom 500 ml og 10 l, anvendes den faktiske kontaktflaten. For materialer og gjenstander med et rominnhold på mindre enn 500 ml og mer enn 10 l, samt for gjenstander som det ikke er praktisk mulig å beregne den faktiske kontaktflaten for, antas kontaktflaten å være 6 dm² per kg næringsmiddel.

2.2. *Screening-metoder*

Til undersøkelse av om et materiale eller en gjenstand overholder migrasjonsgrensene, kan det anvendes hvilken som helst av følgende metoder, som anses å være mer krevende enn kontrollmetoden beskrevet i nr. 2.1.

2.2.1. *Samlet migrasjon i stedet for spesifikk migrasjon*

Til undersøkelse av spesifikk migrasjon av ikke-flyktige stoffer, kan det anvendes bestemmelse av samlet migrasjon under prøvingsforhold som er minst like krevende som for spesifikk migrasjon.

2.2.2. *Restinnhold*

Til undersøkelse av spesifikk migrasjon kan migrasjonspotensialet beregnes på grunnlag av restinnholdet av stoffet i materialet eller gjenstanden, idet det antas at det skjer fullstendig migrasjon.

2.2.3. *Modellberegning av migrasjon*

Til undersøkelse av spesifikk migrasjon kan migrasjonspotensialet beregnes på grunnlag av restinnholdet av stoffet i materialet eller gjenstanden, idet det anvendes anerkjente diffusjonsmodeller basert på vitenskapelige bevis som er utformet for å overvurdere faktisk migrasjon.

2.2.4. *Erstatninger for næringsmiddelsimulanter*

Til undersøkelse av spesifikk migrasjon kan næringsmiddelsimulanter erstattes av næringsmiddelsimulanterstatninger, dersom det er vitenskapelig bevist at næringsmiddelsimulanterstatninger overvurderer migrasjon sammenlignet med foreskrevne næringsmiddelsimulanter.

KAPITTEL 3

Prøving av samlet migrasjon

Prøving av samlet migrasjon skal gjennomføres under de standardiserte prøvingsforholdene som er fastsatt i dette kapittel.

3.1. *Standardiserte prøvingsforhold*

Prøving av samlet migrasjon for materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler ved de forholdene som er beskrevet i kolonne 3 i tabell 3, skal gjennomføres i den varigheten og ved den temperaturen som er angitt i kolonne 2. Prøving OM5 kan gjennomføres i enten 2 timer ved 100 °C (næringsmiddelsimulant D2), eller ved refluks temperaturen (næringsmiddelsimulant A, B, C, D1), eller i 1 time ved 121 °C. Næringsmiddelsimulanten skal velges i samsvar med vedlegg III.

Dersom det viser seg at anvendelsen av prøvingsvilkårene fastsatt i tabell 3, gir prøveeksemplaret fysiske eller andre endringer, som ikke forekommer under de verst tenkelige bruksforholdene for det materialet eller den gjenstanden som undersøkes, skal migrasjonsprøvingene utføres under de verst tenkelige bruksforholdene der disse fysiske eller andre endringene ikke forekommer.

Tabell 3
Standardiserte prøvingsforhold

Kolonne 1	Kolonne 2	Kolonne 3
Prøvningsnummer	Kontaktvarighet i dager [d] eller timer [t] ved kontakttemperaturen i [°C]	Beregnete forhold for kontakt med næringsmidler
OM1	10 d ved 20 °C	All kontakt med næringsmiddel i fryst eller kjølt tilstand.
OM2	10 d ved 40 °C	All langtidslagring ved romtemperatur eller lavere, herunder oppvarming til 70 °C i høyst 2 timer, eller oppvarming til 100 °C i høyst 15 minutter.
OM3	2 t ved 70 °C	Alle kontaktforhold som omfatter oppvarming til 70 °C i høyst 2 timer, eller oppvarming til 100 °C i høyst 15 minutter, som ikke følges av langtidslagring ved romtemperatur eller kjølt tilstand.
OM4	1 t ved 100 °C	Anvendelse ved høy temperatur for alle næringsmiddelsimulanter ved en temperatur på høyst 100 °C.
OM5	2 t ved 100 °C eller ved reflukstempertur, eller 1 t ved 121 °C	Anvendelse ved høy temperatur ved høyst 121 °C.
OM6	4 t ved 100 °C eller ved reflukstempertur	Alle kontaktforhold med næringsmiddelsimulant A, B eller C, ved temperatur på over 40 °C.
OM7	2 t ved 175 °C	Anvendelse ved høy temperatur med fete næringsmidler under mer krevende forhold enn OM5.

Prøving OM7 omfatter også forhold for kontakt med næringsmidler beskrevet for OM1, OM2, OM3, OM4 og OM5. Den representerer de verst tenkelige forholdene for fete næringsmiddelsimulanter som er i kontakt med andre polymerer enn polyolefiner. Dersom det ikke er teknisk mulig å gjennomføre OM7 med næringsmiddelsimulant D2, kan prøvingen erstattes som fastsatt i nr. 3.2.

Prøving OM6 omfatter også forhold for kontakt med næringsmidler beskrevet for OM1, OM2, OM3, OM4 og OM5. Den representerer de verst tenkelige forholdene for næringsmiddelsimulant A, B og C som er i kontakt med andre polymerer enn polyolefiner.

Prøving OM5 omfatter også forhold for kontakt med næringsmidler beskrevet for OM1, OM2, OM3 og OM4. Den representerer de verst tenkelige forholdene for alle næringsmiddelsimulanter som er i kontakt med polyolefiner.

Prøving OM2 omfatter også forhold for kontakt med næringsmidler beskrevet for OM1 og OM3.

3.2. Erstatningsprøving for OM7 med næringsmiddelsimulant D2

Dersom det IKKE er teknisk mulig å gjennomføre OM7 med næringsmiddelsimulant D2, kan prøvingen erstattes av prøving OM8 eller OM9. Begge prøvingsforholdene beskrevet under den respektive prøvingen, skal gjennomføres med et nytt prøveeksemplar.

Prøvningsnummer	Prøvningsforhold	Beregnete forhold for kontakt med næringsmidler	Omfatter de beregnede forholdene for kontakt med næringsmidler som er beskrevet i
OM8	Næringsmiddelsimulant E i 2 timer ved 175 °C og næringsmiddelsimulant D2 i 2 timer ved 100 °C	Bare anvendelse ved høy temperatur	OM1, OM3, OM4, OM5 og OM6
OM9	Næringsmiddelsimulant E i 2 timer ved 175 °C og næringsmiddelsimulant D2 i 10 dager ved 40 °C	Anvendelse ved høy temperatur, herunder langtidslagring ved romtemperatur	OM1, OM2, OM3, OM4, OM5 og OM6

3.3. Flergangsgjenstander

Dersom et materiale eller en gjenstand er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler gjentatte ganger, skal migrasjonsprøvingene utføres tre ganger på en enkelt prøve, og det skal hver gang brukes en ny del av næringsmiddelsimulanten.

Samsvar skal kontrolleres på grunnlag av den migrasjonen som konstateres ved den tredje prøvingen. Dersom det foreligger sikre bevis for at migrasjonen ikke økes ved den andre og tredje prøvingen, og dersom den samlede migrasjonsgrensen ikke overskrides ved den første prøvingen, er det imidlertid ikke nødvendig med ytterligere prøving.

3.4. *Screening-metoder*

Til undersøkelse av om et materiale eller en gjenstand overholder migrasjonsgrensene, kan det anvendes hvilken som helst av følgende metoder, som anses å være mer krevende enn kontrollmetoden beskrevet i nr. 3.1 og 3.2

3.4.1. *Restinnhold*

Til undersøkelse av samlet migrasjon kan migrasjonspotensialet beregnes på grunnlag av restinnholdet av migrerbare stoffer bestemt ved en fullstendig ekstraksjon av materialet eller gjenstanden.

3.4.2. *Erstatninger for næringsmiddelsimulanter*

Til undersøkelse av spesifikk migrasjon kan næringsmiddelsimulanter erstattes, dersom det er vitenskapelig bevist at næringsmiddelsimulanterstatninger overvurderer migrasjon sammenlignet med foreskrevne næringsmiddelsimulanter.

KAPITTEL 4

Anvendelse av korreksjonsfaktorer ved sammenligning mellom resultatene fra migrasjonsprøving og migrasjonsgrensene

4.1. *Korreksjon av spesifikk migrasjon i næringsmidler som inneholder mer enn 20 % fett, ved hjelp av fettreduksjonsfaktoren (FRF)*

For lipofile stoffer som det i kolonne 7 i vedlegg I er angitt at FRF kan anvendes for, kan den spesifikke migrasjonen korrigeres med FRF. FRF bestemmes i henhold til formelen $FRF = (g \text{ fett i næringsmiddel/kg næringsmiddel})/200 = (\% \text{ fett} * 5)/100$

FRF skal anvendes i samsvar med følgende regler.

Resultatene fra migrasjonsprøvingen skal deles med FRF før de sammenlignes med migrasjonsgrensene.

Korreksjonen med FRF skal ikke anvendes i følgende tilfeller:

- dersom materialet eller gjenstanden er i kontakt med eller er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn som definert i direktiv 2006/141/EF og 2006/125/EF,
- når det dreier seg om materialer og gjenstander der det ikke er praktisk mulig å beregne forholdet mellom overflaten og mengden næringsmidler som er i kontakt med overflaten, for eksempel på grunn av deres form eller bruk, og migrasjonen beregnes ved hjelp av den konvensjonelle omregningsfaktoren for overflate/volum på $6 \text{ dm}^2/\text{kg}$.

Anvendelsen av FRF skal ikke føre til en spesifikk migrasjon som overstiger den samlede migrasjonsgrensen.

4.2. *Korreksjon av migrasjon i næringsmiddelsimulant D2*

For næringsmiddelgrupper der krysset i underkolonne D2 i kolonne 3 i tabell 2 i vedlegg III følges av et tall, skal resultatet fra prøvingen av migrasjon til næringsmiddelsimulant D2 deles med dette tallet.

Resultatene fra migrasjonsprøvingen skal deles med korreksjonsfaktoren før de sammenlignes med migrasjonsgrensene.

Korreksjonen kan ikke anvendes på den spesifikke migrasjonen for stoffer på unionslisten i vedlegg I som den spesifikke migrasjonsgrensen er fastsatt til ikke påviselig for i kolonne 8, og for ikke-oppførte stoffer som brukes bak en funksjonell plastbarriere omfattet av reglene i artikkel 13 nr. 2 bokstav b), som ikke skal migrere i påviselige mengder.

4.3. *Kombinasjon av korreksjonsfaktor 4.1 og 4.2*

Korreksjonsfaktorene beskrevet i nr. 4.1 og 4.2, kan kombineres for migrering av stoffer som FRF kan anvendes på dersom prøvingen gjennomføres i næringsmiddelsimulant D2, ved å multiplisere de to faktorene. Den anvendte faktoren skal ikke overstige 5.

VEDLEGG VI

Sammenligningstabeller

<i>Direktiv 2002/72/EF</i>	<i>Denne forordning</i>
Artikkel 1 nr. 1	Artikkel 1
Artikkel 1 nr. 2, 3 og 4	Artikkel 2
Artikkel 1a	Artikkel 3
Artikkel 3 nr. 1, artikkel 4 nr. 1 og artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 4 nr. 2, artikkel 4a nr. 1 og 4, artikkel 4d, vedlegg II nr. 2 og 3 og vedlegg III nr. 2 og 3	Artikkel 6

<i>Direktiv 2002/72/EF</i>	<i>Denne forordning</i>
Artikkel 4a nr. 3 og 6	Artikkel 7
Vedlegg II nr. 4 og vedlegg III nr. 4	Artikkel 8
Artikkel 3 nr. 1 og artikkel 4 nr. 1	Artikkel 9
Artikkel 6	Artikkel 10
Artikkel 5a nr. 1 og vedlegg I nr. 8	Artikkel 11
Artikkel 2	Artikkel 12
Artikkel 7a	Artikkel 13
Artikkel 9 nr. 1 og 2	Artikkel 15
Artikkel 9 nr. 3	Artikkel 16
Artikkel 7 og vedlegg I nr. 5a	Artikkel 17
Artikkel 8	Artikkel 18
Vedlegg II nr. 3 og vedlegg III nr. 3	Artikkel 19
Vedlegg I, vedlegg II, vedlegg IV, vedlegg IVa, vedlegg V del B og vedlegg VI	Vedlegg I
Vedlegg II nr. 2, vedlegg III nr. 2 og vedlegg V del A	Vedlegg II
Artikkel 8 nr. 5 og vedlegg VIa	Vedlegg IV
Vedlegg I	Vedlegg V

<i>Direktiv 93/8/EØF</i>	<i>Denne forordning</i>
Artikkel 1	Artikkel 11
Artikkel 1	Artikkel 12
Artikkel 1	Artikkel 18
Vedlegg	Vedlegg III
Vedlegg	Vedlegg V

<i>Direktiv 97/48/EF</i>	<i>Denne forordning</i>
Vedlegg	Vedlegg III
Vedlegg	Vedlegg V

Nytt avsnitt «Direktiv» tilføyes og skal lyde:

Direktiv

For å gjøre det lett å finne frem til ordlyden i de direktivene som er gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Direktiv i tilknytning til forordning (EU) nr. 10/2011

Konsolidert direktiv 82/711/EØF

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av direktiv 82/711/EØF. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved direktiv 93/8/EØF og direktiv 97/48/EF. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 30 er innarbeidet nedenfor.

RÅDSDIREKTIV 82/711/EØF av 18. oktober 1982 om fastsettelse av nødvendige grunnregler for undersøkelse av migrasjon av bestanddeler fra plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler

som endret ved

- **M1** Kommissjonsdirektiv 93/8/EØF av 15. mars 1993
- **M2** Kommissjonsdirektiv 97/48/EF av 29. juli 1997

RÅDET FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske økonomiske fellesskap,
under henvisning til rådsdirektiv 76/893/EØF av 23. november 1976 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler [EFT nr. L 340 av 9.12.1976, s. 19.], særlig artikkel 3,
under henvisning til forslag fra Kommisjonen,
under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet [EFT nr. C 140 av 5.6.1979, s. 173.],
under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité [EFT nr. C 227 av 10.9.1979, s. 31.], og
ut fra følgende betraktninger:

I direktiv 76/893/EØF artikkel 2 er det blant annet fastsatt at materialer og gjenstander ikke må overføre bestanddeler til næringsmidler i slike mengder at det kan utgjøre en fare for menneskers helse eller føre til en uakseptabel endring i næringsmidlenes sammensetning.

Med hensyn til plastmaterialer er det beste middel for å nå dette målet å vedta et særdirrektiv i henhold til direktiv 76/893/EØF artikkel 3, hvis alminnelige regler får anvendelse også på det foreliggende tilfellet.

På grunn av problemets kompleksitet bør direktivet i første omgang begrenses til å fastsette grunnleggende regler for kontroll av migrasjon av bestanddeler. Senere direktiver, som skal vedtas etter fremgangsmåten fastsatt i direktiv 76/893/EØF artikkel 10, vil fastsette de nødvendige analysemetoder for kontroll av slik migrasjon.

Dette direktiv omfatter ikke alle sider ved plastmaterialer og plastgjenstander. Medlemsstatene må derfor gis tillatelse til å unnlate å kreve merkingsopplysninger som fastsatt i direktiv 76/893/EØF artikkel 7, i samsvar med nr. 4 og 5 i den nevnte artikkel samt til å forby markedsføring av materialer og gjenstander som, selv om de er i samsvar med standardene i nevnte direktiv, ikke er i samsvar med nasjonale bestemmelser om de øvrige standarder nevnt i artikkel 3, eller dersom slike regler ikke finnes, med nevnte direktiv artikkel 2.

På grunn av de analysemessige vanskelighetene forbundet med å bestemme migrasjonsnivået i næringsmidler, bør konvensjonelle kontrollmetoder velges (væsker som kan simulere innvirkning på næringsmidler og standard prøvevilkår) slik at den migrasjon som kan oppstå ved kontakt mellom gjenstander og næringsmidler, så godt som mulig kan gjengis.

Dersom det skulle vise seg at slike prøver ikke avspeiler de faktiske forhold, bør medlemsstatene gis tillatelse til å endre dem midlertidig i påvente av en fellesskapsbeslutning.

Med dagens analysemetoder er det ikke mulig å fastsette alle vilkår som bør gjelde ved konvensjonelle migrasjonsundersøkelser av materialer og gjenstander som består av to eller flere lag, der minst ett lag ikke består av plast alene. Det bør derfor på et senere tidspunkt treffes beslutning om dette direktivs anvendelse på slike materialer og gjenstander.

Tilpasning av dette direktiv til den tekniske utvikling er et gjennomføringsiltak som bør foretas av Kommisjonen, for å forenkle og fremskynde saksgangen.

I alle tilfeller der Rådet gir Kommisjonen myndighet til å gjennomføre bestemmelsene om plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, bør det fastsettes en fremgangsmåte der det opprettes et nært samarbeid mellom medlemsstatene og Kommisjonen i Den faste komité for næringsmidler, nedsatt ved beslutning 69/414/EØF [EFT nr. L 291 av 19.11.1969, s. 9] –

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

1. Dette direktiv er et særdirrektiv i henhold til direktiv 76/893/EØF artikkel 3.
2. Dette direktiv får anvendelse på plastmaterialer og plastgjenstander, det vil si materialer og gjenstander, samt deler av dem, som:
  - a) består bare av plast, eller
  - b) er satt sammen av to eller flere lag som alle består bare av plast, og som er festet til hverandre med limmidler eller på andre måter,og som ferdig produkt er beregnet på å komme, eller som i samsvar med sitt forutsatte bruksområde kommer, i kontakt med næringsmidler.
3. I dette direktiv menes med «plast», de organiske makromolekylære forbindelser som oppstår ved polymerisasjon, polykondensasjon, polyaddisjon eller enhver annen lignende behandling av molekyler med lav molekylvekt, eller ved kjemisk endring av naturlige makromolekyler. Silikoner og andre lignende makromolekylære forbindelser skal også anses som plast. Andre stoffer eller annet materiale kan legges til slike makromolekylære forbindelser.
  - Følgende skal imidlertid ikke anses som «plast»:
    - i) lakkert eller ulakkert regenerert cellulosefilm,
    - ii) elastomer, naturgummi og syntetisk gummi,
    - iii) papir og papp, selv om det er belagt med plast,
    - iv) overflatebelegg av:
      - parafinokser, herunder syntetiske parafinokser og/eller mikrokrystal linsk voks,
      - blandinger av vokser nevnt i første strekpunkt, med hverandre og/eller med plast.
4. Dette direktiv får ikke anvendelse på materialer og gjenstander som er satt sammen av to eller flere lag der ett eller flere av lagene ikke består bare av plast, selv om laget som er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, består bare av plast.

Det vil på et senere tidspunkt bli truffet beslutning om anvendelsen av dette direktiv på materialer og gjenstander nevnt i første ledd og om enhver nødvendig tilpasning til dette direktiv.

► M1

Artikkel 2

Nivået for samlet og spesifikk migrasjon av bestanddeler i materialer og gjenstander nevnt i artikkel 1 over i eller på næringsmidler eller næringsmiddelsimulanter, må ikke overstige grensene fastsatt i kommisjonsdirektiv 90/128/EØF 5 eller et annet relevant særdirektiv.

Artikkel 3

1. Kontrollen med at grensene for migrasjon i næringsmidler overholdes, skal foretas under de mest ekstreme forhold med hensyn til varighet og temperatur som kan tenkes å forekomme i praksis.

Kontrollen med at grensene for migrasjon i næringsmiddelsimulanter overholdes, skal gjøres ved hjelp av konvensjonelle migrasjonsanalyser, og grunnreglene for disse er fastsatt i vedlegget til dette direktiv.

2.

- a) Dersom en medlemsstat imidlertid ut fra nye opplysninger eller en ny vurdering av eksisterende opplysninger som er kommet til etter at dette direktiv ble vedtatt, fastslår at grunnreglene for migrasjonsprøver for et plastmateriale eller en plastgjenstand er uegnede av tekniske årsaker eller fordi vilkårene for bruk er grunnleggende forskjellige fra prøvevilkårene angitt i vedlegget, kan medlemsstaten på sitt territorium og bare for det spesielle tilfellet, midlertidig innstille anvendelsen av de grunnleggende regler angitt i vedlegget og tillate anvendelse av mer egnede grunnleggende regler. Medlemsstaten skal umiddelbart underrette de øvrige medlemsstater og Kommisjonen om dette, og begrunne sitt vedtak.
- b) Kommisjonen skal så snart som mulig gjennomgå de grunner medlemsstaten har anført og rådføre seg med medlemsstatene i Den faste komité for næringsmidler og skal deretter umiddelbart avgi sin uttalelse og om nødvendig endre dette direktiv. I så fall kan en medlemsstat som har vedtatt mer egnede grunnregler, opprettholde dem inntil nevnte endringer trer i kraft.

◀ M1

Artikkel 4

De tilpasninger som skal foretas i kapittel II i vedlegget til dette direktiv som følge av den tekniske og vitenskapelige utvikling, skal fastsettes etter fremgangsmåten fastsatt i direktiv 76/893/EØF artikkel 10.

Artikkel 5

Dette direktiv skal verken berøre nasjonale bestemmelser om andre regler som nevnt i artikkel 3 i direktiv 76/893/EØF, eller de valgmuligheter medlemsstatene har i henhold til artikkel 7 nr. 4 og 5 i nevnte direktiv.

Artikkel 6

Medlemsstatene skal etterkomme dette direktiv senest på det tidspunkt da et særdirektiv om fastsettelse av grensene nevnt i artikkel 2 nr. 1, gjennomføres.

Artikkel 7

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel 18. oktober 1982.

For Rådet

N. A. KOFOED

Formann

▶ M2

VEDLEGG

GRUNNREGLER FOR KONTROLL AV SAMLET OG SPESIFIKK MIGRASJON

1. «Migrasjonsanalyser» for bestemmelse av spesifikk og samlet migrasjon skal foretas ved å bruke «næringsmiddelsimulantene» fastsatt i kapittel I i dette vedlegg og i de «vedtatte vilkår for migrasjonsanalyse» nevnt i kapittel II i dette vedlegg.
2. «Erstatningsanalyser» der det benyttes «testmedier» på de «konvensjonelle vilkår for erstatningsanalyse» som fastsatt i kapittel III, skal foretas dersom migrasjonsanalyse ved å benytte simulanter for fete næringsmidler (se kapittel I) ikke kan gjennomføres av tekniske grunner forbundet med analysemetoden.
3. «Alternative analyser» nevnt i kapittel IV er tillatt i stedet for migrasjonsanalyser med simulanter for fete næringsmidler dersom vilkårene angitt i nevnte kapittel er oppfylt.
4. I alle tre tilfeller er det tillatt
  - a) å begrense analysene som skal foretas, til den eller dem som i det enkelte tilfellet generelt anses for å være strengest på grunnlag av vitenskapelig erfaring,
  - b) å unnlate å foreta migrasjonsanalyser, erstatningsanalyser eller alternative analyser dersom det foreligger entydige bevis på at migrasjonsgrensene ikke kan overskrides på noen av materialets eller gjenstandens forutsigelige bruksvilkår.

KAPITTEL I
Næringsmiddelsimulanter

1. *Innledning*

Ettersom det ikke alltid er mulig å benytte næringsmidler for å prøve materialer som kommer i kontakt med næringsmidler, blir det innført næringsmiddelsimulanter. De klassifiseres vanligvis etter om de har kjennetegn fra én eller flere næringsmiddeltyper. Næringsmiddeltypene og næringsmiddelsimulantene som skal benyttes, er angitt i tabell 1. I praksis er det mulig å blande forskjellige næringsmiddeltyper, f.eks. fete og vannholdige næringsmidler. Disse er beskrevet i tabell 2, sammen med angivelsen av næringsmiddelsimulanten eller næringsmiddelsimulantene som skal velges ved utføring av migrasjonsanalysene.

Tabell 1

<i>Næringsmiddeltyper og næringsmiddelsimulanter</i>			
<i>Næringsmiddeltype</i>	<i>Vedtatt klassifisering</i>	<i>Næringsmiddelsimulant</i>	<i>Forkortelse</i>
Vannholdige næringsmidler (pH > 4,5)	Næringsmidler som i henhold til rådsdirektiv 85/572/EØF ¹ skal omfattes av analyse bare med simulant A	Destillert vann eller vann av tilsvarende kvalitet	Simulant A
Sure næringsmidler (pH ≤ 4,5)	Næringsmidler som i henhold til rådsdirektiv 85/572/EØF skal omfattes av analyse bare med simulant B	3 % (w/v) eddiksyre	Simulant B
Alkoholholdige næringsmidler	Næringsmidler som i henhold til rådsdirektiv 85/572/EØF skal omfattes av analyse bare med simulant C	10 % (v/v) etanol. Denne konsentrasjonen skal tilpasses næringsmidlets sanne alkoholstyrke dersom den overstiger 10 % (v/v)	Simulant C
Fete næringsmidler	Næringsmidler som i henhold til rådsdirektiv 85/572/EØF skal omfattes av analyse bare med simulant D	Renset olivenolje eller andre simulanter for fete næringsmidler	Simulant D
Tørre næringsmidler		Ingen	Ingen

¹ EFT nr. L 372 av 31.12.1985, s. 14.

2. *Valg av næringsmiddelsimulanter*2.1. *Materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med alle næringsmiddeltyper*

Analysene skal foretas ved å benytte alle næringsmiddelsimulanter nevnt nedenfor som anses for å være de strengeste på vilkårene som er nevnt i kapittel II, og ved å ta en ny prøve av plastmaterialet eller plastgjenstanden for hver simulant:

- 3 % (w/v) eddiksyre i vandig løsning,
- 10 % (v/v) etanol i vandig løsning,
- rensed olivenolje (referansesimulant D).

Referansesimulant D kan imidlertid erstattes med en syntetisk blanding av triglyserider eller solsikkeolje eller maisolje med standardiserte spesifikasjoner («andre simulanter for fete næringsmidler», kalt «simulant D»). Dersom migrasjonsgrensen overskrides når en av de andre simulantene for fete næringsmidler benyttes, er det obligatorisk å bekrefte resultatet ved hjelp av olivenolje, forutsatt at dette kan gjennomføres teknisk sett, for å fastslå manglende overholdelse av bestemmelsene. Dersom bekreftelsen ikke kan gjennomføres teknisk sett og materialet eller gjenstanden overskrider migrasjonsgrensen, anses bestemmelsene i direktiv 90/128/EØF for ikke å være overholdt.

2.2. *Materialer og gjenstander beregnet på å komme i kontakt med bestemte næringsmiddeltyper*

Dette tilfellet gjelder bare følgende situasjoner:

- a) når materialet eller gjenstanden allerede er i kontakt med et kjent næringsmiddel,
- b) når det for materialet eller gjenstanden i henhold til bestemmelsene i artikkel 6 i direktiv 89/109/EØF er særlig angitt hvilke næringsmiddeltyper oppført i tabell 1 som de kan eller ikke kan brukes sammen med, f.eks. «bare for vannholdige næringsmidler»,
- c) når det for materialet eller gjenstanden i henhold til bestemmelsene i artikkel 6 i direktiv 89/109/EØF er særlig angitt hvilke næringsmidler eller næringsmiddelgrupper nevnt i direktiv 85/572/EØF som de kan eller ikke kan brukes sammen med. Denne angivelsen skal uttrykkes:
  - i) på andre stadier i markedsføringen enn i detaljstledet, ved å benytte «referansenummeret» eller «beskrivelsen av næringsmidlene» som framgår av tabellen i direktiv 85/572/EØF,
  - ii) i detaljstledet, ved å benytte en angivelse som gjelder bare noen få næringsmidler eller næringsmiddelgrupper, fortrinnsvis sammen med lett forståelige eksempler.

I slike situasjoner skal analysene foretas, for tilfellet i bokstav b), ved å benytte næringsmiddelsimulanten eller næringsmiddelsimulantene som er angitt som eksempler i tabell 2, og, for tilfellene i bokstav a) og c), ved å benytte næringsmiddelsimulanten eller næringsmiddelsimulantene nevnt i direktiv 85/572/EØF. Når næringsmidlene eller næringsmiddelgruppene ikke er oppført på listen nevnt i direktiv 85/572/EØF, skal elementet som best samsvarer med næringsmidlene eller næringsmiddelgruppene som undersøkes, velges fra tabell 2.

Dersom materialet eller gjenstanden er beregnet på å komme i kontakt med mer enn ett næringsmiddel eller én næringsmiddelgruppe med ulike reduksjonsfaktorer, skal den relevante reduksjonsfaktor for hvert enkelt næringsmiddel anvendes på prøvingsresultatet. Dersom ett eller flere resultater av en slik beregning overstiger grensen, er materialet ikke egnet til å bli brukt sammen med næringsmidlet eller næringsmiddelgruppen.

Analysene skal foretas på de vilkårene som er nevnt i kapittel II, og ved å ta en ny prøve for hver simulant.

Tabell 2

Næringsmiddelsimulanter som skal velges for å prøve materialer som kommer i kontakt med næringsmidler i særlige tilfeller

<i>Næringsmiddel</i>	<i>Simulant</i>
Bare vannholdige næringsmidler	Simulant A
Bare sure næringsmidler	Simulant B
Bare alkoholholdige næringsmidler	Simulant C
Bare fete næringsmidler	Simulant D
Alle vannholdige og sure næringsmidler	Simulant B
Alle alkoholholdige og vannholdige næringsmidler	Simulant C
Alle alkoholholdige og sure næringsmidler	Simulant C og B
Alle fete og vannholdige næringsmidler	Simulant D og A
Alle fete og sure næringsmidler	Simulant D og B
Alle fete, alkoholholdige og vannholdige næringsmidler	Simulant D og C
Alle fete, alkoholholdige og sure næringsmidler	Simulant D, C og B

KAPITTEL II

Vilkår for migrasjonsanalyse (tid og temperatur)

1. Migrasjonsanalysene skal foretas ved å velge fra tabell 3 de tider og temperaturer som best samsvarer med de ugunstigste forutsigelige vilkår for kontakt for de undersøkte plastmaterialer og plastgjenstander samt med enhver opplysning om maksimumstemperatur for bruk som er oppført på etiketten. Dersom et plastmateriale eller en plastgjenstand er beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler på vilkår der to eller flere tider og temperaturer fra tabellen kombineres, skal derfor migrasjonsanalysen foretas ved at prøven gjentatte ganger utsettes for alle de ugunstigste forutsigelige vilkår ved bruk av den samme delmengde næringsmiddelsimulant.
2. *Vilkår for kontakt som generelt anses for å være strengere*

For å illustrere det generelle kriterium at bestemmelse av migrasjon bør begrenses til å omfatte de vilkår som på grunnlag av vitenskapelig erfaring anses for å være strengest i det enkelte tilfellet som undersøkes, gis det i det følgende enkelte konkrete eksempler på vilkår for kontakt under prøvingen.

  - 2.1. *Plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler uansett vilkår for tid og temperatur*

Dersom den forutsigelige kontakttemperaturen og kontakttiden i praktisk bruk ikke er angitt på etiketten eller i bruksanvisningen, skal simulant A og/eller B og/eller C benyttes, avhengig av næringsmiddeltype, i fire timer ved en temperatur på 100 °C eller i fire timer ved refluksstemperatur, og/eller simulant D skal benyttes i bare to timer ved 175 °C. Disse vilkårene for tid og temperatur anses normalt for å være de strengeste.
  - 2.2. *Plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler ved romtemperatur eller ved en lavere temperatur i et ubestemt tidsrom*

Når det er angitt på etiketten at materialet eller gjenstanden er beregnet på bruk ved romtemperatur eller ved en lavere temperatur, eller når det av materialets eller gjenstandens art klart framgår at de er beregnet på bruk ved romtemperatur eller ved en lavere temperatur, skal prøvingen foretas ved 40 °C i ti døgn. Disse vilkårene for tid og temperatur anses normalt for å være de strengeste.
3. *Migrasjon av flyktige stoffer*

Når flyktige stoffer skal prøves for spesifikk migrasjon, skal analysen med simulanter foretas på en måte som viser tapet av flyktige stoffer som kan finne sted på de ugunstigste forutsigelige bruksvilkår.
4. *Særlige tilfeller*
  - 4.1. For materialer og gjenstander beregnet på bruk i mikrobølgeovner kan migrasjonsanalyse foretas i en vanlig ovn eller i en mikrobølgeovn, forutsatt at passende vilkår for tid og temperatur er valgt fra tabell 3.
  - 4.2. Dersom det fastslås at anvendelse av vilkårene angitt i tabell 3 fører til fysiske eller andre endringer i prøven som ikke finner sted på de ugunstigste forutsigelige bruksvilkår for materialet eller gjenstanden som

undersøkes, skal migrasjonsanalysen foretas på de ugunstigste forutsigelige bruksvilkår der fysiske eller andre endringer ikke finner sted.

- 4.3. Som unntak fra vilkårene fastsatt i tabell 3 og i nr. 2 skal bare prøvingen i to timer ved 70 °C utføres dersom plastmaterialet eller plastgjenstanden i praktisk bruk er beregnet på å brukes i tidsrom kortere enn 15 minutter ved temperaturer mellom 70 °C og 100 °C (f.eks. varmfylling) og dette er angitt på etiketten eller i bruksanvisningen. Dersom materialet eller artikkelen også er beregnet på lagring ved romtemperatur, skal imidlertid prøvingen ovenfor erstattes med en prøving ved 40 °C i ti døgn, som konvensjonelt anses for å være strengere.
- 4.4. I tilfeller der de konvensjonelle vilkår for migrasjonsanalyse ikke samsvarer tilfredsstillende med vilkårene for kontakt angitt i tabell 3 (f.eks. kontakttemperaturer over 175 °C eller kontakttid under fem minutter), kan det anvendes andre vilkår for kontakt som er bedre tilpasset tilfellet som undersøkes, forutsatt at vilkårene som velges, kan representere de ugunstigste forutsigelige vilkår for kontakt for materialet eller gjenstanden som undersøkes.

Tabell 3

Vedtatte vilkår for migrasjonsanalyse med næringsmiddelsimulanter

<i>Vilkår for kontakt på de ugunstigste forutsigelige bruksvilkår</i>	<i>Vilkår for prøving</i>
<i>Kontakttid</i>	<i>Prøvingens varighet</i>
t ≤ 5 min	Se vilkårene i nr. 4.4.
5 min < t ≤ 0,5 time	0,5 time
0,5 time < t ≤ 1 time	1 time
1 time < t ≤ 2 timer	2 timer
2 timer < t ≤ 4 timer	4 timer
4 timer < t ≤ 24 timer	24 timer
t > 24 timer	10 døgn
<i>Kontakttemperatur</i>	<i>Temperatur ved prøving</i>
T ≤ 5 °C	5 °C
5 °C < T ≤ 20 °C	20 °C
20 °C < T ≤ 40 °C	40 °C
40 °C < T ≤ 70 °C	70 °C
70 °C < T ≤ 100 °C	100 °C eller reflukstempertur
100 °C < T ≤ 121 °C	121 °C *
121 °C < T ≤ 130 °C	130 °C *
130 °C < T ≤ 150 °C	150 °C *
T > 150 °C	175 °C *

* Denne temperaturen skal brukes bare for simulant D. For simulant A, B eller C kan prøvingen erstattes med en prøving ved 100 °C eller ved reflukstempertur i fire ganger så lang tid som tiden som velges i henhold til de generelle regler i nr. 1.

KAPITTEL III*Erstatningsanalyse for fete næringsmidler for samlet og spesifikk migrasjon*

1. Når migrasjonsanalyse med simulanter for fete næringsmidler ikke kan gjennomføres av tekniske grunner forbundet med analysemetoden, skal alle testmedier angitt i tabell 4 brukes i stedet, på vilkår som tilsvarer dem som gjelder for simulant D.

Denne tabellen gir noen eksempler på de viktigste konvensjonelle vilkår for migrasjonsanalyse og de tilsvarende konvensjonelle vilkår for erstatningsanalyse. For andre vilkår som ikke er oppført i tabell 4, bør disse eksemplene samt den erfaring som er gjort, tas i betraktning for den polymertypen som undersøkes.

En ny prøve må tas for hver ny prøving. For hvert testmedium skal de samme regler som er fastsatt i kapittel I og II for simulant D, anvendes. Reduksjonsfaktorene definert i direktiv 85/572/EØF kan om nødvendig anvendes. For å kontrollere om migrasjonsgrensene er overholdt, skal den høyeste verdi som er oppnådd med alle testmediene, anvendes.

Dersom det fastslås at slik prøving fører til fysiske eller andre endringer i prøven som ikke finner sted på de ugunstigste forutsigelige bruksvilkår for materialet eller gjenstanden som undersøkes, skal resultatet som er oppnådd for dette testmediet, forkastes, og den høyeste av de resterende verdier skal velges.

2. Som unntak fra nr. 1 er det mulig å utelate én eller to av erstatningsanalysene nevnt i tabell 4, forutsatt at disse analysene generelt anses for å være uegnet for den aktuelle prøven på grunnlag av vitenskapelig erfaring.

Tabell 4

Konvensjonelle vilkår for erstatningsanalyse

<i>Vilkår for prøving med simulant D</i>	<i>Vilkår for prøving med isooktan</i>	<i>Vilkår for prøving med 95 % etanol</i>	<i>Vilkår for prøving med MPPD*</i>
10 døgn ved 5 °C	0,5 døgn ved 5 °C	10 døgn ved 5 °C	–

<i>Vilkår for prøving med simulant D</i>	<i>Vilkår for prøving med isooktan</i>	<i>Vilkår for prøving med 95 % etanol</i>	<i>Vilkår for prøving med MPPO*</i>
10 døgn ved 20 °C	1 døgn ved 20 °C	10 døgn ved 20 °C	–
10 døgn ved 40 °C	2 døgn ved 20 °C	10 døgn ved 40 °C	–
2 timer ved 70 °C	0,5 time ved 40 °C	2,0 timer ved 60 °C	–
0,5 time ved 100 °C	0,5 time ved 60 °C **	2,5 timer ved 60 °C	0,5 time ved 100 °C
1 time ved 100 °C	1 time ved 60 °C **	3,0 timer ved 60 °C **	1 time ved 100 °C
2 timer ved 100 °C	1,5 time ved 60 °C **	3,5 timer ved 60 °C **	2 timer ved 100 °C
0,5 time ved 121 °C	1,5 time ved 60 °C **	3,5 timer ved 60 °C **	0,5 time ved 121 °C
1 time ved 121 °C	2 timer ved 60 °C **	4,0 timer ved 60 °C **	1 time ved 121 °C
2 timer ved 121 °C	2,5 timer ved 60 °C **	4,5 timer ved 60 °C **	2 timer ved 121 °C
0,5 time ved 130 °C	2,0 timer ved 60 °C **	4,0 timer ved 60 °C **	0,5 time ved 130 °C
1 time ved 130 °C	2,5 timer ved 60 °C **	4,5 timer ved 60 °C **	1 time ved 130 °C
2 timer ved 150 °C	3,0 timer ved 60 °C **	5,0 timer ved 60 °C **	2 timer ved 150 °C
2 timer ved 175 °C	4,0 timer ved 60 °C **	6,0 timer ved 60 °C **	2 timer ved 175 °C

* MPPO = modifisert polyfenylenoksid

** Flyktige testmedier brukes opp til en maksimumstemperatur på 60 °C. Et forhåndsvilkår for å anvende erstatningsanalyse er at materialet eller gjenstanden kan tåle vilkårene som ellers ville gjelde for prøving med simulant D. En prøve senkes ned i olivenolje på passende vilkår. Dersom det oppstår endringer i de fysiske egenskaper (f.eks. smelting, deformering), skal materialet anses for å være uegnet for bruk ved denne temperaturen. Dersom det ikke oppstår endringer i de fysiske egenskaper, skal det foretas erstatningsanalyser med nye prøver.

KAPITTEL IV

Alternative analyser for fete næringsmidler for samlet og spesifikk migrasjon

- Det er tillatt å bruke resultater fra de alternative analysene beskrevet i dette kapittel, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
  - verdiene som oppnås ved en «sammenlignende analyse», er høyere enn eller like høye som dem som oppnås ved prøving med simulant D,
  - migrasjonen ved alternativ analyse overskrider ikke migrasjonsgrensene etter anvendelse av relevante reduksjonsfaktorer som fastsatt i direktiv 85/572/EØF.

Dersom ett eller begge vilkår ikke er oppfylt, skal det foretas migrasjonsanalyser.
- Som unntak fra vilkåret nevnt i nr. 1 bokstav a) er det mulig å unnlate å foreta sammenlignende analyse dersom det finnes andre entydige beviser, basert på resultater fra vitenskapelige forsøk, på at verdiene som oppnås ved alternativ analyse, er like høye eller høyere enn dem som oppnås ved migrasjonsanalyse.
- Alternative analyser*
  - Alternative analyser med flyktige testmedier*

Ved disse analysene benyttes flyktige medier som isooktan, 95 % etanol eller andre flyktige løsemidler eller blandinger av løsemidler. De skal foretas på slike vilkår for kontakt at vilkåret nevnt i nr. 1 bokstav a) oppfylles.
  - «Ekstraksjonsprøving»*

Det kan foretas annen prøving der det på svært strenge vilkår benyttes medier med svært høy ekstraksjonsevne, dersom resultatene oppnådd ved hjelp av slik prøving («ekstraksjonsprøving») på grunnlag av vitenskapelig erfaring generelt anses for å være høyere enn eller like høye som dem som oppnås ved prøving med simulant D.

◀ M2

Konsolidert direktiv 85/572/EØF

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av direktiv 85/572/EØF. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved direktiv 2007/19/EF. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 36 er innarbeidet nedenfor.

RÅDS DIREKTIV 85/572/EØF av 19. desember 1985 om fastsettelse av liste over testløsninger som skal brukes for å kontrollere migrasjon av bestanddeler fra materialer og gjenstander av plast beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler

som endret ved

► M1 Kommissjonsdirektiv 2007/19/EF av 30. mars 2007

RÅDET FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske økonomiske fellesskap,
 under henvisning til rådsdirektiv 82/711/EØF av 18. oktober 1982 om fastsettelse av de nødvendige grunnleggende regler for undersøkelse av migrasjon av bestanddeler i plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler [EFT nr. L 297 av 23.10.1982, s. 26.], særlig artikkel 2 nr. 3,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen [EFT nr. C 102 av 14.4.1984, s. 4.],
under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet [EFT nr. C 175 av 15.7.1985, s. 299.],
under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité [EFT nr. C 25 av 28.1.1985, s. 6.], og
ut fra følgende betraktninger:

I henhold til direktiv 82/711/EØF artikkel 2 nr. 3 og vedlegg til direktiv 82/711/EØF kapittel I nr. 2 første strekpunkt, bør det angis hvilke testløsninger som passer for å utføre migrasjonsforsøk med materialer og gjenstander av plast beregnet på å komme i kontakt med et enkelt næringsmiddel eller en bestemt gruppe av næringsmidler.

Muligheten for å kunne anvende andre metoder enn dem som er fastsatt i dette direktiv med hensyn til migrasjonskontroll, bør ikke utelukkes.

Ved valg av passende testløsninger må det særlig tas hensyn til næringsmidlets kjemiske sammensetning og dets fysiske egenskaper.

Visse næringsmidler som inneholder fettstoffer gir høyere verdier ved migrasjonsanalyse med testløsning, enn de som oppnås ved migrasjonsanalyse av selve næringsmidlet, og resultatet bør derfor korrigeres ved å anvende en «reduksjonsfaktor» som passer for hvert enkelt tilfelle. I visse spesifikke tilfeller, særlig for materialer og gjenstander som kommer i kontakt med næringsmidler med fettstoffer på overflaten, er det av vesentlig betydning at det finnes egnede analysemetoder for gjennomføringen av dette direktiv.

Tilpasningen av dette direktiv til den tekniske utvikling er et gjennomføringstiltak som det i prinsippet bør overlates til Kommisjonen å vedta for å forenkle og fremskynde saksgangen.

I alle tilfeller der Rådet gir Kommisjonen myndighet til å gjennomføre regler om materialer og gjenstander av plast beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, bør det fastsettes en fremgangsmåte der det opprettes et nært samarbeid mellom medlemsstatene og Kommisjonen i Den faste komité for næringsmidler, nedsatt ved beslutning 69/414/EØF [EFT nr. L 291 av 19.11.1969, s. 9.] –

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

I samsvar med direktiv 82/711/EØF artikkel 2 nr. 3 er testløsningene som skal brukes til å kontrollere migrasjon av bestanddeler i materialer og gjenstander av plast beregnet på å komme i kontakt med et næringsmiddel eller en bestemt gruppe av næringsmidler, samt testløsningenes konsentrasjon, angitt i vedlegget.

Artikkel 2

Med forbehold for artikkel 1 kan det i listene over stoffer og materialer for hvilke tillatelsen til bruk utelukker bruk av alle andre, eventuelt fastsettes andre fremgangsmåter enn dem som er angitt i vedlegget for å kontrollere migrasjon av visse bestanddeler i materialer og gjenstander av plast.

Artikkel 3

Tilpasningene som skal gjøres i vedlegget som resultat av den vitenskapelige og tekniske utvikling, skal fastsettes i samsvar med fremgangsmåten fastlagt i direktiv 76/893/EØF artikkel 10 [EFT nr. L 340 av 9.12.1976, s. 19.].

Artikkel 4

Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å etterkomme dette direktiv senest på det tidspunkt de treffer tiltakene for å gjennomføre direktiv 82/711/EØF.

Artikkel 5

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 19. desember 1985.

For Rådet

M. FICHBACH

Formann

VEDLEGGⁱ

LISTE OVER TESTLØSNINGER

1. I tabellen nedenfor, som inneholder en ikke uttømmende liste over næringsmidler, er testløsningene som skal brukes ved migrasjonsanalysene av næringsmidlet eller næringsmiddelgruppen angitt med følgende forkortelser:

Testløsning A:

Destillert vann eller vann av tilsvarende kvalitet,

Testløsning B:

3 % (w/v) eddiksyre i vannløsning,

Testløsning C:

15 % (v/v) etanol i vannløsning,

Testløsning D:

renset olivenolje¹ dersom det av tekniske årsaker som har sammenheng med analysemetoden er nødvendig å bruke andre testløsninger, skal det i stedet for olivenolje brukes en blanding av syntetisk triglyserid² eller solsikkeolje.³

2. For hvert næringsmiddel eller hver næringsmiddelgruppe skal bare den eller de testløsninger som er angitt med tegnet X brukes, og for hver testløsning brukes en ny prøve av materialet eller gjenstanden. Når tegnet X ikke er angitt, betyr det at der for denne posisjon eller underposisjon ikke er påkrevd med noen migrasjonsanalyse.

► M1

3. Når tegnet X etterfølges av en skråstrek og et tall, skal resultatet av migrasjonsanalysene divideres med dette tallet. Tallet, kalt «simulant D reduksjonsfaktor» (DRF), tar på vanlig måte hensyn til at testløsningen for fettholdige næringsmidler har større ekstraksjonsevne enn andre typer næringsmidler.

◄ M1

4. Dersom tegnet X etterfølges av bokstaven a i parentes, skal bare en av de to angitte testløsninger brukes:

- dersom næringsmidlets pH-verdi er høyere enn 4,5, brukes testløsning A,
- dersom næringsmidlets pH-verdi er lik eller lavere enn 4,5, brukes testløsning B.

► M1

4a. Når bokstav b vises i parentes etter tegnet X skal den indikerte testen utføres med etanol 50 % (v/v).

◄ M1

5. Dersom et næringsmiddel er oppført på listen både under en spesifikk og en generell posisjon, skal bare testløsningen eller testløsningene angitt under den spesifikke posisjonen brukes.

1) *Egenskaper ved rensed olivenolje:*

Jod-verdi (Wijs) = 80–88

Brytningsindeks ved 25 °C = 1,4665–1,4679

Surhetsgrad (angitt som % av oleinsyre) = høyst 0,5 %

Peroksidnivå (angitt i milliekvivalenter oksygen pr. kg olje) = høyst 10

2) *Sammensetning av den syntetiske triglyseridblandingen:**Fordeling av fettsyrene*

Antall C-atomer i restene av fettsyrene 6 8 10 12 14 16 18 andre

GLC-områdene [%] 1 6–9 8–11 45–52 12–15 8–10 8–12 <= 1

Renhet

Innhold av monoglyserider (bestemt enzymatisk) <= 0,2 %

Innhold av diglyserider (bestemt enzymatisk) <= 2,0 %

Stoffer som ikke kan forsåpes <= 0,2 %

Jod-verdi (Wijs) <= 0,1 %

Syretall <= 0,1 %

Vanninnhold (K. Fischer) <= 0,1 %

Smeltepunkt 28 ± 2 °C

Typisk absorpsjonsspektrum (lagets tykkelse: d = 1 cm; referanse: vann = 35 °C)

Bølgelengde (nm) 290 310 330 350 370 390 430 470 510

Transmisjon (%) 2 15 37 64 80 88 95 97 98

Minst 10 % lystransmisjon ved 310 nm (kuvette på 1 cm, referanse: vann ved 35 °C)

3) *Egenskaper ved solsikkeolje*

Jod-verdi (Wijs) = 120–145

Brytningsindeks ved 20 °C = 1,474–1,476

Forsåpningstall = 188–193

Relativ tetthet ved 20 °C = 0,918–0,925

Stoffer som ikke kan forsåpes = 0,5 %–1,5 %

TABELL

Referanse- nummer	Beskrivelse av næringsmidlene	Test- løsninger som skal brukes			
		A	B	C	D
01.	Drikkevarer				
01.01	Alkohol frie drikkevarer eller alkoholholdige drikkevarer med et alkoholinnhold på mindre enn 5 vol %: Vann, eplesider, fruktjuice eller grønnsakjuice av normal styrke eller konsentrert, most, fruktnektar, limonade, mineralvann, sirup, bitter drikk, uttrekk, kaffe, te, sjokoladedrikk, øl og andre	X(a)	X(a)		
01.02	Alkoholholdige drikkevarer med et alkoholinnhold på 5 vol % eller mer: Drikkevarer nevnt under posisjon 01.01, men med et alkoholinnhold på 5 % eller mer:				

Referanse- nummer	Beskrivelse av næringsmidlene	Test- løsninger som skal brukes			
		A	B	C	D
	Vin, brennevin, likør		X*	X**	
01.03	Forskjellig: udenaturet etanol		X*	X**	
02.	Korn, kornprodukter, fint bakverk, baker- og konditorvarer				
02.01	Stivelse				
02.02	Ubearbeidet korn, puffet korn, kornflak (inkludert popkorn, cornflakes og annet)				
02.03	Mel og gryn				
02.04	Makaroni, spagetti og lignende produkter				
02.05	Fint bakverk, baker- og konditorvarer, tørre varer: A. Med fettstoffer på overflaten B. Annet				X/5
02.06	Ferske baker- og konditorvarer A. Med fettstoffer på overflaten B. Annet	X			X/5
03.	Sjokolade, sukker og sukkervarer, konfektprodukter				X/5
03.01	Sjokolade, produkter med sjokoladetrekk, erstatningsprodukter og produkter overtrukket med erstatningsprodukter				
03.02	Konfektprodukter: A. I fast form: I. Med fettstoffer på overflaten II. Annet				X/5
03.02	B. I pastaform: I. Med fettstoffer på overflaten II. Fuktige	X			X/3
03.03	Sukker og sukkerprodukter: A. I fast form B. Honning og lignende C. Melasse og sukkersirup	X X			
04.	Frukt, grønnsaker og avledede produkter				
04.01	Hele frukter, ferske eller kjølte				
04.02	Bearbeidet frukt: A. Tørkede eller dehydrerte frukter, hele eller som mel eller pulver B. Frukt i stykker eller i puré- eller pastaform C. Hermetisk frukt (syltetøy og lignende produkter – hele frukter eller i stykker eller som mel eller pulver, oppbevart i lake): I. I vandig løsning II. I oljeholdig løsning III. I alkoholholdig løsning (>= 5 vol%)	X(a)	X(a)		
04.03	Nøtter (peanøtter, kastanjer, mandler, hasselnøtter, valnøtter, pinjenøtter og annet): A. Skrelt, tørket B. Skrelt og ristet C. I pasta- eller kremform		X*	X	X/5** X/3**
04.04	Hele grønnsaker, ferske eller kjølte				
04.05	Bearbeidede grønnsaker: A. Tørkede eller dehydrerte grønnsaker, hele eller som mel eller pulver B. Grønnsaker i stykker, i puréform C. Hermetiske grønnsaker: I. I vannholdig løsning II. I oljeholdig løsning III. I alkoholholdig løsning (>= 5 vol%)	X(a)	X(a) X(a)X X*		
05.	Fett og oljer				
05.01	Animalsk og vegetabilsk fett og oljer, i naturlig form eller bearbeidet (inkludert kakaosmør, smult, smeltet smør)				X
05.02	Margarin, smør og andre fettstoffer laget av vannemulsjoner i olje				X/2
06.	Animalske produkter og egg				

Referanse- nummer	Beskrivelse av næringsmidlene	Test- løsninger som skal brukes			
		A	B	C	D
06.01	Fisk: A. Fersk, kjølt, saltet, røkt B. I pastaform	X	X/3*		X/3*
06.02	Krepsdyr og bløtdyr (inkludert østers, muslinger, snegler) som ikke på naturlig måte beskyttes av sine skall	X			
06.03	Kjøtt av alle dyrearter (inkludert fjærfe og vilt): A. Ferskt, kjølt, saltet, røkt B. I form av pasta, krem	X			X/4 X/4
06.04	Bearbejdede kjøttprodukter (skinke, salami, bacon og annet)	X			X/4
06.05	Konserver og halvkonserver av kjøtt eller fisk: A. I vannholdig løsning B. I oljeholdig løsning	X(a) X(a)	X(a) X(a)		X
06.06	Egg uten skall: A. Som pulver eller tørket B. Annet				
06.07	Eggeplomme: A. Flytende B. Som pulver eller fryst	X			
06.08	Tørket eggehvite:				
► M1	Melkeprodukter				
07.					
07.01	Melk: A. Helmelk B. Delvis inndampet melk C. Skummet melk, lettmeik D. Tørrmelk				X(b) X(b) X(b)
07.02	Syrnet melk, slik som yoghurt, kjernemelk og deres blandingsprodukter med frukt og fruktprodukter		X		X(b)
07.03	Fløte og rømme		X(a)		X(b)
07.04	Oster: A. Hel ost med skorpe B. Alle andre				
07.05	Løpe: A. Flytende eller i pastaform B. Som pulver eller tørket	X(a) X(a)	X(a) X(a)		X/3 ³
◀ M1					
08.	Forskjellige produkter				
08.01	Eddik		X		
08.02	Frityrmat eller grillmat: A. Frityrstekte poteter, frityrstekte skiver og annet B. Av animalsk opprinnelse				X/5 X/4
08.03	Suppebasiser, supper og buljong, i flytende, fast eller pulverform (ekstrakter, konsentrater), homogeniserte, sammensatte næringsmidler, ferdigmat: A. Som pulver eller tørket: I. Med fettstoffer på overflaten II. Annet B. Flytende eller i pastaform: I. Med fettstoffer på overflaten II. Annet				X/5
08.04	Gjær og hevemidler: A. I pastaform B. Tørkede	X(a) X(a)	X(a) X(a)	X/3	
08.05	Kokesalt				
08.06	Sauser: A. Uten fettstoffer på overflaten	X(a)	X(a)		

Referanse- nummer	Beskrivelse av næringsmidlene	Test- løsninger som skal brukes			
		A	B	C	D
	B. Majones, sauser laget av majones, salat- dressing og andre sausemulsjoner (emulsjoner av typen olje i vann)	X(a)	X(a)		X/3
08.07	C. Saus som inneholder olje og vann som danner to avgrensede lag Sennep (unntatt tørr sennep under posisjon 08.17)	X(a)	X(a)	X	X/3*
08.08	Smørbrød, sandwich, ristet brød eller loff og lignende med all slags pålegg:				
	A. Med fettstoffer på overflaten				
	B. Annet			X/5	
08.09	Iskrem	X			
08.10	Tørpmat				
	A. Med fettstoffer på overflaten				X/5
	B. Annet				
08.11	Fryst eller dypfryst mat				
08.12	Konsentrerte ekstrakter med et alkoholinnhold på 5 vol % eller mer		X**	X	
08.13	Kakao:				
	A. Kakaopulver				X/5 ³
	B. Kakaosmør				X/3 ³
08.14	Kaffe, brent eller ubrent, koffeinfri eller oppløselig, kaffeerstatninger, granulerte eller i pulver				
08.15	Flytende kaffeekstrakter	X			
08.16	Aromatiske urter og andre urter:				
	Kamille, kattost, mynte, te, lindeblomst og andre				
08.17	Krydder og krydderblandinger i naturlig tilstand:				
	Kanel, kryddernellik, tørr sennep, pepper, vanilje, safran og annet				

* Denne testen utføres bare når pH-verdien er 4,5 eller lavere.

** Denne testen kan utføres på væsker eller drikkevarer med et alkoholinnhold på mer enn 15 vol % med etanol i vannløsning med tilsvarende styrke.

3 Dersom det ved en passende test er mulig å påvise at det ikke er noen «fettkontakt» med plastmaterialet, kan testen med testløsning D unnlates.

i Fra 31. desember 2012 vil vedlegget erstattes av artikkel 20 i KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 10/2011 av 14. januar 2011 om plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler

Nytt avsnitt «Forordninger i pdf» tilføyes og skal lyde:

Forordninger i pdf

Nedenfor gjengis forordning (EF) nr. 1935/2004, forordning (EF) nr. 1895/2005, forordning (EF) nr. 2023/2006, forordning (EF) nr. 450/2009, forordning (EU) nr. 10/2011.

Forordning (EF) nr. 1935/2004

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

Forordning (EF) nr. 1895/2005

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

Forordning (EF) nr. 2023/2006

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

Forordning (EF) nr. 450/2009

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

Forordning (EU) nr. 10/2011

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

8. des. Nr. 1342 2011**Forskrift om endring i diverse forskrifter som inneholder navnene ABM-utvikling og Kultur- og kirke departementet**

Hjemmel: Fastsatt av Kulturdepartementet 8. desember 2011 med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 23 og lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek § 3, § 5 og § 11. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I følgende forskrift skal «ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum» og «ABM-utvikling» erstattes med «Norsk kulturråd» og «Kultur- og kirke departementet» erstattes med «Kulturdepartementet»:

- i forskrift 4. oktober 2001 nr. 1179 om tilbakelevering av stjålne eller ulovlig utførte kulturgjenstander.

I følgende forskrift skal «ABM-utvikling» erstattes med «Kulturdepartementet»:

- i forskrift 5. januar 1987 nr. 3 om personale i kommunale folkebibliotek.

I følgende forskrift skal «ABM-utvikling» erstattes med «Nasjonalbiblioteket»:

- i forskrift 5. januar 1987 nr. 2 om bibliotekstatistikk.

II

Endringene trer i kraft ved kunngjøring.

12. des. Nr. 1343 2011**Forskrift om endring i forskrift om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv.**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 12. desember 2011 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–24 første ledd, § 7–25 første og andre ledd og § 16–1 jf. delegeringsvedtak 6. april 2001 nr. 321.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII kap. VI nr. 66ha (forordning (EU) nr. 720/2011) og nr. 66hf (beslutning 2010/9139/EU). Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. gjøres følgende endringer:

§ 3 nr. 2 skal lyde:

Nr. 66ha (forordning (EF) nr. 272/2009) om utfylling av de felles grunnleggende standardene for sikkerhet i sivil luftfart fastsatt i vedlegget til forordning (EF) nr. 300/2008, endret ved forordning (EU) nr. 297/2010 og forordning (EU) nr. 720/2011.

§ 3 nr. 6 skal lyde:

Nr. 66hf (kommisjonsbeslutning C (2010) 774) som fastsetter detaljerte gjennomføringsbestemmelser i tilknytning til de felles bestemmelser om sikkerhet i sivil luftfart inneholdende informasjon som er referert til i punkt a) i artikkel 18 i forordning (EF) nr. 300/2008, endret ved kommisjonsbeslutning C (2010) 2604, kommisjonsbeslutning 2010/3572/EU og kommisjonsbeslutning 2010/9139/EU.

§ 3 andre ledd andre punktum skal slettes.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

For å lese forordning (EU) nr. 720/2011 se her:

Engelsk versjon.

13. des. Nr. 1344 2011**Forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 27, § 36 og § 37, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

*Kapittel 1. Fiskeforbud og kvoter***§ 1. Generelt forbud**

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande brisling i følgende områder:

1. I ICES' statistikkområde IV i Norges territorialfarvann og økonomiske sone og i EU-sonen. Med statistikkområde i første punktum forstås i denne forskriften statistikkområde IV vest for en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholmen fyr.
2. I Norges territorialfarvann og i ICES' statistikkområde IIIa i Skagerrak utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene i området avgrenset i vest av en rett linje gjennom Hanstholmen fyr og Lindesnes fyr og i sør av en rett linje fra Hansenøre til Grubens Spids, fra Korshage til Spodsbjerg og fra Gilbjerg Hoved til Kullen.

§ 2. Totalkvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy med ringnottillatelse og pelagisk trål-/nordsjøtråltillatelse fiske og lande inntil 10 000 tonn havbrisling i EU-sonen.

*Kapittel 2. Fiske med ringnotfartøy og pelagisk trål-/nordsjøtrålfartøy***§ 3. Fredningsperiode i havbrislingfisket**

Det er forbudt å fiske havbrisling fra og med 1. april til og med 31. juli.

Dersom bestandssituasjonen mv. tilsier det kan Fiskeridirektoratet åpne for et kystbrislingsfiske etter 1. august.

§ 4. Påmelding, deltakervilkår, loddtrekning og utseiling mv.

Fisket av totalkvoten i EU-sonen skjer etter kunngjøring og skriftlig påmelding til Norges Sildesalgslag innen mandag 12. desember 2011 kl. 1200. Straks etter påmeldingsfristens utløp avgjøres utseilingsrekkefølgen ved loddtrekning. Trekningslisten er en utseilingsordning, ikke en tidsbegrenset deltakeradgang.

Fartøy som har fisket og levert brisling i 2012, vil ikke ha mulighet til å delta ved en eventuell loddtrekning om deltakelse i fisket etter havbrisling i 2013.

Norges Sildesalgslag fastsetter hvor mange fartøy som får ta utseiling og forestår avvikling av utseiling i henhold til listen.

Fartøy som har fått utseiling av Norges Sildesalgslag må ha tatt utseiling senest 48 timer etter 1. januar kl. 0000. Når sildelaget går videre på listen må fartøy ha tatt utseiling senest 48 timer etter at Norges Sildesalgslag har gitt fartøy adgang. Dersom fartøy på anmodning frafaller å delta, går Norges Sildesalgslag videre på listen.

Fartøy som har tatt utseiling skal rapportere daglig kl. 12 til Norges Sildesalgslag om fangst siden siste melding.

Norges Sildesalgslag kan i samråd med Fiskeridirektoratet suspendere trekningslisten. For at Norges Sildesalgslag skal kunne foreta en hensiktsmessig avvikling, skal fartøy likevel alltid melde utseiling til laget og rapportere daglig.

§ 5. Maksimalkvote ved fiske i EU-sonen

Maksimalkvoten for fartøy ved fiske i EU-sonen er 700 tonn. Fiskeridirektoratet kan endre maksimumkvoten.

§ 6. Bifangst

Havbrislingfangster kan inneholde inntil 10 % sild i vekt ved landing.

*Kapittel 3. Fiske med kystnotfartøy***§ 7. Fredning og avvikling av kystbrislingfisket**

Det er forbudt å fiske brisling i Norges indre farvann og sjøterritorium før 1. august.

*Kapittel 4. Fellesbestemmelser***§ 8. Bemyndigelse**

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når total- eller områdekvote som nevnt i § 2 er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

*Kapittel 5. Straff og ikrafttredelse***§ 9. Straff**

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012, med unntak av § 4 som trer i kraft straks.

§ 4 annet ledd gjelder til og med 31. desember 2013.

13. des. Nr. 1345 2011**Forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2012**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 13. desember 2011 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte § 8, § 9, § 10, § 14 og § 15. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

*Første del. Forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter**Kapittel 1. Tidspunkt for forrentning av utdanningslånet og tilbakebetalingsplan***§ 1–1. Forrentning av utdanningslånet**

Utdanningslånet blir satt rentebærende fra det første månedsskiftet etter at låntakeren har avsluttet eller avbrutt utdanningen, eller når låntakeren ikke har rett til støtte etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, første del og fjerde del. Det blir også regnet renter når låntakeren er i utdanning, men ikke får støtte, se kapittel 11.

Gjeld fra tidligere utdanning er rentebærende når låntakeren er i deltidsutdanning.

Ved omgjøring av stipend til lån som følge av behovsprøving i henhold til kapittel 29 i tildelingsforskriften, rentebelastes dette lånet fra den måneden beløpet legges til låntakerens konto.

§ 1–2. Tilbakebetalingsplan

Det blir sendt ut tilbakebetalingsplan når lånet er satt rentebærende.

En låntaker som har fått tilbakebetalingsplan og deretter har fått støtte til ny utdanning, får fastsatt ny tilbakebetalingsplan for den samlede gjelden.

*Kapittel 2. Rentevilkår***§ 2–1. Beregning av renter**

Lån i Lånekassen har flytende rente med mindre låntaker inngår avtale om å binde renten.

Utgangspunktet for beregning av renter på lån i Lånekassen er statens antatte lånekostnader for tilsvarende rentebindingstid med et påslag på ett prosentpoeng årlig effektiv rente. Staten har et begrenset antall utestående statspapirer (lån som enten er statskasseveksler eller statsobligasjoner), og det vil ofte være nødvendig å interpolere (finne en veid gjennomsnittsrente) mellom to statspapirer. Lånekostnaden anslås ved å observere markedskursen på Oslo Børs på slutten av dagen. Ved beregning av renten for en bestemt observasjonsperiode brukes kursobservasjoner på dager med oppgjør i den gitte perioden. Gjennomsnittet for alle daglige kursobservasjoner avrundes til nærmeste 0,1 prosentpoeng.

De nominelle rentene på det enkelte lån til kunden beregnes ut fra en oppgitt årlig effektiv rente inkludert påslaget på ett prosentpoeng. Årlige effektive renter for faste og flytende renter før gebyrer beregnes av Finansdepartementet og publiseres på Lånekassens nettsider. Formelen for å beregne den årlige nominelle renten er:

$$r_n = \left[(1 + r_e)^{\frac{1}{n}} - 1 \right] n$$

der:

r_n = årlig nominell rente i prosent

r_e = årlig effektiv rente før gebyrer i prosent inkludert påslaget på 1,0 pst.

n = antall årlige renteinbetalinger.

Ved beregning av de nominelle rentene legges det til grunn fire terminer per år. Rentene oppgis med tre desimaler. Det er Lånekassen som fastsetter de nominelle rentene. Ved beregning av effektiv rente på det enkelte lån til kunden, kommer i tillegg gebyrer hjemlet i lov 3. juni 2005 nr. 27 om utdanningsstøtte § 8 og tilhørende forskrifter.

Hovedstolen og kapitaliserte renter blir rentebelastet på etterskudd den siste datoen i hver måned, med en månedlig nominell perioderente som tilsvarer den årlige kvartalsvise nominelle renten dividert med tolv. Det blir ikke beregnet renter for låntaker på ikke-kapitaliserte renter som er betalt inn til Lånekassen før terminforfall hvert kvartal.

Utgangspunktet for fastsetting av flytende rente er gjennomsnittet av observerte markedsrenter over to måneder på statspapirer (statskasseveksler) med gjenstående løpetid fra null til tre måneder. Observasjonsperiodene starter ved årsskiftet, og ny rente trer i kraft to måneder etter endt observasjonsperiode.

Lånekassen tilbyr fast rente hver annen måned, for perioder på tre, fem eller ti år. Utgangspunktet for fastsetting av de faste rentene er gjennomsnittet av observerte markedsrenter i løpet av én måned for statspapirer (obligasjoner)

med tilsvarende løpetid. Observasjonsperiodene starter ved årsskiftet, og ny rente trer i kraft én måned etter endt observasjonsperiode. For eksempel er den faste renten fra 1. januar beregnet ut fra observasjoner i november. Ved avtale om binding av renten gjelder den aktuelle fastrenten fra én måned etter endt observasjonsperiode.

Det blir regnet ett prosentpoeng høyere årlig nominell rente enn ordinært av hele lånet fra den datoen lånet er sagt opp som følge av mislighold.

§ 2-2. *Binding av renten*

Renten kan bindes for en periode på tre, fem eller ti år .

Søknad om å binde renten må være kommet inn til Lånekassen senest tolv dager etter endt observasjonsperiode.

Låntaker som har inngått avtale om å binde renten, skal betale i samsvar med avtalen.

Det er ikke anledning til å binde renten på kun deler av lånet.

§ 2-3. *Oppheving av rentebinding*

Dersom det ikke er inngått ny avtale om å binde renten når avtaleperioden er ute, blir lånet forrentet etter reglene for flytende rente, se § 2-1.

Beregning av over- og underkurs ved førtidig tilbakebetaling av deler av av eller hele lån med fast rente gjøres etter forskrift 7 mai 2010 nr. 654 om kredittavtaler mv. § 9 Om førtidig innfrielse av fastrentekreditt til finansavtaleloven. Det tas utgangspunkt i årlige effektive renter avrundet til en desimal før gebyrer, beregnet av Finansdepartementet og publisert på Lånekassens nettsider. De årlige effektive renter før gebyrer vil fremgå av kundens låneavtale.

Ved beregning av det veide gjennomsnittet av renten mellom to tilsvarende lån med en kortere og lengre bindingstid (interpolering) som ligger nærmest gjenværende bindingstid på lånet som tilbakebetales, benyttes de rentetilbud som gjelder på tilbakebetalingstidspunktet. Skulle det ikke foreligge noe tilbud om rentebinding på det aktuelle tidspunktet, brukes siste tilbud om fastrente. Når gjenværende løpetid for det aktuelle fastrentelånet er mindre enn tre år, brukes flytende rente på tilbakebetalingstidspunktet og tre års fastrentetilbud i gjennomsnittsberegningen.

Dersom låntaker avslutter fastrenteavtalen i avtaleperioden brukes de samme regler for beregning av over- og underkurs som forutsatt i forskrift 7 mai 201 nr. 654 om kredittavtaler mv. § 9. Av administrative hensyn vil imidlertid innfrielsestidspunktet i 2012 bli definert som den første dagen i søknadsmåneden. Overgang fra fast til flytende rente vil følgelig skje på den første dag i den måneden søknaden er innlevert innenfor gjeldende tidsfrister. Ved beregning av den interpolerte renten mellom to lån med en kortere og en lengre bindingstid, som ligger nærmest gjenværende bindingstid på lånet som går fra fast til flytende rente, brukes de tilbud for fast rente som på søknadstidspunktet vil være gjeldende renter fra første dag i neste måned. Når gjenværende løpetid for det aktuelle fastrentelånet er mindre enn tre år, brukes den flytende renten som gjelder i den måneden søknaden er innlevert og tre års fastrentetilbud som på søknadstidspunktet vil være gjeldende rente fra første dag i måneden etter at søknaden er innlevert.

Dersom låntaker avslutter fastrenteavtalen i avtaleperioden inntreffer en sperrefrist på to måneder hvor lånet forrentes etter flytende rente, før lånet eventuelt kan bindes på nytt, se § 2-4 bokstav g.

Søknad om å avslutte fastrenteavtalen må være kommet inn til Lånekassen senest tolv dager etter endt observasjonsperiode.

Avtale om rentebinding blir også opphevet dersom låntaker begynner i fulltids- eller deltidsutdanning i avtaleperioden og får lån og/eller stipend fra Lånekassen. I slike tilfeller regnes avtalen om rentebinding som oppsagt den første måneden støtten utbetales. Overgang fra fast til flytende rente vil skje på den første dag i den måneden avtalen regnes som oppsagt. Det blir regnet over- eller underkurs i samsvar med reglene i annet og tredje ledd.

§ 2-4. *Avgrensing i adgangen til å inngå avtale om binding av renten*

Følgende låntakere kan ikke inngå avtale om å binde renten:

- a) låntaker under 18 år
- b) låntaker som har kortere nedbetalingstid enn avtaleperioden
- c) låntaker med lån som ikke er satt rentebærende
- d) låntaker med oppsagt lån
- e) låntaker i gjeldsordning
- f) låntaker i deltidsutdanning med støtte fra Lånekassen og som har rentebærende lån fra tidligere utdanning
- g) låntaker som sier opp avtale om binding av renten før normert utløpstid, kan ikke inngå ny avtale om fastrente før tidligst etter to måneder. Se § 2-3 femte ledd.

§ 2-5. *Rentesrente*

Det blir regnet rentesrente med den rentesatsen som gjelder. Renter som ikke er betalt, blir satt rentebærende 15. februar, 15. mai, 15. august og 15. november. For låntaker som har lån fra før 1. juli 1985, blir det ikke regnet renter av rentegjeld som er opparbeidet før 1. januar 1990.

Kapittel 3. Terminbeløp

§ 3-1. *Fastsettelse av terminbeløp*

Terminbeløpene fastsettes etter annuitetsprinsippet, slik at gjelden nedbetales i løpet av den fastsatte nedbetalingstiden. Minste terminbeløp er kr 3 490.

§ 3-2. *Unntak i særlige tilfelle*

I særlige tilfelle kan Lånekassen fravike reglene for fastsettelse av terminbeløpene.

§ 3-3. *Justering av terminbeløpet*

Terminbeløpet blir justert når rentesatsen endres.

Kapittel 4. Nedbetalingstid

§ 4-1. *Vanlig nedbetalingstid*

Den lengste nedbetalingstiden er 20 år fra den siste datoen lånet blir satt rentebærende. Lån over kr 222 000 vil normalt gi 20 års nedbetalingstid.

§ 4-2. *Utvidet nedbetalingstid*

Når det gis betalingsutsettelse, blir nedbetalingstiden normalt utvidet. Nedbetalingstiden kan ikke bli utvidet til mer enn 30 år.

§ 4-3. *Kortere nedbetalingstid*

Lånet skal være nedbetalt innen låntakeren fyller 65 år. For låntakere over 45 år blir terminbeløpene oppjustert slik at lengste nedbetalingstid blir kortere enn 20 år.

Kapittel 5. Ekstra innbetaling og innfrielse

§ 5-1. *Ekstra innbetaling på lån med flytende rente*

Låntaker med lån som blir forrentet etter § 2-1 (flytende rente), kan innfri eller betale ned gjelden raskere og med større beløp enn det som er fastsatt i betalingsplanen, uten ekstra kostnader.

§ 5-2. *Ekstra innbetaling på lån med bundet rente*

For låntaker som har inngått avtale om å binde renten etter § 2-2, vil ekstra innbetalinger eller innfrielse av gjelden i avtaleperioden føre til at det blir beregnet over- eller underkurs etter § 2-3.

§ 5-3. *Refusjon av ekstra innbetalinger*

Ekstra innbetalinger vil bare i særlige tilfeller kunne bli refundert.

Kapittel 6. Forfall, betalingsvarsel og gebyr

§ 6-1. *Terminforfall og betalingspause*

Første terminforfall blir fastsatt til om lag sju måneder etter at utdanningen er avsluttet eller avbrutt, eller når låntakeren ikke lenger mottar støtte fra Lånekassen (betalingspause). Dette gjelder også ved ny tilbakebetalingsplan etter § 1-2.

En låntaker som får støtte til deltidsutdanning og har lån det tidligere er utstedt tilbakebetalingsplan for, kan ikke få ny betalingspause.

Terminforfallene er 15. februar, 15. mai, 15. august og 15. november.

§ 6-2. *Låntakerens plikt til innbetaling til tross for manglende betalingsvarsel*

Terminbeløpet skal betales selv om låntakeren ikke har fått betalingsvarsel, se § 16-2.

§ 6-3. *Gebyr ved førstegangs betalingsvarsel*

Ved varslings om terminbeløp som forfaller, påløper et gebyr på kr 35. Gebyret påløper ikke for låntakere som benytter eFaktura, eller for låntakere som ikke kan benytte eFaktura på grunn av dokumentert synshemming.

§ 6-4. *Gebyr ved andregangs betalingsvarsel (første purring)*

Ved andregangs betalingsvarsel påløper et gebyr på kr 280.

§ 6-5. *Gebyr ved tredjegangs betalingsvarsel (varsel om oppsigelse)*

Ved tredjegangs betalingsvarsel påløper et gebyr på kr 490.

§ 6-6. *Prioriteringsrekkefølge ved innbetaling*

En innbetaling dekker i denne rekkefølgen: eventuelle inkassoomkostninger, gebyr, renter og lån.

§ 6-7. *Transaksjonskostnader*

Låntakeren skal dekke transaksjonskostnadene ved å betale gjelden.

Kapittel 7. Følger av mislighold av betalingsforpliktelse eller brudd på opplysningsplikt

§ 7-1. Følger av unnlatt innbetaling etter tredjegangts betalingsvarsel

Lånekassen kan kreve at hele gjelden blir innfridd før forfallstiden dersom låntakeren vesentlig misligholder låneavtalen. Dersom låntakeren ikke betaler innen fristen gitt i tredjegangtsvarsel, fatter Lånekassen vedtak om oppsigelse av hele gjelden, og Statens innkrevingsentral overtar innkreving av den misligholdte gjelden. Oppsigelsen oppheves dersom låntakeren betaler eller får innvilget betalingsutsettelse for forfalte, ubetalte terminbeløp. Det vises til bestemmelsene om betalingslettelser i annen del. Ved oppheving av oppsigelsen trekker Lånekassen saken tilbake fra Statens innkrevingsentral.

Det regnes ett prosentpoeng høyere rente enn ordinært på hele lånet fra den datoen gjelden er sagt opp, jf. lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Med gjeld menes lån, renter, gebyr og omkostninger.

§ 7-2. Innkreving av misligholdt gjeld

Dersom låntakeren ikke betaler hele det forfalte, ubetalte terminbeløpet, kan Statens innkrevingsentral inngå frivillig betalingsavtale for det forfalte beløpet.

Krav om tilbakebetaling av forfalt del av utdanningsgjeld kan innføres ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7.

§ 7-3. Tvangsinnkreving

Krav om tilbakebetaling av utdanningsgjeld er tvangsgrunnlag for utlegg. Ved vesentlig mislighold kan Statens innkrevingsentral som særnamsmannsmyndighet avholde utleggsforretning for hele gjelden etter reglene i tvangsfullbyrdsloven. Statens innkrevingsentral kan også sende begjæring om utlegg til stedlig namsmann.

Dersom forfalte ubetalte terminbeløp innbetales, kan innkrevingen stanses.

§ 7-4. Låntaker i utlandet

Dersom låntakeren er bosatt i utlandet, kan Statens innkrevingsentral kreve inn gjelden der låntakeren bor. Statens innkrevingsentral kan benytte inkassobyrå, advokat eller rettsapparatet. Innkrevingen kan stanses dersom forfalte, ubetalte terminbeløp innbetales, selv om saken er oversendt inkassobyrå eller advokat for låntakere som er bosatt i utlandet.

§ 7-5. Gebyrer

Låntaker kan belastes gebyrer og kostnader i forbindelse med tilbakebetaling og innkreving av gjelden.

§ 7-6. Vedvarende og grovt mislighold

Ved vedvarende og grovt mislighold av betalingsforpliktelsene kan låntakerens gjeld bli permanent overført til Statens innkrevingsentral. En permanent overføring av gjelden til Statens innkrevingsentral medfører tap av rettigheter gitt i eller i medhold av utdanningsstøtteleven.

Misligholdet blir ansett som vedvarende og grovt når gjelden har vært oppsagt i tre år.

§ 7-7. Unntak fra § 7-6

Det gjøres unntak fra § 7-6 dersom ett av følgende forhold er til stede:

- a) låntakeren har en løpende frivillig betalingsordning
- b) låntakeren har en løpende tvungen betalingsordning
- c) låntakeren har betalt inn et vesentlig beløp de siste tolv månedene
- d) låntakeren sannsynliggjør at den nåværende situasjonen gir rett til betalingslettelser etter annen del, eller
- e) særskilte forhold gjør det rimelig å unnta gjelden for overføring.

Krav om unntak må begrunnes og framsettes innen den fristen som er angitt i varsel om permanent overføring av gjelden til Statens innkrevingsentral. Krav om unntak etter at gjelden er permanent overført blir ikke behandlet.

§ 7-8. Andre følger av mislighold av betalingsplikten

Mislighold av betalingsplikten kan føre til avslag på søknad om støtte til ny utdanning etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte og avslag på søknad om betalingsutsettelse, rentefritak og ettergivelse, se § 17-3 og forskrift om tildeling av utdanningsstøtte.

§ 7-9. Følger av brudd på opplysningsplikten

Dersom en låntaker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, og dermed har fått eller har forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som forskriftene ikke gir rett til, kan Lånekassen kreve støttebeløpet tilbakebetalt og regne renter fra det tidspunktet låntakeren fikk tildelt støtte. Hele gjelden kan bli sagt opp og innkrevd etter § 7-2 – § 7-4. Låntakeren kan miste retten til betalingslettelse og ettergivelse.

Ved vurderingen av misligholdet legges det i hovedsak vekt på hvor lenge misligholdet har pågått og på størrelsen av uberettiget mottatt støtte.

Kapittel 8. Utdanningsgjeld og gjeldsordning

§ 8-1. Utenrettslig gjeldsordning

Utdanningsgjeld kan tas med i gjeldsordninger utenfor gjeldsordningsloven (utenrettslig gjeldsordning). En søknad om slik gjeldsordning skal inneholde dokumenterte opplysninger om låntakers inntekter, formue, gjeld, antall barn, leveomkostninger og annet som kan være av betydning for saken. Det skal også gis slike opplysninger for ektefelle eller samboer i den grad det kan ha betydning for saken.

§ 8-2. Gjeldsordning etter gjeldsordningsloven

Når låntaker oppnår gjeldsordning etter gjeldsordningsloven, skal betalingsvilkårene fastsettes i samsvar med den.

En gjeldsordning vil normalt gå ut på at usikret gjeld blir slettet etter gjeldsordningsperioden, som normalt er fem år, jf. gjeldsordningsloven kapittel 4 og 5.

Dersom gjeldsordningen ikke kommer i stand, skal låntakeren behandles etter andre bestemmelser i denne forskrift.

§ 8-3. Spørsmål om ny utdanningsstøtte

I gjeldsforhandlingsperioden og i gjeldsordningsperioden kan låntakeren som hovedregel ikke få nytt lån og/eller stipend. Dersom utdanningen er avtalt eller stadfestet i gjeldsordningen, kan ny støtte vurderes ut fra de alminnelige kriterier for tildeling, herunder tidligere mislighold, se § 7-8.

Kapittel 9. Fordringer som ikke anses mulig å inndrive

§ 9-1. Ettergivelse av gjeld

Lån, renter og omkostninger kan ettergis i den grad det ikke anses mulig å inndrive fordringen. En søknad om ettergivelse skal inneholde dokumenterte opplysninger om inntekten, formuen, gjelden, antall barn og levekostnadene til låntakeren. Søknaden skal også inneholde tilsvarende opplysninger om ektefelle eller samboer og annet som kan være av betydning i saken.

Ved vurderingen av søknaden skal det legges vekt på de økonomiske forholdene til låntakeren, både om betalingsevnen er varig sterkt nedsatt og hvor lenge misligholdet har vart. Dessuten skal det legges vekt på hvilke tiltak som har vært gjennomført i saken, og det skal vurderes hvilke tiltak som vil være mest hensiktsmessige for innkrevningen i fremtiden. Låntakeren kan ikke få ettergivelse dersom det vil virke støtende.

§ 9-2. Innskrenket klageadgang

Låntaker har ikke klageadgang etter reglene i forvaltningsloven for avgjørelser fattet i saker om gjeldsordning utenfor gjeldsordningsloven og ettergivelse av fordringer som ikke anses mulig å inndrive.

Kapittel 10. Personlig gjeld

§ 10-1. Personlig gjeld

Utdanningsgjeld gitt i medhold av utdanningsstøtteleven er personlig gjeld og kan ikke overdras til andre.

§ 10-2. Ettergivelse ved død

Dør låntakeren, blir gjelden ettergitt.

Annen del. Rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse

Kapittel 11. Rentefritak under utdanning

§ 11-1. Vilkår for rett til rentefritak etter bestått fulltidsutdanning

En låntaker som har bestått fulltidsutdanning og dokumenterer å ha hatt rett til støtte etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, første del og fjerde del, har rett til rentefritak i så lang tid som det kunne ha blitt gitt støtte.

En låntaker som tar utdanning uten å søke om støtte, må søke om rentefritak innen foreldelsesfristen i § 13-2.

§ 11-2. Vilkår for rett til rentefritak etter bestått deltidsutdanning

En låntaker som har bestått deltidsutdanning, og som dokumenterer å ha hatt rett til støtte etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, første del, har rett til rentefritak i hele eller deler av perioden dersom låntakeren har en person- og kapitalinntekt innenfor grensene i tabellen, se § 12-7. For tidligere år gjelder egne inntektsgrenser. Inntektsgrensene i tabellen blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år.

Låntakeren må søke om rentefritak innen foreldelsesfristen i § 13-2.

§ 11-3. Rett til rentefritak på grunn av tillitsverv

En låntaker som har tillitsverv på fulltid i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad, har rett til rentefritak i hele eller deler av perioden dersom tillitsvervet varer i minst tre måneder sammenhengende, og låntakeren har en person- og kapitalinntekt innenfor grensene i tabellen, se § 12-7. For tidligere år gjelder egne inntektsgrenser. Inntektsgrensene i tabellen blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år.

Rentefritak på grunn av tillitsverv kan gis i inntil tolv måneder.

§ 11-4. Rett til rentefritak ved permisjon eller ved deltakelse i EUs program for livslang læring (LLP)

En låntaker som har permisjon fra studiet og får studentstipend, eller en låntaker som deltar i ett av programmene til EU for livslang læring (LLP) i en periode som varer i minst tre måneder, har rett til rentefritak i hele eller deler av perioden dersom låntaker har en person- og kapitalinntekt innenfor grensene i tabellen, se § 12-7. For tidligere år gjelder egne inntektsgrenser. Inntektsgrensene i tabellen blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år.

Kapittel 12. Rentefritak av sosiale og økonomiske årsaker

§ 12-1. Rett til rentefritak av sosiale og økonomiske årsaker

En låntaker som oppfyller ett av kravene i bokstav a–d nedenfor og som samtidig har en person- og kapitalinntekt innenfor grensene i tabellen i § 12-7, har rett til rentefritak i hele eller deler av perioden. For tidligere år gjelder egne inntektsgrenser. Inntektsgrensene i tabellen blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år. Låntakeren må dokumentere grunnlaget for søknaden om rentefritak, se § 12-6.

a) *Forhold knyttet til sykdom og arbeidsledighet*

Låntaker som dokumenterer

- 1) sykdom,
- 2) rehabiliteringspenger,
- 3) attføringspenger,
- 4) tidsbegrenset uførestønad,
- 5) arbeidsavklaringspenger eller
- 6) registrert arbeidsledighet.

Det er en forutsetning at forholdet varer i minst tre måneder sammenhengende.

b) *Verneplikt eller elev ved militær skole*

Låntaker som avtjener militær eller sivil verneplikt i Norge, låntaker som er elev ved en militær skole og borgere fra EØS-land som avtjener verneplikt i hjemlandet.

Det er en forutsetning at forholdet varer i minst tre måneder sammenhengende.

c) *Fødsel eller adopsjon*

Låntaker som dokumenterer fødsel og omsorg etter fødsel. Den av foreldrene som har omsorgen for barnet, får rentefritak i inntil tolv måneder fra fødselen. Ved adopsjon av barn under ti år gis det rentefritak etter samme regler i inntil tolv måneder fra adopsjonsdato. I perioder der foreldrene deler omsorgen, kan rentefritaket bli delt.

d) *Omsorgsarbeid*

Låntaker som har omsorgsarbeid som varer i minst tre måneder sammenhengende. Som omsorgsarbeid regnes omsorg for barn under ti år eller omsorg for uføre, funksjonshemmede eller eldre med stort pleiebehov i den nærmeste familien. Se likevel § 12-5. Som barn under ti år regnes også barn som fyller ti år i løpet av 2012.

§ 12-2. Rett til rentefritak ved økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

En låntaker som dokumenterer at han eller hun i minst tre måneder sammenhengende ikke har hatt annen inntekt enn økonomisk stønad etter § 18 i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, har rett til rentefritak i hele eller deler av perioden dersom person- og kapitalinntekt er innenfor grensene i tabellen, se § 12-7. For tidligere år gjelder egne inntektsgrenser. Inntektsgrensene i tabellen blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år.

Rentefritak etter dette punktet kan gis for inntil tre år til sammen.

§ 12-3. Rett til rentefritak ved fulltidsarbeid og lav bruttoinntekt

En låntaker som dokumenterer å ha hatt sammenhengende fulltidsarbeid i en periode på tolv måneder eller lenger, har rett til rentefritak når gjennomsnittlig månedlig bruttoinntekt er kr 13 190 eller lavere i den samme perioden. I tillegg må person- og kapitalinntekten ikke overstige grensene i tabellen, se § 12-7. For tidligere år gjelder egne inntektsgrenser. Inntektsgrensene i tabellen blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år. Se likevel § 12-5.

Rentefritak etter dette punktet kan gis for inntil tre år til sammen.

§ 12-4. Rett til rentefritak ved soning og lav bruttoinntekt

En låntaker som dokumenterer å ha sonet i fengsel eller sikringsanstalt i tolv måneder sammenhengende eller lenger, har rett til rentefritak når gjennomsnittlig månedlig bruttoinntekt er kr 13 190 eller lavere i den samme perioden. I tillegg må person- og kapitalinntekten ikke overstige grensene i tabellen, se § 12-7. For tidligere år gjelder egne inntektsgrenser. Inntektsgrensene i tabellen blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år. Se likevel § 12-5.

§ 12-5. Behovsprøving av rentefritak mot ektefelle, partner eller samboers inntekt

Rentefritak etter § 12-1 d, § 12-3 og § 12-4 behovsprøves mot inntekten til låntakerens ektefelle, eller partner, eller samboer som låntakeren har felles barn med.

Rentefritak gis bare til den som selv har inntekt under grensen. Det er en forutsetning at den samlede person- og kapitalinntekten per år er lavere enn kr 444 800. Grensen heves med kr 24 120 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år.

§ 12-6. Krav til dokumentasjon

Både årsak og inntekt skal dokumenteres for den perioden det blir søkt rentefritak for. Lånekassen innhenter dokumentasjon på person- og kapitalinntekt i Norge direkte fra skatteetaten. For rentefritak på grunn av fulltidsarbeid og lav bruttoinntekt eller ved soning og lav bruttoinntekt må låntaker selv sende inn dokumentasjon på månedlig bruttoinntekt. I tillegg innhenter Lånekassen dokumentasjon på person- og kapitalinntekt fra skatteetaten.

Med person- og kapitalinntekt menes summen av inntekter før fradrag, slik den fremkommer i skattelikningen for det enkelte likningsår.

§ 12-7. Tabell for inntektsgrenser ved rentefritak for 2012

<i>Antall måneder med rett til rentefritak</i>	<i>Person- og kapitalinntekt per år</i>
1	271 722
2	267 235
3	262 748
4	258 259
5	253 772
6	249 284
7	244 796
8	240 309
9	235 821
10	231 333
11	226 845
12	222 358

Kapittel 13. Generelt om rentefritak**§ 13-1. Rentefritak gis på etterskudd**

Rentefritak gis på etterskudd og for hele måneder. Med «måned» menes en periode på 30 dager.

§ 13-2. Foreldelse av rentefritak

Krav om rentefritak som gjelder forhold før 1. januar 2009, er foreldet. Det kan gjøres unntak fra foreldelsesfristen dersom det er særlige forhold som gjør at søknadsfristen ikke kan bli holdt.

Kapittel 14. Betalingsutsettelse**§ 14-1. Betalingsutsettelse av terminbeløp**

Det kan gis utsettelse med betaling av hele terminbeløp i inntil tre år, eller inntil seks år ved utsettelse av halve terminbeløp, se likevel kapittel 17 og kapittel 4.

Betalingsutsettelse kan ikke gis dersom terminbeløpet er 1,5 ganger større enn det opprinnelige terminbeløpet, se kapittel 4.

§ 14-2. Betalingsutsettelse av en termin

Det kan unntaksvis gis betalingsutsettelse for en termin, slik at to terminbeløp blir betalt ved neste forfall.

§ 14-3. Rett til betalingsutsettelse for terminbeløpene ved rentefritak

En låntaker som oppfyller kravene til rentefritak, har rett til betalingsutsettelse for terminbeløpene i den samme perioden, se likevel § 14-1 annet ledd og kapittel 4. Hvis det er sannsynlig at låntakeren vil få innvilget søknad om rentefritak, kan det gis betalingsutsettelse selv om likningen for den aktuelle perioden ikke foreligger.

Kapittel 15. Ettergivelse**§ 15-1. Rett til ettergivelse ved varig uførhet**

Bli låntakeren minst 50 prosent ufør og får varig uførepensjon fra folketrygden eller tilsvarende pensjonsordning i utlandet, har låntakeren rett til ettergivelse av hele gjelden når person- eller kapitalinntekten er kr 222 360 eller lavere. Når person- og kapitalinntekten er mellom kr 222 361 og kr 335 460, har låntakeren rett til nedskrivning av gjelden og nedsettelse av terminbeløpet, se tabellen nedenfor. Grensene blir hevet med kr 12 050 per år for hvert barn som låntakeren forsørger, til og med det året barnet fyller 16 år.

All pensjon og inntekt må dokumenteres, og fødselsattest må sendes inn for eventuelle barn under 16 år som låntakeren forsørger.

<i>Person- og kapitalinntekt per år</i>	<i>Ny gjeld</i>	<i>Nytt terminbeløp</i>	
kr 222 361–250 560		kr 51 720	kr 1 650
kr 250 561–277 870		kr 60 320	kr 1 990
kr 277 871–306 680		kr 69 040	kr 2 350
kr 306 681–335 460		kr 77 630	kr 2 670

§ 15–2. *Ettergivelse ved lang tids arbeidsuførhet*

En låntaker som er helt arbeidsufør kan få ettergitt og nedskrevet gjelden etter de samme inntektsgrensene som i § 15–1. Ettergivelse kan bare gis dersom låntaker har vært sammenhengende arbeidsufør i de siste seks årene, og fortsatt er det på søknadstidspunktet. Det er en forutsetning at låntakeren i løpet av perioden ikke har mottatt rehabiliteringspenger, attføringspenger, tidsbegrenset uførestønad eller arbeidsavklaringspenger.

§ 15–3. *Opphevelse av vedtak om ettergivelse ved ny støtte fra Lånekassen*

Dersom låntakeren får ny støtte fra Lånekassen etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, blir vedtaket om ettergivelse opphevet. Ettergitte renter blir ikke reaktivert. Er vedtaket om ettergivelse gjort for mer enn ti år siden, blir det ikke opphevet.

§ 15–4. *Avslag på søknad om ettergivelse*

Lånekassen kan avslå søknad om ettergivelse av støtte som låntakeren har hevet uten å ha rett til det.

§ 15–5. *Ettergivelse ved alderspensjon*

Dersom låntakeren får alderspensjon fra folketrygden eller tilsvarende pensjonsordning i utlandet, kan gjelden i særlige tilfelle bli ettergitt helt eller delvis.

At låntakeren har fylt 65 år eller har betalt ned på lånet i 20 år, gir ikke alene grunnlag for ettergivelse av gjeld.

Kapittel 16. Opplysningsplikt

§ 16–1. *Låntakers opplysningsplikt*

Låntakeren plikter å gi riktige og fullstendige opplysninger til Lånekassen og gi melding om endringer i forhold til det som ble opplyst i søknaden.

§ 16–2. *Adresseendring må meldes*

Låntakeren plikter snarest mulig å melde adresseendring til Lånekassen eller til Folkeregisteret. Låntakere som er bosatt i utlandet, må melde adresseendring direkte til Lånekassen.

Kapittel 17. Mislighold av betalingsforpliktelser og brutt opplysningsplikt

§ 17–1. *Tap av rett til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse ved brutt opplysningsplikt*

Dersom en låntaker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten og av den grunn har fått eller forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som forskrift om tildeling av utdanningsstøtte ikke gir rett til, kan låntakeren miste retten til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse.

Dersom en låntaker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten og av den grunn har fått rentefritak eller ettergivelse som forskriften ikke gir rett til, kan låntakeren miste retten til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse.

§ 17–2. *Tap av rett til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse ved mislighold av betalingsforpliktelser*

Dersom en låntaker misligholder sine betalingsforpliktelser, kan låntakeren miste retten til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse.

§ 17–3. *Avslag på søknad om støtte til ny utdanning ved mislighold av betalingsforpliktelser*

Dersom en låntaker har misligholdt sine betalingsforpliktelser, kan Lånekassen gi avslag på søknad om støtte til ny utdanning etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte.

Tredje del. Ettergivelse av utdanningslån i 2012 for låntakere som er bosatt i og utøver et yrke i Finnmark og utvalgte kommuner i andre fylker (regionen)

Kapittel 18. Omfang

§ 18–1. *Ettergivelse av lån for yrkesaktive i Finnmark og enkelte kommuner i Nord-Troms*

Låntakere som er yrkesaktive og bosatte i Finnmark eller i en av kommunene Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen og Karlsøy i Nord-Troms, kan søke om å få lånet ettergitt med ti prosent per år, men maksimum kr 25 000 og minimum kr 2 >000 per år, til lånet er nedbetalt.

§ 18–2. *Ettergivelse av lån for yrkesaktive leger i enkelte kommuner*

Ordningen omfatter også låntakere som er yrkesaktive leger i disse kommunene:

Troms:

Gratangen, Ibestad, Torsken og Berg

Nordland:

Tysfjord, Rødøy, Nesna, Bø, Øksnes, Evenes, Vega, Flakstad, Moskenes og Andøy

Nord-Trøndelag:

Leka, Fosnes, Røyrvik, Høylandet og Lierne

Møre og Romsdal:

Aure

Fylkeslegen avgjør hvilke leger som er yrkesaktive i disse kommunene.

Det er ikke et vilkår for ettergivelse etter dette punktet at låntakeren er bosatt i kommunen.

*Kapittel 19. Krav til låntakeren***§ 19-1. Krav til dokumentasjon på at låntaker er bosatt og yrkesaktiv i regionen**

Det er en forutsetning at låntakeren etter at lånet er satt rentebærende etter § 1-1, dokumenterer å ha vært bosatt og yrkesaktiv i regionen i tolv sammenhengende måneder.

Låntakere som har vært yrkesaktive i regionen, men som i en kortere tid av opptjeningsperioden har hatt arbeid utenfor regionen, kan i særlige tilfeller fortsatt bli omfattet av ordningen.

§ 19-2. Vilkår for «bosatt»

Med bosatt menes låntaker som har hatt både faktisk og formelt folkeregistrert bosted.

Dersom det er dokumentert at låntakeren faktisk har vært bosatt og yrkesaktiv i regionen, kan Lånekassen i særlige tilfeller vurdere ettergivelse selv om låntakeren ikke har hatt folkeregistrert adresse i regionen i hele opptjeningsperioden.

§ 19-3. Definisjon av «yrkesaktiv»

Som yrkesaktiv regnes:

- låntaker som har arbeid tilsvarende minst 50 prosent av fulltidsarbeid
- låntaker som har fulltidsarbeid i minst seks måneder, og som er registrert som arbeidssøker til fulltidsarbeid i resten av opptjeningsperioden
- låntaker som har omsorg for barn under ti år, eller har særlig tyngende omsorgsplikter i den nærmeste familien. Som barn under ti år regnes også barn som fyller ti år i løpet av 2012
- låntaker som har studiepermisjon med lønn eller stipend tilsvarende minst 50 prosent av full stilling, der lønnen blir betalt fra en arbeidsgiver i regionen.

Det tidsrommet en låntaker er sykmeldt fra et arbeidsforhold i regionen, blir regnet med i opptjeningsperioden.

Bosatte i regionen som er tilsatt i transportsektoren, på skip, oljeletingsfartøy eller faste installasjoner på kontinentalsokkelen, regnes som yrkesaktive i regionen når de er skattepliktige der.

§ 19-4. Avgrensning av definisjonen av «yrkesaktiv»

Låntaker som er i førstegangsmilitær- eller siviltjeneste eller i utdanning ved militære skoler, regnes ikke som yrkesaktiv.

Låntaker som omfattes av § 19-3 bokstav c, regnes ikke som yrkesaktiv i regionen dersom han eller hun er minst 50 prosent yrkesaktiv utenfor regionen i opptjeningsperioden.

§ 19-5. Avgrensning av retten til ettergivelse

Låntaker i fulltidsutdanning som kan få støtte etter første del i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, eller rentefritak etter kapittel 11, kan ikke få ettergitt lån etter tredje del.

*Kapittel 20. Opptjeningsperiode for ettergivelse***§ 20-1. Krav til sammenhengende opptjeningsstid**

Opptjeningsstiden skal være tolv sammenhengende måneder.

For låntakere som begynner i arbeid i regionen, regnes opptjeningsstiden fra første månedsskifte etter at de har startet i arbeidet.

§ 20-2. Unntak fra kravet om sammenhengende opptjeningsstid

Etter nærmere retningslinjer kan det gjøres unntak fra kravet om sammenhengende opptjeningsstid ved avbrudd på grunn av førstegangstjeneste og avbrudd på grunn av utdanning. Ved avbrudd på grunn av utdanning kan det bli gjort unntak én gang og for opp til ett år.

§ 20-3. Begrensning av opptjeningsstiden

Låntaker som mottar støtte til fulltidsutdanning, kan ikke få perioden med støtte regnet med i opptjeningsstiden selv om låntakeren samtidig er yrkesaktiv.

§ 20-4. Valg av forskrift

Dersom opptjeningsperioden er fordelt på flere kalenderår, benyttes forskriftene som gjaldt ved starten av opptjeningsperioden, med mindre reglene endres til låntakerens fordel.

Kapittel 21. Ettergivelsesregler

§ 21–1. Tidspunktet for ettergivelse

Ettergivelsen skjer etter avsluttet opptjeningsperiode.

§ 21–2. Ettergivelsesgrunnlaget

Hovedstolen er ettergivelsesgrunnlaget, det vil si totalt lån ved avsluttet utdanning. Dersom det senere er innvilget ettergivelse av utdanningslån etter ordninger i kapittel 15 og fjerde del, reduseres ettergivelsesgrunnlaget. Det samme gjelder for utdanningsstøtte som låntakeren har mottatt uten å ha rett til det.

Omgjøring etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, som blir foretatt etter at det er utstedt betalingsplan, fører ikke til endring i ettergivelsesgrunnlaget.

Lån som ikke er satt rentebærende før opptjeningsperioden er ute, kan ikke inngå i grunnlaget for ettergivelse.

§ 21–3. Begrensning av ettergivelse ved misligholdt betalingsforpliktelse

Avdrag som har forfalt til betaling før opptjeningsperioden er ute, men som ikke er betalt på tidspunktet for ettergivelse, blir ikke ettergitt med mindre låntakeren har rett til betalingsutsettelse for avdraget etter annen del.

§ 21–4. Søknad om ettergivelse etter varsel om oppsigelse av gjelden

Når det er sendt varsel om oppsigelse av lånet, kan søknad om ettergivelse ikke bli behandlet med mindre forfalt terminbeløp betales, eller det kan gis betalingsutsettelse etter annen del.

§ 21–5. Avdrag på lånet og refusjon

Det betales ikke avdrag på lånet, men alle påløpte renter skal betales. Terminbeløpene blir ikke endret så lenge rentesaldoen ved forfall er like stor som det ordinære terminbeløpet. Refusjon av betalt avdrag på lånet gis bare dersom låntakeren ber om det. Krav om refusjon må fremmes innen tre år etter at avdraget ble betalt.

Kapittel 22. Søknadsfrist og foreldelse

§ 22–1. Søknad om ettergivelse

Søknad om ettergivelse må dokumenteres og sendes inn etter hver ny opptjeningsperiode. Søknaden må være mottatt av Lånekassen senest tre måneder etter at opptjeningsperioden er ute, for at kravet ikke skal bli foreldet.

Fjerde del. Ettergivelse av utdanningsgjeld i 2012 for låntakere som har fullført visse lærerutdanninger

Kapittel 23. Ettergivelse av utdanningsgjeld i 2012 for låntakere som har fullført visse lærerutdanninger

§ 23–1. Realfag og fremmedspråk

Ordningen omfatter låntakere som fullfører følgende utdanninger i vårsemesteret eller høstsemesteret 2012:

- integrert masterprogram i lærerutdanning med spesialisering i realfag eller fremmedspråk (bortsett fra nordisk/norsk).
- toårig fagdidaktisk masterprogram for lærere som tar spesialisering i realfag eller fremmedspråk (bortsett fra nordisk/norsk).
- praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), dersom låntakeren tidligere har fullført mastergrad eller hovedfag i matematisk-naturvitenskapelige fag, teknologiske fag/sivilingeniørutdanning eller fremmedspråk (bortsett fra nordisk/norsk)
- praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), dersom låntakeren tidligere har fullført ingeniørutdanning.

§ 23–2. Samisk

Ordningen omfatter låntakere som fullfører 60 studiepoeng eller mer i samisk språk som del av følgende utdanninger i vårsemesteret eller høstsemesteret 2012:

- Samisk allmennlærerutdanning (Samisk høgskole)
- Samisk førskolelærerutdanning (Samisk høgskole)
- 60 studiepoeng samisk språk (alle samiske språk) som del av allmennlærerutdanning.

Ordningen omfatter også låntakere som tar følgende utdanninger:

- 60 studiepoeng samisk språk (alle samiske språk) dersom låntaker tidligere har fullført praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)
- Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) dersom låntakeren tidligere har avlagt 60 studiepoeng i samisk språk (alle samiske språk)
- 60 studiepoeng samisk språk (alle samiske språk) dersom låntaker tidligere har fullført førskolelærerutdanning
- Fullført førskolelærerutdanning dersom låntakeren tidligere har avlagt 60 studiepoeng samisk språk (alle samiske språk).

§ 23–3. Beløp for ettergivelse

Låntakere som fyller vilkårene i § 23–1 eller § 23–2, kan få ettergitt utdanningsgjeld med opp til kr 50 000. Ettergivelse kan ikke gis for samme utdanning etter både § 23–1 og § 23–2.

§ 23-4. Søknadsfrist

Søknad om ettergivelse må være kommet inn til Lånekassen senest seks måneder etter at eksamen er avlagt. Lånekassen kan gjøre unntak fra fristen hvis særlige forhold gjør at søknadsfristen ikke kan bli overholdt.

*Femte del. Misligholdt utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingsentral**Kapittel 24. Utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingsentral og gjeldsordninger***§ 24-1. Gjeldsordning etter gjeldsordningsloven**

Utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingsentral, er omfattet av vilkårene i lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven). Utdanningsgjeld skal behandles på linje med annen gjeld som har tilsvarende sikringsgrad.

§ 24-2. Utenrettslig gjeldsordning

Når Lånekassen har overført utdanningsgjeld permanent til Statens innkrevingsentral, kan denne delta i utenrettslig gjeldsordning, jf. lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte § 14.

En forespørsel om utenrettslig gjeldsordning skal inneholde dokumenterte opplysninger om inntekten, formuen, gjelden, antall barn og levekostnadene til skyldneren. Forespørselen skal også inneholde tilsvarende dokumenterte opplysninger om ektefelle eller samboer og annet som kan være av betydning i saken.

Reglene i gjeldsordningsloven gjelder som utfyllende regelverk.

*Kapittel 25. Betalingsvilkår for utdanningsgjeld som er overført permanent til Statens innkrevingsentral***§ 25-1. Rentevilkår**

Fordringer som blir permanent overført til Statens innkrevingsentral, får lagt til renter etter den rentesatsen som blir fastsatt for lån i Lånekassen etter § 2-1.

Renten blir belastet på etterskudd den siste datoen i hver måned. Det blir regnet ett prosentpoeng høyere rente enn ordinært av hele lånet fra den datoen fordringen er overført.

§ 25-2. Rentesrente

Det blir regnet rentesrente med den rentesatsen som gjelder. Renter som ikke er betalt, blir satt rentebærende 15. februar, 15. mai, 15. august og 15. november. For låntakere som har lån fra før 1. juli 1985, blir det ikke regnet renter av rentegjeld som er opparbeidet før 1. januar 1990.

§ 25-3. Prioriteringsrekkefølge ved innbetaling

En innbetaling dekker i denne rekkefølgen: inkassoomkostninger, gebyr, renter og lån.

§ 25-4. Statens innkrevingsentralers myndighetsutøvelse

Statens innkrevingsentral er kreditor for utdanningsgjeld som er permanent overført fra Statens lånekasse for utdanning.

Krav om tilbakebetaling av utdanningsgjeld er tvangsgrunnlag for utlegg. Statens innkrevingsentral kan som særnamsmann avholde utleggsforretning etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven. Statens innkrevingsentral kan også sende begjæring om utlegg til alminnelig namsmann, jf. lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte § 11 og § 12.

§ 25-5. Ettergivelse ved manglende betalingsevne

Statens innkrevingsentral kan ettergi lån, renter og omkostninger dersom det foreligger manglende betalingsevne. Med manglende betalingsevne menes at betalingsevnen er varig sterkt nedsatt. Låntakeren vil ikke kunne få ettergivelse dersom det vil virke støtende.

Låntaker har ikke klageadgang etter reglene i forvaltningsloven for avgjørelser fattet i saker om ettergivelse ved manglende betalingsevne.

§ 25-6. Ettergivelse ved død

Dør låntakeren, blir gjelden ettergitt.

15. des. Nr. 1346 2011**Forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2012**

Hjemmel: Fiskeri- og kystdepartementet 15. desember 2011 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 22, § 27, § 36, § 37 og § 39 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

*Kapittel 1. Fiskeforbud og kvoter***§ 1. Generelt forbud**

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande torsk, hyse og sei nord for 62° N.

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei fiske og lande inntil:

- 1) 337 357 tonn torsk i området nord for 62° N,
- 2) 156 153 tonn hyse i området nord for 62° N, og
- 3) 142 000 tonn sei i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

I tillegg er det avsatt 7000 tonn torsk, 2000 tonn hyse og 800 tonn sei til forsknings- og undervisningsformål, 7000 tonn torsk, 300 tonn hyse og 2000 tonn sei til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske), 3000 tonn torsk til oppfølging av kystfiskeutvalget for Finnmark og 400 tonn sei til agnformål. Av torskekvantumet i første ledd nr. 1 er det avsatt 300 tonn torsk til dekning av kvotebonus ved levendefangst for levendelagring.

Alle kvanta i denne forskrift angis i rund vekt.

§ 3. Gruppekvoter for trålfartøy

Fartøy som har tråltillatelse kan fiske og lande inntil 111 229 tonn torsk, 59 338 tonn hyse og 52 540 tonn sei, hvorav 500 tonn sei avsettes til dekning av bifangst i industritrålfisket.

Av disse kvanta kan:

- 1) fartøy med torsketråltillatelse fiske og lande inntil 110 479 tonn torsk hvorav 1485 tonn avsettes til bonusordning, 58 588 tonn hyse og 42 032 tonn sei, og
- 2) fartøy med seitråltillatelse fiske og lande inntil 10 008 tonn sei. Fartøy med seitråltillatelse kan i tillegg fiske og lande inntil 750 tonn torsk og 750 tonn hyse som bifangst.

§ 4. Gruppekvote for notfartøy

Notfartøy kan fiske og lande inntil 35 500 tonn sei.

§ 5. Gruppekvoter for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Fartøy som har adgang til å delta i gruppen for konvensjonelle havfiskefartøy kan fiske og lande inntil 28 929 tonn torsk, hvorav 386 tonn torsk avsettes til bonusordning, samt 17 427 tonn hyse og 5936 tonn sei, hvorav 750 tonn sei avsettes til bifangst.

Fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande inntil 175 438 tonn torsk, 71 643 tonn hyse og 40 470 tonn sei.

Av gruppekvotene av torsk for konvensjonelle kystfartøy under 21 meter hjemmelslengde i lukket gruppe avsettes 12 351 tonn til bifangstordning. Av gruppekvoten av torsk for konvensjonelle kystfartøy på 21 meter hjemmelslengde og over i lukket gruppe avsettes 428 tonn til bonusordning.

Utover avsetninger til bifangst og bonusordning fordeles kvantumet av torsk på gruppene som følger:

- 1) Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter kan fiske og lande inntil 44 393 tonn torsk.
- 2) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 11 meter til og med 14,99 meter kan fiske og lande inntil 42 774 tonn torsk.
- 3) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 meter til og med 20,99 meter kan fiske og lande inntil 43 832 tonn torsk.
- 4) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 21 meter og med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum kan fiske og lande inntil 31 659 tonn torsk.

Fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande 21 462 tonn torsk, 7745 tonn hyse og 7554 tonn sei. Av gruppekvoten av torsk for åpen gruppe avsettes 1849 tonn til bifangstordning.

Kapittel 2. Fiske med trål**§ 6. Kvoter i trålfisket etter torsk og hyse**

Fartøy med torsketråltillatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på inntil 1240 tonn torsk og en maksimalkvote på 800 tonn hyse hvorav hvert fartøy har en garantert hysekvote på 666 tonn.

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til at kvote som ellers ville blitt tildelt trålfartøy etter denne paragrafen, i stedet fiskes med fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i henhold til retningslinjer fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet.

§ 7. Kvoter i fisket etter sei for fartøy med torsketråltillatelse

Fartøy med torsketråltillatelse kan fiske og lande følgende kvoter av sei:

<i>Trålgruppe</i>	<i>Faktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>
Småtrålere	0,58	303	235
Ferskfisk-/rundfrystrålere	1,00	522	405
Fabrikktrålere	1,32	689	535

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til at kvote som ellers ville blitt tildelt trålfartøy etter denne paragrafen, i stedet fiskes med fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i henhold til retningslinjer fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet.

§ 8. Kvoter i fisket etter sei for fartøy med seitråltillatelse

Fartøy med seitråltillatelse kan fiske og lande følgende kvoter av sei:

<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>
0,35	388	280
0,75	831	599
0,85	942	679
1,00	1 108	799

Fiskeridirektoratet bestemmer faktoren for det enkelte fartøy med seitråltillatelse. Ved avgjørelsen skal fartøyets størrelse i henhold til merkeregisteret pr. 1. januar 1998 legges til grunn.

Ved utskiftning eller forlengelse til større fartøy etter 1. januar 1998 skal erstatningsfartøyets kvote beregnes etter utskiftningsfartøyets lengde før nevnte skjæringsdato.

§ 9. Bifangst for fartøy med seitråltillatelse

Fartøy med seitråltillatelse kan ved hver enkelt landing til sammen ha en innblanding av inntil 15 % torsk og hyse regnet i rund vekt av landet fangst.

§ 10. Bifangst i industritrålfisket

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan maksimalt fiske 150 tonn sei som bifangst.

Kapittel 3. Fiske med not

§ 11. Maksimalkvoter

Fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe kan fiske og lande følgende kvanta sei med not:

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Faktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>
Under 15	1,00	230	84
15–20,99	1,50	345	126
21–22,99	2,03	467	171
23–25,99	2,43	559	204
26 meter og over	2,82	649	237
Seinotkonsesjon	5,64	1 297	474

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande tilsvarende kvote som fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter.

Fartøy som har adgang til å fiske sei med not kan også fiske seinotkvoten med konvensjonelle redskaper.

§ 12. Beregning av kvote ved utskiftning og ombygging av fartøy som fyller vilkårene for å delta i fisket med not

Ved utskiftning eller forlengelse til større fartøy etter 28. april 1999 skal erstatningsfartøyets kvote beregnes etter utskiftningsfartøyets lengde før nevnte skjæringsdato. Ved avgjørelsen legges tidspunktet for innføring i merkeregisteret til grunn.

Tidspunktet for utstedelse av identitetsbevis eller målebrev utstedt av Sjøfartsdirektoratet sentralt likestilles med tidspunktet for innføring i merkeregisteret.

Ved utskiftning eller ombygging til mindre fartøy etter 18. desember 2002, skal kvoten beregnes etter utskiftningsfartøyets hjemmelslengde.

Kapittel 4. Konvensjonelle havfiskefartøy med adgang til å delta

§ 13. Kvoter

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en fartøykvote på 307 tonn torsk.

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande 273 tonn hyse, hvorav 195 tonn er garantert.

Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn, og som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en maksimalkvote på 500 tonn sei.

Kvotene til det enkelte fartøy fastsettes forholdsmessig ut fra fartøyets kvotefaktor.

§ 14. Bifangst

Konvensjonelle havfiskefartøy som ikke fyller vilkårene for å delta i det direkte fisket etter sei med garn, kan ved fiske etter andre fiskeslag ha inntil 50 % bifangst av sei i de enkelte fangstene og av landet fangst i den tid det direkte fisket med konvensjonelle redskaper er åpent.

Når det direkte fisket etter sei med konvensjonelle redskaper er stoppet, eller når det enkelte fartøy har fisket sin maksimalkvote, kan konvensjonelle havfiskefartøy ha inntil 25 % bifangst av sei i de enkelte fangster og av landet fangst.

Det er ikke adgang til å fiske bifangst av torsk eller hyse ut over fartøykvoten.

§ 15. Beregning av kvote ved utskifting og ombygging av fartøy på 28 meter største lengde og over

Ved forlengelse eller utskifting til lengre fartøy på eller over 28 meter største lengde etter 9. desember 1994 skal erstatningsfartøyets kvote i fisket etter torsk beregnes etter utskiftingsfartøyets lengde før nevnte skjæringsdato.

Ved forlengelse eller utskifting av fartøy under 28 meter største lengde til fartøy på eller over 28 meter største lengde i perioden fra 9. desember 1994 til 18. desember 1998 skal erstatningsfartøyets kvote i fisket etter torsk beregnes etter utskiftingsfartøyets lengde.

Kapittel 5. Fiske med konvensjonelle redskap med fartøy mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som har adgang til å delta i lukket gruppe

§ 16. Fiske etter torsk

Kvoteenhet etter hjemmelslengde og faktisk lengde er som følger:

Hjemmelslengde	Faktisk lengde	Kvoteenhet
Under 11 m	Under 11 m	24,0312
	Over 11 m	20,9160
11–14,9 m	Under 11 m	19,5835
	Over 11 m	18,6934
15–20,9 m	Under 11 m	19,5789
	Over 11 m	18,6889
21–27,9 m	Under 11 m	19,6005
	Over 11 m	19,4084

Fartøy med adgang til å delta kan fiske følgende kvanta torsk (tonn):

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Faktisk lengde under 11 m	Faktisk lengde 11 m og over
under 7 m	1,21	29,1	25,3
7–7,9	1,43	34,4	29,9
8–8,9	1,70	40,9	35,6
9–9,9	2,08	50,0	43,5
10–10,9	2,25	54,1	47,1
11–11,9	3,02	59,1	56,5
12–12,9	3,59	70,3	67,1
13–13,9	4,34	85,0	81,1
14–14,9	4,95	96,9	92,5
15–15,9	5,85	114,5	109,3
16–16,9	6,51	127,5	121,7
17–17,9	7,19	140,8	134,4
18–18,9	7,94	155,5	148,4
19–19,9	8,61	168,6	160,9
20–20,9	9,21	180,3	172,1
21–21,9	8,85	173,5	171,8
22–22,9	9,23	180,9	179,1
23–23,9	9,60	188,2	186,3
24–24,9	9,97	195,4	193,5
25–25,9	10,27	201,3	199,3
26–26,9	10,65	208,7	206,7
27–27,9	10,94	214,4	212,3

Det er ikke adgang til å fiske bifangst av torsk utover de fastsatte kvoter.

Såfremt all fangst leveres fersk er det ved landing for fartøy med hjemmelslengde under 21 meter tillatt å ha inntil 10 % bifangst av torsk fra og med 23. april 2012, og 30 % torsk fra og med 2. juli 2012. Bifangsten regnes i rund vekt per uke basert på summen av alle sluttседler/landingssедler undertegnet i tidsrommet fra mandag kl. 0000 til søndag kl. 2359. Fartøy som har torsk kvote igjen skal kun kvotebelastes for den delen av torsk fangsten som overstiger henholdsvis 10 % og 30 % på ukebasis. Uavhengig av bifangstberegningen på ukebasis, kan andelen torsk ikke utgjøre mer enn inntil 50 % ved landing med mindre overskytende kvantum kan belastes fartøyets egen kvote. Ved brudd på sistnevnte vilkår inndras hele torsk fangsten. Torsk fangst som belastes fartøyets egen kvote inngår ikke i beregningsgrunnlaget for bifangsten.

Fiskeridirektoratet kan stoppe adgangen til bifangst av torsk ut over de fastsatte kvoter når det kvantum som er avsatt til bifangstordningen er beregnet oppfisket. Fiskeridirektoratet kan også endre tidsrom og bifangstprosent.

Når et fartøy gis tillatelse til å fiske flere kvoter av torsk i medhold av strukturkvoteordningen, skal overførte kvoter beregnes ved bruk av samme kvoteenhet som ved beregning av mottakende fartøys grunnkvote.

§ 17. Fiske etter hyse

Fartøy med deltakeradgang kan fiske hyse uten kvotebegrensning. Følgende kvanta hyse er garanterte (tonn):

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Garantert kvote</i>
Under 7 meter	1,12	9
7–7,99 m	1,31	11
8–8,99 m	1,56	13
9–9,99 m	1,93	16
10–10,99 m	2,06	17
11–11,99 m	2,85	23
12–12,99 m	3,38	28
13–13,99 m	4,10	33
14–14,99 m	4,67	38
15–27,99 m	7,83	64

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy fortsette fisket innenfor de garanterte kvotene. Fartøy som har fisket den garanterte kvoten kan ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av hyse regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 18. Fiske etter sei

Fartøy med deltakeradgang kan fiske sei uten kvotebegrensning. Følgende kvanta sei er garanterte (tonn):

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Garantert kvote</i>
Under 7 meter	1,12	10
7–7,9	1,31	11
8–8,9	1,56	13
9–9,9	1,93	16
10–10,9	2,06	17
11–11,9	2,82	24
12–12,9	3,35	28
13–13,9	4,05	34
14–14,9	4,61	39
15–15,9	5,65	48
16–16,9	6,3	53
17–17,9	6,95	59
18–18,9	7,67	65
19–19,9	8,31	70
20–20,9	8,89	75
21–21,9	8,54	72
22–22,9	8,9	75
23–23,9	9,26	79
24–24,9	9,62	82
25–25,9	9,9	84
26–26,9	10,26	87
27–27,9	10,55	89

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy fortsette fisket innenfor de garanterte kvotene. Fartøy som har fisket den garanterte kvoten kan ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av sei regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 19. Beregning av kvote ved utskifting og ombygging av fartøy mindre enn 500m³ største lasteromsvolum

Ved forlengelse eller utskifting til lengre fartøy etter 21. desember 1998 for fartøy som hadde adgang til å delta i lukket gruppe (gruppe I) i 2002, skal erstatningsfartøyets kvote i fisket etter torsk beregnes etter utskiftingsfartøyets lengde før nevnte skjæringsdato. For øvrige fartøy i lukket gruppe er skjæringsdatoen 1. november 2002. Ved avgjørelsen legges tidspunktet for innføring i merkeregisteret til grunn.

Ved forlengelse eller utskifting til lengre fartøy etter 1. november 2002, skal erstatningsfartøyets kvote i fisket etter hyse og sei beregnes etter utskiftingsfartøyets lengde før nevnte skjæringsdato. Ved avgjørelsen legges tidspunktet for innføring i merkeregisteret til grunn.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan dispensere fra kravet om at utskiftingen eller forlengelsen må være innført i merkeregisteret innen skjæringsdatoen dersom manglende registrering skyldes forhold på myndighetenes hånd. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Tidspunktet for utstedelse av identitetsbevis eller målebrev utstedt av Sjøfartsdirektoratet sentralt likestilles med tidspunktet for innføring i merkeregisteret.

Ved utskifting eller ombygging til mindre fartøy etter 31. desember 2001 skal kvoten i fisket etter torsk beregnes etter utskiftingsfartøyets lengde. For fisket etter sei og hyse er skjæringsdatoen 1. november 2002.

Kapittel 6. Fiske med konvensjonelle redskap med fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe

§ 20. Fiske etter torsk

Fartøy som har adgang til å delta i fisket etter torsk i åpen gruppe, kan fiske følgende fartøykvoter (tonn):

<i>Fartøylengde</i>	<i>Ordinære maksimalkvoter</i>	<i>Ordinære garanterte kvoter</i>	<i>Maksimalkvoter i virkeområdet</i>	<i>Garanterte kvoter i virkeområdet</i>
Under 8 m	18	14	24	20
8–9,99 m	26	20	32	26
10 m og over	28	22	34	28

Eiere av merkeregistrerte fartøy i Finnmark, Nord-Troms og øvrige kommuner i Troms og Nordland som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning kan søke om tilleggskvoter. Eier av fartøy må være registrert i fiskermanntallet. Det geografiske virkeområdet omfatter følgende kommuner eller deler av kommune:

Finnmark

Alta, Berlevåg, Båtsfjord, Gamvik, Hammerfest, Hasvik, Karasjok, Kautokeino, Kvalsund, Lebesby, Loppa, Måsøy, Nesseby, Nordkapp, Porsanger, Sør-Varanger, Tana, Vadsø og Vardø.

Troms

Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvæningen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Skånland, Gratangen, Lavangen og Sørreisa. For merkeregistrerte fartøy i Tromsø kommune må eier av fartøy være bosatt i en av grunnkretsene Jøvik, Olderbakken, Lakselvbukt, Lakselvdalen, Sjøvassbotn, Stordal, Sjursnes, Reiervik, Breivika eller Ullsfjordmoane.

Nordland

Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes.

Før oppstart av fisket på tilleggskvoten gjeldende for virkeområdet tar til, skal det sendes skriftlig melding til Fiskeridirektoratet med alle nødvendige opplysninger om organisasjonsnummer, kommune, startdato, fartøy, registreringsmerke samt eiers navn og bostedsadresse. Pliktig melding skal gis per telefaks på nr. 55 23 80 90, på følgende e-post: postmottak@fiskeridir.no eller per brev: Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen.

Det er ikke adgang til å fiske bifangst av torsk utover de fastsatte kvoter.

Såfremt all fangst leveres fersk er det ved landing tillatt å ha inntil 10 % bifangst av torsk fra og med 23. april 2012, og 30 % torsk fra og med 2. juli 2012. Bifangsten regnes i rund vekt per uke basert på summen av alle sluttседler/landingsседler undertegnet i tidsrommet fra mandag kl. 0000 til søndag kl. 2359. Fartøy som har torskekvote igjen skal kun kvotebelastes for den delen av torskefangsten som overstiger henholdsvis 10 % og 30 % på ukebasis. Uavhengig av bifangstberegningen på ukebasis, kan andelen torsk ikke utgjøre mer enn inntil 50 % ved landing med mindre overskytende kvantum kan belastes fartøyets egen kvote. Ved brudd på sistnevnte vilkår inndras hele torskefangsten. Torskefangst som belastes fartøyets egen kvote inngår ikke i beregningsgrunnlaget for bifangsten.

Fiskeridirektoratet kan stoppe adgangen til bifangst av torsk ut over de fastsatte kvoter når det kvantum som er avsatt til bifangstordningen er beregnet oppfisket. Fiskeridirektoratet kan også endre tidsrom og bifangstprosent.

§ 21. Fiske etter hyse

Fartøy som har adgang til å delta i fisket etter hyse i åpen gruppe, kan fiske hyse uten kvotebegrensning. Hvert fartøy har en garantert kvote på 6 tonn.

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av hyse regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 22. Fiske etter sei

Fartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei i åpen gruppe, kan fiske sei uten kvotebegrensning. Hvert fartøy har en garantert kvote på 8 tonn.

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy ved fisket etter andre arter ha inntil 25 % bifangst av sei regnet ut fra samlet fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

Kapittel 7. Fellesbestemmelser mv.

§ 23. Bonusordning for leveranser av fersk fisk

Utvalgte fartøy kan i andre halvår gis en kvotebonus ved levering av fersk fisk. Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere bestemmelser for de ulike bonusordningene.

§ 24. Trålere med kombinasjonsdrift

Fartøy som har tillatelse til å drive trålfiske etter torsk og hyse og som driver slikt fiske i kombinasjon med konvensjonelle redskap, kan ikke fiske mer enn kvoten for vedkommende størrelsesgruppe med mindre fartøyet er tildelt større kvote i medhold av § 7.

§ 25. Kombinasjonsdrift i fisket etter sei

Fartøy som fisker med flere redskap kan samlet ikke fiske utover den høyeste maksimumkvoten som gjelder for en av gruppene fartøyet deltar i.

§ 26. Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger. Bestemmelsen i første punktum gjelder ikke for fiske etter sei for fartøy som i løpet av året har hatt tildelt både torskefråttillatelse og seifråttillatelse.

Ved kjøp av fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum kjøper har fisket og levert innenfor reguleringsåret med annet fartøy.

Ved kjøp av fartøy som i reguleringsåret har fisket og levert hele eller deler av selgers kvotegrunnlag i det aktuelle fiskeriet, skal det gjøres fradrag for dette kvantumet i kjøpers kvotegrunnlag inneværende reguleringsår.

Når det ved kjøp gjøres fradrag etter både andre og tredje ledd, skal bare det kvantum som er størst, trekkes fra.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra bestemmelsen i første og tredje ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

§ 27. Overføring av fangst

Det kvantum som kan fiskes av det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande fangst som er fisket av annet fartøy.

Når vedkommende salgslag, i medhold av lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 6, jf. § 5, har iverksatt tvungen fangstdirigering i seinotfisket, kan salgslaget gi tillatelse til overføring av fangst mellom fartøyer som er påmeldt og deltar i fisket. Salgslaget fører egen oversikt over gitte tillatelser. Oversikten gjøres tilgjengelig for Fiskeridirektoratet.

§ 28. Samfiske

Uten hinder av forbudet i § 26 og § 27 kan to fartøy med hjemmelslengde under 11 meter på følgende vilkår drive samfiske:

- Fiskeridirektoratet må ha mottatt skriftlig melding om samfiske før fisket tar til. Ved påmelding plikter en å oppgi alle nødvendige opplysninger om deltakende fartøyer, registreringsmerke, organisasjonsnummer og eiere. Det må også gis melding når samfisket opphører. Pliktige meldinger skal gis per telefaks på nr. 55 23 82 76.
- Fartøyene har samme adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N.
- Ved samfiske med ulike eiere, må begge eierne ha hatt adgang til å delta i fisket med et fartøy i 2010 eller 2011, og levert følgende minimumskvantum av torsk i ett av årene:

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Minimumsfangst for ett av årene 2010 eller 2011</i>
Under 7 meter	4 tonn
7–7,9 meter	5 tonn
8–8,9 meter	6 tonn
9–9,9 meter	7 tonn
10–10,9 meter	8 tonn

Ved samfiske med egne fartøy, må eieren ha hatt adgang til å delta i fisket med to fartøy i 2010 eller 2011, og levert minimumskvantum av torsk i henhold til tabellen ovenfor med to fartøy i ett av årene. Adgangen til samfiske for fartøy med samme eier gjelder bare for fartøy med samme eier før 1. januar 2011.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan dispensere fra aktivitetskravet.

- Fartøyeier må stå om bord under fisket og underskrive landings- eller sluttseddel. Dersom fartøyene har to ulike eiere må begge fartøyeierne stå om bord under fisket og begge fartøyeierne må underskrive landings- eller sluttseddel. Det skal fylles ut en seddel for hvert av fartøyene med angivelse av hvilket fartøy som har utøvet fiske og hvilket fartøy i samfiskelaget som skal kvotebelastes. Innenfor hvert enkelt fartøys kvote bestemmer fartøyeierne hvor mye av fangsten av torsk, hyse og sei som skal føres på det enkelte fartøy i samfiskelaget.
- Det andre fartøyet i samfiskelaget kan ikke drive fiske eller lande fangst i den tiden samfisket pågår.
- Fartøy kan bare delta i ett samfiskelag i løpet av 2012.
- Fartøy solgt for videre drift og som Fiskeridirektoratet har mottatt søknad om ervervstillatelse for etter 20. desember 2010, kan ikke delta i samfiske i 2012.

§ 29. Tiltak for vern av kysttorsk

Det er forbudt for fartøy på 15 meter største lengde eller mer å fiske etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor fjordlinjer som er angitt i vedlegg til denne forskriften.

Det er forbudt å fiske torsk, hyse og sei med flytegarn innenfor fjordlinjene fra og med 1. februar til og med 30. juni.

Alt fiske med snurrevad er forbudt innenfor fjordlinjene, også etter andre arter enn torsk, hyse og sei. Fartøy med største lengde under 11 meter kan likevel fiske etter flyndre og lysing fra og med 1. juni til og med 31. desember. Ved fiske etter flyndre skal maskevidden i fiskeposen være minst 170 mm.

Det er forbudt for fartøy over 21 meter største lengde å fiske torsk med konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen nord for 62° N. Fra og med 1. januar til og med 30. juni er det likevel tillatt å fiske inn til fjordlinjene i statistikkområde 03 og 04. Fra og med 1. januar til og med 10. april er det tillatt å fiske inn til fjordlinjene i statistikkområde 00, 05, 06 og 07. Det er videre tillatt å fiske inn til fjordlinjene i Lofoten oppsynsdistrikt i den perioden og i de områdene Lofotoppsynet er satt.

Fra og med 1. januar til og med 30. juni er alt fiske forbudt i et område i Vestfjorden som er angitt i vedlegg til denne forskrift, også etter andre arter enn torsk, hyse og sei. Forbudet gjelder likevel ikke fiske med håndsnøre eller fiskestang. Fiskeridirektoratet kan justere områdets utstrekning dersom dette er nødvendig for å verne kysttorsk utenfor grensen. Fiskeridirektoratet kan gjøre unntak fra forbudet for fartøy som fisker med andre konvensjonelle redskap enn snurrevad eller flytegarn, dersom det anses å være vesentlige konsentrasjoner av skrei i området. Fiskeridirektoratet kan bestemme at et slikt unntak kun skal gjelde fartøy med største lengde under 15 meter. Områdets ytre grenser skal være fjordlinjer fra og med 1. juli til og med 31. desember.

Fiskeridirektoratet kan begrense eller forby alt fiske, også etter andre arter enn torsk, hyse og sei, i et område innenfor strekningen Henningsvær–Stamsund dersom dette er nødvendig for å verne kysttorsk. Et slikt forbud skal ikke være til hinder for fiske med håndsnøre eller fiskestang. Fiskeridirektoratet kan ytterligere begrense eller forby fisket etter torsk innenfor fjordlinje på Valbergfeltet ved Henningsvær ved dominerende forekomster av kysttorsk. Videre kan Fiskeridirektoratet i det samme området tillate fiske også for fartøy større enn 15 meter dersom det er store konsentrasjoner av skrei.

Fra og med 1. mars til og med 30. april er alt fiske forbudt i et område i Borgundfjorden som er angitt i vedlegg til denne forskrift, også etter andre arter enn torsk, hyse og sei. Forbudet gjelder likevel ikke fiske med håndsnøre eller fiskestang. Fiskeridirektoratet kan gjøre unntak fra forbudet for fartøy som fisker med andre konvensjonelle redskap enn snurrevad eller flytegarn, dersom det anses å være vesentlige konsentrasjoner av skrei i området.

Fra og med 1. mars til og med 30. april er det videre forbudt å fiske med stolpesatte garn i et område øst for en linje trukket mellom følgende posisjoner (Heissafjorden):

1. N 62° 28,18' Ø 06 05,42'	Tuneset
2. N 62° 28,16' Ø 06 03,91'	Erkneflua
3. N 62° 26,21' Ø 06 03,35'	Eltranaset

Det er likevel tillatt med stolpesatte garn når høyde på strukket maske i garn og stolper totalt er mindre enn 23 meter.

Fartøy som kan fiske etter andre arter enn torsk innenfor fjordlinjene med konvensjonelle redskap, kan i dette området maksimalt ha 5 % bifangst av torsk i vekt i de enkelte fangster og ved landing. Fartøy under 15 meter kan ha inntil 20 % bifangst av torsk. Fartøy som har forbud mot å fiske torsk med konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen, kan ved fiske etter andre arter i området mellom grunnlinjen og fjordlinjene maksimalt ha 20 % bifangst av torsk i vekt i de enkelte fangster og ved landing dersom ikke annet er bestemt. All fangst av torsk avregnes fartøyets kvote, eller den til enhver tid gjeldende bifangstordning, jf. § 16 og § 20.

§ 30. *Levendelagring av torsk i fisket med konvensjonelle redskaper – kvoteavregning og plikter ved rømming*

Før fartøyet skal starte fiske etter torsk som skal føres levende om bord skal det sendes skriftlig påmelding til Fiskeridirektoratets regionkontor i den regionen fartøyet er hjemmehørende.

Ved landing uten at omsetning skjer samtidig, skal landingsseddel fylles ut. Kvantumet belastes kvote på vanlig måte, hvis ikke unntak i femte eller sjette ledd kommer til anvendelse.

Levende fisk skal røktes minst en gang hvert døgn. Ved rømming skal fisker straks gi Fiskeridirektoratets regionkontor og vedkommende salgsorganisasjon skriftlig melding. Henvvisning til landingsseddel, antatt årsak og omfang skal oppgis.

Ved førstehåndsomsetning skal sluttseddel fylles ut. Kvantumet belastes kvote dersom det ikke er skrevet landingsseddel for fisken tidligere.

Dersom det tidligere er skrevet landingsseddel for fisken, skal kvantumet på sluttseddelen representere kvotebelastning i følgende tilfeller:

- Når avviket mellom kvanta på landingsseddel og sluttseddel ikke er større enn det som følger av naturlige sesongmessige variasjoner i fiskens kondisjon, og/eller
- Når avviket skyldes rømming, som er en følge av en hendelse utenfor fiskers kontroll eller noen som handler på hans vegne. Kvantumet på sluttseddelen gjelder bare dersom fisker sannsynliggjør hva som er årsaken, omfanget og at hendelsen ligger utenfor fiskers kontroll eller noen som handler på hans vegne.

Endelig kvotebelastning skal utgjøre 80 % av kvantumet på sluttseddelen for torsk som har vært eller skal settes i mellomlagringsmerd.

Vedkommende salgsorganisasjon treffer beslutninger etter femte og sjette ledd.

§ 31. Kvotefaktorer

Fiskeridirektoratet fastsetter kvotene på grunnlag av det enkelte fartøys kvotefaktor.

§ 32. Bifangst for fartøy som er avskåret fra å fiske i åpen gruppe i henhold til deltakerforskriftens § 12

Merkeregistrerte kystfartøy som ikke har adgang til å delta i åpen og lukket gruppe, kan ved fiske etter andre arter ha inntil 10 % bifangst til sammen av torsk, hyse og sei ved landing. Samlet bifangst av torsk kan ikke overstige 2 tonn i løpet av kalenderåret.

§ 33. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten, gruppekvotene, periodekvotene eller kvotene avsatt til bifangstordning og bonusordninger er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

Kapittel 8. Straff og ikrafttredelse**§ 34. Straff**

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 35. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012 og gjelder til og med 31. desember 2012.

Vedlegg 1. Kysttorskregulering – områdebegrensninger

For å lese vedlegget se her:

Vedlegg 2. Vern av kysttorsk 2010 (foreløpig)

For å lese vedlegget se her:

16. des. Nr. 1347 2011**Forskrift om endring i forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. (trafikkopplæringsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 16. desember 2011 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 24, § 26, § 27, § 28, § 42, § 43 og § 43a, jf. delegeringsvedtak 17. mars 1967 nr. 3462, delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196 og delegeringsvedtak 20. august 2009 nr. 1530. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve m.m. gjøres følgende endring:

§ 4–2 første ledd skal lyde:

Ved øvingskjøring må det benyttes kjøretøy som er godkjent som lærevogn, med mindre annet fremgår av denne forskriften. Lærevognen skal tilhøre den aktuelle førerkortklassen. Lærevognen skal godkjennes av regionvegkontoret før bruk. Godkjenningen føres i lærevognens vognkort.

II

Endringen trer i kraft straks.

16. des. Nr. 1348 2011**Forskrift om kommunens dekning av utgifter til helse- og omsorgstjenester**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 11–1 andre ledd. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

§ 1. Hovedregel

Kommunen skal dekke kostnadene ved de helse- og omsorgstjenestene som den har ansvar for å yte eller sette i verk etter helse- og omsorgstjenesteloven.

§ 2. Refusjon fra andre kommuner

For den som oppholder seg i institusjon kan oppholdskommunen kreve refusjon av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntak i institusjonen for utgifter til personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 første ledd nr. 6 bokstav b.

For utgifter til plass i følgende institusjoner kan oppholdskommunen kreve refusjon av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntaket:

- a) aldershjem
- b) institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for barn og unge under 18 år som bor utenfor foreldrehjemmet som følge av behov for tjenester (barneboliger), herunder avlastningsboliger
- c) institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for rusmiddelavhengige.

For utgifter til følgende tjenester i forbindelse med utskrivning fra institusjon og etablering, i den grad det er behov for disse tjenestene før utskrivning, kan oppholdskommunen kreve refusjon av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntak i institusjon:

- a) personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 første ledd nr. 6 bokstav b
- b) avlastningstiltak, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 første ledd nr. 6 bokstav d
- c) omsorgslønn, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–6
- d) brukerstyrt personlig assistanse, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3–8.

For utgifter til tjenester som nevnt i tredje ledd som oppstår etter utskrivningen fra institusjon kan institusjonskommunen kreve refusjon av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntak i institusjon.

§ 3. *Fastsetting av tjenestetilbud*

Krav om refusjon etter § 2 kan bare fremmes i den grad det er oppnådd enighet om tjenestetilbudet med den kommunen som var oppholdskommune forut for inntak i institusjonen.

Institusjonskommunen skal ta kontakt med tidligere oppholdskommune for å drøfte tjenesteomfanget kort tid etter at brukerens behov oppstår.

Oppstår det tvist mellom kommuner om tjenestetilbudet, kan kommunene kreve at fylkesmannen avgjør tvisten.

Krav om refusjon for utgifter som oppstår etter utskrivning fra institusjon kan bare fremmes dersom den tidligere oppholdskommunen ikke har fått anledning til å vurdere hjelpebehovet før eller i umiddelbar tilknytning til utskrivningen.

§ 4. *Refusjonens størrelse*

Refusjonen skal ikke overstige oppholdskommunens egne kostnader ved tjenestene.

§ 5. *Avtale mellom kommuner*

To eller flere kommuner kan ved avtale fravike bestemmelsene i § 2.

Ved avtale mellom kommuner om kjøp av helse- og omsorgstjenester gjelder ikke § 2. Kommunenes avtale regulerer det økonomiske oppgjøret.

§ 6. *Egenandel*

Kommunen kan også kreve egenandel fra den som mottar tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven når dette følger av lov eller forskrift.

§ 7. *Ikrafttreden*

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

16. des. Nr. 1349 2011

Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 16. desember 2011 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 11–2. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

Kapittel 1. Egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester i institusjon mv.

§ 1. *Vilkår og definisjoner*

Kommunen kan kreve egenandel for opphold i institusjon som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 første ledd nr. 6 bokstav c når kommunen helt eller delvis dekker utgiftene til opphold i slik institusjon, eller har stillet garanti for oppholdet.

Det kan likevel ikke kreves egenandel for:

- a) korttidsopphold som primært ytes for å avlaste pårørende i deres omsorgsoppgaver
- b) døgnplasser som kommunen oppretter for å sørge for tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp.

I forskriften her menes med

- a) *korttidsopphold:* Tidsavgrenset opphold i institusjon gitt som døgnopphold, dagopphold eller nattopphold.
- b) *langtidsopphold:* Opphold i institusjon på ubestemt tid eller tidsavgrenset opphold når vedkommende har vært på institusjon i minst 60 døgn pr. kalenderår.

§ 2. *Om vedtaket*

Den kommunen som har stilt garanti eller dekker oppholdsutgiftene treffer vedtak om egenandel etter denne forskriften.

Det skal underrettes skriftlig om at det kan treffes vedtak om betaling i samsvar med denne forskriften. Slik underretning skal gis før eller senest samtidig med at avtale om flytting til institusjon mv. blir inngått. Underretningen skal gis til beboeren. I de tilfeller hvor beboeren ønsker det eller hvor vedkommende er ute av stand til å motta underretning, skal slik underretning også gis til verge/hjelpeverge eller nærmeste pårørende.

Når vedtak om betaling er truffet skal kommunen straks gi underretning om dette til beboeren. Det skal videre gis opplysning om klageadgangen.

§ 3. *Egenandelens størrelse ved langtidsopphold*

Egenandelen må ikke overstige de reelle oppholdsutgifter. Kapitalutgiftene skal ikke tas med i beregningen av oppholdsutgiftene. Kommunen fastsetter oppholdsutgiftene ved den enkelte institusjon.

Av inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp, fratrukket et fribeløp på kroner 6 800 pr. år, kan det kreves betalt 75 prosent årlig. Av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp betales inntil 85 prosent. Betalingen skal begrenses slik at enhver har i behold til eget bruk minst 25 prosent av folketrygdens grunnbeløp i tillegg til fordelene av fribeløpet.

Kommunen kan kreve egenandel av barn som har opphold i institusjon. En forutsetning for kommunens egenandelskrav er at barnet har selvstendig inntekt. Foreldrenes inntekts- og formuesforhold skal holdes utenfor egenandelsberegningen.

Som inntekt regnes årets inntekter på grunnlag av pensjon, andre løpende trygdeytelser, arbeidsinntekt, næringsinntekt, leieinntekt, renter og annen avkastning av formue, etter fradrag av skatt og gjeldsrenter. Avkastning av erstatning for fremtidige utgifter regnes ikke som inntekt.

Kommunen kan kreve opplysninger om inntektsforhold som er nødvendig for å kunne fastsette egenandelen.

Dersom beboerens økonomiske situasjon endrer seg vesentlig, eller tidligere vedtak viser seg å bygge på uriktige opplysninger, skal saken tas opp til ny vurdering. Viser skatteoppgjøret for foregående år at det ikke er beregnet riktig egenandel, skal det skje et etteroppgjør.

Arbeids- og velferdsetaten kan holde tilbake utbetaling av trygdeytelser og andre samordnede ytelser som legges til grunn for betaling av egenandel etter denne forskrift, jf. folketrygdloven § 22–7.

§ 4. *Egenandelens størrelse ved korttidsopphold*

Kommunen kan ta betaling med inntil kroner 133 pr. døgn for korttidsopphold og med inntil kroner 70 for det enkelte dag- eller nattopphold.

§ 5. *Fradrag i beregningsgrunnlaget*

Dersom den som oppholder seg i institusjon mv. har hjemmeboende ektefelle eller mindreårig barn, eller helt eller delvis forsørger barn over 18 år, skal det gjøres fradrag i beregningsgrunnlaget.

Fradraget skal minst tilsvare de brutto pensjonsytelser ektefelle/barn ville fått fra folketrygden dersom institusjonsbeboeren var død. Dersom ektefelle/barn mottar egen arbeidsinntekt eller pensjon fra folketrygden, skal de beregnede brutto pensjonsytelser i forrige punktum reduseres krone for krone mot ektefelle/barns arbeidsinntekter og pensjon fra folketrygden.

I tillegg gjøres det fradrag med et beløp som tilsvarende 50 prosent av beboerens brutto offentlige pensjoner etter samordning og 50 prosent av beboerens brutto private pensjonsytelser.

Fradrag kan også fastsettes på grunnlag av hva som er rimelig ut fra vedkommendes inntekt og forholdene for øvrig.

Dersom det i særlov er gitt bestemmelser om minsteytelse under opphold på institusjon mv. skal disse legges til grunn.

Fradrag skal skje etter at inntekten er fratrukket skatt og gjeldsrenter.

§ 6. *Tidsrom for betaling av egenandel*

For langtidsopphold kan krav om egenandel først gjøres gjeldende etter en måned regnet fra innflyttingsdato. Ved flytting direkte fra annen institusjon eller privat forpleining skal tiden for opphold i denne institusjon mv. medregnes.

Kommunen har adgang til å ta betaling for korttidsopphold og dag- eller nattopphold fra første dag.

Har beboeren hatt flere korttidsopphold kan kommunen kreve egenandel etter § 3 når vedkommende har vært på institusjon i minst 60 døgn pr. kalenderår.

Plikten til å yte egenandel gjelder til og med den dag institusjonsoppholdet opphører.

§ 7. *Hvilke tjenester omfattes av egenandelen*

Egenandelen skal omfatte kost, losji, medisiner mv. samt helse- og omsorgstjenester som kommunen organiserer etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Kapittel 2. Egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester utenfor institusjon

§ 8. *Kommunens adgang til å fastsette egenandel og betalingssetser for praktisk bistand og opplæring*

Kommunen kan selv fastsette regler for betaling av egenandel og betalingssetser for praktisk bistand og opplæring etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 første ledd nr. 6 bokstav b, herunder for brukerstyrt personlig assistanse, som ikke er til personlig stell og egenomsorg.

Med personlig stell og egenomsorg menes hjelp til å stå opp og legge seg, personlig hygiene, toalettbesøk, til å kle av og på seg, hjelp til å spise, nødvendig tilsyn og tilsvarende grunnleggende behov.

Egenandel kan bare kreves av den som mottar tjenesten. Dersom det ytes tjenester i hjemmet på grunn av et mindreårig barns hjelpebehov, anses hjelpen ytt til foreldrene.

§ 9. Beregning av egenandel for praktisk bistand og opplæring

Egenandelen skal ikke overstige kommunens egne utgifter til angjeldende tjeneste (selvkost). Betales tjenestene etter en abonnementsordning kan egenandelen ikke overstige kommunens samlede selvkost for tjenestene til den enkelte i den måneden abonnementet omfatter.

Selvkost beregnes til en gjennomsnittlig timelønn for den tjenesten som utføres, tillagt sosiale utgifter samt administrasjonsutgifter som skal utgjøre 10 prosent av timelønnen og sosiale utgifter. Tidsforbruket rundes av til nærmeste halvtime.

Egenandelen kan ikke settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger.

Det kan ikke kreves dekning i vedkommendes formue.

§ 10. Samlet inntektsgradert utgiftstak for praktisk bistand og opplæring

Når kommunen bestemmer den maksimale egenandelen en person skal betale pr. år for tjenester som nevnt i § 8 skal betalingen beregnes på grunnlag av husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag. Siste tilgjengelige skatteligning pr. 1. januar i det aktuelle året legges til grunn med mindre inntekten er vesentlig endret. Til inntekten legges også hjelpestønad fra folketrygden til hjelp i huset, mens omsorgslønn etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3–6 skal trekkes fra inntektsgrunnlaget.

Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal den samlede egenandelen for tjenester som nevnt i § 8 ikke overstige et utgiftstak på kroner 170 pr. måned. Til grunn for fastsetting av utgiftstaket legges G pr. 1. januar i det aktuelle året.

Til husstanden regnes bare ektefeller eller samboere og i tillegg barn under 18 år, dersom hjelpen ytes på grunnlag av barnets omsorgs- eller pleiebehov.

Hvis et av husstandens medlemmer betaler egenandel for langtidsopphold etter kapittel 1 eller mottar avkortede trygdeytelser på grunn av opphold utenfor hjemmet, regnes vedkommende ikke som medlem av husstanden etter bestemmelsen i andre ledd.

Kommunen skal minst årlig oppdatere egenandelsvedtaket ut fra nye opplysninger i likning og ny G.

Departementet gir veiledende retningslinjer for beregningen av egenandel for tjenester som nevnt i § 1.

Kapittel 3. Egenandel for kommunal legehjelp og fysikalsk behandling

§ 11. Den som har rett til stønad ved helsetjenester etter lov om folketrygd skal betale egenandel for hjelp hos lege eller fysioterapeut ansatt i kommunens helse- og omsorgstjeneste, dersom det ikke i forskrifter etter folketrygdloven § 5–4 og § 5–8 er bestemt at det skal ytes stønad etter honorartakstene. Det samme gjelder for den som har rett til slik stønad i henhold til gjensidighetsavtale med annet land om sosial trygghet, inngått i medhold av lov om folketrygd § 1–3.

Egenandelen skal i det enkelte tilfelle svare til forskjellen mellom den honorarsats som til enhver tid gjelder etter avtale mellom staten og Den norske legeförening, respektive Norsk Fysioterapeutforbund, og folketrygdens refusjonssats.

§ 12. Den som ikke har rett til stønad ved helsetjenester etter lov om folketrygd eller gjensidighetsavtale skal betale egenandel som i det enkelte tilfelle svarer til honorarsatsene som er nevnt i § 11 andre ledd.

Kapittel 4. Klage og ikrafttreden

§ 13. Klage

Ved klage på vedtak om betaling av egenandel etter kapittel I og II gjelder bestemmelsene i pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 7.

§ 14. Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Fra samme tid oppheves forskrift 26. april 1995 nr. 392 om vederlag for opphold i institusjon m.v.

19. des. Nr. 1350 2011

Forskrift om endring i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 19. desember 2011 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) § 10–1 fjerde ledd og delegeringsvedtak 15. desember 2009 nr. 1523. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 15. desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 10–1–2 første ledd nytt femte punktum skal lyde:

Fristen etter første punktum er 1. april 2012 for søknader om refusjon av inngående merverdiavgift på garantireparasjoner utført i 2010 for utenlandsk oppdragsgiver på vare eller anlegg som denne har levert til kjøper i merverdiavgiftsområdet.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2012.

19. des. Nr. 1351 2011

Forskrift om endring i forskrift om fortegnelse over sykdommer som omfattes av matloven

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. desember 2011 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 19. mars 1965 nr. 9941 om fortegnelse over sykdommer som omfattes av matloven gjøres følgende endring:

Følgende sykdom skal strykes av listen over C-sykdommer og i rett alfabetisk rekkefølge tilføyes listen over B-sykdommer hos småfe:

- Artritt-encefalitt – Caprine arthritis-encephalitis (CAE) hos sau og geit

II

Endringen trer i kraft straks.

19. des. Nr. 1352 2011

Forskrift om endring i forskrift om rett til dekning av utgifter ved pasienters reise for undersøkelse eller behandling (syketransportforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 19. desember 2011 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 2– 6 og lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven) § 5–5. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 4. juli 2008 nr. 788 om om rett til dekning av utgifter ved pasienters reise for undersøkelse eller behandling (syketransportforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 5 femte ledd første punktum skal lyde:

Benytter pasienten bil som annen transport, har pasienten rett til dekning av reiseutgifter med kr 2,20,- per km.

§ 6 annet ledd første punktum skal lyde:

Ved fravær som varer over 12 timer, er kostgodtgjørelsen kr 190,- per døgn.

§ 6 tredje ledd skal lyde:

Utgifter til overnatting dekkes med inntil kr 340,- per døgn.

§ 8 bokstav d skal lyde:

Tapt arbeidsinntekt dekkes ikke med mer enn kr 55,- per time og maksimalt kr 295,- per dag.

§ 10 bokstav b første punktum skal lyde:

Når nære pårørende følger pasienten, gis arbeidsgodtgjørelse i form av erstatning for tapt arbeidsinntekt med kr 100,- per time.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2012.

Merknad

Merknad til § 6 tredje ledd første avsnitt skal lyde:

Pasientens utgifter til overnatting dekkes med inntil kr 340,- per døgn uavhengig av om overnatting har funnet sted i hotell, pensjonat, gjestgiveri o.l. eller sykehotell/pasienthotell eid av regionalt helseforetak.

19. des. Nr. 1353 2011**Forskrift om endring i forskrift om sanksjoner og tiltak mot Libya**

Hjemmel: Fastsatt av Utenriksdepartementet 19. desember 2011 med hjemmel i forskrift 11. mars 2011 nr. 265 om sanksjoner og tiltak mot Libya § 4. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

I

I forskrift 11. mars 2011 nr. 265 om sanksjoner og tiltak mot Libya gjøres følgende endring:

Gjeldende vedlegg IV erstattes med nytt vedlegg IV.

Vedlegg IV. Liste over enheter referert til i § 3, særskilt listeført av FN

<i>Navn</i>	<i>Identifiserende informasjon</i>	<i>Grunnlag</i>	<i>Dato for FNs listeføring</i>
1. Libyan Investment Authority	a.k.a.: Libyan Arab Foreign Investment Company (LAFICO) Address: 1 Fateh Tower Office No. 99, 22nd Floor, Borgaida Street, Tripoli, 1103 Libya.	Under control of Muammar QADHAFI and his family, and potential source of funding for his regime.	17.3.2011 (EU 10.3.2011)
2. Libya Africa Investment Portfolio	Address: Jamahiriya Street, LAP Building, PO Box 91330, Tripoli, Libya.	Under control of Muammar QADHAFI and his family, and potential source of funding for his regime.	17.3.2011 (EU 10.3.2011)

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

19. des. Nr. 1354 2011**Utpeking av tilsynsmyndighet etter sivilbeskyttelsesloven § 23**

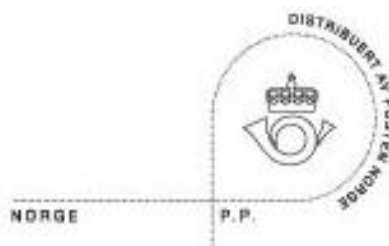
Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 19. desember 2011 med hjemmel i lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 første ledd. Kunngjort 23. desember 2011 kl. 15.15.

Fra 1. januar 2012 fastsettes ny forskrift om industrivern med hjemmel i lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 23. Det følger av sivilbeskyttelsesloven § 29 første ledd at departementet utpeker hvem som skal føre tilsyn med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov. Det følger videre av første ledd annet punktum at det herunder kan bestemmes at organisasjon eller institusjon skal organisere og føre tilsyn med med egenbeskyttelsestiltak ved bestemte virksomheter, jf. § 23.

Justisdepartementet utpeker med dette brevet Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) til å føre tilsyn etter sivilbeskyttelsesloven § 23 og bestemmelser gitt i medhold av denne. Utpekingen gjelder fra forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2011-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2007	4	491	Forskrift nr. 378	4
2009	3	488	Forskrift nr. 289	2
2009	6	897	Forskrift nr. 595	2
2009	12	1961	Forskrift nr. 1402	6
2010	4	738	Forskrift nr. 400	2
2010	6	1022	Forskrift nr. 682	6
2010	7	1275	Forskrift nr. 786	6
2010	7	1282	Forskrift nr. 795	1
2010	8	1485	Forskrift nr. 966	1
2010	13	2282, 2283	Forskrift nr. 1504	1
2010	14	2458	Forskrift nr. 1642	12
2010	14	2488	Forskrift nr. 1648	9
2010	15	2708	Forskrift nr. 2825	2
2010	15	2645	Forskrift nr. 1785	4
2011	1	3	Forskrift nr. 1849	9
2011	2	295	Forskrift nr. 190	4
2011	2	300	Forskrift nr. 198	4
2011	2	301	Forskrift nr. 202	3
2011	2	315	Forskrift nr. 203	3
2011	2	315	Forskrift nr. 203	5
2011	2	335	Forskrift nr. 212	10
2011	4	477	Lov nr. 11	5
2011	5	Forside		6
2011	5	609	Forskrift nr. 406	8
2011	5	622	Forskrift nr. 478	7
2011	5	715, 716	Forskrift nr. 594	6
2011	7	997	Forskrift nr. 708	9
2011	7	1103	Forskrift nr. 777	8
2011	7	1103	Forskrift nr. 777	9
2011	8	1133	Forskrift nr. 788	9
2011	8	1163	Forskrift nr. 833	9
2011	9	1337	Forskrift nr. 1050	10
2011	11	1536	Forskrift nr. 1130	12

Returadresse:

Lovdata
Postboks 2016 Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata:
Med E-post: Itavd1@lovdata.no for avdeling I
Itavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2011 koster	Avd I	kr 1375	kr 2055	kr 2850
	Avd. I og II	kr 1730	kr 2980	kr 4200

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no